РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на здравеопазването
Регионална здравна инспекция - Пазарджик

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЗИ-ПАЗАРДЖИК

ПРЕЗ 2024Г.

ДИРЕКТОР
Д-Р ДИМИТЪР САВОВ

СЪДЪРЖАНИЕ:

Здравно-демографски анализ на областта - стр. 3

Дирекция «Административно-правно, финансово и стопанско обслужване» - стр. 52

Дирекция «Медицински дейности» - стр. 63

Дирекция «Надзор на заразните болести» - стр. 97

Дирекция «Обществено здраве» - стр. 123

Публични комуникации - стр. 245

ЗДРАВНО-ДЕМОГРАФСКИ АНАЛИЗ НА ОБЛАСТТА

Численост на населението

Населението на област Пазарджик към 31.12.2023 г. възлиза на 225 261 души, с 948 души по-малко в сравнение с предходната 2022 година. Областта включва 12 общини, от които община Пазарджик е с най-многобройно население /40 % от общото население на областта/. В градовете живеят 138 512 души, а в селата 86 749 души. Съотношението градско : селско население е 61 % градско към 39% селско население. Общо половата структура на населението е с превес на женското над мъжкото население на областта – 49 % мъже и 51 % жени или в абсолютен брой – 109 526 мъже и 115 735 жени. Разгледано по възрастови групи съотношението мъже : жени е с превес на мъжете във възрастта до 54 години и със значителен превес на жените във възрастта над 60 години.

Области Общини	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо за страната	**6 445 481**	**3 097 698**	**3 347 783**	**4 738 461**	**2 254 254**	**2 484 207**	**1 707 020**	**843 444**	**863 576**
Пазарджик-област	**225 261**	**109 526**	**115 735**	**138 512**	**66 437**	**72 075**	**86 749**	**43 089**	**43 660**
Батак	4 678	2 335	2 343	2 575	1 321	1 254	2 103	1 014	1 089
Белово	7 025	3 359	3 666	3 107	1 469	1 638	3 918	1 890	2 028
Брацигово	7 215	3 527	3 688	3 281	1 617	1 664	3 934	1 910	2 024
Велинград	32 362	15 500	16 862	20 015	9 392	10 623	12 347	6 108	6 239
Сърница	4 699	2 382	2 317	3 350	1 701	1 649	1 349	681	668
Лесичово	4 731	2 389	2 342	-	-	-	4 731	2 389	2 342
Пазарджик	89 507	43 195	46 312	54 652	25 768	28 884	34 855	17 427	17 428
Панагюрище	21 200	10 373	10 827	15 095	7 285	7 810	6 105	3 088	3 017
Пещера	14 440	6 961	7 479	12 647	6 083	6 564	1 793	878	915
Ракитово	14 033	7 131	6 902	11 602	5 939	5 663	2 431	1 192	1 239
Септември	21 135	10 363	10 772	8 559	4 135	4 424	12 576	6 228	6 348
Стрелча	4 236	2 011	2 225	3 629	1 727	1 902	607	284	323

Население на област Пазарджик през годините

Година	Население в областта - общо	Мъже	Относителен дял	жени	Относителен дял	В градовете	Относителен дял	В селата	Относителен дял
2023	**225 261**	**109 526**	**49%**	**115 735**	**51%**	**138 512**	**61%**	**86 749**	**39%**
2022	226 209	109 829	49%	116 380	51%	138 966	61%	87 243	39%
2021	247 360	120 697	49%	126 663	51%	155 064	63%	92 296	37%
2020	251 300	122 821	49%	128 479	51%	157 414	63%	93 886	37%
2019	252 776	123 715	49%	129 061	51%	158 814	63%	93 962	37%
2018	255 479	125 103	49%	130 376	51%	160 414	63%	95 065	37%

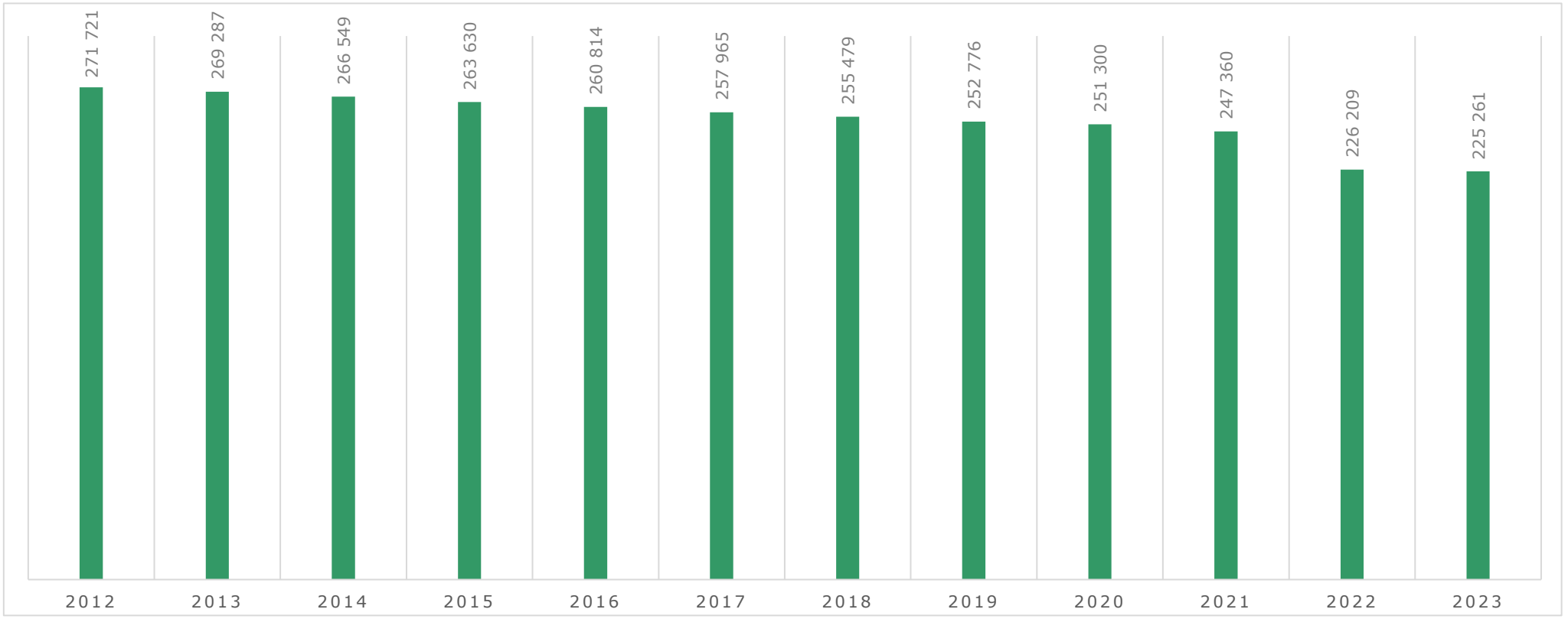

Население към 31.12.2023 г. по възраст, пол и местоживеене в област Пазарджик

Възраст	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Общо	**225 261**	**109 526**	**115 735**	**138 512**	**66 437**	**72 075**	**86 749**	**43 089**	**43 660**
0	2 173	1 111	1 062	1 363	693	670	810	418	392
1 - 4	8 029	4 147	3 882	4 921	2 498	2 423	3 108	1 649	1 459
5 - 9	10 726	5 512	5 214	6 751	3 452	3 299	3 975	2 060	1 915
10 - 14	11 171	5 750	5 421	6 971	3 593	3 378	4 200	2 157	2 043
15 - 19	11 062	5 940	5 122	6 890	3 731	3 159	4 172	2 209	1 963
20 - 24	8 953	4 908	4 045	5 225	2 921	2 304	3 728	1 987	1 741
25 - 29	9 110	4 891	4 219	5 347	2 860	2 487	3 763	2 031	1 732
30 - 34	12 149	6 436	5 713	7 287	3 800	3 487	4 862	2 636	2 226
35 - 39	14 170	7 582	6 588	8 803	4 597	4 206	5 367	2 985	2 382
40 - 44	14 729	7 791	6 938	9 293	4 827	4 466	5 436	2 964	2 472
45 - 49	15 810	8 231	7 579	9 875	5 075	4 800	5 935	3 156	2 779
50 - 54	17 141	8 707	8 434	10 554	5 248	5 306	6 587	3 459	3 128
55 - 59	17 037	8 397	8 640	10 383	4 996	5 387	6 654	3 401	3 253
60 - 64	18 349	8 763	9 586	11 360	5 271	6 089	6 989	3 492	3 497
65 - 69	17 115	7 551	9 564	10 670	4 587	6 083	6 445	2 964	3 481
70 и повече	37 537	13 809	23 728	22 819	8 288	14 531	14 718	5 521	9 197

Съотношение в % на мъжете и жените по възрастови групи
в област Пазарджик за 2023 г.

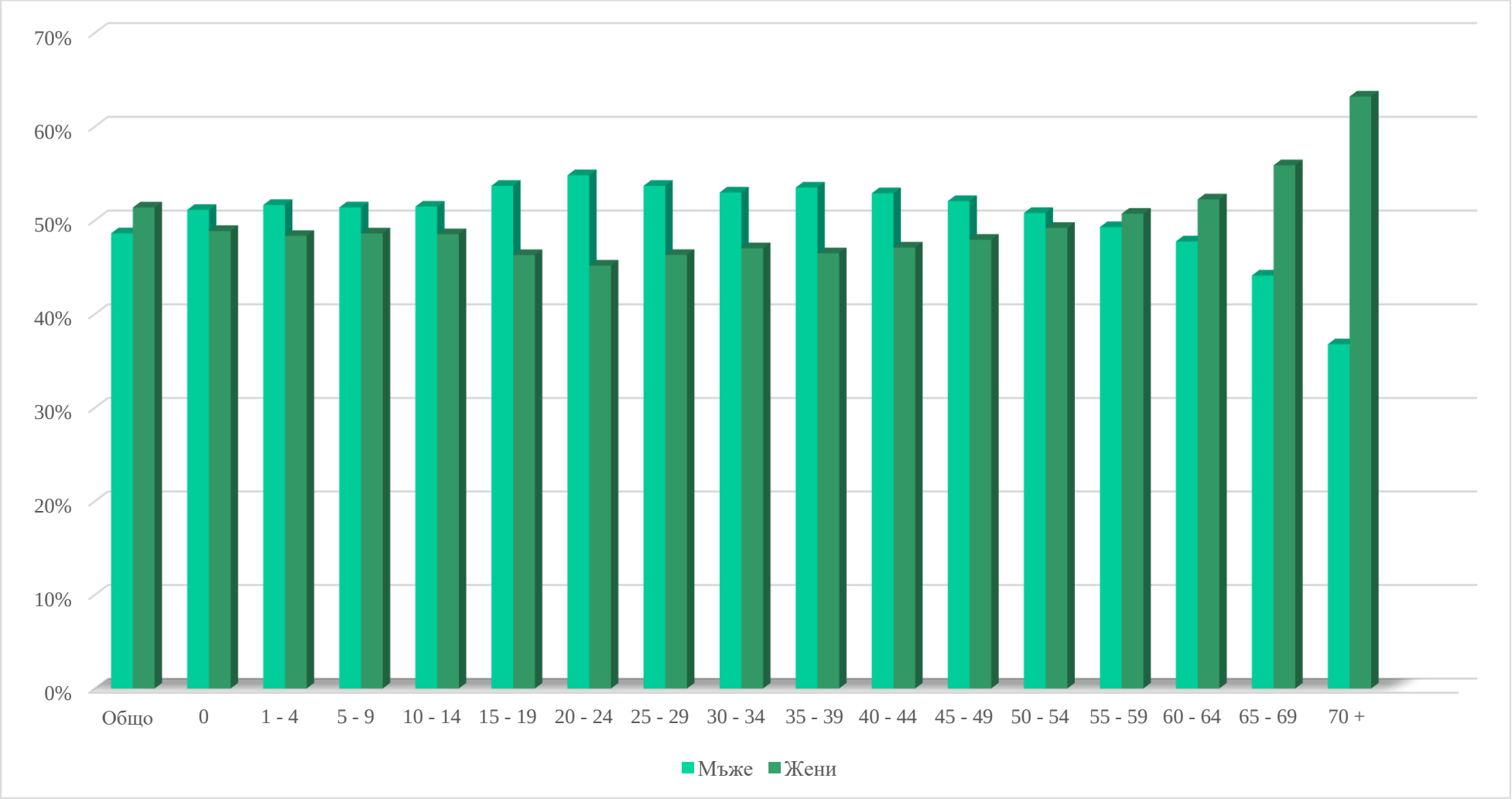

Население в област Пазарджик по възрастови групи и пол през 2023 г.

Възраст	Общо	Мъже	Жени	Мъже	Жени
	брой хора	брой хора	брой хора	%	%
Общо	**225 261**	**109 526**	**115 735**	**49%**	**51%**
0	2 173	1 111	1 062	51%	49%
1 - 4	8 029	4 147	3 882	52%	48%
5 - 9	10 726	5 512	5 214	51%	49%
10 - 14	11 171	5 750	5 421	51%	49%
15 - 19	11 062	5 940	5 122	54%	46%
20 - 24	8 953	4 908	4 045	55%	45%
25 - 29	9 110	4 891	4 219	54%	46%
30 - 34	12 149	6 436	5 713	53%	47%
35 - 39	14 170	7 582	6 588	54%	46%
40 - 44	14 729	7 791	6 938	53%	47%
45 - 49	15 810	8 231	7 579	52%	48%
50 - 54	17 141	8 707	8 434	51%	49%
55 - 59	17 037	8 397	8 640	49%	51%
60 - 64	18 349	8 763	9 586	48%	52%
65 - 69	17 115	7 551	9 564	44%	56%
70 +	37 537	13 809	23 728	37%	63%

Средна възраст на населението в областта по пол за периода 2019 – 2023 г.

ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	2023			2022			2021			2020			2019		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	45.7	43.4	47.9	45.7	43.5	47.8	44	42.1	45.8	43.9	42	45.7	43.8	41.9	45.6

Население в област Пазарджик по общини и по години към 31.12. на съответната година

година / община	Област Пазарджик	Батак	Белово	Брацигово	Велинград	Лесичово	Пазарджик	Панагюрище	Пещера	Ракитово	Септември	Стрелча	Сърница
2023	**225 261**	**4 678**	**7 025**	**7 215**	**32 362**	**4 731**	**89 507**	**21 200**	**14 440**	**14 033**	**21 135**	**4 236**	**4 699**
2022	226 209	4 713	7 047	7 317	32 457	4 597	90 309	21 474	14 459	13 445	21 357	4 319	4 715
2021	247 360	5 008	7 242	8 188	33 102	5 085	103 681	21 430	16 983	14 280	23 348	4 396	4 617
2020	251 300	5 130	7 427	8 349	33 464	5 204	105 161	21 957	17 329	14 383	23 749	4 485	4 662
2019	252 776	5 245	7 460	8 341	33 529	5 052	106 526	22 192	17 519	14 381	23 383	4 439	4 709
2018	255 479	5 368	7 623	8 530	33 787	5 119	107 505	22 547	17 716	14 479	23 620	4 473	4 712
2017	257 965	5 457	7 806	8 683	34 045	5 224	108 376	22 813	17 899	14 543	23 860	4 525	4 734
2016	260 814	5 550	7 994	8 827	34 281	5 311	109 413	23 110	18 136	14 626	24 206	4 593	4 767
2015	263 630	5 616	8 187	9 037	34 511	5 456	110 302	23 455	18 338	14 706	24 511	4 691	4 820
2014	266 549	5 709	8 313	9 125	39 785	5 356	111 551	23 921	18 477	14 849	24 797	4 666	
2013	269 287	5 830	8 522	9 246	40 148	5 382	112 373	24 333	18 597	14 961	25 207	4 688	
2012	271 721	5 918	8 652	9 418	40 390	5 315	113 365	24 684	18 765	14 977	25 466	4 771	
2011	273 803	6 007	8 772	9 536	40 595	5 397	114 091	25 003	18 850	15 017	25 711	4 824	
2010	287 910	6 221	9 070	10 079	41 366	5 688	120 422	25 716	21 575	15 418	27 061	5 294	
2009	290 614	6 331	9 282	10 290	41 613	5 809	121 366	26 095	21 691	15 482	27 304	5 351	
2008	292 534	6 402	9 459	10 402	41 718	5 906	122 064	26 476	21 689	15 549	27 459	5 410	
2007	294 086	6 489	9 645	10 535	41 753	6 081	122 421	26 781	21 702	15 535	27 671	5 473	
2006	296 281	6 593	9 773	10 654	41 899	6 141	123 324	27 156	21 675	15 597	27 886	5 583	
2005	297 781	6 709	9 903	10 799	41 906	6 217	123 769	27 450	21 545	15 620	28 175	5 688	
2004	300 092	6 801	10 096	10 908	42 029	6 335	124 564	27 921	21 558	15 625	28 516	5 739	

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, В И НАДТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ* КЪМ 31.12.2023 г. В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПО ОБЩИНИ

(брой)

Общини в област Пазарджик	* Трудоспособна възраст през 2023: жени от 16 до 62 години и мъже от 16 до 64 години и 6 месеца	2023					
		Общо			В т.ч. в градовете		
		Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	**Общо**	**6 445 481**	**3 097 698**	**3 347 783**	**4 738 461**	**2 254 254**	**2 484 207**
	Под трудоспособна възраст	977 417	501 703	475 714	733 397	376 225	357 172
	В трудоспособна възраст	***3 769 424***	***1 971 311***	***1 798 113***	***2 836 852***	***1 460 301***	***1 376 551***
	Над трудоспособна възраст	1 698 640	624 684	1 073 956	1 168 212	417 728	750 484
Общо за област Пазарджик	**Общо**	**225 261**	**109 526**	**115 735**	**138 512**	**66 437**	**72 075**
	Под трудоспособна възраст	34 460	17 750	16 710	21 488	11 005	10 483
	В трудоспособна възраст	***129 378***	***69 517***	***59 861***	***79 249***	***42 029***	***37 220***
	Над трудоспособна възраст	61 423	22 259	39 164	37 775	13 403	24 372
Батак	**Общо**	**4 678**	**2 335**	**2 343**	**2 575**	**1 321**	**1 254**
	Под трудоспособна възраст	511	255	256	252	130	122
	В трудоспособна възраст	***2 721***	***1 527***	***1 194***	***1 457***	***846***	***611***
	Над трудоспособна възраст	1 446	553	893	866	345	521
Белово	**Общо**	**7 025**	**3 359**	**3 666**	**3 107**	**1 469**	**1 638**
	Под трудоспособна възраст	764	393	371	366	201	165
	В трудоспособна възраст	***3 853***	***2 075***	***1 778***	***1 704***	***897***	***807***
	Над трудоспособна възраст	2 408	891	1 517	1 037	371	666
Брацигово	**Общо**	**7 215**	**3 527**	**3 688**	**3 281**	**1 617**	**1 664**
	Под трудоспособна възраст	941	500	441	424	235	189
	В трудоспособна възраст	***3 773***	***2 086***	***1 687***	***1 772***	***977***	***795***
	Над трудоспособна възраст	2 501	941	1 560	1 085	405	680
Велинград	**Общо**	**32 362**	**15 500**	**16 862**	**20 015**	**9 392**	**10 623**
	Под трудоспособна възраст	5 741	2 962	2 779	3 580	1 825	1 755
	В трудоспособна възраст	***18 815***	***9 817***	***8 998***	***10 930***	***5 626***	***5 304***
	Над трудоспособна възраст	7 806	2 721	5 085	5 505	1 941	3 564
Лесичово	**Общо**	**4 731**	**2 389**	**2 342**	**-**	**-**	**-**
	Под трудоспособна възраст	695	386	309	-	-	-
	В трудоспособна възраст	***2 597***	***1 452***	***1 145***	**-**	**-**	**-**
	Над трудоспособна възраст	1 439	551	888	-	-	-
Пазарджик	**Общо**	**89 507**	**43 195**	**46 312**	**54 652**	**25 768**	**28 884**
	Под трудоспособна възраст	13 543	6 986	6 557	8 216	4 172	4 044
	В трудоспособна възраст	***51 271***	***27 309***	***23 962***	***31 331***	***16 333***	***14 998***
	Над трудоспособна възраст	24 693	8 900	15 793	15 105	5 263	9 842
Панагюрище	**Общо**	**21 200**	**10 373**	**10 827**	**15 095**	**7 285**	**7 810**
	Под трудоспособна възраст	2 756	1 406	1 350	2 052	1 038	1 014
	В трудоспособна възраст	***12 180***	***6 691***	***5 489***	***8 857***	***4 764***	***4 093***
	Над трудоспособна възраст	6 264	2 276	3 988	4 186	1 483	2 703

Пещера	**Общо**	**14 440**	**6 961**	**7 479**	**12 647**	**6 083**	**6 564**
	Под трудоспособна възраст	2 205	1 193	1 012	2 046	1 114	932
	В трудоспособна възраст	***7 905***	***4 192***	***3 713***	***6 910***	***3 651***	***3 259***
	Над трудоспособна възраст	4 330	1 576	2 754	3 691	1 318	2 373
Ракитово	**Общо**	**14 033**	**7 131**	**6 902**	**11 602**	**5 939**	**5 663**
	Под трудоспособна възраст	2 601	1 312	1 289	2 231	1 133	1 098
	В трудоспособна възраст	***8 746***	***4 874***	***3 872***	***7 237***	***4 050***	***3 187***
	Над трудоспособна възраст	2 686	945	1 741	2 134	756	1 378
Септември	**Общо**	**21 135**	**10 363**	**10 772**	**8 559**	**4 135**	**4 424**
	Под трудоспособна възраст	3 431	1 720	1 711	1 319	649	670
	В трудоспособна възраст	***12 139***	***6 584***	***5 555***	***4 821***	***2 613***	***2 208***
	Над трудоспособна възраст	5 565	2 059	3 506	2 419	873	1 546
Стрелча	**Общо**	**4 236**	**2 011**	**2 225**	**3 629**	**1 727**	**1 902**
	Под трудоспособна възраст	573	280	293	531	261	270
	В трудоспособна възраст	***2 295***	***1 238***	***1 057***	***2 025***	***1 076***	***949***
	Над трудоспособна възраст	1 368	493	875	1 073	390	683
Сърница	**Общо**	**4 699**	**2 382**	**2 317**	**3 350**	**1 701**	**1 649**
	Под трудоспособна възраст	699	357	342	471	247	224
	В трудоспособна възраст	***3 083***	***1 672***	***1 411***	***2 205***	***1 196***	***1 009***
	Над трудоспособна възраст	917	353	564	674	258	416

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, ВЪВ И НАД ТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ ПО ПОЛ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Година	Пол	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
2023	**Общо**	**34 460**	**129 378**	**61 423**
	Мъже	**17 750**	**69 517**	**22 259**
	Жени	**16 710**	**59 861**	**39 164**
2022	Общо	34 400	130 685	61 124
	Мъже	17 777	70 030	22 022
	Жени	16 623	60 655	39 102
2021	Общо	40 092	147 285	59 983
	Мъже	20 749	78 205	21 743
	Жени	19 343	69 080	38 240
2020	Общо	40 618	149 460	61 222
	Мъже	20 986	79 513	22 322
	Жени	19 632	69 947	38 900
2019	Общо	40 909	150 507	61 360
	Мъже	21 110	80 190	22 415
	Жени	19 799	70 317	38 945

2018	Общо	41 127	152 968	61 384
	Мъже	21 200	81 563	22 340
	Жени	19 927	71 405	39 044
2017	Общо	41 350	155 246	61 369
	Мъже	21 358	82 744	22 352
	Жени	19 992	72 502	39 017
2016	Общо	41 472	157 885	61 457
	Мъже	21 415	84 066	22 401
	Жени	20 057	73 819	39 056
2015	Общо	41 894	160 180	61 556
	Мъже	21 624	85 140	22 555
	Жени	20 270	75 040	39 001

*Трудоспособна възраст през 2023: жени от 16 до 62 години и мъже от 16 до 64 години и 6 месеца
*Трудоспособна възраст през 2022: жени от 16 до 61 години и 10 месеца и мъже от 16 до 64 години и 5 месеца
*Трудоспособна възраст през 2021: жени от 16 до 61 години и 8 месеца и мъже от 16 до 64 години и 4 месеца
*Трудоспособна възраст през 2020: жени от 16 до 61 години и 6 месеца и мъже от 16 до 64 години и 3 месеца
*Трудоспособна възраст през 2019: жени от 16 до 61 години и 4 месеца и мъже от 16 до 64 години и 2 месеца
*Трудоспособна възраст през 2018: жени от 16 до 61 години и 2 месеца и мъже от 16 до 64 години и 1 месец

НАСЕЛЕНИЕ ПОД, ВЪВ И НАД ТРУДОСПОБНА ВЪЗРАСТ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ЗА ПЕРИОДА 2015–2023 ГОДИНА

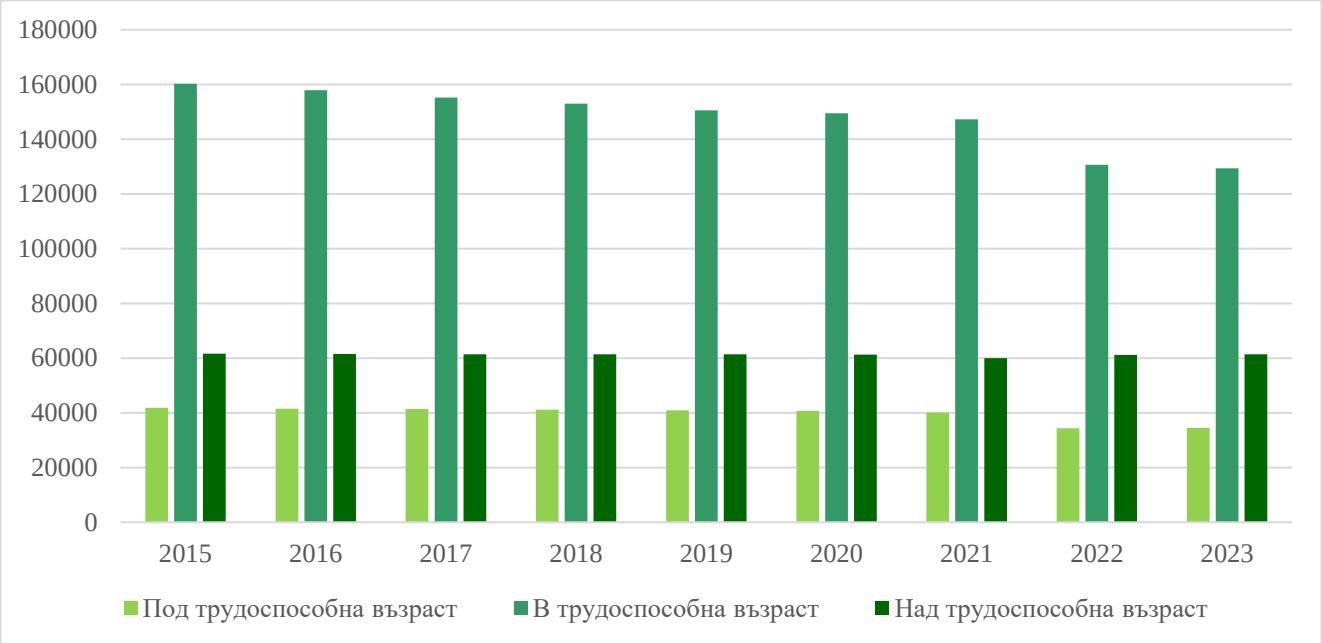

Раждаемост

През 2023 г. в област Пазарджик са се родили 2 153 деца. От тях 2 143 живородени и 10 мъртвородени. В сравнение с предходната година живородените деца са с 139 повече, а

мъртвородените са с 1 по-малко. Раждаемостта в градовете на Пазарджишка област е обичайно по-висока от тази в селата.

Раждаемост в област Пазарджик по общини за 2023 г.

Общини	Живородени			Раждае-мост в ‰ на 1000 души население
	Общо	Момчета	Момичета	
Общо за страната	57 197	29 318	27 879	8,9
Пазарджик	2 143	1 097	1 046	9,5
Батак	32	18	14	6,8
Белово	45	23	22	6,4
Брацигово	57	27	30	7,9
Велинград	371	186	185	11,5
Лесичово	45	28	17	9,5
Пазарджик	811	410	401	9,1
Панагюрище	176	88	88	8,3
Пещера	159	76	83	11,0
Ракитово	150	82	68	10,7
Септември	216	115	101	10,2
Стрелча	36	21	15	8,5
Сърница	45	23	22	9,6

Брой раждания по години в област Пазарджик

Област П А ЗА Р Д Ж И К	**2023**	**Общо**	**2 153**
		Живородено	2 143
		Мъртвородено	10
	2022	**Общо**	**2 015**
		Живородено	2 004
		Мъртвородено	11
	2021	**Общо**	**2 069**
		Живородено	2 057
		Мъртвородено	12
	2020	**Общо**	**2 131**
		Живородено	2 123

		Мъртвородено	8
	2019	**Общо**	**2 323**
		Живородено	2 310
		Мъртвородено	13
	2018	**Общо**	**2 427**
		Живородено	2 414
		Мъртвородено	13
	2017	**Общо**	**2 368**
		Живородено	2 347
		Мъртвородено	21
	2016	**Общо**	**2 423**
		Живородено	2 403
		Мъртвородено	20
	2015	**Общо**	**2 475**
		Живородено	2 467
		Мъртвородено	8
	2014	**Общо**	**2 604**
		Живородено	2 592
		Мъртвородено	12
	2013	**Общо**	**2 643**
		Живородено	2 617
		Мъртвородено	26
	2012	**Общо**	**2 686**
		Живородено	2 663
		Мъртвородено	23
	2011	**Общо**	**2 778**
		Живородено	2 749
		Мъртвородено	29
	2010	**Общо**	**2 937**
		Живородено	2 913
		Мъртвородено	24
	2009	**Общо**	**3 154**
		Живородено	3 129
		Мъртвородено	25

КОЕФИЦИЕНТ НА РАЖДАЕМОСТ ПО ГОДИНИ

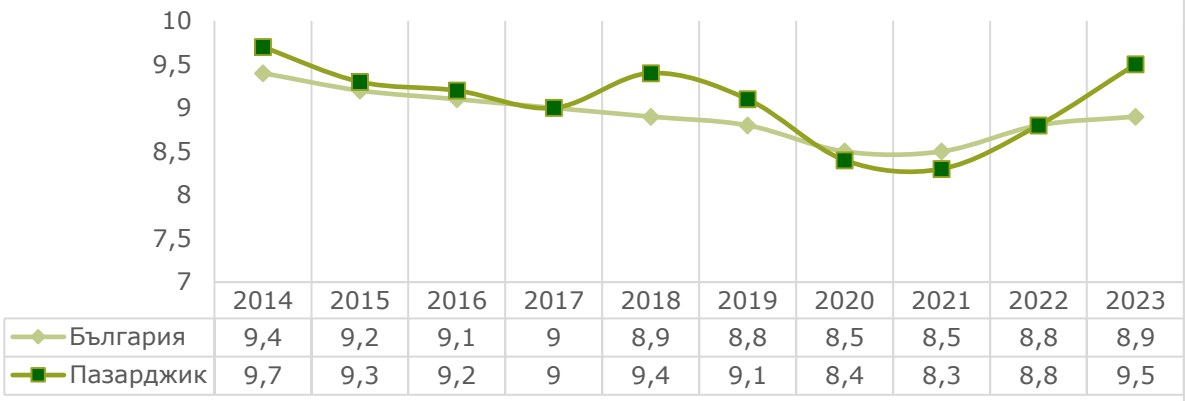

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
България	9,4	9,2	9,1	9	8,9	8,8	8,5	8,5	8,8	8,9
Пазарджик	9,7	9,3	9,2	9	9,4	9,1	8,4	8,3	8,8	9,5

Забележка: Коефициентът на раждаемост (КР) се измерва в промили (‰) и показва броя живородени деца (ЖД) на всеки 1000 души от средногодишното население (СН).

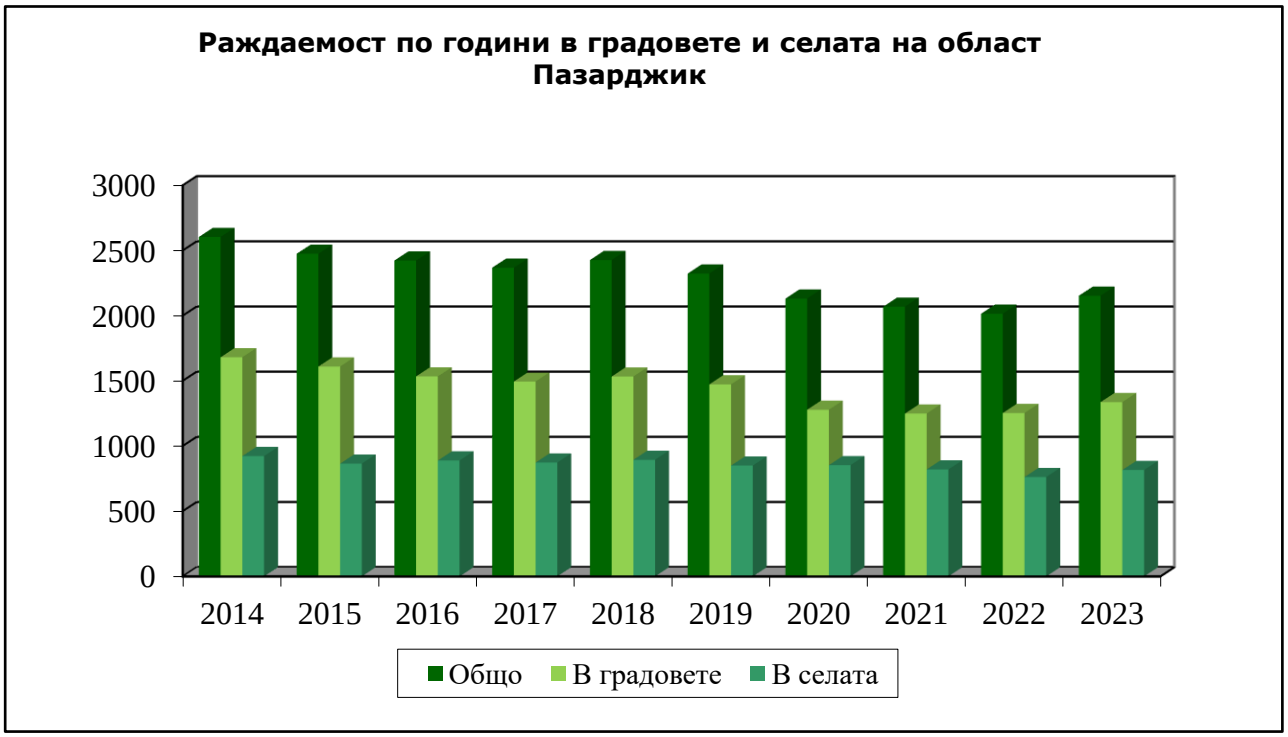

ЖИВОРОДЕНИ ПРЕЗ 2023 Г. В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ПО ОБЩИНИ И ВЪЗРАСТ НА МАЙКАТА

Област / Общини	Общо	Възраст на майката							
		под 20	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 +	непоказана
Общо за страната	57 197	5 820	10 206	14 223	15 588	8 718	2 166	475	1
Пазарджик	2 143	354	531	511	468	206	61	12	-
Батак	32	2	13	9	4	1	3	-	-
Белово	45	4	7	16	13	3	2	-	-
Брацигово	57	7	15	14	13	6	1	1	-
Велинград	371	70	90	97	82	26	6	-	-
Лесичово	45	8	23	4	7	3	-	-	-
Пазарджик	811	121	188	175	190	105	27	5	-
Панагюрище	176	15	38	51	45	15	9	3	-
Пещера	159	35	29	34	38	21	1	1	-
Ракитово	150	24	46	39	24	10	5	2	-
Септември	216	59	62	43	39	7	6	-	-
Стрелча	36	7	5	13	3	7	1	-	-
Сърница	45	2	15	16	10	2	-	-	-

СРЕДНА ВЪЗРАСТ НА МАЙКАТА ПРИ РАЖДАНЕ НА ПЪРВО ДЕТЕ В ПЕРИОДА 2013 г. – 2023 г.

	Година	Общо за страната	Пазарджик
Средна възраст на майката при раждане на първо дете	**2023**	**27,7**	**25,2**
	2022	27,6	25,0
	2021	27,5	25,1
	2020	27,5	24,9
	2019	27,3	25,3
	2018	27,2	24,9
	2017	27,1	24,9
	2016	27,0	24,8
	2015	26,9	24,8
	2014	26,7	24,4
	2013	26,5	24,1

Статистическите данни ясно показват трайно и постепенно увеличаване на възрастта, в която жените както в цялата страна, така и в област Пазарджик раждат първото си дете.

Тенденцията през последните няколко години е да намалява броят на извършените аборти в лечебните заведения в област Пазарджик. През 2023 г. са регистрирани 1 145 случая – с 44 броя по-малко от предходната 2022 година.

Раждания /брой живородени/ и аборти в област Пазарджик по години

Година	Брой	
	Раждания	Аборти
2023	2 143	1 145
2022	2 004	1 189
2021	2 057	1 252
2020	2 123	1 175
2019	2 310	1 393
2018	2 414	1 333
2017	2 347	1 645
2016	2 403	1 714
2015	2 467	1 810
2014	2 592	1 973

Извършени аборти по възраст на жената и по вид през 2023 г.

	Аборти – общо					Спонтанен аборт					Терапевтичен аборт				
	Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/			
		<15	15-19	20-29	30+		<15	15-19	20-29	30+		<15	15-19	20-29	30+
България	**17 863**	115	1 535	6 931	9 282	**5 446**	56	531	1 935	2 924	**12 407**	59	1 003	4 993	6 352
Пазарджик	**1 145**	10	147	478	510	**242**	3	43	92	104	**903**	7	104	386	406

	от тях:									
	По желание /законно/					По медицински показания				
	Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/				Общо	в т.ч.на жени на възраст /в навършени години/			
		<15	15-19	20-29	30+		< 15	15-19	20-29	30+
България	**9 887**	33	821	4 230	4 803	**2 520**	26	182	763	1 549
Пазарджик	**868**	7	97	374	390	**35**	-	7	12	16

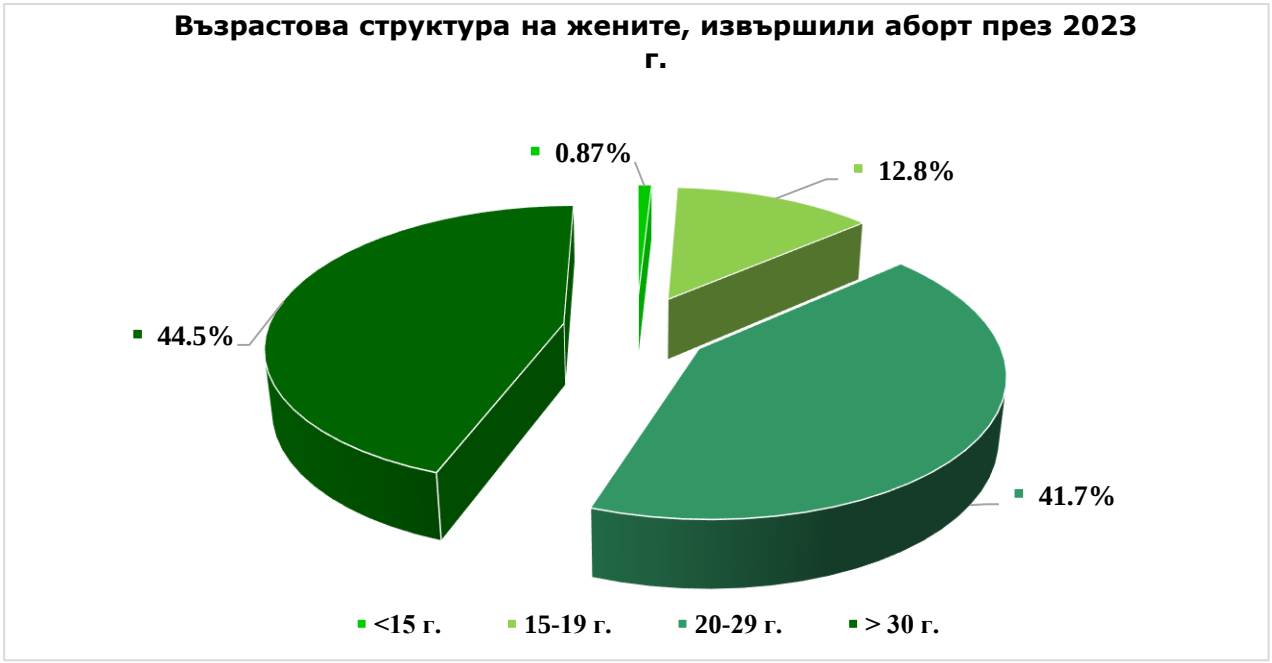

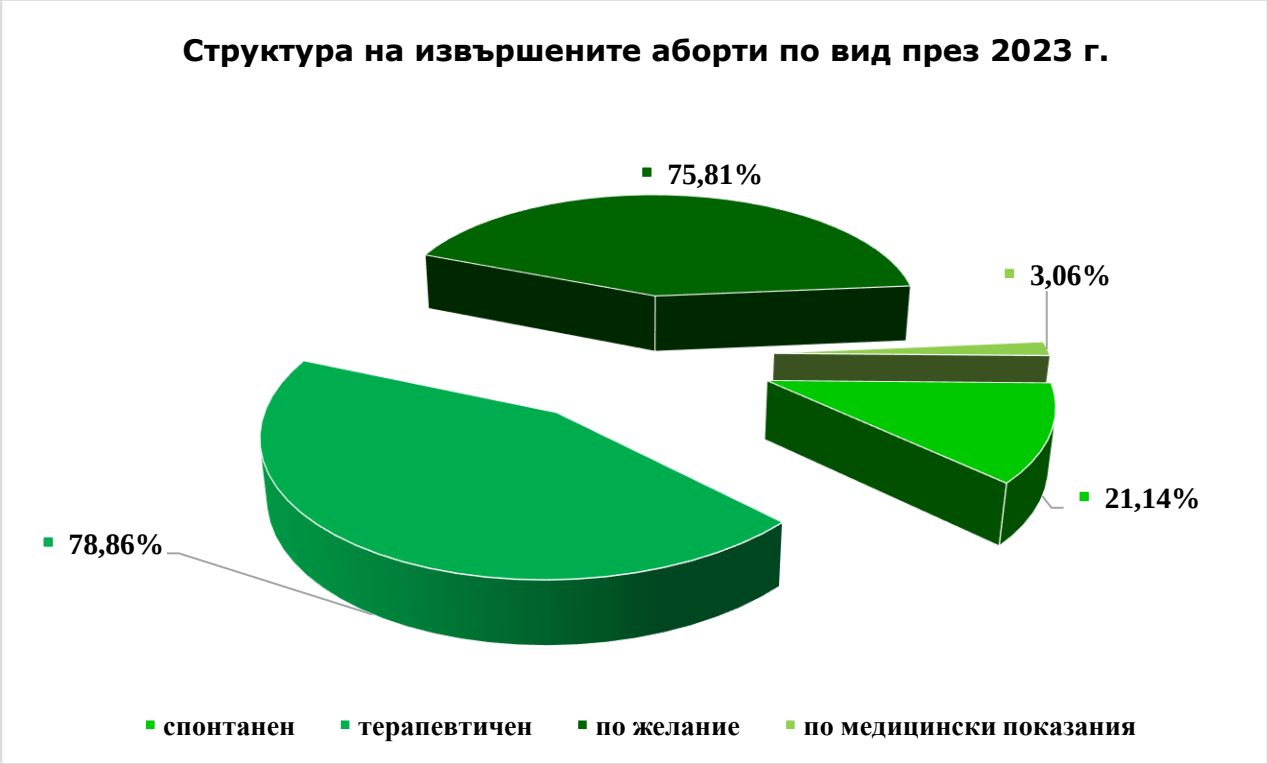

Както се вижда от графиките и данните от приложените таблици най-често се прекъсва бременност по желание на жената на възраст над 30 години – общо 390 броя за 2023 г . Отчита се спад спрямо предходната година при направените аборти във всички възрастови групи, както и при извършените терапевтични.

Обща смъртност

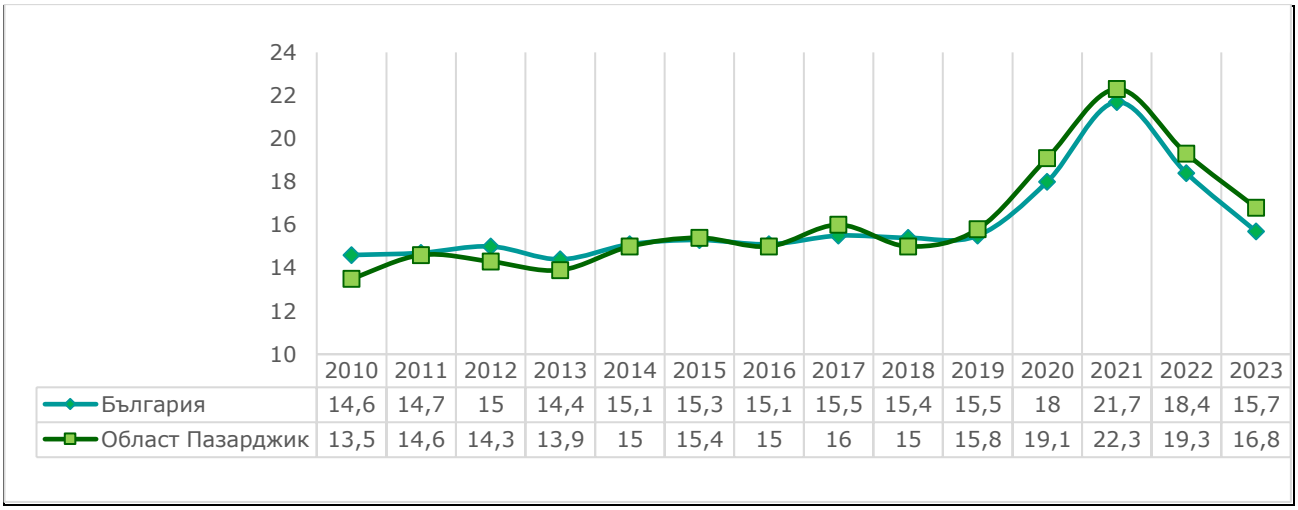

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
България	14,6	14,7	15	14,4	15,1	15,3	15,1	15,5	15,4	15,5	18	21,7	18,4	15,7
Област Пазарджик	13,5	14,6	14,3	13,9	15	15,4	15	16	15	15,8	19,1	22,3	19,3	16,8

Коефициент на обща смъртност по години в област Пазарджик и страната (на 1000 души от населението) в ‰

Наблюдава се спад и през 2023 г. В област Пазарджик са починали 3 782 човека, като сравнение с предходната година броят на починалите е със 598 по-малко /4 380 бр. през 2022 г./. Коефициентът на обща смъртност за областта е 16,8‰ с 2,5‰ по-малък в сравнение с предходната 2022 г. Регистрира се плавна тенденция на намаляване на смъртността на населението в областта.

Умирания в област Пазарджик през 2021 г., 2022 г. и 2023 г. по общини и пол

(брой)

Общини	2023			2022			2021		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	101 006	52 360	48 646	118 814	61 656	57 158	148 995	77 299	71 696
Пазарджик	3 782	1 964	1 818	4 380	2 351	2 029	5 557	2 950	2 607
Батак	85	44	41	103	55	48	143	71	72
Белово	144	68	76	181	89	92	212	110	102
Брацигово	162	83	79	169	93	76	228	119	109
Велинград	455	234	221	562	299	263	637	332	305
Сърница	54	33	21	64	32	32	59	26	33
Лесичово	111	62	49	132	76	56	161	90	71
Пазарджик	1 486	774	712	1 727	931	796	2 225	1 186	1 039
Панагюрище	364	200	164	425	241	184	580	302	278
Пещера	250	118	132	265	148	117	375	210	165
Ракитово	206	112	94	206	107	99	291	151	140
Септември	362	182	180	443	233	210	513	273	240
Стрелча	103	54	49	103	47	56	133	80	53

Тенденцията в последните години за цялата страна е значително по-ниска смъртност в градовете отколкото в селата. Показателни са данните от таблицата за последните три години, както за страната, така и за областта.

Коефициент на обща смъртност за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. в градовете и селата на област Пазарджик

(‰)

Коефициент на смъртност	2023			2022			2021		
	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата
Общо за страната	15,7	13,7	21,0	18,4	16,0	24,9	21,7	19,2	28,3
Пазарджик	16,8	15,8	18,3	19,3	18,3	20,9	22,3	20,7	25,0

За област Пазарджик през последните години коефициентът на обща смъртност при мъжете е по-висок от този при жените.

Коефициент на обща смъртност за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. по пол в област Пазарджик

(‰)

Коефициент на смъртност	2023			2022			2021		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	15,7	16,9	14,5	18,4	19,8	17,0	21,7	23,2	20,0
Пазарджик	16,8	17,9	15,7	19,3	21,3	17,4	22,3	24,2	20,4

Смъртност и средна продължителност на предстоящия живот на населението по пол в област Пазарджик

Област	2021-2023			2020-2022			2019-2021		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Пазарджик	72.70	68.90	76.91	71.77	67.97	76.02	72.4	68.9	76.3

През последните няколко години се запазва структурата на причините за смърт. Основна причина за смърт както и през предходните години, традиционно и през 2023 г. са болестите на органите на кръвообращението. Те съставляват 69,70% от всички умирания. В по-голямата си част този процент се формира от умиранията следствие на мозъчно-съдови болести и исхемична болест на сърцето. Втората по ред причина за смъртност са групата заболявания с кодове за специални цели (C00-D48) – новообразувания. Дялът на това заболяване като причина за смърт за област Пазарджик е 16,60%. Следват симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде (R00-R99) – 2,75%; болести на дихателната система (J00-J99) – 2,49% и болести на храносмилателната система (K00-K93) с 2,27 %.

Смъртност по причини в област Пазарджик през 2023 г.

клас	Година	2023		
	Наименование на болестите по МКБ-10	брой умирания	на 1000 души	относителен дял
№	**Общо**	3 782	16,79	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести (A00-B99)	21	0,09	0,56
II	Новообразувания (C00-D48)	628	2,79	16,60
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм (D50-D89)	1	0,00	0,03
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата (E00-E90)	53	0,24	1,40
V	Психични и поведенчески разстройства (F00-F99)	2	0,01	0,05

VI	Болести на нервната сиситема (G00-G99)	10	0,04	0,26
VII	Болести на окото и придатъците му (H00-H59)	-	-	-
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък (H60-H95)	-	-	-
IX	Болести на органите на кръвообращението (I00-I99)	2 636	11,70	69,70
X	Болести на дихателната система (J00-J99)	94	0,42	2,49
XI	Болести на храносмилателната система (K00-K93)	86	0,38	2,27
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан (L00-L99)	2	0,01	0,05
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан (M00-M99)	1	0,00	0,03
XIV	Болести на пикочо-половата система (N00-N99)	51	0,23	1,35
XV	Бременност, раждане и послеродов период (O00-O99)	-	-	-
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период (P00-P96)	8	0,04	0,21
XVII	Вродени аномалии (пороци на развитието), деформации и хромозомни аберации (Q00-Q99)	4	0,02	0,11
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде (R00-R99)	104	0,46	2,75
XXII	Кодове за специални цели (U00-U85)	28	0,12	0,74
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини (S00-T98)	53	0,24	1,40

Смъртност по причини в област Пазарджик за 2023 г.

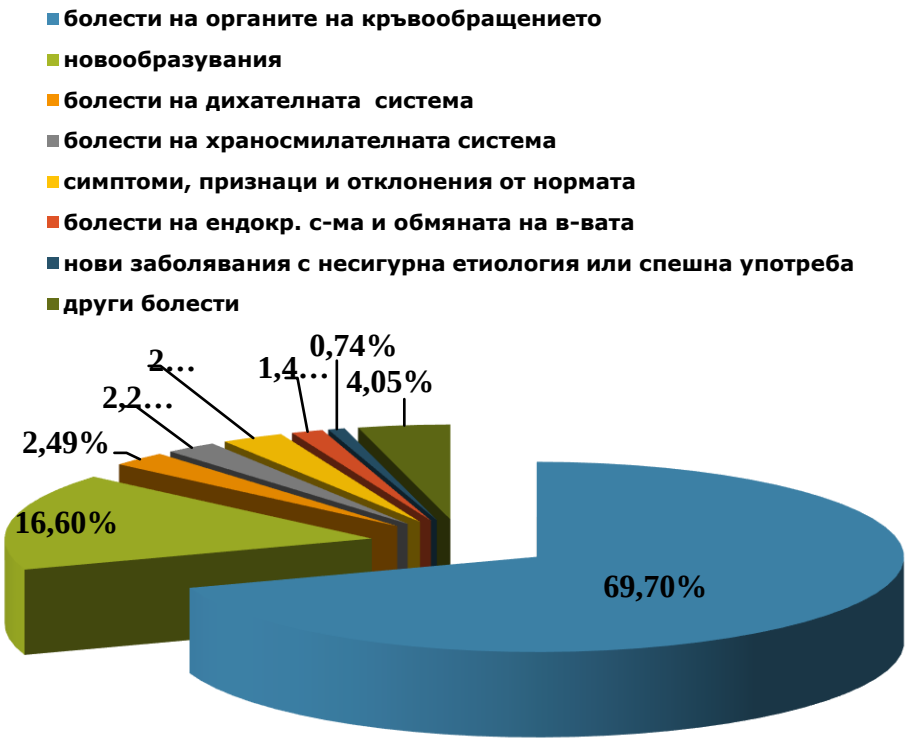

Детска смъртност

През 2023 г. в област Пазарджик са починали 16 деца до едногодишна възраст. Това формира детска смъртност – 7.5 на хиляда живородени. Както се вижда от графиката детската смъртност в област Пазарджик традиционно е по-висока от средната за страната.

Коефициент на детска смъртност в област Пазарджик и страната (на 1000 живородени деца)

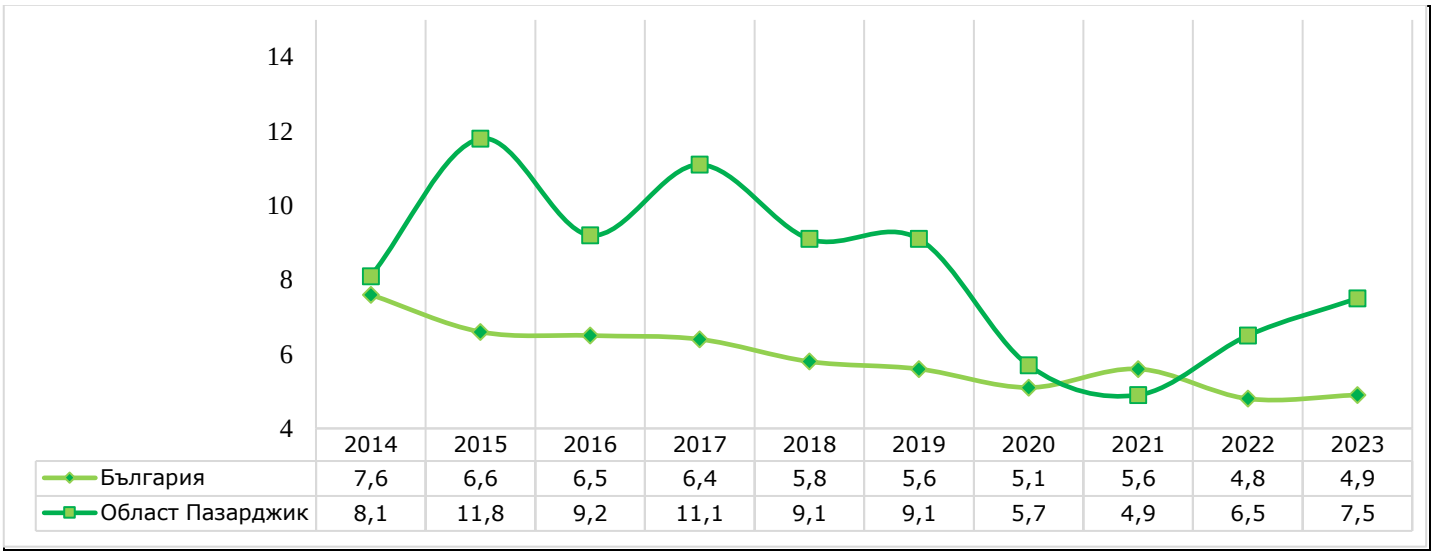

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
България	7,6	6,6	6,5	6,4	5,8	5,6	5,1	5,6	4,8	4,9
Област Пазарджик	8,1	11,8	9,2	11,1	9,1	9,1	5,7	4,9	6,5	7,5

Сравнителна таблица за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. за умрели деца по 5-годишни възрастови групи и пол

(брой)

Детска възраст	2023			2022			2021		
	Област Пазарджик								
	Общо	Момчета	Момичета	Общо	Момчета	Момичета	Общо	Момчета	Момичета
0 г.	16	6	10	13	7	6	10	8	2
1 – 4 г.	4	3	1	3	2	1	2	1	1
5 – 9 г.	1	1	-	-	-	-	2	1	1
10 – 14 г.	2	1	1	5	3	2	6	2	4
15 – 19 г.	4	2	2	4	3	1	10	7	3

Сравнителна таблица за 2021 г., 2022 г. и 2023 г. за умрели деца по 5-годишни възрастови групи по градовете и селата на област Пазарджик

(брой)

Детска възраст	2023			2022			2021		
	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата	Общо	В градовете	В селата
0 г.	16	7	9	13	7	6	10	6	4
1 – 4 г.	4	2	2	3	2	1	2	2	-
5 – 9 г.	1	1	-	-	-	-	2	2	-
10 – 14 г.	2	1	1	5	4	1	6	5	1
15 – 19 г.	4	3	1	4	4	-	10	6	4

Естествен прираст

Естествен прираст в област Пазарджик и страната (на 1000 души население)

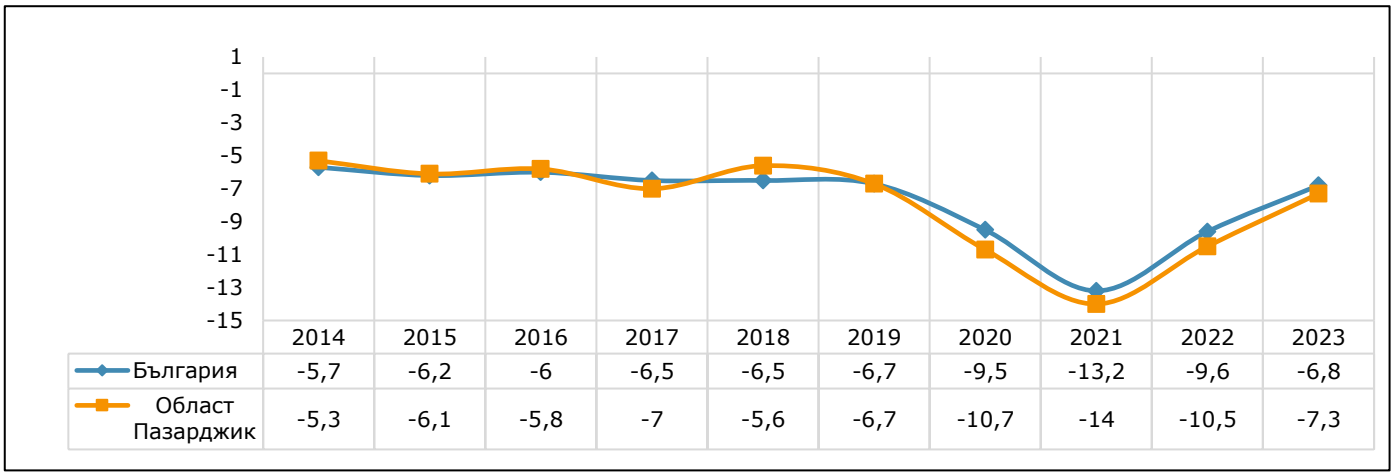

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
България	-5,7	-6,2	-6	-6,5	-6,5	-6,7	-9,5	-13,2	-9,6	-6,8
Област Пазарджик	-5,3	-6,1	-5,8	-7	-5,6	-6,7	-10,7	-14	-10,5	-7,3

Коефициент на естествен прираст по населени места област Пазарджик за периода 2019 г.–2023 г.

Естествен прираст (‰)									
2023 г.		2022 г.		2021 г.		2020 г.		2019 г.	
В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата
-6.2	-9.0	-9.3	-12.3	-12.8	-16.2	-10.0	-11.7	-5.2	-9.2

Заболеваемост и болестност

През 2023 г. в **лечебните заведения за извънболнична помощ** в област Пазарджик са регистрирани 910 735 случая на заболявания, 147 115 от които новооткрити. От общо регистрираните заболявания 170 071 са на деца до 17 г., 60 967 от които новооткрити. Болестността на населението в област Пазарджик през 2023 г. е 4 043 на хиляда души, а заболеваемостта 653 на хиляда. Основен дял в показателя болестност на населението заемат болестите на органите на кръвообръщението, които формират 21.76 % от общо регистрираните заболявания, следват болестите на дихателната система, които формират 17.96 % от общо регистрираните заболявания, на костно-мускулната система и на съединителната тъкан, които формират 10.73 % от общо регистрираните заболявания болестите и на пикочо-половата система – 8.17 %. Болестите на дихателната система формират 44.01 % относителен дял от заболеваемостта на населението, болестите на органите на кръвообращението формират 7.23 % относителен дял от заболеваемостта на населението, но смъртността от тези заболявания е много висока, на трето място процентно са болести на костно-мускулната и на съединителната тъкан, които заемат 6,27 %, следват травми, отравяния и други последици от въздействието на външни причини, които заемат 6, 16%, а някои инфекциозни и паразитни болести – 5.92 %.

При децата до 17-годишна възраст най-често поставяната диагноза като болестност през 2022 г. отново е от класа на болестите на дихателната система – 54.19 %. Следват някои инфекциозни и паразитни болести – 10,25 %, симптоми, признаци и отклонения от нормата – 7.43 %, болести на кожата и подкожната тъкан – 5.20 %. При заболеваемостта на децата най-често поставяната диагноза е от класа на болестите на дихателната система – 68.86 %, следват някои инфекциозни и паразитни болести – 8.70 % и симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде – 6.19 %.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2023 г.

НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял %
ОБЩО I – XIX клас	**910 735**	**4 043.02**	**100.00**	**147 115**	**653.09**	**100.00**
I Някои инфекциозни и паразитни болести	**28 901**	**128.30**	**3.17**	**8 704**	**38.64**	**5.92**
II Новообразувания	**18 579**	**82.48**	**2.04**	**1 688**	**7.49**	**1.15**
III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	**5 439**	**24.15**	**0.60**	**584**	**2.59**	**0.40**
IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	**55 974**	**248.49**	**6.15**	**2 769**	**12.29**	**1.88**
V Психични и поведенчески разстройства	**19 810**	**87.94**	**2.18**	**1 780**	**7.90**	**1.21**
VI Болести на нервната система	**41 113**	**182.51**	**4.51**	**3 912**	**17.37**	**2.66**
VII Болести на окото и придатъците му	**48 107**	**213.56**	**5.28**	**3 994**	**17.73**	**2.71**
VIII Болести на ухото и мастоидния израстък	**21 888**	**97.17**	**2.40**	**2 886**	**12.81**	**1.96**
IX Болести на органите на кръвообращението	**198 131**	**879.56**	**21.76**	**10 641**	**47.24**	**7.23**
X Болести на дихателната система	**163 536**	**725.98**	**17.96**	**64 746**	**287.43**	**44.01**
XI Болести на храносмилателната система	**32 466**	**144.13**	**3.56**	**4 136**	**18.36**	**2.81**
XII Болести на кожата и подкожната тъкан	**28 458**	**126.33**	**3.12**	**5 245**	**23.28**	**3.57**

XIII Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	97 700	433.72	10.73	9 222	40.94	6.27
XIV Болести на пикочо-половата система	74 367	330.14	8.17	8 412	37.34	5.72
XV Бременност, раждане и послеродов период	2 464	21.29	0.27	171	1.48	0.12
XVI Някои състояния, възникващи през перинаталния период	316	147.46	0.03	86	40.13	0.06
XVII Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2 199	9.76	0.24	246	1.09	0.17
XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	31 621	140.37	3.47	7 138	31.69	4.85
XIX Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	35 549	157.81	3.90	9 062	40.23	6.16
XXII Кодове за специални цели	4 117	18.28	0.45	1 693	7.52	1.15

[1] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Бременност и раждане» са изчислени на 1000 жени – брой жени към 31.12.2023 г. – 115 735 при население в област Пазарджик – 225 261 души;
[2] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2143 живородени за 2023 г.

Болестност и заболеваемост на населението в област Пазарджик 2023 г. при децата до 17 години

АИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от 0-17год.	Относителен дял %	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението от 0-17год.	Относителен дял %
ОБЩО I – XIX клас	170 071	4 361.69	100.00	60 967	1 563.58	100.00
I Някои инфекциозни и паразитни болести	17 428	446.96	10.25	5 305	136.05	8.70
II Новообразувания	481	12.34	0.28	84	2.15	0.14
III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	649	16.64	0.38	160	4.10	0.26
IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1 276	32.72	0.75	167	4.28	0.27
V Психични и поведенчески разстройства	1 389	35.62	0.82	332	8.51	0.54
VI Болести на нервната система	1 425	36.55	0.84	321	8.23	0.53
VII Болести на окото и придатъците му	6 619	169.75	3.89	1 179	30.24	1.93
VIII Болести на ухото и мастоидния израстък	5 230	134.13	3.08	940	24.11	1.54
IX Болести на органите на кръвообращението	879	22.54	0.52	119	3.05	0.20
X Болести на дихателната система	92 153	2 363.38	54.19	41 979	1 076.61	68.86
XI Болести на храносмилателната система	3 983	102.15	2.34	874	22.41	1.43
XII Болести на кожата и подкожната тъкан	8 842	226.76	5.20	2 083	53.42	3.42

XIII Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	**2 367**	**60.70**	**1.39**	**373**	**9.57**	**0.61**
XIV Болести на пикочо-половата система	**6 023**	**154.47**	**3.54**	**1 261**	**32.34**	**2.07**
XV Бременност, раждане и послеродов период	**144**	**7.65**	**0.08**	**9**	**0.48**	**0.01**
XVI Някои състояния, възникващи през перинаталния период	**316**	**147.46**	**0.19**	**86**	**40.13**	**0.14**
XVII Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	**1 677**	**43.01**	**0.99**	**222**	**5.69**	**0.36**
XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	**12 635**	**324.04**	**7.43**	**3 774**	**96.79**	**6.19**
XIX Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	**6 479**	**166.16**	**3.81**	**1 660**	**42.57**	**2.72**
XXII Кодове за специални цели	**76**	**1.95**	**0.04**	**39**	**1.00**	**0.06**

[1] Данните за болестност и заболеваемост са изчислени на 1000 души на възраст 0-17 г. към 31.12.2023 г. – 38 992 души, от които 18 824 жени;
[2] Данните за болестност и заболеваемост за клас «Някои състояния, възникващи през перинаталния период» са изчислени на 1000 новородени – 2143 живородени за 2023 г.

Обща болестност на населението на област Пазарджик през 2023 г.

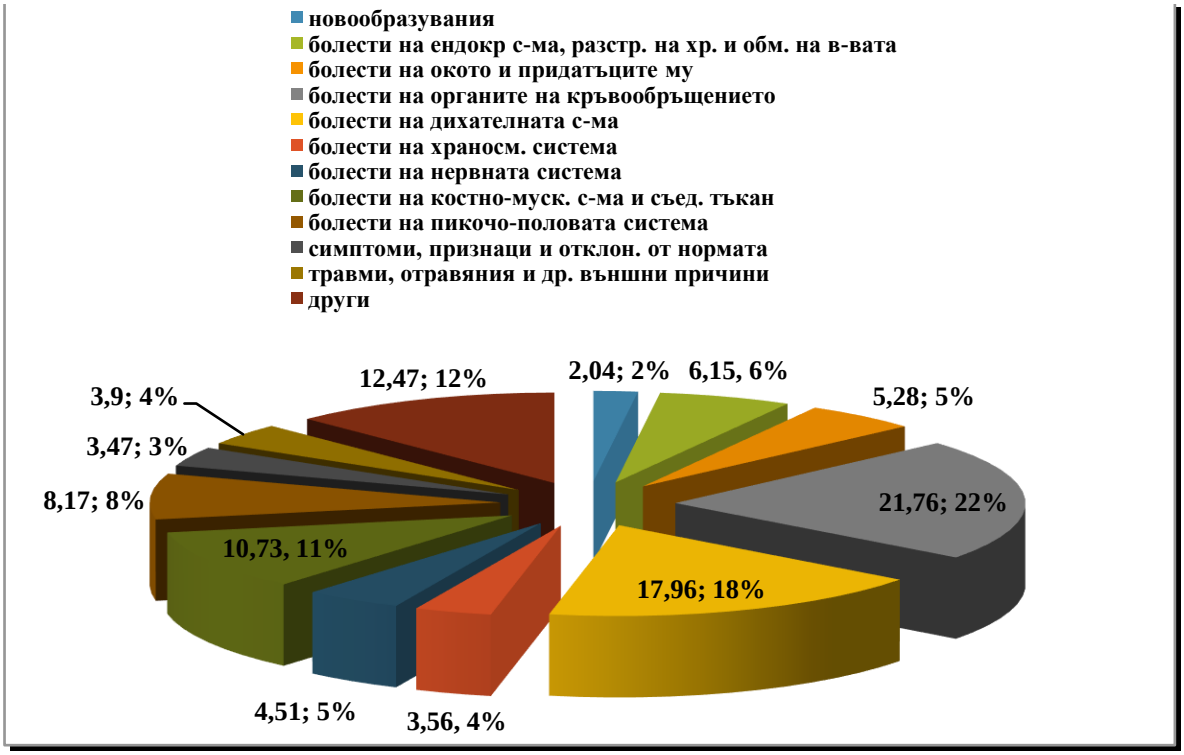

Обща заболеваемост на населението на област Пазарджик през 2023 г.

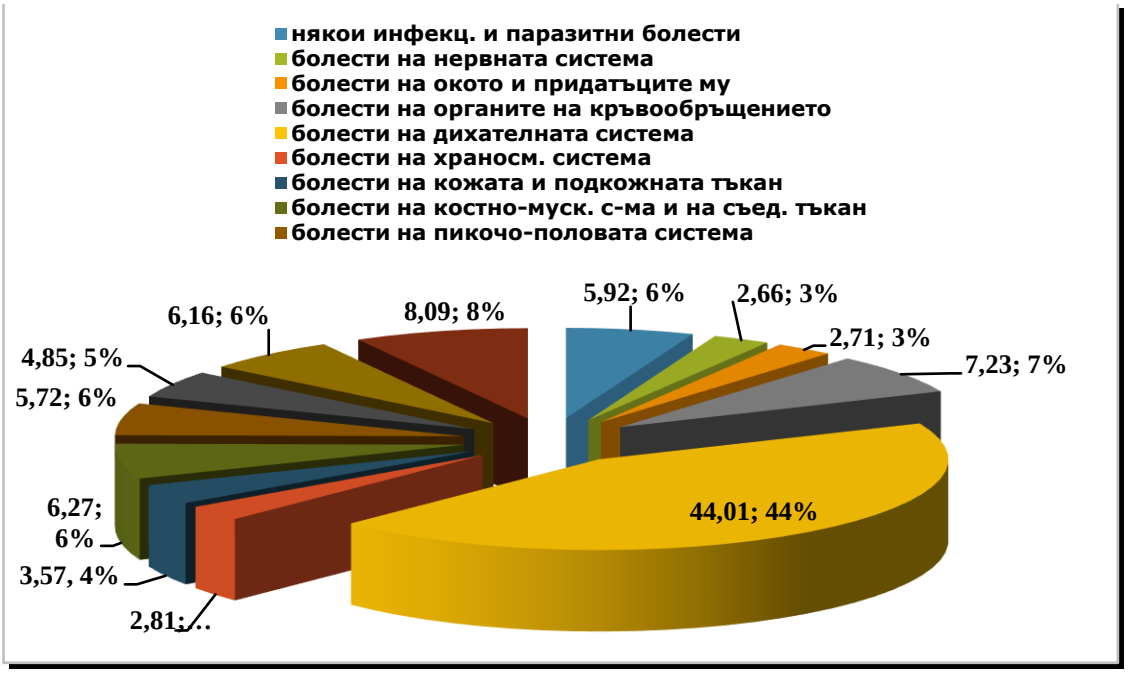

Заболяванията с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада заболеваемостта от Covid-19 е 9,25% и са включени в групата на „други" заболявания.

Болестност при децата до 17 години в област Пазарджик през 2023 г.

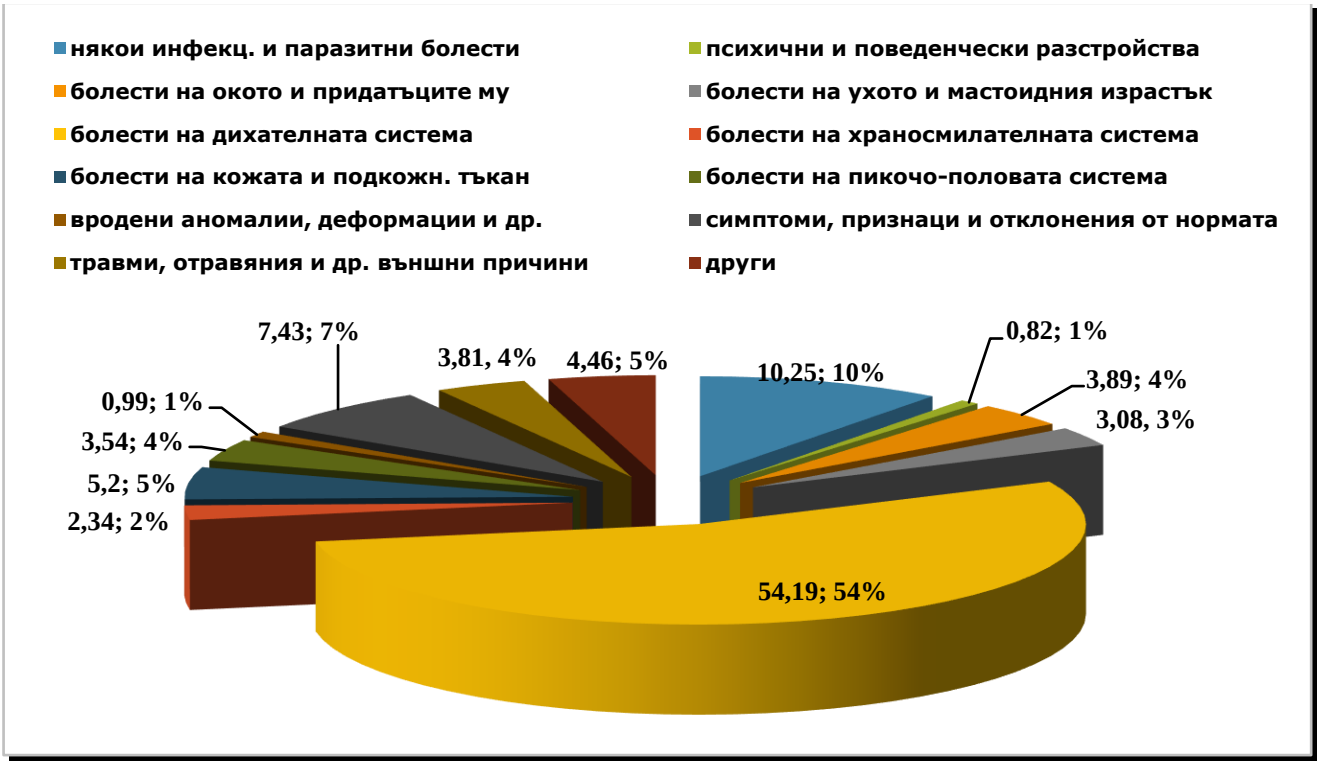

Заболеваемост при децата до 17 години в област Пазарджик през 2023 г.

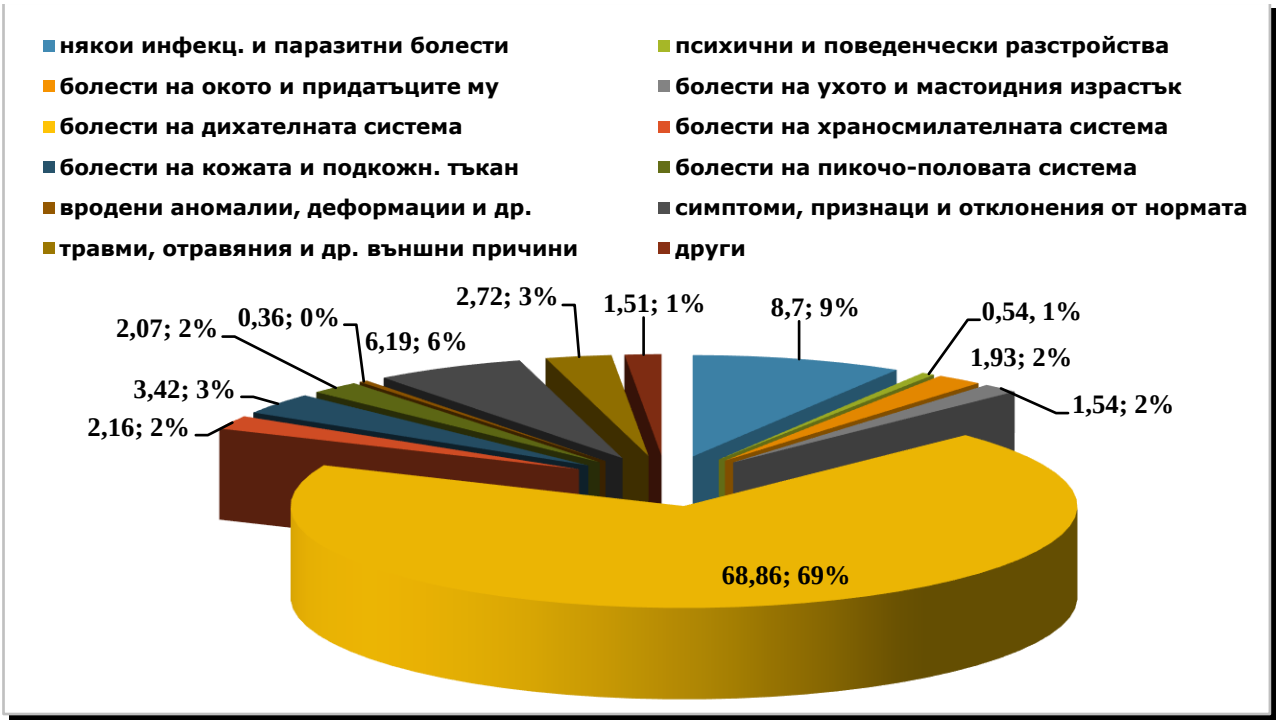

Заболяванията с кодове за специални цели (U00-U85) – нови заболявания с несигурна етиология или спешна употреба (временни кодове), към които спада заболеваемостта от Covid-19 за 2022 г. при децата е **1.84%**, които са включени в категорията „други" заболявания – общо 4,23%.

Хоспитализирана заболеваемост

През 2023 г. се наблюдава намаление на болните /изписани+умрели пациенти/, преминали през различните отделения на лечебните заведения за болнична помощ в област Пазарджик в сравнение с миналогодишния период с 2 277 броя. Тази година общата хоспитализирана заболеваемост е 86 350 души.

В структурата на хоспитализираните болни по класове болести най-голям дял /с 22,85 %/ заемат хоспитализациите по повод "фактори, влияещи върху здравното състояние на населението" и болести на дихателната система /14,74%/. Следват хоспитализираните болни с болести на храносмилателната система – 11,31 %, с болести на кръвообращението – 8,58 %, травми, отравяния и други последици от въздействието на външни причини – 8,03 % и болести на пикочо-половата система с 6,90 %. Болестите с кодове за специални цели /включващи Ковид/ – са значително намалели спрямо предходните години – от 6,7 % /2021 г./ и 2,3 % /2022 г./ до 0,37 % през тази година.

Хоспитализирана заболеваемост в област Пазарджик по години

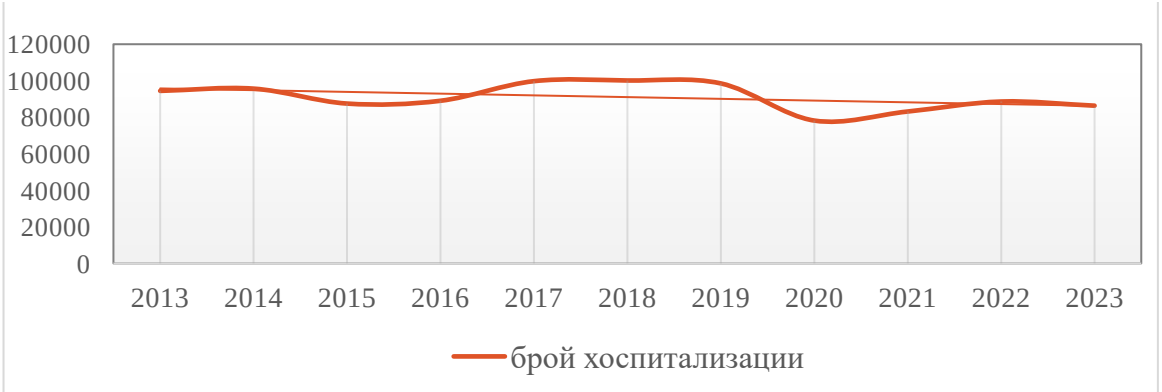

Хоспитализации по класове болести /относителен дял/ в област Пазарджик през 2023 г.

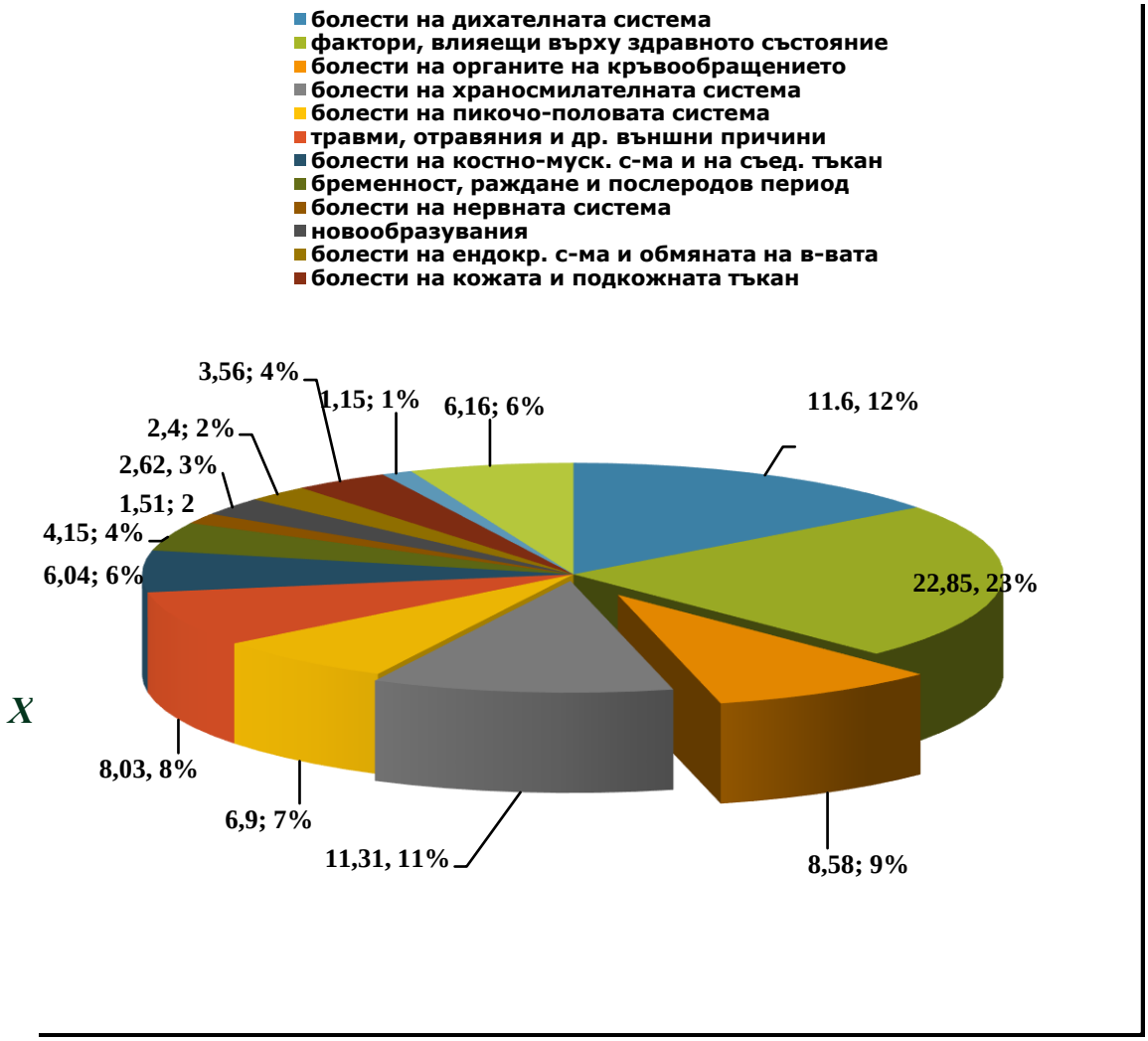

Хоспитализирана заболеваемост в област Пазарджик за 2023 г.

НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни + умрели	На 10 000 души от населението	Относителен дял %
ОБЩО I - XXI клас	**86 350**	**3 833.3**	**100**
I Някои инфекциозни и паразитни болести	992	44.0	1.15
II Новообразувания	2 262	100.4	2.62
III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	562	24.9	0.65
IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	2 075	92.1	2.40
V Психични и поведенчески разстройства	700	31.1	0.81
VI Болести на нервната система	1 304	57.9	1.51

VII Болести на окото и придатъците му	277	12.3	0.32
VIII Болести на ухото и мастоидния израстък	1 113	49.4	1.29
IX Болести на органите на кръвообращението	7 409	328.9	8.58
X Болести на дихателната система	12 727	565.0	14.74
XI Болести на храносмилателната система	9 763	433.4	11.31
XII Болести на кожата и подкожната тъкан	3 076	136.6	3.56
XIII Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	5 218	231.6	6.04
XIV Болести на пикочо-половата система	5 962	264.7	6.90
XV Бременност, раждане и послеродов период	3 583	159.1	4.15
XVI Някои състояния, възникващи през перинаталния период	1 128	50.1	1.31
XVII Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	74	3.3	0.09
XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	1 143	50.7	1.32
XIX Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	6 936	307.9	8.03
XXII Кодове за специални цели U00-U85	19 729	875.8	22.85
XXI Фактори, влияещи върху здравното състояние на населението	317	14.1	0.37

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

Заболеваемостта от злокачествени новообразувания се увеличава с доста бързи темпове, като най-често поставяната диагноза е рак на женски полови органи; млечна жлеза; простата; пикочен мехур; дебело черво; ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал; устни, устна кухина и фаринкс; бял дроб.

Като се има предвид високата смъртност и кратката преживяемост на болните от тези заболявания, това е особено тревожна тенденция. Всяка година се регистрират около 1000 нови болни.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в област Пазарджик през 2023 г.

Наименование и локализация на новообразуването по МКБ – 10	Регистрирани заболявания			В т.ч. с диагноза, установена за първи път			На 100 000 души от населението	
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	новоот-крити
Злокачествени новообразувания (C00–C97) – всичко	**9 538**	**3 394**	**6 144**	**710**	**351**	**359**	**4 234**	**315**
Устни, устна кухина и фаринкс (C00–C14)	325	268	57	19	17	2	144	8

в т.ч.: устна (C00)	165	130	35	4	4	-	73	2
Храносмилателни органи (C15–C26)	**1 136**	**494**	**642**	**132**	**73**	**59**	**504**	**59**
в т. ч.: хранопровод (C15)	15	10	5	4	3	1	7	2
стомах (C16)	146	88	58	20	13	7	65	9
дебело черво (C18)	574	210	364	47	23	24	255	21
ректосигмоидална област, право черво (ректум), анус и анален канал (C19–C21)	333	146	187	31	16	15	148	14
черен дроб и интрахепатални жлъчни пътища (C22)	28	17	11	14	9	5	12	6
панкреас (C25)	33	21	12	11	8	3	15	5
Дихателни органи и гръден кош (C30–C39)	**410**	**263**	**147**	**49**	**41**	**8**	**182**	**22**
в т. ч.: ларинкс (C32)	167	132	35	13	12	1	74	6
трахея, бронхи и бял дроб (C33, C34)	229	129	100	35	28	7	102	16
Кости и ставни хрущяли (C40–C41)	18	12	6	1	1	-	8	-
Меланом и други злокачествени новообразувания на кожата (C43–C44)	**2 500**	**1 045**	**1 455**	**179**	**90**	**89**	**1 110**	**79**
в т. ч.: злокачествен меланом на кожата (C43)	158	73	85	16	8	8	70	7
Мезотелиална и меки тъкани (C45–C49)	**59**	**29**	**30**	**5**	**3**	**2**	**26**	**2**
Млечна жлеза (C50)	**1 597**	**3**	**1 594**	**75**	**1**	**74**	**709**	**33**
Женски полови органи (C51–C58)	**1 539**	**-**	**1 539**	**89**	**-**	**89**	**683**	**40**
в т. ч.: шийка на матката (C53)	442	-	442	22	-	22	196	10
тяло на матката (C54)	795	-	795	50	-	50	353	22
с неуточнена локализация на матката (C55)	4	-	4	-	-	-	2	-

яйчник (C56)	278	-	278	16	-	16	123	7
Мъжки полови органи (C60–C63)	**686**	**686**	**-**	**78**	**78**	**-**	**305**	**35**
в т. ч.: простата (C61)	519	519	-	76	76	-	230	34
Пикочна система (C64–C68)	**730**	**362**	**368**	**58**	**38**	**20**	**324**	**26**
в т. ч.: пикочен мехур (C67)	487	285	202	39	27	12	216	17
Око, главен мозък и други части на централната нервна система (C69–C72)	**72**	**33**	**39**	**4**	**1**	**3**	**32**	**2**
в т. ч.: око и неговите придатъци (C69)	28	12	16	-	-	-	12	-
главен мозък (C71)	44	21	23	4	1	3	20	2
Щитовидна и други ендокринни жлези (C73–C75)	**191**	**51**	**140**	**8**	**1**	**7**	**85**	**4**
в т. ч.: щитовидна жлеза (C73)	181	45	136	7	1	6	80	3
Неточно определени, вторични и неуточнени локализации (C76–C80)	**50**	**24**	**26**	**5**	**2**	**3**	**22**	**2**
Лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (C81–C96)	**225**	**124**	**101**	**8**	**5**	**3**	**100**	**4**
в т. ч.: болест на Hodgkin (C81)	89	45	44	-	-	-	40	-
нехочкинов лимфом (C82–C85)	74	37	37	5	3	2	33	2
левкемия (C91– C95)	43	24	19	3	2	1	19	1
лимфоидна левкемия (C91)	38	21	17	2	1	1	17	1
миелоидна левкемия (C92)	4	2	2	-	-	-	2	-
Самостоятелни (първични) множествени локализации (C97)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Новообразувания ин ситу (D00–D09)	**110**	**11**	**99**	**19**	**9**	**10**	**49**	**8**

Към 2023 г. всички регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания възлизат на 9538, като 710 от тях са новооткрити. Заболеваемостта в годините се задържа на близко ниво, като се наблюдава лек спад на новорегистрираните пациенти.

Обичайно най-голям дял от злокачествените образования и през 2023 г. заемат меланом и други злокачествени новообразования на кожата – 26.21 %, злокачествени

новообразования на млечната жлеза – 16.74%, на женските полови органи – 16.14%, злокачествените заболявания на храносмилателните органи – 11.91 %.

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания в Пазарджишка област по локализации и по години

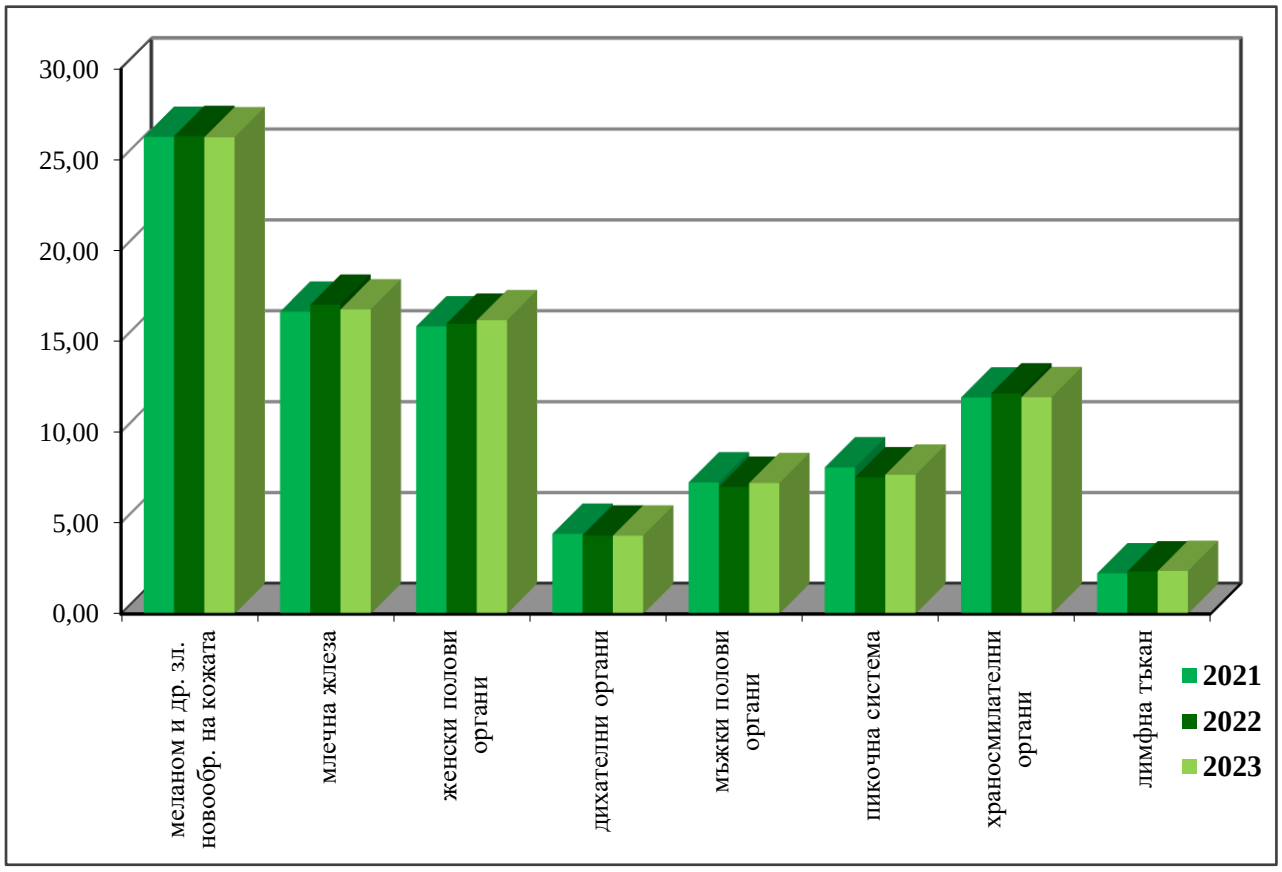

За област Пазарджик регистрираните заболявания при децата от 0 до 17 навършени години през 2023 г. са 109, като с диагноза, установена за първи път са общо 2 броя деца. Най-често поставяната диагноза в тази възрастова група е рак на
лимфна, кръвотворна и сродните им тъкани (С81–С96); око, главен мозък и други части на централната нервна система (С69–С72); пикочна система (С64–С68); кости и ставни хрущяли (С40–С41).

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването

През 2023 г. се отчита спад на общия брой на регистрираните заболявания от активна туберкулоза, спрямо предходната календарна година с 15 бр. Най-често регистрираната форма на активна туберкулоза през годините в област Пазарджик е тази на белите дробове.

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването в област Пазарджик за периода 2022 г. – 2023 г.

Форма на заболяването	2023		2022	
	Брой	На 100 000	Брой	На 100 000
Общо	128	57	143	63
в т.ч. новооткрити	36	16	33	15
Белодробна туберкулоза	114	51	126	56
в т.ч. новооткрити	30	13	27	12
Туберкулоза на костите и ставите	2	1	1	0
в т.ч. новооткрити	1	0	1	0
Туберкулоза на пикочо-половите органи	1	0	1	0
в т.ч. новооткрити	0	0	0	0
Други форми на активна туберкулоза	5	2	5	2
в т.ч. новооткрити	2	1	2	1

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик 2023 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+реци			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
							всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители					
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени				всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Туберкулоза - всичко	128	85	43	38	26	12	36	25	11	13	9	4	4	2	2
Белодробна туберкулоза - всичко	114	77	37	32	21	11	30	20	10	13	9	4	3	2	1
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	113	76	37	32	21	11	30	20	10	13	9	4	3	2	1
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)	1	1													
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	14	8	6	6	5	1	6	5	1				1		1
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)															
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)	4	3	1	3	2	1	3	2	1						
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)	2	1	1	1	1		1	1							
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)	1	1													
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)															
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)	2		2												
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	5	3	2	2	2		2	2					1		1

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Пазарджик на деца от 0 до 17 години 2023 г.

Форма на заболяването	Регистрирани заболявания			С диагноза установена за първи път (новооткрити+реци			В т.ч. новооткрити						Други случаи на повторно лечение		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	от тях новооткрити бацилоотделители			всичко	мъже	жени
										всичко	мъже	жени			
Туберкулоза - всичко	8	7	1	5	4	1	5	4	1	1	1				
Белодробна туберкулоза - всичко	6	6		4	4		4	4		1	1				
Първична туберкулоза на дихателните органи (A15.7,A16.7)															
Туберкулоза на белите дробове (A15.0-A15.3, A16.0-A16.2)	6	6		4	4		4	4		1	1				
Туберкулоза на ларинкса, трахеята и бронхите (A15.5, A16.4)															
Туберкулоза на други дихателни органи и с неуточнена локализация (A15.8, A15.9, A16.8, A16.9)															
Милиарна туберкулоза (A19)															
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	2	1	1	1		1	1		1						
Туберкулоза на интратор. лимфни възли (A15.4, A16.3)															
Туберкулозен плеврит (A15.6, A16.5)	1		1	1		1	1		1						
Туберкулоза на нервната система (A17)															
Туберкулозен менингит (A17.0)															
Туберкулоза на костите и ставите (A18.0)															
Туберкулоза на пикочо-половите органи (A18.1)															
Туберкулозна периферна лимфоаденопатия (A18.2)															
Туберкулоза на кожата и подкожната тъкан (A18.4)															
Туберкулоза на други органи (A18.3, A18.5-A18.8)	1	1													

Състояние на системата за медицинска помощ

Първична извънболнична медицинска помощ

Населението от областта през 2023 г. се обслужва от 104 индивидуални и 14 групови практики /с 43 лекари/ за първична извънболнична медицинска помощ и 227 индивидуални и 17 групови практики /с 41 дентални лекари/ за първична помощ по дентална медицина.

Средно един лекар за първична медицинска помощ през 2023 г. обслужва 1532 души от населението. Като цяло в областта не се регистрира недостиг на лекари. В по-голямата си част населението от областта не изпитва затруднения в достъпа си до първична медицинска помощ. Проблемни са единствено някои райони на общините Велинград и Сърница. Причината за това се корени в географските особености на терена /планински/, голяма отдалеченост на населени места с малко население /до 400 души/, което прави трудно поддържането на лекарска практика във всяко населено място или обслужването на няколко села от една практика.

Средната осигуреност на населението с първична дентална помощ е по-висока от тази с първична медицинска помощ. Средно 1 дентален лекар обслужва 841 души население. Характерна е концентрацията на денталните практики в големите градове от областта.

към 31.12.2023 г.				
НАСЕЛЕНИ МЕСТА	**ЛЕКАРИ ОПЛ -ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА**	**СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ЛЕКАР**	**ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ-ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА**	**СРЕДЕН БРОЙ НАСЕЛЕНИЕ НА 1 ДЕНТ. ЛЕКАР**
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	**147**	**1 532**	**268**	**841**
Община Батак	**4**	**1 170**	**5**	**936**
Община Белово	**5**	**1 405**	**6**	**1 171**
Община Брацигово	**7**	**1 031**	**10**	**722**
Община Велинград	**19**	**1 703**	**45**	**719**
Община Лесичово	**1**	**4 731**	**2**	**2 366**
Община Пазарджик	**68**	**1 316**	**137**	**653**
Община Панагюрище	**11**	**1 927**	**18**	**1 178**
Община Пещера	**7**	**2 063**	**20**	**722**
Община Ракитово	**8**	**1 754**	**5**	**2 807**
Община Септември	**13**	**1 626**	**13**	**1 626**
Община Стрелча	**2**	**2 118**	**3**	**1 412**
Община Сърница	**2**	**2 350**	**4**	**1 175**

* Население на обл. Пазарджик към 31.12.2023 г. – 225 261 души

Специализирана извънболнична медицинска помощ

Към 31.12.2023 г. в РЗИ Пазарджик са регистрирани 83 индивидуални и 3 групови практики за специализирана извънболнична медицинска помощ, 19 медицински и 5 диагностично-консултативни центъра, както и 3 индивидуални практики за специализирана индивидуална извънболнична дентална помощ.

Разпределение на практиките за специализирана медицинска и дентална помощ, МЦ, ДКЦ, МДЦ, СМТЛ и СМДЛ по населени места

2023 г.

ОБЩИНИ	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	МДЦ	ДКЦ	СМДЛ	СМТЛ
Пазарджик	56	2	2	-	4	-	2	1	29
Батак	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Белово	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Брацигово	1	-	-	-	-	-	-	-	2
Велинград	10	1	-	-	11	-	1	-	1
Лесичево	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Панагюрище	11	-	1	-	1	-	1	-	1
Пещера	1	-	-	-	-	-	1	-	1
Ракитово	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Септември	-	-	-	-	1	-	-	-	3
Стрелча	3	-	-	-	2	-	-	-	-
Сърница	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	**83**	**3**	**3**	**-**	**19**	**-**	**5**	**1**	**37**

Забележка:
ИПСМП - индивидуална практика за специализирана медицинска помощ
ИПСДП - индивидуална практика за специализирана дентална помощ
ГПСМП - групова практика за специализирана медицинска помощ
ГПСДП - групова практика за специализирана дентална помощ
МЦ - медицински център
МДЦ - медико-дентален център
СМДЛ - самостоятелна медико-диагностична лаборатория
СМТЛ - самостоятелна медико-техническа лаборатория

През 2023 г. вече посещенията в специализираните кабинети на диагностично-консултативните и медицинските центрове са по-малко в сравнение с 2022 година, в стойности, доближаващи се до годините преди ковид-пандемията. Пациентите посещават специалистите в лечебните заведения за извънболнична помощ, както за диагностициране на заболяванията, така и за профилактични прегледи. През 2023 г. са извършени общо 434 615 прегледа, т.е извършени са средно 0,5 прегледа на всеки жител от областта. Прегледите на децата до 17-годишна възраст в кабинетите на ДКЦ-тата и МЦ-тата в областта са 77 090.

Най-чести в специализираните кабинети на МЦ-тата и ДКЦ-тата са били посещенията при кардиолози, педиатри, невролози, акушер-гинеколози.

Области	Общо МЦ и ДКЦ				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2023 г.				Посещения по домовете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профилак-тични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	**434 615**	**77 090**	**17 670**	**8 771**	**283**
В т.ч. Вътрешни болести	22 618	568	349	2	19
Гастроентерология	9 908	221	-	-	-
Ендокринология и болести на обмяната	24 845	234	-	-	-
Кардиология	56 314	275	-	-	1
Ревматология	3 747	23	-	-	-
Пневмология и фтизиатрия	101	-	-	-	-
Нефрология	3 466	49	-	-	-
Клинична хематология	2 223	37	-	-	-
Клинична алергология	-	-	-	-	-
Педиатрия	51 658	51 594	8 013	8 013	224
Хирургия	19 945	1 508	-	-	5
Ортопедия и травматология	33 703	4 599	14	6	11
Урология	11 275	580	-	-	-
Неврохирургия	938	13	-	-	1
Акушерство и гинекология	39 941	2 165	8 868	738	-
Инфекциозни болести	777	351	-	-	-
Ушно-носно-гърлени болести	20 427	6 719	-	-	-
Очни болести	25 316	2 290	326	11	1
Психиатрия	10 039	178	-	-	-
Нервни болести	42 956	394	100	1	21
Кожни и венерически болести	19 540	3 923	-	-	-
Физикална и рехабилитационна медицина	30 987	1 339	-	-	-
Други	3 891	30	-	-	-

През 2023 г. посещенията на пациенти при специалистите са общо 121 640, от които 29 020 са на деца до 17 г. В сравнение с предходната 2022 г., през 2023 г. се наблюдава увеличение в броя на посещенията на пациенти в амбулаториите за специализирана медицинска помощ /с 12 008 броя/. Най-чести са посещенията при педиатри, кардиолози и пневмолози.

Области	Общо АСМП – ИП и ГП				
	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2023 г.				Посещения по домовете
	Всичко	в това число			
		деца до 17 год.	профилак-тични	от тях деца до 17 год.	
Лекари за специализирана помощ	**121 640**	**29 020**	**6 016**	**395**	**2 432**
В т.ч. Вътрешни болести	2 620	23	274	-	-
Гастроентерология	-	-	-	-	-
Ендокринология и болести на обмяната	3 723	9	-	-	-
Кардиология	19 046	91	9	-	43
Ревматология	2 852	13	--		2
Пневмология и фтизиатрия	18 130	290	-	-	-
Нефрология	4 245	33	-	-	-
Клинична хематология	-	-	-	-	-
Клинична алергология	1 349	600	-	-	-
Педиатрия	23 612	21 897	-	-	2 298
Хирургия	1 972	311	37	16	-
Ортопедия и травматология	4 224	609	-	-	-
Урология	450	55	71	10	-
Неврохирургия	-	-	-	-	-
Акушерство и гинекология	5 423	739	2 157	299	-
Инфекциозни болести	-	-	-	-	-
Ушно-носно-гърлени болести	5 477	1 868	-	-	
Очни болести	10 007	1 144	100	80	21
Психиатрия	2 044	25	-	-	26
Нервни болести	4 152	26	-	-	21
Кожни и венерически болести	3 293	966	-	-	1
Физикална и рехабилитационна медицина	8 634	27	3 364	-	-
Други	283	279	-	-	-

Болнична медицинска помощ

На територията на Пазарджишка област функционират общо 13 лечебни заведения за болнична помощ – осем многопрофилни болници за активно лечение, една специализирана болница за активно лечение, три болници за рехабилитация, от които една специализирана за продължително лечение и рехабилитация и две специализирани за рехабилитация, както и една психиатрична болница. Шест от тринайсетте болници са в Областния град Пазарджик, една е в гр. Пещера, пет са в гр. Велинград и една е в гр. Панагюрище.

Шест от осемте многопрофилни болници за активно лечение са 100% частна собственост или с преобладаваща частна собственост.

Общият брой на болничните легла към края на 2023 г. в област Пазарджик е 2 213, от тях 1 703 за активно лечение, 136 за дългосрочни грижи и продължително лечение, 274 за рехабилитация и 100 за психиатрично лечение. Общата осигуреност с болнични легла на 1 000 души от населението е 9,82 ‰.
По вид на леглата осигуреността на населението е както следва:

- с легла за активно лечение – 7,56 ‰;
- с легла за продължително лечение и рехабилитация – 1,82 ‰.

Лечебни заведения и брой легла към 31.12. на 2023 г.

Видове заведения	2023 г.		2021-2022 г.		2020 г.	
	Брой	Легла /брой/	Брой	Легла /брой/	Брой	Легла /брой/
Лечебни заведения за болнична помощ – всичко	**13**	**2 213**	**13**	**2 199**	**13**	**2 145**
Публични лечебни заведения	**7**	**1 115**	**7**	**1 115**	**7**	**1 061**
Многопрофилни болници	***2***	***569***	***2***	***569***	***2***	***515***
Многопрофилна болница за активно лечение	2	*569*	2	569	2	515
Специализирани болници	***4***	***446***	***4***	***446***	***4***	***446***
Специализирана болница за активно лечение	1	36	1	36	1	36
Специализирана болница за продължително лечение						
Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация	1	136	1	136	1	136
Специализирана болница за рехабилитация	2	274	2	274	2	274
Диспансери / центрове						
За пневмофтизиатрични заболявания						
За кожно-венерически заболявания						
За онкологични заболявания						
За психични заболявания						
Психиатрични болници	***1***	***100***	***1***	***100***	***1***	***100***
Частни лечебни заведения	**6**	**1 098**	**6**	**1 084**	**6**	**1 084**
Многопрофилни болници	***6***	***1 098***	***6***	***1 084***	***6***	***1 084***
Многопрофилна болница за активно лечение	6	1 098	6	1 084	6	1 084
Специализирани болници						

Специализирана болница за активно лечение
Специализирана болница за долекуване и продължително лечение
Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация
Специализирана болница за рехабилитация

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения в област Пазарджик

Видове заведения	2023 г.										
	Легла в края на 2023 г.	Средногодишен брой легла	Постъпили болни	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
ОБЩО	**2 213**	**2 208**	**105 745**	**104 644**	**1 093**	**106 225**	**493 759**	**2 859**	**525**	**97,5**	**7,6**
Многопрофилни болници	**569**	**569**	**24 680**	**24 082**	**600**	**24 879**	**110 213**	**343**	**79**	**8,5**	**4,0**
„МБАЛ-Пазарджик" АД	420	420	20 046	19 506	538	20 217	91 770	219	48	4,5	2,7
„МБАЛ-Велинград" ЕООД	149	149	4 634	4 576	62	4 662	18 443	124	31	4,0	1,3
Специализирани болници	**546**	**546**	**17 544**	**17 519**	**11**	**17 645**	**154 838**	**1 363**	**154**	**63,4**	**1**
Държавна психиатрична болница гр.Пазарджик	100	100	726	713	2	776	22 501	225	8	29,0	0,3
СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД гр. Велинград	136	136	2 566	2 564	0	2 607	34 708	255	19	13,3	0,0
„СБР-НК" ЕАД, гр. Велинград	140	140	7 174	7 174	0	7 174	49 251	352	51	6,9	0,0
„СБР –Вита" ЕООД гр. Велинград	134	134	5 963	5 963	0	5 963	39 980	298	45	6,7	0,0
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	36	36	1 115	1 105	9	1 125	8 398	233	31	7,5	0,8

Частни лечебни заведения	**1 098**	**1 093**	**63 521**	**63 043**	**482**	**63 701**	**228 708**	**1 153**	**292**	**25,6**	**3,6**
МБАЛ „Хигия" ООД гр. Пазарджик	150	145	6 640	6 609	36	6 656	38 863	268	46	5,8	0,5
МБАЛ „Хигия-север" ООД гр. Пазарджик	60	60	2 177	2 172	5	2 177	8 727	145	36	4,0	0,2
УМБАЛ „Пълмед" ООД Пловдив - МС „Здраве" гр. Пазарджик	230	230	11 652	11 637	17	11 666	44 741	195	51	3,8	0,1
МБАЛ „Здраве-Велинград " ЕООД	168	168	5 493	5 472	22	5 523	22 534	134	33	4,1	0,4
МБАЛ „Проф. Д. Ранев" ООД гр. Пещера	150	150	3 951	3 884	55	3 988	20 412	136	27	5,1	1,4
„МБАЛ –Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище	340	340	33 608	33 269	347	33 691	93 431	275	99	2,8	1,0

Спешна медицинска помощ

Центърът за спешна медицинска помощ в област Пазарджик контролира и ръководи работата на десет филиала с екипи за оказване на спешна помощ. Общо в центъра и филиалите работят 45 лекари, 37 фелдшери, 3 лекарски асистенти и 76 медицински сестри, 15 санитари, 86 шофьори. Екипите разполагат с 30 линейки. Санитарните автомобили разполагат с 18 дефибрилатори, 20 ЕКГ апарати, 44 кислородни постове, 20 аспиратори, 1 кардиомонитор и 17 респиратори, а в стационарните кабинети има 9 дефибрилатори, 11 ЕКГ-та, 10 кислородни постове, 6 аспиратори, 5 кардиомонитори и 6 респиратори.

През 2023 г. изпълнените повиквания са по-малко – 18 672, в сравнение с 2022 г. когато са изпълнени 19 817 повиквания. Обслужените лица също са по-малко – 32 210 – за сравнение с миналата година, когато са обслужени 33 701.

В 84,51 % от изпълнените повиквания, е оказана медицинска помощ по повод спешно състояние, а за 15,49 % оказаната помощ е била по повод на неспешни случаи и извършване на санитарен транспорт. 56,31 % от лицата са обслужени при изпълнени повиквания и 43,69 % са обслужени – амбулаторни прегледи.

Дейност на ЦСМП и филиалите през 2023 г.

Показател	Брой
Амбулаторни прегледи	**14 071**
Изпълнени повиквания - общо, от тях	**18 672**
за спешна медицинска помощ	15 780
за неспешна медицинска помощ	2 358
за санитарен транспорт	534
Общ брой обслужени лица	**32 210**
- при изпълнените повиквания	18 139
от тях – брой деца 0-17 г.	736
- при амбулаторните прегледи	14 071
от тях – брой деца 0-17 г.	2 670
Персонал – общ брой, от тях:	**271**
лекари	45
фелдшери	37
лекарски асистент	3
медицински сестри	76
друг персонал, в това число:	110
санитари	15
шофьори	86
Транспортни средства	**30**

В област Пазарджик има разкрити две спешни отделения – към „МБАЛ – Пазарджик" АД – град Пазарджик и към „МБАЛ – Уни Хоспитал" ООД – град Панагюрище.

В 85,25 % от изпълнените повиквания оказаната медицинска помощ е по повод на заболяване, 9,16 % по повод травми, 0,66 % по повод отравяне и 0,36 % по повод раждане и 4,57 % при други поводи. 4,06 % от обслужените лица при изпълнените повиквания са деца от 0 до 17 годишна възраст.

Обслужени лица по повод, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания в област Пазарджик

Повод	Пазарджик	Велинград	Ракитово	Панагюрище	Пещера	Брацигово	Белово	Батак	Септември	Сърница	Общо
ВСИЧКО	**6 548**	**2 459**	**982**	**2 355**	**1 614**	**926**	**893**	**425**	**1 806**	**131**	**18 139**
Заболяване	5 505	2 086	803	2 142	1 448	774	747	321	1 523	115	15 464
Травма	602	212	150	163	123	99	80	89	133	11	1 662
Отравяне	39	16	7	9	8	11	17	2	11	0	120
Раждане	25	8	0	0	18	3	7	2	2	1	66
Други	377	137	22	41	17	39	42	11	137	4	827

Обслужени лица по повод, получили медицинска помощ при амбулаторните прегледи в област Пазарджик

Повод	Пазарджик	Велинград	Ракитово	Панагюрище	Пещера	Брацигово	Белово	Батак	Септември	Сърница	Общо
ВСИЧКО	**0**	**2 908**	**2064**	**390**	**2 029**	**753**	**2 036**	**999**	**2 561**	**331**	**14 071**
Заболяване	0	2 847	1 992	345	1 981	714	1 991	976	2 529	320	13 695
Травма	0	61	70	42	44	38	44	23	27	11	360
Отравяне	0	0	2	3	4	1	1	0	5	0	16
Раждане	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Други	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Обслужени лица по диагнози, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания и амбулаторните прегледи в област Пазарджик

по диагнози	при изпълнените повиквания	при амбулаторните прегледи	общо
нестабилна ангина пекторис	424	245	669
остър инфаркт на миокарда	252	79	331
ритъмни и пров наруш. на сърдечната дейност	506	285	791
мозъчен инсулт	959	125	1 084
инфекциозни болести	152	126	278
наркотични зависимости	12	2	14
черепно-моз. и гръбн.-моз. травма	443	111	554
гръдна травма	157	37	194
фрактура на таза	103	8	111
фрактура на бедрена кост	279	14	293

Обслужени лица по травми по вид, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания и амбулаторните прегледи в област Пазарджик

травми по вид	при изпълнените повиквания	при амбулаторните прегледи	общо
производствени	19	8	27
транспортни	363	14	377
спортни	18	5	23
битови	1 196	322	1 518
криминални	49	8	57

самоубийства и опити	17	3	20
други	0	0	0
всичко	1 662	360	2 022
от всички – на деца до 17 г.	162	176	338

Обслужени лица по диагнози, получили медицинска помощ при изпълнените повиквания и амбулаторните прегледи в област Пазарджик през 2023 г.

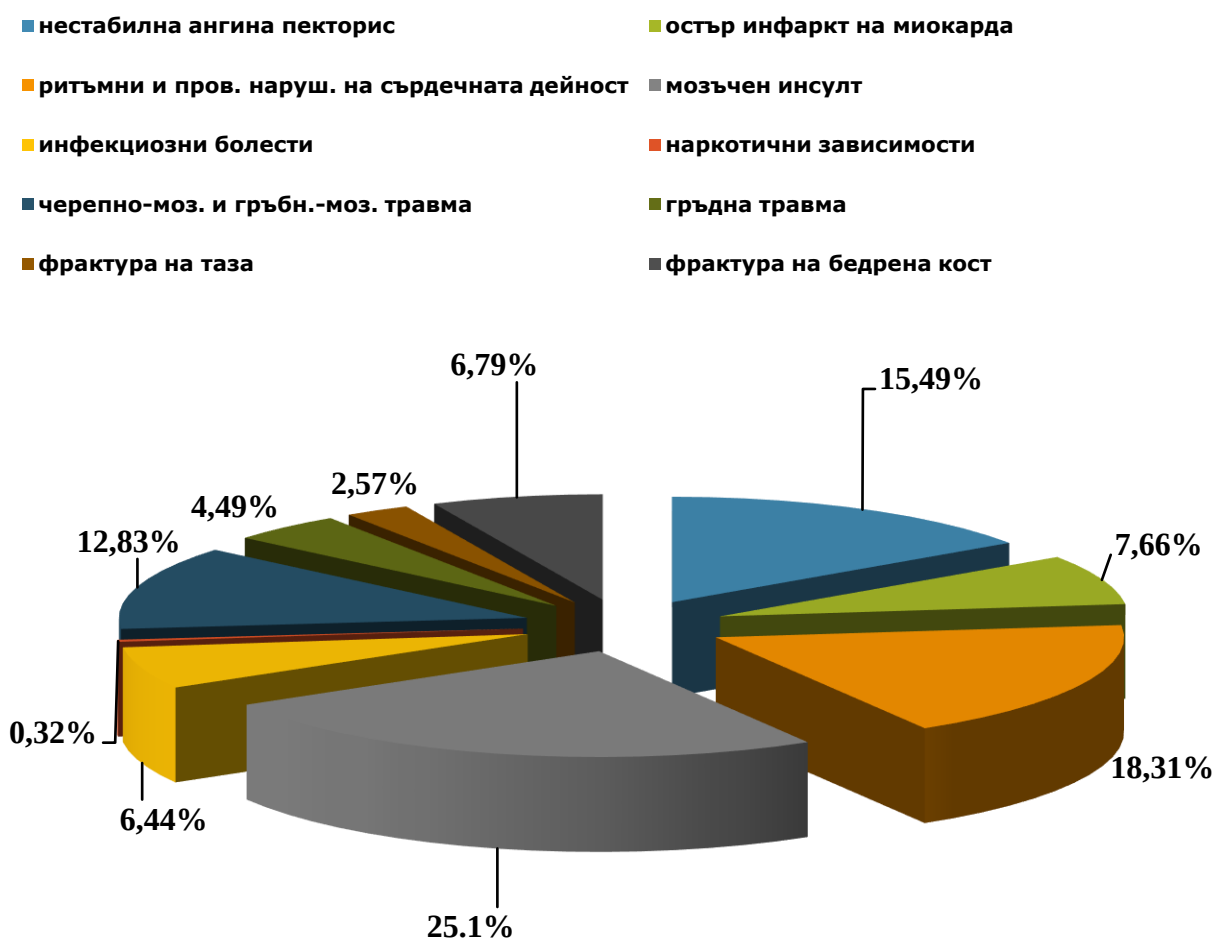

Осигуреност на регионалната здравна мрежа с човешки ресурси

През 2023 г. лекарите, практикуващи в област Пазарджик са 1353, от тях 915 души работят на основен трудов договор. В болничния сектор са 704 лекари, от които 619 на основен трудов договор, 587 лекари са в извънболничния сектор, от които 249 на основен трудов договор, 62 лекари работят в здруги здравни заведения, от които 47 на основен трудов договор.

В лечебните заведения за болнична помощ на териорията на област Пазарджик работят и 11 броя фармацевти, от които 10 са на основен трудов договор.

В системата на здравеопазването работят и 1392 специалисти по здравни грижи, от които 1285 са на основен трудов договор, 874 са заети в лечебни заведения за болнична помощ, от които 809 на основен трудов договор.

Персонал в лечебните заведения за болнична помощ към 31.12.2023 г. за област Пазарджик	лекари		медицински специалисти по здравни грижи		други	
	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор
ЗАВЕДЕНИЯ ЗА БОЛНИЧНА ПОМОЩ - ОБЩО	**704**	**619**	**874**	**809**	**1 224**	**1 160**
„МБАЛ-Пазарджик" АД	183	161	254	240	352	337
„МБАЛ-Велинград" ЕООД	39	35	51	51	101	100
Държавна психиатрична болница, гр. Пазарджик	10	10	23	22	33	33
СБПЛРПФЗ „Св. Петка Българска" ЕООД, гр. Велинград	9	8	16	16	23	23
„СБР-НК" ЕАД, гр. Велинград	11	11	26	26	57	57
„СБР-Вита" ЕООД, гр. Велинград	9	9	20	20	70	70
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД	11	11	16	15	15	15
МБАЛ „Хигия" ООД, гр. Пазарджик	87	59	75	58	99	68
МБАЛ „Хигия-север" ООД, гр. Пазарджик	21	14	21	14	32	20
УМБАЛ „Пълмед" ООД Пловдив - МС „Здраве", гр. Пазарджик	71	64	60	51	77	77
МБАЛ „Здраве-Велинград " ЕООД, гр. Велинград	37	34	44	39	34	32
МБАЛ „Проф. Д. Ранев" ООД гр. Пещера	43	30	44	33	46	43
„МБАЛ –Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище	173	173	224	224	285	285

Персонал в лечебните заведения за извънболнична помощ към 31.12.2023 г.	лекари		лекари по дентална медицина		медицински специалисти по здравни грижи		други	
за област Пазарджик	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор
ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ - ОБЩО	**587**	**249**	**221**	**221**	**172**	**144**	**240**	**200**
Диагностични-консултативни центрове	179	40	0	0	76	56	179	146
Медицински центрове	213	14	0	0	54	47	58	51
Самостоятелни медико-диагностични лаборатории	0	0	0	0	1	0	1	1
Самостоятелни медико - технически лаборатории	0	0	0	0	39	39	2	2
Амбулатории за първична медицинска помощ – Индивидуални практики	138	138	0	0	0	0	0	0
Амбулатории за специализирана медицинска помощ – Индивидуални практики	57	57	0	0	0	0	0	0
Практики по дентална помощ	0	0	221	221	0	0	0	0
Амбулатории за здравни грижи	0	0	0	0	2	2	0	0

Персонал в други лечебни и здравни заведения към 31.12.2023 г.	лекари		медицински специалисти по здравни грижи		други	
за област Пазарджик	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор	физи-чески лица	в т.ч. на основен договор
ДРУГИ ЗДРАВНИ ЗАВЕДЕНИЯ - ОБЩО	**62**	**47**	**346**	**332**	**203**	**203**
Център за спешна медицинска помощ	45	32	116	106	110	110

Дъчмед Диализа България – Диализен център ЕООД	4	4	4	4	9	9
Фърст Диализа – България – Диализен център ЕООД	4	3	7	7	7	7
Регионална здравна инспекция	8	8	19	19	42	42
Дейности към общините	1	0	200	196	35	35

Данните с информацията на медицинските специалисти на Националния статистически институт, се засичат с данните за специалистите, които работят в практики по договор с НЗОК, което позволява разпределението на лекарите по специалности, тъй като някои от тях работят в няколко практики и по повече от една специалности. В тази връзка следващите данни не включват медицинските специалисти, които работят в практики, обслужващи повече от една община или област. Лекарите, работещи в практики за специализирана медицинска помощ по договор с НЗОК са разпределени по специалността, по която практикуват. В случай, че работят по повече от една специалност, са включени в общия брой на лекарите, но не са разпределени по специалности.

Лекари по специалности в област Пазарджик към 31.12.2023 г.

Пазарджик	**Лечебни и здравни заведения за болнична помощ**		**Заведения за извънболнична помощ**		**МЦ**		**ДКЦ**		**Практики по договор с НЗОК**	
	общо	в т.ч. с призната специалност	общо	в т.ч. с призната специалност	общо	в т.ч. с призната специалност	общо	в т.ч. с призната специалност	Практики за първична медицинска помощ	Практики за специализирана медицинска помощ
Клинични специалности	**607**	**438**	**108**	**52**	**14**	**14**	**39**	**38**	**-**	**55**
Акушерство и гинекология	36	32	6	2	1	1	1	1	-	4
Анестезиология и интензивно лечение	49	38	1	1	1	1	-	-	-	-
Вътрешни болести	31	18	4	3	2	2	1	1	-	1
Гастроентерология	21	20	3	2	1	1	1	1	-	1
Гръдна хирургия	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Детска неврология	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Детска пневмология и фтизиатрия	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ендокринология и болести на обмяната	18	10	4	2	-	-	2	2	-	2
Инфекциозни болести	10	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Кардиология	38	26	12	2	-	-	2	2	-	10
Клинична алергология	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1
Клинична вирусология	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Клинична имунология	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Клинична лаборатория	14	11	1	1	1	1	-	-	-	-
Клинична микробиология	4	4	3	3	-	-	3	3	-	-
Клинична токсикология	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Клинична хематология	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Кожни и венерически болести	3	2	6	3	-	-	3	3	-	3
Лицево-челюстна хирургия	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Лъчелечение	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Медицинска онкология	9	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Медицинска паразитология	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Неврохирургия	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Неонатология	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Нервни болести	26	20	9	6	1	1	5	5	-	3
Нефрология	7	6	2	-	-	-	-	-	-	2
Нуклеарна медицина	6	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Образна диагностика	28	22	4	3	-	-	4	3	-	-
Обща и клинична патология	8	5	1	1	-	-	1	1	-	-
Обща медицина	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Ортопедия и травматология	39	32	1	-	-	-	-	-	-	1
Очни болести	6	5	8	5	-	-	5	5	-	3
Педиатрия	48	39	10	5	1	1	4	4	-	5
Пластично-възстановителна и естетична хирургия	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Пневмология и фтизиатрия	13	8	7	-	-	-	-	-	-	7
Психиатрия	10	6	4	2	-	-	2	2	-	2
Ревматология	4	4	1	-	-	-	-	-	-	1
Спешна медицина	31	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Съдебна медицина и деонтология	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Съдова хирургия	6	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфузионна хематология	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Урология	26	16	2	-	-	-	-	-	-	2
Ушно-носно-гърлени болести	8	7	4	1	-	-	1	1	-	3
Физикална и рехабилитационна медицина	17	11	8	7	4	4	3	3	-	1
Хирургия	47	35	6	3	2	2	1	1	-	3
Друг персонал	**1 090**	**-**	**200**	**-**	**51**	**-**	**146**	**-**	**-**	**-**
санитари	520	-	44	-	13	-	31	-	-	-
болногледачи	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
здравни асистенти	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
кинезитерапевти	4	-	7	-	3	-	4	-	-	-

Професионалисти по здравни грижи и други медицински специалисти в област Пазарджик към 31.12.2023 г.

ПАЗАРДЖИК	Всичко	В заве-дения за болнична помощ	В заведения за извънболнична помощ					Други здравни заведе-ния
			Общо заведения за извънболничн а помощ	в това число:				
				МЦ	ДКЦ	Самостоятелни медико-технически лабора-тории	Амбулатории за здравни грижи	
ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ И ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ	**1 265**	**789**	**144**	**47**	**56**	**39**	**2**	**332**
Акушерки	66	62	1	1	-	-	-	3
Фелдшери	56	7	-	-	-	-	-	49
Медицински сестри (всички профили)	853	554	42	20	20	-	2	257
Медицински лаборанти	94	72	19	3	16	-	-	3
Рентгенови лаборанти	60	45	15	3	12	-	-	-
Рехабилитатори	62	37	24	16	8	-	-	1
Масажисти (с увредено зрение)	4	-	4	4	-	-	-	-
Инспектори по обществено здраве	15	1	-	-	-	-	-	14
Инструктори по хранене	1	1	-	-	-	-	-	-
Зъботехници	39	-	39	-	-	39	-	-
Помощник - фармацевти	10	10	-	-	-	-	-	-
Ортопедични техници	-	-	-	-	-	-	-	-
Лекарски асистент	3	-	-	-	-	-	-	3
Други	2	-	-	-	-	-	-	2

Лекари (физически лица) на основен трудов договор по пол и възрастови групи към 31.12.2023 година по видове заведения

Област Пазарджик	Общо			В заведения за болнична помощ			В заведения за извънболнична помощ			Други здравни заведения		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
ЛЕКАРИ - ОБЩО	906	449	457	610	324	286	249	106	143	47	19	28
до 35 години	136	77	59	131	72	59	3	3	0	2	2	0
35 - 44 години	92	54	38	78	47	31	10	6	4	4	1	3
45 - 54 години	135	64	71	86	42	44	40	18	22	9	4	5
55 - 64 години	336	163	173	171	94	77	142	61	81	23	8	15
65 - 74 години	165	75	90	108	55	53	48	16	32	9	4	5
75 + години	42	16	26	36	14	22	6	2	4	0	0	0

Видно от представените данни, най-голям е дялът на лекарите от възрастовата група между 55 и 64 г. Изключително тревожна е тенденцията за застаряването на медицинския състав, упражняващ специалността си на територията на областта и необходимостта от осигуряване на приемственост с нови кадри (както от лекари, така и от медицински специалисти по здравни грижи).

Население на 1 лекар в област Пазарджик по общини и по години

					(брой)
	2023	2022	2021	2020	2019
Пазарджик	**249**	**247**	**272**	**279**	**273**
Батак	1 559	1 571	1 252	1 710	1 748
Белово	2 342	2 349	2 414	1 485	1 492
Брацигово	1 031	1 045	1 170	1 193	1 192
Велинград	251	256	269	266	266
Лесичово	4 731	4 597	5 085	5 204	5 052
Пазарджик	182	182	208	218	211
Панагюрище	108	104	106	108	110
Пещера	380	381	472	468	427
Ракитово	2 339	1 921	1 785	1 798	1 798
Септември	1 921	1 942	2 123	2 159	1 670
Стрелча	2 118	2 160	1 465	1 495	1 480
Сърница	2 350	2 358	2 309	2 331	2 355

Население на 1 лекар по дентална медицина по общини и по години

					(брой)
	2023	2022	2021	2020	2019
Пазарджик	**1 019**	**1 010**	**1 104**	**1 127**	**1 176**
Батак	1 170	943	1 252	1 710	1 311
Белово	1 405	1 762	1 448	1 485	1 492
Брацигово	1 443	1 829	2 047	1 193	1 192
Велинград	1 156	902	1 003	984	1 118
Лесичово	-	-	-	-	-
Пазарджик	869	877	1 016	1 041	1 055
Панагюрище	1 514	1 432	1 531	1 568	1 707
Пещера	963	964	894	963	1 251
Ракитово	2 807	2 689	3 570	3 596	7 191
Септември	2 348	2 373	2 123	2 375	2 338
Стрелча	2 118	2 160	2 198	2 243	2 220
Сърница	2 350	1 572	1 539	1 166	1 570

ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНО, ФИНАНСОВО И СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ"

ЩАТНА И КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ ПРИ РЗИ – ПАЗАРДЖИК

На основание чл.9, т. 4 и съгласно Приложение №13 към чл.26 от Устройствения правилник на Регионалните здравни инспекции (Обнародван ДВ бр.6 от 18.01.2011 год.) числеността на персонала в РЗИ-Пазарджик е 73 щатни бройки.

Към 01.01.2024година заетите щатни бройки са 15 по трудови правоотношения и 54 щатни бройки по служебни правоотношения-незаети 4 щатни бройки /3 бройки по служебни правоотношения и 1 бройка по трудови правоотношения/.

Щатните длъжности в РЗИ - Пазарджик в края на 2024 година са 73 щатни бройки, от които заети длъжности – 70, представляващо 95,89 %.

По служебни правоотношения – 58 длъжности, от които 56 заети,(представляващо 96,55%)

По трудови правоотношения – 15, от които 14 заети (представляващо 93,33 %)

От заетите длъжности по служебно правоотношение 56 бр. – 28 бр. са с висше медицинско образование представляващо 50 %, а с висше немедицинско образование – 28 бр., представляващо 50%.

Броят на висшите медицински кадри с придобита специалност в инспекцията е 7, представляващо 77,78 % от броя на лекарите (9 бр.) работещи в РЗИ-Пазарджик.

По отношение на кадровата окомплектованост на дирекциите в инспекцията се прилага политика на привличане на кадри в съответствие с разработените вътрешни правила и процедури в областта на управление на човешките ресурси. Водещо е конкурсното начало при назначаването на нови служители.

На 15.01.2024 г. стартира конкурсна процедура за длъжността „директор на дирекция" по служебно правоотношение в дирекция НЗБ. На 10.06.2024 г. стартира конкурсна процедура за длъжността „главен експерт" по служебно правоотношение в дирекция АПФСО. Конкурсите приключиха с назначения на длъжностите.

Важна част от контролната среда са политиките за човешките ресурси и свързаните с тях практики, обхващащи подбора, назначаването,обучението, оценяването и заплащането.

Управлението на човешките ресурси в инспекцията е в съответствие с утвърдените правила и работни инструкции. Създаден е предварителен контрол при изготвяне на длъжностни и поименни разписания и предварителен контрол при назначаване, преназначаване и повишаване в длъжност на служители в РЗИ-Пазарджик. Служителите в инспекцията се назначават съгласно Вътрешни правила за подбор и назначаване на служители в РЗИ - Пазарджик по служебни и по трудови правоотношения, като водещо е конкурсното начало.

В съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (обн.в ДВ бр.49 от 29.06.2012 год.) и утвърдените Вътрешни правила за оценяване на изпълнението на служителите, към

оценяването на служителите в РЗИ Пазарджик се подхожда с необходимата отговорност, в изискуемите срокове по Наредбата.При оценяване изпълнението на ръководните служители, както и на всички останали в инспекцията се вземат напредвид критерии като – изпълнение на ИРП, индивидуалните компетентности на служителите и цялостното представяне на звеното ръководено от съответния служител през оценявания период.

През изминалата 2024 година, 23 служители от инспекцията бяха повишени в ранг, като се изготвиха в срок необходимите документи и повишаването се отрази в служебните книжки на служителите. През отчетната 2024 година в дирекция АПФСО са изготвени проекти на заповеди за всички промени в трудовите и служебни правоотношения на служителите в инспекцията, касаещи назначаване, прекратяване, допълнително споразумение, отпуски, ранг, повишаване в длъжност, пенсиониране и други, произтичащи от приложение и изменение на КТ, ЗДС и КСО. Поддържат се служебните и трудовите досиета, служебните и трудовите книжки на служителите.

Документацията, свързана с конкурси, назначаване, преназначаване и прекратяване на правоотношенията на служителите, систематично се въвежда в нововъведените интегрирани системи за управление на човешките ресурси – ЕИСУЧРДА и ИИСДА.

Осигуряването и задържането на достатъчно квалифицирани кадри е ключова задача за изпълнение на управленската отговорност.

СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Следдипломната квалификация на служителите се планира ежегодно. През м. март 2024 година беше изготвен годишен план за задължително и специализирано обучение в ИПА за първо полугодие на 2024 г., както и планове по дирекции за други обучения. През м. юли 2024 г. беше изготвен годишен план за задължително и специализирано обучение в ИПА за второ полугодие на 2024 г., За 2024 година, служителите в РЗИ Пазарджик преминаха обучения, съгласно **Приложение №1.**

През 2024 година ръководството на инспекцията положи всички усилия да осигури участие на персонала в обучения с цел повишаване на компетентността и развитие на необходимите знания и умения.

И за напред ще продължават усилията да се задържат квалифицираните кадри чрез адекватни и полезни обучения, подобряване условията на труд, прилагането на достатъчно възможности за издигане в длъжност. Ще продължаваме да акцентираме върху етичния психо климат в инспекцията, с цел насърчаването на устойчива организационна култура, базирана на ценности като професионализъм, съпричастност към проблемите на инспекцията и ефективно изпълнение на задълженията.

ФИНАНСОВО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – ПАЗАРДЖИК е второстепенен разпоредител с бюджет финансиран от Министерство на здравеопазването, за осъществяване на дейности по:

- Опазване и контрол на общественото здраве;

- Медицинска експертиза на работоспособността;

I. ПРИХОДИ:

Приходите по бюджета на РЗИ Пазарджик се събират на основание - Тарифата за таксите, които се събират по Закона за лечебните заведения приета с ПМС №37/14.02.2011 год., Тарифа за таксите, които се събират от органите на държавен здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето приета с ПМС № 242 от 08.10.2007 год. и Тарифа за таксите, които се събират по Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина приета с ПМС № 296 от 2007 год.

1. По §25-01 „Такси от административни и други услуги и дейности" са отчетени приходи в размер на 70292 лв. при утвърдени за годината 95000 лв., т.е. отчетеното изпълнение е 73.99%.

За цялата 2024 год. събраните приходи са в резултат на постъпилите заявления за получаване на административни услуги на гише № 1.

Най – голямо влияние върху размера на събраните приходи са прилаганите нормативни актове. Голяма част от услугите, които извършва инспекцията са безплатни съгласно тарифите.

2. По § 28-02 „Глоби, санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети" са отчетени 12023 лв. Това са приходи от издадените наказателни постановления от РЗИ Пазарджик. Платените НП в РЗИ са в размер на 6130 лв., а разликата от 5893 лв. са събраните суми от НАП отчетени по § 36-18. По план за годината са утвърдени 35000 лв. Събраните суми по НП са 34,35% от утвърдения бюджет. Получена сума от застрахователни обезщетения, отчетена по § 36-12 е в размер на 477 лв.

3. По § 36-18 „Коректив за касови постъпления" – инспекцията отчита събраните приходи от НАП по издадени НП от РЗИ в размер на 5893 лв.

4. По § 36-19 „Други неданъчни приходи" – отчетени са събраните суми по продажбата на РБ –492 лв.

II. РАЗХОДИ: Утвърдения бюджет на РЗИ – Пазарджик за 2024г. за годината е **2 814 040**, разпределени по следния начин:

1.1 Общ размер на средства за персонал 2 418 511 лв.

Утвърденият бюджет на разходи за персонал е 2 179600 лв.

Допълнително отпуснати средства със Заповед РД-03-73/20.05.2024 и ПМС 136/29.09.2024г. са в размер на 237 611 лв. , както и за дейност ОМП отпуснати 1300 лв. със заповед РД -03-321/10.10.2024г.

Всички разходи за персонал са разпределени по бюджетни програми. Ведомствени разходи.

1**.2 Утвърден бюджет за разходи за издръжка - 390721 лв.**

- Утвърдени по бюджета за издръжка на РЗИ Пазарджик са 215 292лв. Към тази сума се прибавят и 119 105 лв. отпуснати със заповеди по Национални програми, както и 600лв отпуснати по дейност ОМП, също така с допълнителни заповеди отпуснати 55724 лв. Всички

разходи са разпределени в пет бюджетни програми. Отчетени като администрирани и ведомствени разходи.

- Заповед РД 01-154/25.03.2024г. и Заповед РД 03-188/30.05.2024г., Дейност 467, БП 32016, НП за ротавирусните гастроентерити в РБ 2022-2025 – 357 лв.

- Заповед РД 01-157/25.03.2024г., Заповед РД 03-167/30.05.2024г., Дейност 467, БП 32016, Администрирани р-ди, НП за подобряване на ваксинопрофилактиката- 535 лв.

- Заповед РД 01-160/25.03.2024г., Заповед РД 03-185/30.05.2024г., Дейност 467, БП 32016, Администрирани р-ди, НП за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021-2024 – 178 лв.

- Заповед РД - 01-176/27.03.2024г., Заповед РД - 03-22/03.04.2024г., Дейност 467, НП ХИВ СПИ 2021-2025г., БП 32016, Администрирани р-ди – 7700 лв.

- Заповед РД - 01-175/27.03.2024г., Заповед РД 03-21/03.04.2024г., Дейност 467, НП ХИВ СПИ 2021-2025г., БП 32016, Администрирани р-ди – 13500 лв.

- Заповед РД-01-178/27.03.2024г., Заповед РД-03-7/03.04.2024г., Дейност 467, НП за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030г. – 8430 лв.

- Заповед РД-01-184/29.03.2024г., Заповед РД-03-26/03.04.2024г., Дейност 467, НП за превенции контрол на туберколозата в РД 2021-2025г. БП 32016, Администрирани р-ди – 850 лв.

- Заповед РД 01-150/25.03.2024г., Заповед РД 03-170/30.05.2024г., Дейност 467, БП 12016, Администрирани р-ди, НП за действие за намалявена на риска от облъчване от радона – 500 лв.

- Заповед РД 01-268/08.04.2024г. и Заповед РД 03-192/30.05.2024г. Национален план за действие за периода 2024-2027г. Към Национална стратегия на РБ-я за равенство на участие на ромите 2021/2030, БП 22016 /за ремонт на мобилни едници/ - 1000 лв.

- Заповед РД - 01-263/08.04.2024г., Заповед РД-03-173/30.05.2024г., НП към Национална стратегия на РБ-я за равенство на участие на ромите 2021/2030г. – 11325 лв.

-Заповед РД-01-270/08.04.2024г., рд-03-201/30.05.2024г., НП Към Национална стратегия на РБ-я за равенство на участие на ромите 2021/2030г., ХИВ/СПИН/ВИРУСНИ ХЕПАТИТИТИ И ТУБЕРКОЛОЗА 22016 - 570 лв.

-Заповед РД 03-384/20.06.2024г., РД 03-209/21.06.2024г., НП за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 1400 лв.

- Заповед РД 01-541/23.07.2024г. НП за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 180 лв.

- Заповед РД 01-548/29.07.2024г. НП ПХНБ 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 5980 лв.

-Заповед РД 01-549/29.07.2024г., РД 03-227/21.08.2024г. НП ПХНБ 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 5980 лв.

-Заповед РД 01-547/21.08.2024г., РД 03-276/21.08.2024г. НП ПХНБ 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 5520 лв.

-Заповед РД 01-553/29.07.2024г., РД 03-279/21.08.2024г. НП ПХНБ 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 9000 лв.

-Заповед РД 01-550/29.07.2024г., РД 03-281/21.08.2024г. НП ПХНБ 2021-2025г., БП22016, Администрирани р-ди – 30000 лв.

-Заповед РД 01-606/21.08.2024г., РД 03-284/26.08.2024г. НП ПХНБ 2021-2025г., БП32016, Ведомствени р-ди – 1500 лв.

-Заповед РД 03-456 / 15.10.2024г. , БП52016, Ведомствени р-ди – 4224 лв.

-Заповед РД-03-321/10.10.2024 за дейност ОМП в размер на 600 лв.

-Заповед РД 01-165/18.11.2024г., РД 03-491/21.11.2024г., БП32016, Администрирани р-ди – 11100 лв.

-Заповед РД 01-578/19.10.2024г., РД 03-231/02.11.2024г., БП102016, Администрирани р-ди – 5000,00 лв.

-Заповед РД 01-506/16.12.2024г., БП32016, Ведомствени р-ди – 30 000лв.

Показан недостиг с очаквано изпълнение в размер на 20000 лв., които са допълнително отпуснати в края на годината.

1.3 Утвърден бюджет за платени данъци, такси и административни санкции – 4808 лв.

Изпълнението на видовете разходи спрямо уточнения план за цялата 2024г. е както следва:

	План лв.	Отчет лв.	Разлика+/-
- разходи за персонал	2 418 511	2 397 547	+20 963
- издръжка	390721	390634	+ 87
- платени данъци, такси и др.	4808	4895	- 87
- Общо	2 814 040	2 793 077	+ 20963

Най-голям относителен дял от общия размер отчетените разходи имат разходите за заплати .

Разходите за заплати са в размер на 2 397 547 лв.

- Разходите за персонал в размер на 2 397 547 лв. се формират като сбор от разходите за заплати, други възнаграждения и задължителни осигурителни вноски от работодател. Отчетени в дейност 401, разпределени по бюджетни програми представляващи 85,20% от общия обем на отчетените всички разходи.

Разпределение по параграфи:

& 01-00 Заплати и възнаграждения за персонала , нает по трудови и служебни правоотношения са отчетени в размер на 1 793456 лв., в това число:

& 01-01 Заплати и възнаграждения на персонала нает по трудови правоотношения са отчетени 396 403 лв.

& 01-02 Заплати и възнаграждения на персонала нает по служебни правоотношения са отчетени 1 397 053 лв.

& 02-00 Други възнаграждения и плащания за персонал са отчетени в размер на 71 682 лв., в това число:

& 02-02 Възнаграждения за персонала по извънтрудови правоотношения са отчетени 18900 лв.

& 02-05 Изплатени суми за облекло на персонала и СБКО– 22069 лв.

& 02-08 Обезщетения на персонал с характер на възнаграждение са отчетени- 19127 лв.

& 02-09 Други плащания и възнаграждения са отчетени 11586 лв.

& 05-00 Задължителни осигурителни вноски от работодател са отчетени 532409 лв., в това число:

& 05-51 Осигурителни вноски от работодател за ДОО отчетени 329 532 лв.

& 05-60 Здравно осигурителни вноски от работодател са отчетени 133 902 лв.

& 05-80 Вноски за ДЗПО са отчетени 58976 лв.

Разходите за издръжка са в размер на 390 634 лв. при план 390 721 лв.

Отчетените разходи по дейност 401 за издръжка на РЗИ Пазарджик към 31.12.2024 год. са в размер на 270929 , по дейност 467 –Национални са в размер на 119105 лв. Отчетени са 600 лв. по дейност ОМП. Общо разходите са издръжка в размер на 390634 лв. Те са разпределени по бюджетни програми и представляващи 13,99% усвояемост от общия размер на отчетените всички разходи .

Разпределение по параграфи:

§ 10-12 Медикаменти са отчетени 21279 лв., представляващи 5,45 % от общия размер на изразходваните за издръжка средства, за закупуване на медицински консумативи, биопродукти, реактиви. В това число 11978 лева са отчетени по НП, дейност 467.

§ 10-13 Постелен инвентар и облекло са отчетени 3603 лв., представляващи 0,92% от общия размер на разходите за издръжка.

§ 10-14 Учебни и научно -изследователски разходи и книги за библиотеките – 316 лв., представляващи 0.08% от общия размер на отчетените разходи за издръжка.

§ 10-15 Материали, разходите са в размер на 59028 лв., представляващи 15.11% от общия размер на отчетените разходи за издръжка. В това число 17270 лева са отчетени по НП, дейност 467.

Това са разходи за:

Канцеларски материали;

Хардуерни материали и консумативи;

Стопански материали – санитарно –хигиенни;

Хигиени материали;

Разходи за материали по НП

§ 10-16 Вода, горива и енергия разходите са в размер на 55816 лв., представляващи 14,29 % от общия размер на изразходените средства за издръжка. Това са разходите за електрическа енергия и вода в гр. Велинград и в гр. Пазарджик; за гориво на МПС на инспекцията, природен газ за отопление. В това число 449 лева са отчетени по НП, дейност 467.

От разходите за издръжка с най голям относителен дял са отчетените разходи по §10-20 Разходи за външни услуги – 224935 лв., представляващи 57.58% от общия размер на отчетените разходи за издръжка. В това число 884 лева са отчетени по НП, дейност 467.

Разходите за външни услуги представляват разходи за:

Разходи за телекомуникационни и пощенски услуги;

Разходи за абонаментна поддръжка на техника и софтуери;

Разходи за обслужване по сключени договори;

Разходи за дейности по Национални програми

§ 10-30 Текущ ремонт са отчетени 14815 лв., представляващи 2,42% от общия размер на изразходваните средства за издръжка.

§ 10-51 Разходи за командировки в размер на 6415 лв. съгласно Наредбата за командировки в страната, представляващи 1,64 % от общия размер на изразходваните средства за издръжка.

§ 10-62 Разходи за застраховки в размер на 3876 лв., представляващи 0,99 % от общия размер на изразходваните средства за издръжка.

§ 10-69 Разходи за други финансови услуги в размер на 10 лв., представляващи 0,002 % от общия размер на изразходваните средства за издръжка.

§ 10-92 Разходи за договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски в размер на 542 лв., представляващи 0,14% от общия размер на изразходваните средства за издръжка. Това е заплатената неустойка по договор с Овергаз мрежи АД.

Разходи за платени данъци, такси и адм. санкции са в размер на 4895 лв. при утвърден план 4808 лв., което показва преразход в размер на 87 лв. Тази сума е компенсирана от параграф издръжка.

§ 1900 Разходи за платени данъци, такси и административни санкции – 4895лв. В това число:

§ 1901-Разходи за държавни данъци, такси, наказателни лихви и адм. санкциии в размер на 468 лв. Тази сума е покрила разходите за винетни стикери на служебните автомобили на инспекцията. Представляваща 9,56% от от платените данъци, такси и адм. санкции.

§ 1981- Разходи за платени общински данъци, такси, наказателни лихви и адм. санкции в размер на 4427 лв. Тази сума са формира от платените такса битови отпадъци, данък върху недвижим имот и данък върху превозни средства на РЗИ Пазарджик. . Представляваща 90,44% от платените данъци, такси и адм. санкции.

III ТРАНСФЕРИ

1. Отчетените по §§ 61-09 Вътрешни трансфери в системата на първостепенния разпоредител в размер на – 83261/ лв. от събраните административни такси, НП, и възстановени разходи са трансферирани към МЗ.

2. Получените по §§ 66-02 Разчети с първостепенния разпоредител за плащания в СЕБРА са в размер на 2 060 544 лв.

3. По § 69-00 Трансфер за поети осигурителни вноски и данъци са отчетени 732533лв.

Общо всичко трансфери – 2 709 816лв.

Общо отчетените разходи за електронно управление и за използваните ИКТ са 19284 лв.

Съгласно Устройствен правилник на РЗИ - Пазарджик числеността на персонала е 73 щатни бройки, средногодишните щатни бройки по отчет са 70, средната годишна брутна работна заплата по отчет е 25607 лв.

Налични парични средства в каса и банкови сметки няма.

Разходването на бюджетни средства през 2024 год. се осъществява при спазване на финансовата и бюджетна дисциплина. С извършените разходи са предприети необходимите мерки и действия за постигане на нормалното функциониране на администрацията, обезпечаване и повишаване ефективността на осъществяваните работни процеси, оптимално използване на ресурсите. Осигурено е добро финансово управление на публичните средства посредством засилване на управленската отговорност, изградена е адекватна и ефективна система за финансово управление и контрол. Всички отчети към МЗ и други институции са изпратени в необходимите срокове.

АДМИНИСТРАТИВНО – СТОПАНСКО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

В РЗИ Пазарджик се прилагат Вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация в РЗИ-Пазарджик. Последната актуализация на ВП е от 22.03.2023 г. Те са действащи и през 2024 г.

Създаден е нарочен регистър, в който се входират заявленията за достъп до обществена информация.

Вътрешните правила за предоставяне на достъп до обществена информация са поместени на интернет страницата на РЗИ Пазарджик, както и бланка на Заявление за достъп до обществена информация. Заявленията за достъп до обществена информация се приемат на едно гише и/или в деловодството на инспекцията. Могат да бъдат подадени лично от лицето, по пощата или по електронен път.

В началото на месец януари 2025 г., съгласно изискванията на ЗДОИ на интернет страницата е публикуван Отчет за предходната 2024 г.

За 2024 г. в РЗИ Пазарджик са постъпили общо 23 бр. заявления за предоставяне на достъп до обществена информация /ДОИ/, както следва:

1. От физически лица – 19 бр.
2. От юридически лица /търговски дружества/ – 1 бр.
3. От юридически лица с нестопанска цел /сдружения, фондации, асоциации/ - 3 бр.

От постъпилите общо 23 бр. – 8 бр. подадени писмени заявления и 15 бр. подадени заявления по електронен път (e-mail). Няма устни запитвания.

Всички заявления са разгледани в 14-дневен срок. Няма причини за удължаване на срока за предоставяне на ДОИ през 2024 г.

Издадени през 2024 г. са общо 17 бр. Решения за предоставяне на достъп до обществена информация от Директора на РЗИ-Пазарджик, които предоставят пълен ДОИ, като от тях:

Няма подадени жалби срещу издадени Решения за предоставяне на достъп до обществена информация.

Изпратени са 5 бр. уведомления до съответните заявители, че не са налични данни за исканата обществена информация.

Изпратено е 1 бр. уведомително писмо до съответния заявител, че информацията е публично достъпна на ел. страница на РЗИ-Пазарджик.

По Закона за противодействие на корупцията /ЗПК/:

По Закона за противодействие на корупцията (ЗПК) /в сила от 06.10.2023 г. обн. ДВ бр. 84 от 06.10.2023 г./, утвърдените от Директора на РЗИ-Пазарджик със Заповед № РД-01-244/20.10.2023 г. Вътрешни правила на РЗИ-Пазарджик за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите подадени по реда на чл. 49, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията (ЗПК), както и за установяване на конфликт на интереси, са в сила и действащи и през 2024 г.

Образец на декларациите по чл. 49, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПК са утвърдени от Комисията за противодействие на корупцията.

Съгласно изискванията на ЗПК „Регистър на декларациите по чл. 49, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията" е публикуван на официалната страница на РЗИ-Пазарджик, при спазване на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД). Определени са служителите отговорни по ЗПК.

Всички служители на РЗИ-Пазарджик, за които през 2024 г. възниква задължение, са подали в законоустановения срок декларации по чл. 49, ал. 1 от ЗПК.

По повод влизане в сила от 25.05.2018 г. на Регламент 2016/679 на Европейския парламент и Съвета (GDPR), РЗИ Пазарджик в качеството си на администратор на лични данни извърши през 2024 г. следните действия по прилагане на Регламента:

През календарната 2024 г. дейностите свързани със защита на данните бяха насочени отново към процеса на изпълнение и мониторинг на извършеното имплементиране на Общия регламент за защита на данните и Закона за защита на личните данни. Прилагат се изготвените и утвърдени образци на Уведомления за поверителност. Изготвеният Регистър на дейностите по обработване бе периодично преглеждан.

Директорът на РЗИ-Пазарджик актуализира следните вътрешни актове:

1. Заповед № РД-01-32 / 03.01.2024 г. - Определяне на Длъжностно лице по защита на данните /вътрешно за инспекцията/;
2. Заповед № РД-01-33 / 03.01.2024 г. – Утвърждаване на Вътрешни правила за мерките за защита на лични данни на РЗИ-Пазарджик, с дата на последна актуализация 03.01.2024 г.;
3. Заповед № РД-01-34 / 03.01.2024 г. – Утвърждаване на Политика за защита на лични данни, с дата на последна актуализация 03.01.2024 г..

Във връзка с прилагането на Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения /в сила от 4 май 2023 г./ в РЗИ–Пазарджик действа специален ред и организация за подаване на сигналите.

Създаден е вътрешен канал за подаване на сигнали, както следва:

- на електронна поща: zzlps@rzi-pz.bg

- на тел.: 034/ 437 219

Вътрешният канал е действащ и през 2024 г. До края на годината няма постъпили и регистрирани сигнали.

Определените отговорни служители със Заповед №РД-01-175-03.05.2023г. на Директора на РЗИ-Пазарджик и утвърдените със Заповед № РД-01-176-03.05.2023 г. Правила на РЗИ-Пазарджик по ЗЗЛПСПОИН за вътрешно подаване на сигнали и за последващи действия по тях, са актуални и действащи и през 2024 г.

През четвърто тримесечие на 2024 г. от директора на РЗИ-Пазарджик са издадени:

1. Заповед № РД-01-249/28.10.2024 г. - Утвърждаване на РИСК – РЕГИСТЪР на РЗИ-Пазарджик, с дата на последна актуализация 28.10.2024 г.;

2. Заповед № РД-01-258 /14.11.2024 г. – Утвърждаване на НАСОКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ В РЗИ-ПАЗАРДЖИК, в изпълнение на Заповед № РД-01-748/07.11.2024 г. на д-р Галя Кондева – Министър на здравеопазването за утвърждаване на Насоки за осъществяване на административнонаказателната дейност в регионалните здравни инспекции (вх. № 03-1302/07.11.2024 г. в РЗИ-Пазарджик);

3. Заповед № РД-01-260/18.11.2024 г. – Определяне на оправомощени лица, които да съставят АУАН;

4. Заповед № РД-01-266/25.11.2024 г. – Определяне на служители от д-я АПФСО за администратори на ел. услуга с контролиран достъп към НАП, които да заявяват за принудително събиране публични вземания по реда на ДОПК;

5. Заповед № РД-01-267/25.11.2024 г. – Утвърждаване на СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА ОБРАЗУВАНЕ И ДВИЖЕНИЕ НА АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИТЕ ПРЕПИСКИ В РЗИ-ПАЗАРДЖИК, на основание Насоки за осъществяване на административнонаказателната дейност в РЗИ-Пазарджик утвърдени със Заповед № РД-01-258/14.11.2024 г. на Директора на РЗИ-Пазарджик.

6. Заповед № РД-01-264/19.11.2024 год. - Утвърждаване на Вътрешни правила за дейността в учрежденския архив и Работна инструкция към тях, с дата на последна актуализация 19.11.2024 год .

През 2024 година, административно – стопанската дейност в РЗИ беше насочена към оптимизиране на работната среда, подобряване условията на труд, спазването на Кодекса на труда и изискванията на контролните органи – Главна инспекция по труда, РД ПБЗН.

Автомобилният парк при РЗИ гр. Пазарджик се състои от 5 автомобила, в това число 4 леки автомобила и един бус. Всички те са в добро технически изправни и годни за експлоатация.

Охраната на РЗИ е поверена и се осигурява от „Радио СОТ" ООД – Пазарджик. С цел осигуряване на нормална обстановка, опазване на имуществото в инспекцията както и осигуряване на максимална сигурност на служителите и гражданите посещаващи сградата на инспекцията е изградена система за видеонаблюдение и система за контрол на достъпа до сградата на инспекцията

Както досега, така и за в бъдеще, административно – стопанската дейност на инспекцията ще бъде подчинена на идеята за създаване на по-добри условия на труд на служителите и за създаване на комфорт, удобство и оптимално обслужване на клиентите и посетителите на РЗИ.

ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ НА РЗИ

Като цяло в РЗИ Пазарджик е изградена добра система за информация и комуникация, която гарантира документиране на всички операции и действия и проследимост на процесите в организацията. Чрез нея е осигурена до всички служители навременна и точна информация, за да изпълняват коректно задълженията си. Компютърната техника се поддържа в работещо състояние, като е осигурено високо ниво на сигурност на информацията /осигурени са лицензи за антивирусна програма /, редовно архивиране на хартиени и електронни документи. Акцент на работата през отчетния период бе мрежовата и информационна сигурност в инспекцията. Утвърдени се различни вътрешни административни документи за мрежова и информационна сигурност, с които се запознаха служителите от инспекцията.

Информация и комуникация — повиши се нивото на мрежова и информационна сигурност в инспекцията и нивото на защита, с цел възпрепятстване на кибератаки.

В РЗИ Пазарджик работи Единна автоматизирана информационна система за управление на документооборота и работния поток "EventisR7". РЗИ - Пазарджик е включена в Системата за електронен обмен на съобщения/документи /СЕОС/. Утвърдени са от Директора на РЗИ Вътрешни правила за оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в РЗИ Пазарджик. Въведена е система за електронен подпис, която се използва основно от Директора и служителите с ключови права и задължения.

Гражданите имат достъп до интернет страницата на инспекцията, от която черпят информация за предоставените услуги (чрез публикуваната Харта на клиента и Вътрешни правила за административното обслужване).

На широката общественост се предоставя информация, която не само осведомява и надгражда здравната култура на хората, но и улеснява гражданите в ползването на предлаганите услуги.

ДИРЕКЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ ДЕЙНОСТИ“

Съгласно Устройствения правилник на РЗИ (обн.ДВ бр.47 от 26.06.2015г.) дирекция МД е част от структурата на Специализираната администрация в РЗИ.

Числеността на персонала в административните звена на РЗИ-Пазарджик е посочена в приложение №13 към чл.26 от Устройствения правилник на РЗИ, според което за Дирекция МД тя е 12 бр.

Структурно дирекцията включва 12 щатни бройки – Директор дирекция, 3 главни инспектори/една от които вакантна/, 1 инспектор, 3 главни експерти, 1 младши експерт, 3 главни специалисти.

През 2024г. регистрация, преregистрация и заличаване на лечебни заведения за извънболнична помощ и хосписи на територията на обл. Пазарджик по Закона за лечебните заведения се извършва от Изпълнителна агенция «Медицински надзор» гр. София чрез РЗИ Пазарджик. Извършвани бяха проверки за спазване на здравните изисквания и медицинските стандарти при регистрация и преregистрация на лечебни заведения.

Съобразно действащата Национална здравна карта/НЗК/, чрез която са определени потребностите от лечебни заведения /ЛЗ/ и медицински специалисти от извънболничната помощ, както и потребността от брой болнични легла – общ брой и по видове, през 2024г. са регистрирани **16** нови ЛЗ за извънболнична помощ, от тях:АППДМ-ИП-**5** бр;АПМП-ИП-**1**; АСМП-ИП- **7** бр; СМТЛ – **2** бр.;МДЦ – **1** бр;.

През 2024г. настъпиха **49** промени в обстоятелства по регистрация, като те касаеха:

- **15**- промени на адресна регистрация /АСМП-ИП-**2**бр.; АПМП-ИП-**1**бр.; АПМП-ГП-**1**бр.; АППДМ-ИП- **7**бр.; АЗГ-ИП – **1** бр;СМДЛ- **2** бр.;СМТЛ - **1**бр./
- **10** - промяна на дейност/ МДЦ - **1**бр.;МЦ - **5**бр.;АППДМ- ИП-**1** бр. ДКЦ-**3**бр./
- промяна на вписано обстоятелство/МЦ- **8**бр.; ДКЦ – **13** бр/
- промяна на управител / МЦ-**1**бр.;/
- промяна в търговския регистър -/АППДМ-ИП-**1**бр.;/

През годината се извършиха **12** бр. заличавания от регистъра на ЛЗ за ИБП - АППДМ-ИП- **8** бр., АПМП-ИП- **3** бр.; СМТЛ – **1** бр.

Заличени по чл.45 ал.1 т.8/поради настъпила смърт/ – **1** бр.; чл.45.ал.1 ,т.7 /по желание на управителя на ЛЗ/ – **7** бр.

Изготвени са справки - информации до държавни институции и друга кореспонденция във връзка с регистрацията – **316** бр.

През 2024г.от дирекция МД съгласно чл. 81, ал.1 и ал.2 от Закона за лечебните заведения са издадени **55** броя Удостоверения за недостатъчност на специалисти за сключване на договор с РЗОК за осъществяване на специализирана извънболнична помощ. Удостоверение се издава на тези специалисти, които работят на основен договор към ЛЗБП. Удостоверение за трети договор се издава по изключение за специалисти с редки специалности след съгласуване с РЗОК.

На територията на Област Пазарджик са разкрити и функционират лечебни заведения за извънболнична помощ, както следва:

БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ И ХОСПИСИ към 31.12.2024 г.

№	Община	Брой регистр. амбулатории за първична медицинска помощ				Брой регистр.амбулатории за специализирана медицинска помощ				МЦ	МДЦ	ДКЦ	Д Ц	Лаборатории СМТЛ и СМДЛ	Брой АИП ЗГ	
		Индивидуални практики		Групови практики		Индивидуални практики		Групови практики								
		Лекари	Дент.	Лекари	Дент.	Лекари	Дент.	Лекари	Дент.							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	**Пазарджик**	**46**	**107**	**8 /с 21 /**	**10 /с 24/**	**59**	**2**	**2/с 4/**		**4**	**1**	**2**		**31 /в т.ч.1 смдл/**	**1**	**273**
2	**Батак**	**4**	**5**			**1**										**10**
3	**Белово**	**3**	**6**	**1 /с 2 /**												**10**
4	**Брацигово**	**5**	**7**	**1 /с 2 /**	**1/ с 3/**	**1**								**2 - смтл**		**17**
5	**Велинград**	**6**	**36**	**2 /с 13 /**	**4 /с 10/**	**12**	**1**			**11**		**1**		**1 - смтл**		**74**
6	**Лесичово**	**1**	**2**													**3**
7	**Панагюрище**	**9**	**17**	**1 /с 2 /**	**1 /с 2 /**	**12**		**1/с 2/**		**1**		**1**		**1 - смтл**		**44**
8	**Пещера**	**4**	**20**	**1 /с 3 /**		**1**						**1**		**1 - смтл**		**28**
9	**Ракитово**	**7**	**5**													**12**
10	**Септември**	**13**	**11**		**1/с 2 /**					**1**				**3 - смтл**		**29**
11	**Стрелча**	**2**	**3**			**3**				**2**						**10**
12	**Сърница**	**2**	**5**			**1**										**8**
	Всичко :	**102**	**224**	**14**	**17**	**90**	**3**	**3**		**19**	**1**	**5**		**39 /в т.ч.1 смдл/**	**1**	**518**

Забележка:

в кол.5 **- ПМП-ГП** са **14 с 43 лекари**
в кол.6- **ППДМ-ГП** са **17 с 41 дент.лекари**
в кол.9 - **СМП-ГП** са **3 с 6 лекари**

Легенда:

СМДЛ - самостоятелна медико-диагностична лаборатория
СМТЛ - самостоятелна медико-техническа лаборатория
МЦ – мед. център, **ДЦ** – дентален център, **ДКЦ**- диагн.-консулт. център,
АИП-ЗГ-амб. инд.практика- здравни грижи.

Регионална здравна инспекция гр.Пазарджик

С П Р А В К А

ЗА РЕГИСТРИРАНИТЕ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ В ИЗВЪНБОЛНИЧНАТА ПОМОЩ ПО СПЕЦИАЛНОСТИ ЗА ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

към 31.12 .2024 г.

СПЕЦИАЛНОСТИ	Конкретни потребности по Национална здравна карта / Н З К /	БРОЙ ЛЕКАРИ, РЕГИСТРИРАНИ В РЗИ/ от ИП и включени в съставите на МЦ и ДКЦ /
1. ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ	4	16
2. РЕВМАТОЛОГИЯ	3	5+2 /КАРДИОРЕВМАТОЛОГ/
3. КАРДИОЛОГИЯ	18	41+2/КАРДИОРЕВМАТОЛОГ/
4. ЕНДОКРИНОЛОГИЯ И БОЛЕСТИ НА ОБМЯНАТА	12	18
5. НЕФРОЛОГИЯ	9	11
6. КЛИНИЧНА АЛЕРГОЛОГИЯ	1	3
7. ПНЕВМОЛОГИЯ И ФТИЗИАТРИЯ	9	11
8. ПЕДИАТРИЯ	32	43
9. ХИРУРГИЯ	25	47
10. ОРТОПЕДИЯ И ТРАВМАТОЛОГИЯ	14	33
11. УРОЛОГИЯ	13	14
12. АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ	31	43
13. ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ	1	6
14. ОЧНИ БОЛЕСТИ	16	22
15. У Н Г БОЛЕСТИ	13	17
16. НЕРВНИ БОЛЕСТИ	26	36
17. ПСИХИАТРИЯ	10	12 / в т.ч. 1 от РЗИ П-в с 2-ри к-т в П-ще /
18. КОЖНИ И ВЕНЕРИЧНИ БОЛЕСТИ	14	18
19. ФИЗИКАЛНА И РЕХ. МЕДИЦИНА	14	23
20. ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА	13	27
21. КИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ	13	16
22. МЕДИЦИНСКА ОНКОЛОГИЯ	0	2
23. КЛИНИЧНА ХЕМАТОЛОГИЯ	1	2
24. ОБЩА И КЛИНИЧНА ПАТОЛОГИЯ	1	8
25. ВИРУСОЛОГИЯ	0	2
26. КЛИНИЧНА МИКРОБИОЛОГИЯ	3	8
27. АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ	1	13
28. С ВЪТРЕШНИ БОЛЕСТИ / и с друга специалност /	23	ОБЩО - 52 в т.ч. 21 само с вътр.болести
29. ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ	0	2
		2
30. ДЕТСКА ХИРУРГИЯ	-	4
31. ПЛАСТИЧНА ХИРУРГИЯ	-	8
32. СЪДОВА ХИРУРГИЯ,АНГИОЛОГИЯ	4	4
33. ГРЪДНА ХИРУРГИЯ	2	1
34. СЪДЕБНА МЕДИЦИНА	-	6
35. НЕВРОХИРУРГИЯ	3	1
36. МЕД.ПАРАЗИТОЛОГИЯ	0	4
37.ДЕТСКА ПНЕВМОЛОГ.И ФТИЗ-Я	-	
38.НУКЛЕАРНА МЕДИЦИНА	-	
		581 +4= 585
ОБЩ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЛЕКАРИ:		

ЗАБЕЛЕЖКА :

1.ОБЩИЯТ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ ЛЕКАРИ **НЕ Е БРОЙ ФИЗИЧЕСКИ ЛИЦА** , ТЪЙ КАТО НЯКОИ ЛЕКАРИ СА РЕГИСТРИРАНИ С ПОВЕЧЕ ОТ 1 СПЕЦИАЛНОСТ.

С П Р А В К А

БРОЙ НА ДЕНТАЛНИТЕ ЛЕКАРИ В ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ ПО СПЕЦИАЛНОСТИ,

съобразно Националната здравна карта / НЗК /

към 31.12.2024 г.

СПЕЦИАЛНОСТИ	Конкретни потребности по Н З К -	ОБЩ БРОЙ, РЕГИСТРИРАНИ В РЗИ И ФИЗ.ЛИЦА СЪС СПЕЦИАЛНОСТ
1. ОРАЛНА ХИРУРГИЯ	**13**	**2 / 3**
2. ПАРОДОНТОЛОГИЯ И ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОРАЛНАТА ЛИГАВИЦА	**8**	**-**
3. **ОРТОДОНТИЯ**	**3**	**1 / 2**
4. **ПРОТЕТИЧНА ДЕНТ.МЕДИЦИНА**	**5**	**1 / 2**
5. ДЕТСКА ДЕНТ.МЕДИЦИНА	**14**	**/ 3**
6. ОПЕРАТИВНО ЗЪБОЛЕЧЕНИЕ И ЕНДОДОНТИЯ	**13**	**-**
ОБЩ БРОЙ	**56**	**3 регистрации с / 8 специалисти /**

ЗАБЕЛЕЖКА :

1.В НЗК специалности №3 и №4 се дават като отделни, а в Наредба №1 от 22.01.2015 г. наименованието на специалноста е "Ортодонтия и протетична дентална медицина"

2.ОБЩИЯТ БРОЙ РЕГИСТРИРАНИ СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДЕНТАЛНИ ЛЕКАРИ /3 бр. регистрирани/ но физ.лица със специалност допълнителна – 5 бр.

СПРАВКА ЗА
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ на
ЛЕКАРСКИТЕ ПРАКТИКИ
/ АПМП-ИП И АПМП-ГП /
към 31.12.2024г.

РЗИ-ПАЗАРДЖИК

Населени места / Население към 31.12.2023 г.	Заети практики като водещи	Заети като 2-ри,3-ти, 4-ти и т.н.кабинети от др.ЛЗ и практики с повече от 1 адрес
1	2	3
1. гр.Батак - 2575 жители	3	1,1
2. с. Нова махала - 1703 жители		2
-с. Фотиново - 400 жители	1	
Общо за община Батак - 4678ж.	4	
1. с. Сестримо - 893 жители		
-с.Габровица - 363 жители		
2. с. Момина Клисура - 699 жители		
3. с. Мененкьово- 831 жители	1	1
- с.Аканджиево - 345 жители/ФЗП/		2
4. гр.Белово - 3107 жители	2 + 1 гп /с 2/	1, 1/от гп/
-с. Г.Белово - 395 жит. /ФЗП/		
-с. Дъбравите- 392 жит. /ФЗП/		
Общо за община Белово- 7025 ж.	3 ип+1 гп /с 2/	
1. гр. Брацигово - 3281 жители	2 ип + 1 гп /с 2/	1
- с. Розово- 349 жит. /ФЗП/		2
2. с. Козарско - 675 жители		2
- с. Жребичко- 33 жит./ФЗП/		
3. с. Бяга - 1219 жители	1	
4. с. Равногор - 375 жители	1	1
5. с. Исперихово - 1283 жители	1	
Общо за община Брацигово- 7215 ж.	5 ип +1 гп /с 2/	
1. гр.Велинград - 20015 жители	2 гп/ с 13/	2, 3
2. с. Грашево -1156 жители		4
3. с. Драгиново - 4691жители	2	
4. с. Св. Петка- 1344 жители	1	
5. с. Алендарова- 251 жители	1	1
- с. Всемирци- 297 жители		
- с. Долни Дъбева - 251 жители		
6. с. Пашови - 853 жители	1	
- Юндола- 214 жители		
- Рохлева - 352 жители/ФЗП/		
- Кандови- 190 жители		
- Бутрева- 168 жители		
7. с.Кръстава- 1007 жители	1	1,2
- Г.Биркова - 179 жители		

- с.Бозьова- 14 жители		
- Чолакова- 165 жители		
8. с.Цветино - 134 жители		
- с.Абланица - 354 жители /ФЗП/		
- с.Горна Дъбева- 194 жители		
- с.Враненци-157 жители		
- с.Биркова- 376 жители		
Общо за община Велинград - 32362 ж.	6 ип + 2 гп /с 13/	
1. с. Побит Камък- 677 жители		2
- Медени поляни - 672 жители/ФЗП/		3
2. гр.Сърница- 3350 жители	2	1,5
Общо за община Сърница-4699 ж.	2	
1. с. Лесичово - 688 жители		3 /от гп/
с.Боримечково- 506 жители		2
2. с. Калугерово-1026 жители		1
3. с. Церово- 801 жители		4 /от гп/
4. с. Динката-1085 жители	1	1
- с. Памидово-327 жители/ФЗП/		2
- с. Щърково -298 жители/ФЗП/		
Общо за община Лесичово - 4731 ж.	1	
1. гр.Пазарджик- 54652 жители	28 ип + 7 гп	1,1,1,1,1
	/ с 6,2,2,2,2,2,3 /	2,2,2,2,2/гп/3,3
- с.Мирянци -528 жители/ФЗП/		2 /от гп/
2. с. Алеко Константиново - 2087ж.	2	1,1
3. с. Априлци- 424 жители	1	1
- с.Сбор-188 жители		3
4. с. Братаница-1577 жители		3
- с. Ляхово -331 жители		
5. с. Величково- 799 жители	1	1
6. с.Сарая - 987 жители		2
- с. Гелеменово- 636 жители		2
7. с. Главиница- 1834 жители		2
8. с. Говедаре -1597 жители		3/от гп/
9. с. Добровница-1550 жители		2
10. с. Дебращица- 802 жители		2
11. с. Драгор - 1123 жители	1	1
12. с. Звъничево -1554 жители	1 гп / с 2 /	1
13. с. Ивайло - 2077 жители	1	1
14. с. Черногорово-1740 жители	2	
- с. Крали Марко-161 жители		
15. с. Мало Конаре - 2920 жители	2	2
16. с. Синитево- 1729 жители	1	1
17. с. Мокрище -1637 жители	1	
18. с. Овчеполци- 802 жители		2
- с.Тополи дол- 204 жит. /ФЗП/		
19. с. Огняново- 1911жители	1	2
20. с. Паталеница-1072 жители	1	
21. с. Пищигово- 890 жители	1	1

22. с. Росен - 412 жители	1	1
- с. Цар Асен- 223 жители/ФЗП/		
23. с.Хаджиево - 840 жители		2 /от гп/
24. с. Цръчна - 929 жители	1	
25. с.Юнаците - 1290 жители	1	
Общо за общ.Пазарджик - 89507 ж.	46 ип + 8 гп /с 21/	
1. гр. Панагюрище - 15095 жители	7 ип + 1 гп /с 2/	1,1
- Панагюрски колони - 206 жит./ФЗП/		
- с. Сребриново - 8 жители		
- с. Баня - 583 жители		4
2. с.Бъта - 954 жители	1	
3. с.Левски - 617 жители	1	
-с. Елшица - 512 жители		
4. с. Оборище - 975 жители		2,2
- с.Поибрене- 729 жит. /ФЗП/		
5. с. Попинци - 1521 жители		3
Общо за общ.Панагюрище- 21200 ж.	9 ип + 1 гп /с 2/	
1. гр. Пещера- 12647 жители	4 ип + 1 гп / с 3/	1,2
2. с. Свети Константин - 27 жители		
3. - с. Кап.Димитриево - 617 жители		2, 2 /от гп/
4. с. Радилово - 1149 жители		3
Общо за община Пещера - 14440 ж.	4 ип + 1 гп /с 3/	
1. гр. Ракитово- 7417 жители	4	2
2. гр.Костандово- 4185 жители	2	1
3. с. Дорково - 2431жители	1	
Общо за община Ракитово -14033 ж.	7	
1. гр.Септември - 5979 жители	6	
-с.Злокучене- 888 жители		
2. с.Варвара- 1826 жители	1	1,
3. с.Ветрен дол-1396 жители	1	
4. с.Бошуля- 656жители		
5. гр.Ветрен- 2580 жители		2
6. с.Виноградец- 1189 жители		2
7. с.Славовица- 309 жители	1	1
- с.Г.Вършило - 40 жители/ФЗП/		
- с.Д. Вършило - 6 жители		
8. с. Карабунар -1148 жители	1	1
9. с. Ковачево- 1721 жители	1	2
10. с.Лозен- 821 жители		3
11. с.Семчиново - 1778 жители	1	
-с.Симеоновец - 798 жители	1	
Общо за община Септември -21135 ж.	13	
1. гр.Стрелча - 3629 жители	2	3
- с. Дюлево- 165 жит. /ФЗП/		

2. с.Смилец- 211 жители		
- с.Блатница- 124 жители		
- с.Свобода- 107 жители /ФЗП/		
Общо за община Стрелча - 4236 ж.	**2**	
Общо за област Пазарджик	**102 ип + 14 гп /с 43 лекари/**	
225261 жители	**Общ брой по НЗК - 174 ОПЛ**	
Общ брой по НЗК - 174,	**Общ бр.в РЗИ - 145**	**недостиг - 29**
	бр.физ.лица ОПЛ	

ЛЕГЕНДА : ИП - индивидуална практика, ГП - групова практика

ЗАБЕЛЕЖКА :

В кол.3 : с 1 са практики, които имат регистриран повече от 1 адрес

с 2 - има регистриран като 2-ри адрес от друго ЛЗ

с 3 - има регистриран като 3-ти адрес от друго ЛЗ

с 4 - има регистриран като 4-ти адрес от друго ЛЗ

с 5 - има регистриран като 5-ти адрес от друго ЛЗ

и т.н.

Поредният № на населеното място е центърът на практиката

с прикрепените към него населени места.

С Решение №361 на МС от 29.05.2018 г. е утвърдена нова

Национална здравна карта / НЗК / .

Няма определени практики по населени места ,

а има само общ брой конкретни потребности.

СПРАВКА ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕНТАЛНИТЕ ПРАКТИКИ / АППДМ-ИП И АППДМ - ГП / към 31.12.2024г.

Населени места / Население към 31.12.2023 г.	**Заети практики като водещи**	**Заети като 2-ри, 3-ти, 4-ти и т.н. кабинети от др. ЛЗ и от други РЗИ и практики с повече от 1 адрес**
1	2	3
1. гр.Батак - 2575 жители	**2**	
2. с. Нова махала - 1703 жители	**2**	**2**
-с. Фотиново - 400 жители	**1**	
Общо за община Батак - 4678ж.	**5 ип**	
1. с. Сестримо - 893 жители		**2**
-с.Габровица - 363 жители		
2. с. Момина Клисура - 699 жители		
3. с. Мененкьово- 831 жители	**1**	
- с.Аканджиево - 345 жители/ФЗП/		

4. гр.Белово - 3107 жители	**5**	**1,1,1,2**
-с. Г.Белово - 395 жит. /ФЗП/		
-с. Дъбравите- 392 жит. /ФЗП/		
Общо за община Белово- 7025 ж.	**6 ип**	
1. гр. Брацигово - 3281 жители	**5 +1 гп /3д.л./**	**1,1,2 1/гп/ + 1 пр-ка с 4-ти к-т в гр. Пловдив**
- с. Розово- 349 жит. /ФЗП/		
2. с. Козарско - 675 жители	**1**	
- с. Жребичко- 33 жит./ФЗП/		
3. с. Бяга - 1219 жители		**2/гп/**
4. с. Равногор - 375 жители		
5. с. Исперихово - 1283 жители	**1**	**3/гп/**
Общо за община Брацигово- 7215 ж.	**7 ип +1гп/с 3/**	
1. гр.Велинград - 20015 жители	**28 ип + 2 гп/ с 3, 3 д.л./**	**с 1 - 3 практики 2/гп/ с 2 - 6 практики + 1пр-ка с 3-ти к-т в гр. София**
2. с. Грашево -1156 жители	**1 гп /с 2/**	**1**
3. с. Драгиново - 4691жители	**5**	**1,1**
4. с. Св. Петка- 1344 жители	**1**	**2**
5. с. Алендарова- 251 жители		
- с. Всемирци- 297 жители		
- с. Долни Дъбева - 251 жители		
6. с. Пашови - 853 жители	**1**	**1**
- Юндола- 214 жители		
- Рохлева - 352 жители/ФЗП/		
- Кандови- 190 жители		
- Бутрева- 168 жители		
7. с.Кръстава- 1007 жители	**1гп/с2/**	
- Г.Биркова - 179 жители		
- с.Бозьова- 14 жители		
- Чолакова- 165 жители		
8. с.Цветино - 134 жители		
- с.Абланица - 354 жители /ФЗП/	**1**	**1**
- с.Горна Дъбева- 194 жители		
- с.Враненци-157 жители		
- с.Биркова- 376 жители		
Общо за община Велинград - 32362 ж.	**36 ип + 4гп /с 10/**	
1. с. Побит Камък- 677 жители		
- Медени поляни - 672 жители/ФЗП/		
2. гр.Сърница- 3350 жители	**5**	**1,2**
Общо за община Сърница-4699 ж.	**5 ип**	
1. с. Лесичово - 688 жители		**3 /гп/**
с.Боримечково- 506 жители		
2. с. Калугерово-1026 жители		**2 /гп/**
3. с. Церово- 801 жители	**1**	**1**
4. с. Динката-1085 жители	**1**	**1**
- с. Памидово-327 жители/ФЗП/		
- с. Щърково -298 жители/ФЗП/		

Общо за община Лесичово - 4731 ж.	**2 ип**	
1. гр.Пазарджик- 54652 жители	**86 ип + 10 гп**	**с 1 - 16 практики ,**
	/с 2,2,2,2,2,2,2,3,3,4/	**с 2– 17 практики, 3**
- с.Мирянци -528 жители/ФЗП/		**два 2-ри к-та в обл. Монтана**
2. с. Алеко Константиново - 2087ж.	**1**	**1**
3. с. Априлци- 424 жители		**3**
- с.Сбор-188 жители		
4. с. Братаница-1577 жители		**2, 2 /гп/**
- с. Ляхово -331 жители		
5. с. Величково- 799 жители		**3**
6. с.Сарая - 987 жители		**2**
- с. Гелеменово- 636 жители	**1**	**1**
7. с. Главиница- 1834 жители	**3**	
8. с. Говедаре -1597 жители	**1**	
9. с. Добровница-1550 жители	**1**	**1,2**
10. с. Дебращица- 802 жители		**2**
11. с. Драгор - 1123 жители	**1**	
12. с. Звъничево -1554 жители	**1**	**1,2**
13. с. Ивайло - 2077 жители	**2**	
14. с. Черногорово-1740 жители	**1**	**1**
- с. Крали Марко-161 жители		
15. с. Мало Конаре - 2920 жители	**1**	**с 2 от РЗИ П-в като 2-ри к-т**
16. с. Синитево- 1729 жители	**1**	**2 + 2-ри к-т в обл. Ст. Загора**
17. с. Мокрище -1637 жители		**2 /гп/**
18. с. Овчеполци- 802 жители	**1**	**2-ри к-т в обл. Хасково**
- с.Тополи дол- 204 жит. /ФЗП/		
19. с. Огняново- 1911жители	**1**	**1**
20. с. Паталеница-1072 жители		**2**
21. с. Пищигово- 890 жители	**1**	**1**
22. с. Росен - 412 жители		
- с. Цар Асен- 223 жители/ФЗП/		
23. с.Хаджиево - 840 жители	**1**	
24. с. Цръчна - 929 жители	**1**	
25. с.Юнаците - 1290 жители	**2**	
Общо за общ.Пазарджик - 89507 ж.	**107 ип + 10 гп /с 24/**	
1. гр. Панагюрище - 15095 жители	**13 ип + 1 гп /с 2/**	**2/гп/**
- Панагюрски колони - 206 жит./ФЗП/		
- с. Сребриново - 8 жители		
- с. Баня - 583 жители	**1**	**1**
2. с.Бъта - 954 жители		**3**
3. с.Левски - 617 жители		**2**
-с. Елшица - 512 жители	**1**	
4. с. Оборище - 975 жители	**1**	
- с.Поибрене- 729 жит. /ФЗП/		**2**
5. с. Попинци - 1521 жители	**1**	**1,3/гп/**
Общо за общ.Панагюрище- 21200 ж.	**17 ип + 1 гп /с 2/**	
1. гр. Пещера- 12647 жители	**19 ип**	**1,1,1,2,2,2**
2. с. Свети Константин - 27 жители		
3. - с. Кап.Димитриево - 617 жители		
4. с. Радилово - 1149 жители	**1**	**1**
Общо за община Пещера - 14440 ж.	**20 ип**	

1. гр. Ракитово- 7417 жители	**3**	**1, 3 /гп/**
2. гр.Костандово- 4185 жители	**1**	
3. с. Дорково- 2431 жители	**1**	**2**
Общо за община Ракитово-14033 ж.	**5 ип**	
1. гр.Септември - 5979 жители	**7**	**2**
-с.Злокучене- 888 жители		
2. с.Варвара- 1826 жители	**1**	**1**
3. с.Ветрен дол-1396 жители		**2, 2/гп/**
4. с.Бошуля- 656жители		
5. гр.Ветрен- 2580 жители	**2**	**2**
6. с.Виноградец- 1189 жители		
7. с.Славовица- 309 жители		
- с.Г.Вършило - 40 жители/ФЗП/		
- с.Д. Вършило - 6 жители		
8. с. Карабунар -1148 жители		
9. с. Ковачево- 1721 жители	**1**	
10. с.Лозен- 821 жители		
11. с.Семчиново - 1778 жители	**1гп/с 2/**	**1**
-с.Симеоновец - 798 жители		**2**
Общо за община Септември -21135 ж.	**11 ип + 1гп/с 2/**	
1. гр.Стрелча - 3629 жители	**3**	**1**
- с. Дюлево- 165 жит. /ФЗП/		
2. с.Смилец- 211 жители		
- с.Блатница- 124 жители		
- с.Свобода- 107 жители /ФЗП/		
Общо за община Стрелча - 4236 ж.	**3 ип**	
Общо за област Пазарджик	**224 ип +17 гп /с 41 д.л./**	
225 261 жители	**Общ брой по НЗК - 261 д.л.**	
	Общ бр.в РЗИ - 265	**с 4 повече**
	/брой физ. лица дент. лекари /	

ЛЕГЕНДА : ИП - индивидуална практика, ГП - групова практика

Д.Л. - дентални лекари

В кол.3 : с 1 са практики, които имат регистриран повече от 1 адрес

с 2 - има регистриран като 2-ри адрес от друго ЛЗ

с 3 - има регистриран като 3-ти адрес от друго ЛЗ

с 4 - има регистриран като 4-ти адрес от друго ЛЗ

с 5 - има регистриран като 5-ти адрес от друго ЛЗ

и т.н.

Поредният № на населеното място е центърът на практиката с прикрепените към него населени места.

С Решение № 361 на МС от 29.05.2018 г. е утвърдена нова
Национална здравна карта / НЗК / !

По новата НЗК няма определени практики по населени места, а има само общ брой конкретни потребности.

Здравната мрежа в областта е достатъчно наситена с лечебни заведения, които покриват изцяло нуждите на населението от първична медицинска помощ. В почти всички населени места, населението има достъп до първична медицинска помощ. Населените места, в които има незаети практики се обслужват от практики от други населени места като втори или трети кабинет.

Регистрация, преregистрация и заличаване на лицата, упражняващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве и контрол върху дейността им, съгласно Закона за здравето

На територията на област Пазарджик са регистрирани 19 практики на лица упражняващи неконвенционални методи за въздействие върху индивидуалното здраве, от тях през 2024г. са новорегистрирани **7** броя. Заличена е една регистрация.

На територията на Пазарджишка област са разкрити и функционират следните лечебни заведения за болнична помощ и други ЛЗ, Диализни центрове

№ по ред	Вид на лечебното заведение	Населено място, в което се намира	Община
		Име	Име
1	„Многопрофилна болница за активно лечение –Пазарджик” АД	гр. Пазарджик	Пазарджик
2	Многопрофилна болница за активно лечение „Хигия” АД	гр. Пазарджик	Пазарджик
3	Многопрофилна болница за активно лечение „Хигия - Север” ООД	гр. Пазарджик	Пазарджик
4	Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Пълмед” ООД гр. Пловдив МС „Здраве“ с адрес гр.Пазарджик, ул.”Константин Величков” № 50	гр. Пазарджик	Пазарджик
5	„Многопрофилна болница за активно лечение Здраве - Велинград” ЕООД	гр. Велинград	Велинград
6	„Многопрофилна болница за активно лечение-Велинград” ЕООД	гр. Велинград	Велинград
7	„Многопрофилна болница за активно лечение Проф.Д.Ранев” ООД	гр. Пещера	Пещера
8	Многопрофилна болница за активно лечение „Уни Хоспитал” ООД	гр. Панагюрище	Панагюрище
9	Държавна психиатрична болница - Пазарджик	гр. Пазарджик	Пазарджик

10	Специализирана болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания „д-р Никола Пенчев"ЕООД	гр. Пазарджик	Пазарджик
11	„Специализирана болница за рехабилтация – Национален комплекс" ЕАД Филиал Велинград	гр. Велинград	Велинград
12	„ Специализирана болница за рехабилтация-ВИТА" ЕООД	гр. Велинград	Велинград
13	Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация на пневмо-фтизиатрични заболявания „Света Петка Българска" ЕООД	гр. Велинград	Велинград
14	Диализен център „Дъчмед диализа България-Диализен център" ЕООД	гр. Пазарджик	Пазарджик
15	Диализен център"Фърст диализис сървисиз България" ЕАД	гр.Пазарджик	Пазарджик

Брой заведения от посочения вид:

Многопрофилна болница за активно лечение	8
Специализирана болница за активно лечение	2
Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация	3
Диализен център	2
Център за спешна медицинска помощ / ЦСМП /	1

	Център за спешна медицинска помощ / ЦСМП/	ФСМП гр. Пазарджик	Пазарджик
		ФСМП гр. Септември	Септември
		ФСМП гр. Батак	Батак
		ФСМП гр. Белово	Белово
		ФСМП гр. Брацигово	Брацигово
		ФСМП гр. Панагюрище	Панагюрище
		ФСМП гр. Пещера	Пещера

		ФСМП гр. Велинград	Велинград
		ФСМП гр. Ракитово	Ракитово
		ФСМП гр. Сърница	Сърница

През 2024 година бяха проверени 7 броя лечебни заведения относно установяване съответствието на нивата на компетентност на структурите в лечебните заведения за болнична помощ съгласно изискванията на Наредба № 49 за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешния ред на ЛЗ за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи (обн. ДВ бр.83/ 22. 10. 2010 година) относно издаване разрешение за осъществяване на лечебна дейност, както и дали отговарят на показателя „минимален обем дейност" съгласно чл.19, ал.5 от същата наредба и на утвърдените медицинските стандарти, на следните лечебните заведения за болнична помощ / ЛЗБП/ :

- „УМБАЛ Пълмед"ООД гр. Пловдив, МС Здраве-Пазарджик" - 3 проверки
- „МБАЛ Здраве- Велинград" ЕООД гр.Велинград – 3 проверки
- МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр.Панагюрище - 2 проверки
- МБАЛ „Хигия " АД гр.Пазарджик – 1 проверка
- „МБАЛ Пазарджик „ АД гр. Пазарджик– 1 проверка
- „МБАЛ-ВЕЛИНГРАД"ЕООД– 1 проверка
- ДЦ „Дъчмед диализа България-Диализен център"ЕООД-1 проверка

При извършените проверки се установи, че нивата на компетентност на структурите на лечебните заведения за болнична помощ (ЛЗБП) отговарят на актуалните МС съгласно издадените разрешения за дейност.

- **Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве**

На територията на област Пазарджик ЛЗБП, изпълняващи дейност по НППМДЗ са: „МБАЛ-Пазарджик" АД гр.Пазарджик, „МБАЛ Хигия" АД гр. Пазарджик, УМБАЛ „Пълмед" ООД гр. Пловдив с адрес гр.Пазарджик, ул. „К. Величков" № 50, „МБАЛ Велинград" ЕООД гр.Велинград, „МБАЛ Здраве Велинград" ЕООД гр.Велинград и МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр.Панагюрище.

„МБАЛ-Пазарджик" АД гр. Пазарджик

В изпълнение на сключените договори между „МБАЛ–Пазарджик"АД и МЗ и приетия План за действие 2024-2026 към НППМДЗ 2021-2030, служители на РЗИ със Заповед №РД-01-292/30.12.2024г. извършиха проверка в лечебното заведение за второ шестмесечие на 2024 година.

„МБАЛ-Пазарджик" АД гр. Пазарджик има подновен договор с Министерство на здравеопазването, утвърден със Заповед № РД -06-284/05.08.2024 г., както и със Заповед

на Директора на „МБАЛ-Пазарджик” АД гр. Пазарджик 565/06.08.2024г. за продължение на дейността на ЗКЦ, който отговаря на всички изисквания по договора сключен с МЗ.

Центъра за майчино и детско здраве работи от 1 октомври 2015 г. в рамките на Националната програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021–2030 г.”

Целта е осигуряване на комплексно обслужване за бременни жени и деца в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве (ЗКЦ), в рамките на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 - 2030 г., което включва:

-здравно-информационни, здравно-обучителни, логистични и координационни дейности за деца с увреждания, хронично болни деца, недоносени бебета, родилки, бременни жени с патологии на бременността, както по време на болничното им лечение /”МБАЛ-Пазарджик” АД/така и в амбулаторни условия.

-здравно-консултативни и медико-социални дейности (специализирани консултации от медицински* и немедицински специалисти, медицинска и психо-социална рехабилитация, превенция на изоставяне на деца) за родилки и бременни, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, и недоносени деца на място в Здравно-консултативния център или в дома.

Специализирани медицински консултации в ЗКЦ са медицински консултации, които са извън обхвата на задължителното здравно осигуряване и не подлежат на финансиране от Министерство на здравеопазването на друго основание, от НЗОК, от застрахователни дружества и от специализирани научно-изследователски програми. Специализираните медицински консултации и медицинската рехабилитация за здравноосигурените пациенти се извършват след изчерпване на диагностично-терапевтичните възможности в обхвата на задължителното здравно осигуряване.

Здравно-консултативният център има изготвен график за предоставяне на медицински и немедицински консултации със специалисти от лечебното заведение-изпълнител, който се актуализира ежегодно.

В „МБАЛ – Пазарджик” АД гр. Пазарджик се осъществяват следните дейности:

1.Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

2.Осигуряване на комплексно обслужване за бременни жени и деца в Здравно-консултативен център за майчино и детско здраве (ЗКЦ), в рамките на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021 - 2030 г..

На основание т.1 от Приложение №1 на Договор №РД 06-284/05.08.2024г., със заповед №565/06.08.2024г. от д-р Красимир Темнилов-изпълнителен директор на „МБАЛ – Пазарджик” АД гр. Пазарджик се определят условията и реда за работа на Здравно-консултативния център за майчино и детско здраве, както следва:

-организацията на здравно-информационните, здравно-обучителните, логистичните и координационните дейности, осъществявани в ЗКЦ;

-редът за извършване на здравно-консултативни и медико-социални дейности за родилки и бременни, деца с увреждания, деца с хронични заболявания, недоносени деца;

-медицинските и немедицинските специалисти (поименно), ангажирани с изпълнението на дейностите в ЗКЦ а именно:

координатор - Надежда Христова на трудов договор;

психолог - Елена Станчева на граждански договор

социален работник Елена Маджарова на граждански договор

лекари и професионалисти по здравни грижи, работещи в лечебното заведение по график.

- образци на документи както следва:

Карта за осъществена психологична консултация

Карта за осъществен медицински преглед

Карта за осъществен психологичен консултативен преглед

Карта за осъществен психологичен консултативен преглед

Карта за осъществена физиотерапевтична процедура

- ред и начин на отчитане на извършените дейности - ежемесечно координаторът изготвя отчети за дейноста на ЗКЦ, които предоставя на д-р Темнилов.

За дейността на ЗКЦ се осигурява специално обособено за целта помещение с телефон, компютър и интернет връзка.

На интернет-страницата на лечебното заведение, в отделна секция, се поддържа актуална информация за дейностите, предоставяни от ЗКЦ, включително местоположение, телефон, координор, e-mail и график:

Здравно-консултативният център за майчино и детско здраве се намира в непосредствена близост до административната сграда на „МБАЛ-Пазарджик”АД /вход на ТЕЛК/ и работи всеки делничен ден от 7.30 до 16.00 ч.

Адрес: гр.Пазарджик

ул.”Болнична” №15, ет.1 /вход на ТЕЛК/

За връзка: Надежда Христова /координатор на ЗКЦ /

тел. 034 / 408 610

e-mail: zkc.mbalpz@gmail.com

график 2024 г.

Изготвят се графици за предоставяните консултации от медицински и немедицински специалист за деца с увреждания, деца с хронични заболявания, недоносени деца, родилки и бременни с патологична бременност на място в ЗКЦ, хоспитализирани или в дома. Консултациите се осъществяват от лекари специалисти от „МБАЛ-Пазарджик”АД в зависимост от диагнозата и искането на насочващия лекар.

Попълва се Информирано съгласие за амбулаторни посещения.

Предоставиха ни се отчети за дейността на ЗКЦ за второ шестмесечие на 2024г., включващи информация за:

- брой деца, родилки и бременни жени, на които е оказана психологическа консултация;

- брой извършени и документирани психологически консултации;

- брой деца с увреждания и с хронични заболявания, недоносени деца на които е оказана консултативна помощ;

- брой извършени и документирани медицински консултации;

- брой на деца с увреждания и недоносени деца, посетени в дома;

- брой домашни посещения;

-становище за констатирани затруднения в медицинското обслужване на децата.

По време на хоспитализация в болничното заведение се предоставя психологическа подкрепа и мотивация на родители, на деца с увреждания и хронични заболявания, недоносени деца. Оказва се психологическа подкрепа на бременни и родилки в риск от изоставяне.

Извърши се проверка на наличната в Центъра документация (карти за осъществени консултации, графици, отчети и др.).

За всяка осъществена консултация в Центъра на място, хоспитализирани и при домашни посещения се попълва Карта за осъществена консултация от медицински и/или немедицински специалист, в която се документират:

1.Име и ЕГН на пациента(в случаите на дете–и имената на родителя/настойника, полагащи грижи за детето).

2.Адрес.

3.Диагноза.

4.Медицински или други причини, налагащи извършване на дейностите в Здравно-консултативния център (ЗКЦ).

5.Осъществени дейности.

6.Препоръки за поведение.

7.Име и подпис на специалиста, осъществил консултацията

8.Подпис на пациента/подпис на родител/настойник в удостоверение на това, че е информиран за извършената дейност.

Центъра осигурява връзка и насочва към соц. служби при необходимост от социални и/или интегрирани здравно-социални услуги за деца с увреждания, хронични заболявания, бременни в хода на тяхното лечение или потърсили амбулаторно социална помощ.

През **второ шестмесечие 2024г.** в ЗКЦ са посетили и регистрирани 208, от които 58 бременни жени 36 деца с хронични заболявания и увреждания, както и 94 родилки от тях и непълнолетни. Извършени са 56 бр. писмени психологични консултации, - 40 на бременни и родилки, 16 за деца. Осъществени са 41 социални консултации, всичките от които за непълнолетните лица, като при необходимост са уведомени -АСП, РИОЗД, и др.

За второ шестмесечие на 2024 г. броят на медицинските консултации в центъра е 143, /76 деца и 67 бременни/ като всяка от тях включва преглед или консултация и попълнена

на карта от съответния специалист. Домашни посещения не са регистрирани поради липса на интерес от страна на потребителите.

За цялата **2024 г.** общият брой преминали през ЗКЦ за годината е 492 бр./316 бременни жени и родилки /в това число и непълнолетни родилки/ и 129 деца с хронични заболявания и увреждания. Извършени са 106 писмени психологични консултации; 79 социални консултации**/** като при необходимост са уведомени - РИОЗД, АСП

Общият брой на медицинските консултации през цялата година е 400 разпределена както следва:

- 169 за деца
- 231 за бременни

Всяка от тях включва преглед или консултация и попълнена карта на съответния специалист. Домашни посещения не са регистрирани.

През 2024 г. Центъра за майчино и детско здраве към МБАЛ Пазарджик АД изпълнява всички задължения, заложени в договора с Министерство на Здравеопазването. Основните предизвикателства останаха липсата на домашните посещения.

ЗКЦ продължава работата си в съответствие с Националната програма и препоръките на Министерство на здравеопазването, което основна цел остава подобряване на здравните услуги за майки и деца в риск.

При извършената проверка относно „Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения", се констатира:

В „МБАЛ – Пазарджик" АД гр.Пазарджик е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договор с МЗ.

Обособено е помещение в Неонатологично отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

На основание чл.10 от Договор № РД 06-284/05.08.2024г. сключен между МЗ и „МБАЛ – Пазарджик" АД и т.1 от Приложение №2 в изпълнение на договора е издадена Заповед №601/08.08.2024г. на Изпълнителния Директор на „МБАЛ – Пазарджик" АД гр.Пазарджик и определен отговорник по организацията на дейността и нейното отчитане. Отговорникът за организацията и отчетността на проведените изследвания е д-р Здравка Стоянова Пиронкова-Гребенарова-нач. Отделение по Неонатология. Акушерки, извършващи изследването в присъствието на лекар, неонатолог или педиатър са: Мая Димитрова Палашева-старша акушерка и Евдокия Николава Петрова-акушерка в отделението по Неонатология при ЛЗ.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете"-образец №3 към Приложение 2

Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, документите за регистриране на процедури по клинични пътеки /КП от 6 до 15 включително/ и епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението. Посочена е и датата на изследването.

При установяване на отклонение или съмнение за намален слух, на родителя/настойника/ се дават указания за необходимоста от извършване на контролно изследванена слуха на новороденото и до 7 дни след изписването му се насочва за допълнителна диагностика и уточняване на слуховия анализатор в УНГ отделение и след това в Университетска клиника за доуточняване и лечение, които указания се отразяват и в епикризата. Родителите своевременно се уведомяват за необходимостта за своевременен избор на ОПЛ.

Неонатален-слухов скрининг **за второ шестмесечие на 2024 г.**, са направени 282 изследвания на новородени/ общо родени 280 бр. деца/, като е отчетено 1 бр. новородено дете /през месец ноември 2024г./. с отклонения в слуха и съответно е насочено към специалист по УНГ, което е отразено в ИЗ-то.

Неонатален-слухов скрининг **за цялата 2024 г.**, са направени 561 изследвания на новородени/ общо родени 558 бр. деца/, като е отчетено 2 бр. новородени деца /през месец май и ноември 2024г./. с отклонения в слуха и съответно е насочено към специалист по УНГ, което е отразено в ИЗ-то.

При създадената организация за осъществяване на дейността в ЗКЦ и извършване на Неонатален слухов скрининг не са установени затруднения в обслужването.

МБАЛ Хигия" АД гр. Пазарджик

Служители от РЗИ–Пазарджик в изпълнение на сключените договори между ЛЗБП и МЗ и приетия План за действие 2024-2026 към НППМДЗ 2021-2030 със Заповед №РД-01-292/30.12.2024г. извършиха проверка в „МБАЛ – Хигия" АД гр.Пазарджик за второ шестмесечие на 2024 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-281/05.08.2024г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г. и приетия План за действие 2024-2026 към нея в „МБАЛ – Хигия" АД гр.Пазарджик се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка на дейността се констатира:

В „МБАЛ – Хигия" АД гр.Пазарджик е създадена необходимата огранизация за провеждането на слуховия скрининг на новородените, съгласно изискванията на Министерството на здравеопазването.

Изследването (скрининга) се извършва в обособено помещение в структурата по Неонатология на Акушеро-гинекологичното отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за

отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете”-/образец №3 към Приложение 1 от договора/.

Изследването се извършва с апарат произведен в Русия – марка „Нейрософт“, сериен № 07020023.

Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки /КП от 6, 7 и 9/. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка.

Със Заповед №26/06.08.2024г. на Изпълнителния Директор на „МБАЛ – Хигия” АД гр. Пазарджик е определен отговорник-д-р Веска Димитрова-ръководител неонатологична структурана АГ отделение за организацията на дейността и нейното отчитане. Заповедта за провеждане на изследванията е връчена на д-р Пламен Станев-н-к Акушеро-генеколочно отделение, д-р Веска Димитрова – ръководител неонатологична структура на АГ отделение, д-р Стоянка Генова и Илияна Кръстева за сведение и изпълнение и са запознати всички специалисти по здравни грижи.

При установяване на отклонение или съмнение за намален слух, на родителя/настойника/ се дават указания за необходимоста от извършване на контролно изследванена слуха на новороденото и до 7 дни след изписването му се насочва за допълнителна диагностика и уточняване на слуховия анализатор в УНГ отделение и след това в Университетска клиника за доуточняване и лечение, които указания се отразяват и в епикризата. Родителите своевременно се уведомяват за необходимостта за своевременен избор на ОПЛ.

През **второ шестмесечие на 2024** година са изследвани 147 новородени деца от всичко родени в отделението – 149 деца, от които няма новородено дете с отклонение.

Неонатален-слухов скрининг **за цялата 2024 г.**, са направени 292 изследвания на новородени /общо родени 301 бр. деца/, от които няма новородено дете с отклонение.

УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив с адрес на дейността гр.Пазарджик, ул. „К. Величков” № 50

Служители от РЗИ–Пазарджик в изпълнение на сключените договори между ЛЗБП и МЗ и приетия План за действие 2024-2026 към НППМДЗ 2021-2030 със Заповед №РД-01-292/30.12.2024г. извършиха проверка в Медицинска структура „Здраве” гр.Пазарджик към УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив за второ шестмесечие на 2024 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-267/05.08.2024г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г.” и приетия План за действие 2024-2026 към нея в Медицинска

структура „Здраве” гр.Пазарджик към УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив се осъществява следната дейност:

-Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения, с цел ранно откриване и навременна интервенция при увреждане на слуха при новородени.

При извършената проверка се констатира:

В Медицинска структура „Здраве” гр. Пазарджик към МБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договора с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Със Заповед №20/05.08.2024г. на управителя на Медицинска структура „Здраве” гр. Пазарджик към УМБАЛ „Пълмед” ООД гр. Пловдив за организацията и отчетността на проведените изследвания се възлагат на ст.акушерка Агнеса Мантарова.В Приложение 1 към настоящата Заповед са определени лицата за извършване на неонатален слухов скрининг, които са: д-р Нели Костова Петерчева/специалист Детски болести/; д-р Боян Йорданов /специалист УНГ/; ст.акушерка Агнеса Мантарова и акушерка Силвия Джиева.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете”.

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

При установяване на отклонение или съмнение за намален слух, на родителя/настойника/ се дават указания за необходимоста от извършване на контролно изследванена слуха на новороденото и до 7 дни след изписването му се насочва за допълнителна диагностика и уточняване на слуховия анализатор в УНГ отделение и след това в Университетска клиника за доуточняване и лечение, които указания се отразяват и в епикризата. Родителите своевременно се уведомяват за необходимостта за своевременен избор на ОПЛ.

През **второ шестмесечие на 2024 година** са изследвани 52 новородени деца/от 55 общо родени деца/, като са отчетени 2 бр.новородени деца /през месец юли и август 2024г./. с отклонения в слуха и съответно е насочено към специалист по УНГ, които са отразени в ИЗ-то на новороденото.

През **цялата 2024 година** са изследвани 84 новородени деца/от 89 общо родени деца/, като са отчетени 2 бр.новородени деца /през месец юли и август 2024г./. с отклонения

в слуха и съответно са насочени към специалист по УНГ, които са отразени в ИЗ-то на новороденото.

Във връзка създаване на ефективна организация за изпълнение на дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве (2021-2030) и приетия План за действие 2024-2026 към нея, изпращаме отчетните документи на МС „Здраве" гр.Пазарджик, която е клон на УМБАЛ „Пълмед"ООД гр.Пловдив в РЗИ Пловдив всяко тримесечие.

„МБАЛ Здраве - Велинград" ЕООД гр. Велинград

В изпълнение на сключените договори между „МБАЛ Здраве - Велинград" ЕООД и МЗ и приетия План за действие 2024-2026 към НППМДЗ 2021-2030, служители на РЗИ извършиха проверка в лечебното заведение за второ шестмесечие на 2024 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-305/12.08.2024г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г" и приетия План за действие 2024-2026 към нея в МБАЛ „Здраве – Велинград" ЕООД гр. Велинград се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

На основание сключен Договор №РД-06-305/12.08.2024г. между МЗ и „МБАЛ Здраве - Велинград" ЕООД относно НППДМЗ 2021-2030 и приетия План за действие 2024-2026 има издадена Заповед №42/12.08.2024г. от д-р Костадин Паунов-управител на лечебното заведение, където се определя мястото за извършване на изследването и отговорник за организацията и отчетността на преведените изследвания. Отговорник е д-р Мариела Топалова. Двама лекари педиатри - д-р Топалова и д-р Дико, които са със специалност и курсове по Неонотология извършват изследването за неонатален слухов скрининг. Заповедта е сведена до знанието на всички педиатри, акушер генеколози, ст.акушерка и акушерки за сведение и изпълнение.

През **второ шестмесечие и за цялата 2024г.** в АГ отделението не е имало раждания и поради което, няма извършен неонатален слухов скрининг.

МБАЛ Велинград" ЕООД гр. Велинград

В изпълнение на сключените договори между „МБАЛ Велинград" ЕООД и МЗ и приетия План за действие 2024-2026 към НППМДЗ 2021-2030 със Заповед №РД-01-292/30.12.2024г. служители на РЗИ извършиха проверка в лечебното заведение за второ шестмесечие на 2024 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-274/05.08.2024г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г" и приетия План за действие 2024-2026 към нея в „МБАЛ – Велинград" ЕООД гр. Велинград се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

В „МБАЛ–Велинград” ЕООД гр.Велинград е създадена необходимата огранизация, съгласно изискванията на Договора №06-274/05.08.2024г. с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат за отоакустични емисии, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и компютърна конфигурация за регистриране на данните от прегледа.

Със Заповед №103/05.08.2024г. на д-р Заприн Пепелов- управител на „МБАЛ – Велинград” ЕООД гр.Велинград е определен отговорник по организацията и отчетноста на дейноста и нейното отчитане, което е д-р Юлияна Филипова- Карабожикова(специалист АГО). Самото изследване за неонатален слухов скрининг да се извършва от Ирина Кадьова-Кесер-акушерка АГО в присъствието на педиатър.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете”/ Образец №3 към Приложение 1/.

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки /КП от 6 до 15 включително/. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

При установяване на отклонение или съмнение за намален слух, на родителя/настойника/ се дават указания за необходимоста от извършване на контролно изследванена слуха на новороденото и до 7 дни след изписването му се насочва за допълнителна диагностика и уточняване на слуховия анализатор в УНГ отделение и след това в Университетска клиника за доуточняване и лечение, които указания се отразяват и в епикризата. Родителите своевременно се уведомяват за необходимостта за своевременен избор на ОПЛ.

През **второ шестмесечие на 2024 година** са изследвани 94 новородени деца/ общо родени 104 брой деца/, от които няма дете с диагностицирано отклонение от нормата.

През **цялата 2024 година** са изследвани 187 новородени деца/ общо родени 205 брой деца/, от които няма дете с диагностицирано отклонение от нормата.

МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД гр. Панагюрище

В изпълнение на сключените договори между МБАЛ „Уни Хоспитал” ООД и МЗ и приетия План за действие 2024-2026 към НППМДЗ 2021-2030 със Заповед №РД-01-292/30.12.2024г. служители на РЗИ извършиха проверка в лечебното заведение за второ шестмесечие на 2024 година.

Съгласно сключен Договор №РД-06-234/02.08.2024г. с МЗ за осъществяване на медицински дейности по изпълнение на „Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2021-2030г" и приетия План за действие 2024-2026 към нея в МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище се осъществява следната дейност:

1. Въвеждане на масов универсален неонатален слухов скрининг в родилните и неонатологични клиники/ отделения.

При извършената проверка се констатира:

В МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище е създадена необходимата организация, съгласно изискванията на Договора с МЗ.

Обособено е помещение в АГ отделение, изолирано и осигурено с необходимите условия и оборудване за настаняване на детето, провеждане на изследването и регистрация на данните: кушетка; апарат –портативен all-in-one система за отоакустични емисии aScreen /DPOAE и TEOAE/ кат. №07020073, свързан с принтер за отпечатване на резултата от изследването; бюро и конфигуриран микрокомпютър тип таблет с кат №HGAC2VWD за регистриране на данните от прегледа.

След 26.08.2024 г. таблетът е повреден и поради невъзможност да се ремонтира е закупен нов таблет – фабричен № SM – X 115, като след получаването му в отделението на 06.11.2024 г. са известени родителите на децата, пропуснали слуховия скрининг да се явят от 07.11. до 18.11.2024 г. в сектора, за да им бъде направено изследването. Не са се явили новородени деца, на които слуховия скрининг е извършен или ще бъде извършен другаде.

Със Заповед №РД-375/28.08.2024г. на д-р Явор Николаев Дренски – управител на МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД гр. Панагюрище са определени д-р Петя Благова Караджова-Ципоркова-лекар педиатър. Отговорни за извършване на изследването, организацията на дейността и нейното отчитане са: д-р Петя Благова-Караджова-Ципоркова с УИН 1400000672 и д-р Росица Денчева Гугугткова с УИН 1400000707 и ст. акушерка Соня Николова Петрова, която провежда изследването в присъствие на един от определените лекари.

Преди провеждане на изследването, майката (бащата/настойник/близък роднина) се информират за целта на изследването и подписват „Информирано съгласие за провеждане на слухов скрининг на новородено дете"/ Образец №3 към Приложение №1/.

В ИЗ на детето е приложена разпечатка от извършеното изследване. Резултатът от изследването се отразява в ИЗ на детето, епикризата, отразяваща престоя и лечението на детето в отделението и в документите за регистриране на процедури по клинични пътеки /КП от 6 до 15 включително/. Посочена е и датата на изследването и е приложена разпечатка от извършеното изследване.

При установяване на отклонение или съмнение за намален слух, на родителя/настойника/ се дават указания за необходимоста от извършване на контролно изследванена слуха на новороденото и до 7 дни след изписването му се насочва за допълнителна диагностика и уточняване на слуховия анализатор в УНГ отделение и след това в Университетска клиника за доуточняване и лечение, които указания се отразяват и в

епикризата. Родителите своевременно се уведомяват за необходимостта за своевременен избор на ОПЛ.

През второ **шестмесечие на 2024 година** са изследвани 47 бр. новородени деца /от общо 76 броя родени за периода/, от които няма дете диагностицирано с отклонение от нормата.

През цялата **2024 година** са изследвани 120 бр. новородени деца /от общо 152 броя родени за периода/, от които няма дете диагностицирано с отклонение от нормата.

Инициативи на РЗИ Пазарджик

По изпълнение целите и задачите на НППМДЗ 2021-2030 през второ шестмесечие на 2024 г. е извършено следното:

- Обучение с ученици на тема „Здравословно хранене" в Библиотека "Никола Фурнаджиев" Пазарджик; 10.07.2024 г.; 40 ученика

- На 06.08.2024 г. по инициатива на РЗИ-Пазарджик се отбеляза Световна седмица на кърменето в град Велинград, ромска махала. Изнесе се лекция на тема: „Ползите от кърменето". Инспектори от Здравната инспекция раздадоха здравно-промотивни материали на участниците в събитието. -15 участника

- На 19.11.2024 г. се проведе обучение на тема „Лична хигиена и двигателна активност" в гр. Стрелча, ДГ "Д-р Стайков"; 22 ученика

- Проведоха се 2 броя официални срещи на Директора на РЗИ Пазарджик със старшите акушерки, работещи в ЛЗБП, които имат сключен договор по НППМДЗ. Връчениха се грамоти и материали в помощ на кърмачките осигурени с подкрепата на РЗИ Пазарджик и НППМДЗ 2021-2030. За събитията се изготвиха 2 бр. прессъобщения, които са изпратиха до Регионалните медии. Отразиха се в 13 публикации.

- По програмата предстои и преиздаването на 4000 броя от поредицата книжки за оцветяване "Училище за деца" №1; №2, №3 и №4 /по 1000 броя от всяка една/, които с радост и усмивки се посрещат от децата.

На сайта на РЗИ Пазарджик са качени следните брошури и материали:

Препоръки за здравословно хранене преди и по време на бременност и при кърмене

Препоръки за здравословно хранене на кърмачета

Препоръки за здравословно хранене на децата от 1 до 7 години

Препоръки за зравословно хранене за деца на 3-6 години в България

Препоръки за здравословно хранене на учениците от 7 до 19 години

Препоръки за здравословно хранене за ученици на 7-19 години в България

Защитата на кърменето - споделена отговорност

Пирамида на физическата активност

Кой е най-подходящият спорт за мен

Безопасно спортуване, безопасна игра

Как да опазим живота и здравето на децата

Гимнастика за жени с нормална бременност

Гимнастика в следродовия период

Упражнения за профилактика на гръбначни изкривявания - упражненията са подходящи за изпълнение в класната стая

Упражнения за профилактика на гръбначни изкривявания - за изпълнение в домашни условия

Как да се предпазим от слънчеви изгаряния

Пасивно тютюнопушене

Солта - ползи и вреди за здравето

Чист въздух, здрави деца, светло бъдеще

За мобилното приложение**„**Беббо" за родители на деца на възраст от 0 до 6 години**,** може да се прочете на сайта на УНИЦЕФ България, който също е качен на сайта на РЗИ. Родителите могат да изтеглят приложението „Беббо" от:

https://apps.apple.com/gb/app/bebbo/id1588918146https://play.google.com/store/apps/details?id=org.unicef.ecar.bebbo

- **Организиране и контрол на дейността на медицинската експертиза и на регионалната картотека на медицинската експертиза**

В регионална картотека на медицинската експертиза /РКМЕ/ са приети и обработени **10412** броя заявления за освидетелстване от ТЕЛК.

През 2024 година са издадени 47 заповеди за определяне и промяна на лекарски консултатативни комисии (ЛКК) към ЛЗ . Копия от издадените заповеди са изпратени до НОИ, РДСП, РЗОК, ТЕЛК и НЕЛК.

Във връзка с експертиза на временна нетрудоспособност са постъпили и обработени **1090** жалби от заинтересовани страни по чл. 112 от Закона за здравето. Най-често издадени болнични листи се обжалват от работодателя и от НОИ. Работодателите оспорват основанието за временната неработоспособност, докато НОИ обжалва поради допуснати нарушения на Наредбата за медицинската експертиза или неточности в данните.

Проведени бяха **23** заседания на Регионалния съвет относно проверки на издадени решения за временна неработоспособност и Експертни решения по чл.103, ал.3 на Закона за здравето.

Във връзка с Наредбата за медицинската експертиза и Правилника за устройството и организацията на работата органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските екпертизи от 27.07.2018г./изм.и доп. с Постановление №267 от 22.10.2019г./ бяха проведени **3** работни срещи с ръководството на «МБАЛ ПАЗАРДЖИК»АД и председателите на двата състава на ТЕЛК, които са създадени към лечебното заведение. През 2024г. Постъпиха и редица жалби, сигнали и запитвания относно медицинската екпертиза за които служителите на Д МД извършваха своевременни проверки и отговаряха.

Извършване на проверки по чл. 93 от Закона за здравето по жалби и сигнали при нарушаване правата на пациентите или при спорове, свързани с медицинското обслужване.

През 2024 година са извършени **22** проверки по жалби и сигнали от пациенти. Основна част от тях касае въпроси и проблеми по експертизата за трайната неработоспособност – неудовлетвореност на пациентите от процента неработоспособност , както и по жалби и сигнали, свързани с медицинското обслужване и нарушени пациентски права.

- **Наредба №3/05.04.2019 г. на МЗ за субсидиране на лечебни заведения за болнична помощ**

Във връзка с Наредба № 3 / 05.04.2019 г. за субсидиране на лечебни заведения със средства от бюджета на МЗ през 2021 г. Министерството на здравеопазването сключи договор с 7 лечебни заведения за болнична помощ от област Пазарджик за финансиране извършването на следните дейности:

„МБАЛ-Пазарджик" АД, гр. Пазарджик:

- Осигуряване на спешна медицинска помощ на пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които не са хоспитализирани в същата болница;

- Осигуряване на медицинска експертиза, осъществявана от ТЕЛК;

- Финансиране на ЛЗ, в които ветерани от войните осъществяват правото си на отдих и лечение – за медицински изделия и за медико-диагностични дейности извън обхвата на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК;

- Осигуряване на диагностика, лечение и специализирани грижи за деца с висок медицински риск – деца с увреждания и потребност от постоянни медицински грижи, настанени в Център за настаняване от семеен тип, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване;

- Поддържане готовността на отделение по инфекциозни болести за оказване на медицинска помощ при епидемично разпространение на заразни болести по чл. 61, ал. 1 или 3 от Закона за здравето – второ ниво на компетентност.

- Поддържане на готовността за оказване на медицинска помощ при извънредни ситуации, аварии и катастрофи.

„МБАЛ – Велинград" ЕООД, гр. Велинград:

- Оказване на консултативна медицинска помощ на спешни пациенти по искане на дежурните екипи в центровете за спешна медицинска помощ;

– Осъществяване на дейности от общинските и/или държавните ЛЗБП, които се намират на адреси в населени места в труднодостъпни и/или отдалечени райони.

„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД, гр. Пазарджик:

- Осигуряване на лечение на пациенти с туберкулоза;

- Амбулаторно проследяване на контактни на пациенти с тубекулоза лица, лица с латентна туберкулозна инфекция и суспектните за туберкулоза лица;

- Амбулаторно проследяване /диспансеризация/ на болни с туберкулоза.

СБПЛРПФЗ „Света Петка Българска" ЕООД, гр. Велинград:

- Осигуряване на продължително лечение и рехабилитация на пациенти с неспецифични белодробни заболявания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на българските граждани.

МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД, гр. Панагюрище:

- Оказване на спешна медицинска помощ за пациенти със спешни състояния, преминали през спешните отделения, които пациенти не са хоспитализирани в същото лечебно заведение.

МБАЛ „Проф. Димитър Ранев" ООД, гр. Пещера:

– Оказване на консултативна помощ на спешни пациенти по искане на дежурните екипи в центровете за спешна медицинска помощ.

„Специализирана болница за рехабилитация – Вита" ЕООД, гр. Велинград:

– Лечение на ветераните от войните и придружител при нужда по преценка на лекар, както и за отдих, профилактика и рехабилитация на военноинвалиди и военно пострадали.

За отчитане на договорираната дейност в РЗИ са постъпили, проверени, заверени и изпратени в МЗ 77 броя месечни отчети. Всички отчети са постъпвали в РЗИ в указаните срокове. При установяване на неточности в отчетите проверяващите експерти са ги отстранявали своевременно, аргументирали са необходимостта от корекция, поради което няма постъпили възражения от управители на лечебни заведения срещу корекции в отчетите по методиката. Всички месечни и тримесечни отчети са изпратени в установения срок, а често и преди него в НЦОЗА. Извършени са 28 проверки в лечебните заведения по спазване изискванията на Наредба №3 за субсидиране и съответствие на отчетената дейност с първичната документация в болницата, като заложеното изискване е за проверка на минимум 5% от отчетената дейност. Обхватът на извършените проверки през 2024 година е 34.71 % и е разпределен както следва:

ЛЗБП	I тримесечие %	II тримесечие %	III тримесечие %	IV тримесечие %
„МБАЛ Пазарджик" АД, гр. Пазарджик	5.58	7.19	5.44	5.5
„МБАЛ – Велинград" ЕООД, гр. Велинград	9.28	9.77	7.28	7.34
„СБАЛПФЗ – Пазарджик" ЕООД, гр. Пазарджик	12.04	17.44	16.9	11.36
СБПЛРПФЗ „Св.Петка Българска" ЕООД, гр. Велинград	8.93	7.02	9.45	7.57

МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД, гр. Панагюрище	**5,49**	**5.77**	**8.71**	**8.09**
МБАЛ „Проф. Димитър Ранев" ООД, гр. Пещера	**100**	**100**	**73.33**	**59.09**
„СБР – Вита" ЕООД, гр. Велинград	**100**	**100**	**100**	**80**
СРЕДНО ОБЩО за тримесечие	**34.47**	**35.31**	**31.59**	**25.56**

Всички проверки през годината са протичали с пълното съдействие от страна на ръководството и отговорните лица в съответните болници. Несъответствие на отчетената дейност с медицинската документация в болницата не е констатирано.

Ежемесечно е оказвана методична помощ относно попълването на формите на отчетите, необходимата документация на пациентите, прилагането на разпоредбите на Наредбата.

За установяване потребностите от медицински специалисти в област Пазарджик през 2024 г. е изискана и събрана информация от лечебните заведения, обработена и изпратена в МЗ в законоустановения срок съгласно Наредба №1/2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването. Изготвен е Анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването по специалности и възрастови групи и потребностите от тях в лечебните заведения за болнична помощ.

За извършване на анализ на икономическите показатели по структурни звена в лечебните заведения за болнична помощ с преобладаваща общинска или държавна собственост на капитала и ЦСМП, се събират и обработват и т. нар. «отчети по разделно отчитане на разходите». През 2024 година са постъпили и проверени 6 броя.

На основание чл. 26 ал. 3 от Закона за здравето и във връзка със Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 година, РЗИ контролира подаваните от общините в област Пазарджик данни за броя на децата в детски ясли и детски кухни и здравни медиатори и подава справка в МЗ 4 пъти годишно. През 2024 година са събрани и обработени от 12 - те общини в областта 52 броя справки за натуралните показатели в делегираните от държавата дейности във функция «Здравеопазване».

През 2024 г. съгласно изискванията на Наредба 14 от 15.04.2004 г. за медицинските критерии и реда за установяване на смърт и съгласно указания на МЗ от ЛЗБП и ЦСМП в областта се събира ежемесечно отчетна форма за смърт по образец и се предоставя на Изпълнителна агенция «Медицински надзор».

Медико-статистическата информация от лечебните и здравни заведения се събира с утвърдени формуляри на отчети, сведения, съобщения (известия), справки. Такива се

събират от всички ЛЗ на територията на областта, обединени детски заведения с разкрити яслени групи, общински администрации, други здравни заведения.

През 2024 година са събрани, проверени и обработени следните отчети:

- ✓ *на лечебно заведение за болнична помощ – 13 бр.*
- ✓ *на лечебно заведение за извънболнична помощ – 455 бр.*
- ✓ *на медико-технически лаборатории – 33 бр.*
- ✓ *на медико-диагностични лаборатории – 1 бр.*
- ✓ *на кожно-венерологично заведение , кабинет, отделение – 7 бр.*
- ✓ *на психиатрично заведение, кабинет, отделение – 9 бр.*
- ✓ *на пневмо-фтизиатрично заведение, кабинет, отделение – 12 бр.*
- ✓ *на ОДЗ с яслени групи – 21 бр.*
- ✓ *на център, отделение по хемодиализа – 5 бр. статистически отчети*
- ✓ *на център по трансфузионна хематология – 2 бр.*
- ✓ *на спешната помощ – 13 бр.*
- ✓ *за легловия фонд и медицинския персонал – 94 бр.*

Приложения към отчетите:

- приложение № 1 към отчета на ЛЗИБП за дейността на стоматолозите – 215 бр.

- приложение № 1- а към отчета на ЛЗИБП за дейността на лабораторията по зъботехника – 33 бр.

- приложение № 2 към отчета на ЛЗИБП за дейности по майчино здравеопазване – 15 бр.

- приложение № 3 към отчета на ЛЗИБП за дейности по детско здравеопазване – 90 бр.

- приложение № 4 към отчета на ЛЗИБП за резултати от профилактични прегледи на деца и ученици – 113 бр.

- приложения № 5 и 6 към отчета на ЛЗИБП за регистрирани заболявания на деца до 17 г. и на лица над 18 г. – 202 бр.

- приложения № 5 и 6 Б към отчета на ЛЗБП за хоспитализираните случаи – 13 бр.

- приложение № 9 към отчета на ЛЗБП и на ЛЗИБП за ренгеновите изследвания и процедури – 30 бр.

- приложение № 11 за клинико-лабораторните изследвания – 18 бр.

- приложение 56 bm към отчета на ЛЗБП за хоспитализираните случаи по диагнози и местоживеене на пациентите – 13 бр.

Приети, проверени и обработени оперативни сведения:

- ✓ *за полово предавани болести – 4 бр.*
- ✓ *за суицидни действия – 55 бр.*
- ✓ *за остри интоксикации с наркотици и алкохол – 16 бр.*
- ✓ *за извършените аборти – 36 бр.*
- ✓ *за случаите на мозъчно-съдова болест – 28 бр.*
- ✓ *за случаите на остър инфаркт на миокарда – 32 бр.*
- ✓ *за легловия фонд в стационарите – 26 бр.*

- ✓ *за починали деца на възраст до 1 год. – 4 бр.*
- ✓ *за починали деца на възраст от 1 до 17 год. – 4 бр.*
- ✓ *за живородените, мъртвородените и умрелите – 4 бр.*
- ✓ *за оказаната медицинска помощ на чужди граждани – 27 бр.*

Ежедневно се събират и подават справки в МЗ за свободния леглови фонд в лечебните заведения за болнична помощ – държавна и/или общинска собственост.

Изследване на причините за смърт:

В изпълнение на Регламент /ЕС/ № 328/2011 на Комисията за прилагане на Регламент /ЕО/ № 1338/2008 по отношение на статистическите данни за причините за смъртни случаи РБългария предоставя на Европейската комисия данни за умиранията, както и за мъртворажданията по единични причини, възраст, пол и други социално-демографски характеристики. За тази цел екземпляр от всяко попълнено от медицински специалист «Съобщение за смърт» или «Съобщение за раждане» за случай на мъртвораждане постъпва в РЗИ за избор и кодиране на причината за смъртта. Кодираните съобщения се предават на Териториалното статистическо бюро.

През 2024 год. своевременно са кодирани всички съобщения за смърт подадени от НСИ-Пазарджик.

• Информация, събирана по силата на друг нормативен акт

Във връзка с Закона за достъп до обществена информация по искане на физически или юридически лица през годината са изготвени 11 справки с информация, касаеща извършени медицински дейности или здравно-демографски статус на населението.

• Дейности, предвидени в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсори:

През 2024 година РЗИ контролира дейността на 132 аптеки от които 56 аптеки за търговия с лекарствени продукти, регистрирани по Закон за контрол на наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП). При проверките не са установявани нарушения при водене на документацията и отчетността, съгласно изискванията на Наредба 21/12.10.2000г. /изм. и доп. бр. 84/2013г./ на МЗ.

Спазват се сроковете за месечни, тримесечни и годишни отчети.

През 2024 година са извършени:

- 6 проверки и издадени 6 протокола на аптеки, кандидатстващи за лицензия за съхранение и продажба на наркотични вещества;

- 56 са текущи проверки в аптеки притежаващи лицензия за съхранение и продажба на наркотични вещества.

Обработени са общо 885 отчета на предадени специални рецептурни бланки (аптеки и лекари) и специални формуляри за поръчка на медикаменти (аптеки).

Изготвени - 4 обобщени тримесечни отчети до МЗ за закупените, продадените и наличните лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества от Приложение № 2 към чл.3, т. 2 от Наредбата за класифициране на растенията и веществата като наркотични.

Изготвен отчет за ипълнение на планираните показатели за 2024 г. по Програма 4 "Намаляването търсенето на наркотици"

Предоставени специални рецептурни бланки за предписване на лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества – 4 кочана /зелени рецепти/+ /**1641 бракувани и унищожени с протокол/**, предоставени специални формуляри за поръчка на медикаменти, съдържащи наркотични вещества от аптеки – 82 кочана + 150 на РЗИ Варна и 360 бр. жълти рецептурни бланки./ **11730 бланки бракувани и унищожени с протокол/**

Програма 4: "Намаляване търсенето на наркотици" Показатели за изпълнение	**Мерна единица**	**Целева стойност**	**Отчет 31.12.2024г.**
Извършени проверки в аптеки и складове за търговия на едро с лекарствени продукти, съдържащи наркотични вещества	бр.	**56**	**56**
Извършени проверки в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди	бр.	**4**	**4**
Съставени протоколи от проверките	бр.	**62**	**62**

Програмата за лечение с агонисти и агонисти – антагонисти на лица, зависими към опиоиди към Държавна психиатрична болница – Пазарджик осъществява дейността си от 2011 година с Разрешение № РД – 26 – 13/ 10. 06. 2011 година и последно подновено Разрешение за осъществяване на дейността № РД-23-11/ 23.12.2020 г. от Министъра на здравеопазването, за 50 пациенти за лечение с лекарствения продукт Метадон (метадон хидрохлорид).

За 2024 година са извършени 4 проверки, което е на 100 % изпълнение на планираните за отчетния период проверки.

При проверките няма установени разминавания и нарушения на Наредба № 2 от 20. 06. 2012 година на МЗ и Наредба № 24 от 07.07.2004 година /изм. и доп. ДВ бр. 37 от 2016г./ за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия".

Контрол на аптеки, дрогерии и складове за търговия с лекарствени продукти

На територията на област Пазарджик има разкрити 132 аптеки, 15 дрогерии. От тях през отчетната 2024 година са открити 1 нова аптека и една нова дрогерия.

През 2024 година контролът във функциониращите аптеки, дрогерии на територията на област Пазарджик се осъществяваше от инспектори към Дирекция МД.

През 2024 година в тези обекти бяха извършени минимум една текуща проверка по спазване изискванията на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина, обнародван в ДВ бр.31/ 13. 04. 2007 година, изм. бр.103/ 04.12.2020 година) и подзаконовите разпоредби към него.

През 2024 г. ежемесечно се извършиха 156 насочени проверки в аптеки във връзка с писма на МЗ касаещи извършване на анализ за потреблението на лекарствени продукти за

намаляване на кръвната захар /инсулини и аналози/ и осигуреността на пациентите с този тип лекарствени продукти:

- A10A „Инсулини и аналози" –всички лекарствени продукти от групата;
- A10B „Понижаващи кръвната захар лекарства с изключение на инсулини"- лекарствен продукт АСА код A10BJ06 в инжекционна лекарствена форма;
- A10BK „Инхибитори на натриево-глюкозния ко-транспортер 2/ SGLT-2/-всички представители от групата
- J01- „Антиинфекциозни лекарствени продукти за системна употреба – всички лекарствени продукти от групата в лекарствени форми „powder for oral suspension" и „granules for oral suspension"
- Лекарствен продукт INN Palivizumab solution for injection 100m/ml-0,5 ml-xl

извършени проверки	**Аптеки**	**Дрогерии**	**Складове на едро**
	Общ брой обекти - 147		
	132	*15*	
	Общ брой проверки - 171		
	156	*15*	

За отчетната година са издадени общо 6 броя хигиенни заключения на аптеки във връзка с издаване на Разрешения за откриване на аптеки от ИАЛ по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина.

Издаване становища за унищожаване на негодни за употреба лекарствени продукти и медицински изделия

Във връзка с постъпили в РЗИ - Пазарджик заявления за издаване на становища за унищожаване на лекарствени продукти, съгласно изискванията на Наредба №24/16.05.2018година за условията и реда за унищожаването, преработването или използването за други цели на лекарствените продукти, са издадени 12 становища за унищожаване на негодни за употреба лекарствени продукти и медицински изделия в съответствие с Раздел II на Наредба №4/16.05. 2018 година на МЗ ДВ бр.43/ 25.05. 2018 година.

• Провеждане на антикорупционни мерки.

С цел разкриване на корупционни практики в лечебните заведения за болнична помощ през 2024 г. всяко тримесечие се провежда анкета сред пациентите на една болница избрана на ротационен принцип. Анкетата е анонимна. След разясняване на пациентите за целта и начина на провеждане на анкетата, в отделението се поставя кутия, в която попълнените анкети, запечатани в плик да бъдат пуснати.

Анкетите съдържат данни за пол, възраст, образование и социален статус на пациента, повод и начин на извършване на плащането/ако има такива/, степен на удовлетвореност от санитарно-хигиенните и битови условия и обслужването в болницата. В края на тримесечието тричленна комисия отваря кутията и с протокол установява наличието на брой анкети. След статистическа обработка на анкетите се изготвя доклад до директора. През 2024 година нито един пациент не е попълнил данни за нерегламентирано плащане за медицински услуги.

- **Изработване, анализ и оценка на здравно-демографските процеси на територията на област Пазарджик**

Изготвянето на анализи за здравно-демографското състояние на населението в областта е важна дейност на РЗИ, подпомагаща разработването и осъществяването на регионални и национални здравни политики. Ежемесечно чрез информационна карта е подавана в МЗ информация за починалите деца на възраст до 1 година. Всяко тримесечие са изготвяни 3 броя сведения за раждаемостта, общата смъртност, детската смъртност и естествения прираст в областта по общини, градско, селско население, възраст и причини за смъртност при децата до 1 година.

През второто полугодие на 2024 г. е изготвен ежегодния Анализ на здравно-демографското състояние на населението от област Пазарджик и състоянието на здравната мрежа за 2023 г.

•Участие в комисии съвместно с други институции:

-участие в заседания на МКБППМН към община Пазарджик.

-участие в заседания на РЕПЛРДУСОП – Пазарджик.

- ежеседмично участие в заседания на РС по осиновяване

- **Дейност по отбранително-мобилизационна подготовка и сигурност на информацията**

Изготвен беше годишен план за дейността по ОМП на РЗИ Пазарджик за 2024 г. Оказа се методическа помощ на лечебните заведения за изготвяне на техни годишни планове.

Актуализираха се сведения за окомплектоваността на структурите от здравната мрежа в областта с личен състав, леглови фонд и автотранспорт и беше изпратено в министерство на здравеопазването. Поддържа се регистър с телефоните за връзка с лечебните заведения. Изготвиха се и изпратиха в министерство на здравеопазването комплектването на специализираните медицински екипи в лечебните заведения на областта.

Актуализира се военновремения план на РЗИ Пазарджик. Актуализира се броя на отсрочената техника запас.

Плана за действие при усложнена зимна обстановка на РЗИ се актуализира, съгласно указанията на Областния управител и Министъра на здравеопазването. На това основание бяха изпратени указания за актуализиране на плановете и на лечебните заведения. Извърши се проверка на място за подготовката на лечебните заведения за работа в усложнена зимна

обстановка. Особено внимание се обърна на подготовката на линейките и реаномобилите , както редовната профилактика на агрегатите за алтернативно ел.захранване по места и актуализирането на специализираните медицински екипи. През годината се извършваха проверки за актуализация на плановете на лечебните заведения за работа при бедствия, аварии и катастрофи. Представител на дирекцията участваше в срещи на Областния съвет по сигурност, Областния щаб при бедствия и Общинския щаб при бедствия.

През годината регулярно се изготвяха справки и отчети, по писма от Министерство на здравеопазването, Областна администрация и Община.

Ежедневно се изготвяше и информация за свободния леглови фонд.

По направление сигурност на информация :

Поддържане на постоянен контакт със структурите на ОД МВР, ТД „ НС", ДКСИ. Периодично се контролира регистратурата за класифицирана информация и правилното поставяне на грифовете за сигурност, завеждането на входяща, и изходяща кореспонденция, правилното оформяне на писмата.

Извършена беше годишна проверка на регистратурата.

Следят се сроковете на разрешенията за работа с класифицирана информация. През годината своевременно се подготвяха документите за проучване на служители от ОЕ Регионалната здравна инспекция Пазарджик с изтичащи разрешения за работа с класифицирана информация. Новите разрешения и прекратените такива бяха изпратени в ДКСИ София и бяха информирани ТД "НС"-Пазарджик. Бяха извършени проучвания на лица за допускане на работа с класифицирана информация. Със същите се проведе първоначално обучение за работа с документи с класифицирана информация и им бе издадено удостоверение за завършено обучение по защита на класифицираната информация.

Служителят по сигурността на информацията, следи за промените в ЗЗКИ, ПП на ЗЗКИ и изпълнявам указанията на ДКСИ и ДАНС.

Обучения на служителите от дирекция МД през 2024 г.:

- На 06-07 юни в гр. Велико Търново, д-р Герасимова взе участие в семинар на инспекторите по наркотични вещества.
- На 07-09 октомври в с. Сливек, Виктория Стойчева взе участие в семинар с експерти на НСИ и НЦОЗА на тема „Повишаване качеството на статистическата информация в областта на общественото здраве в изпълнение на европейското законодателство".

ДИРЕКЦИЯ „НАДЗОР НА ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ"

Дирекция „НЗБ" е част от специализираната администрация на РЗИ – Пазарджик.

През 2024г. Д „НЗБ" работи при следната окомплектованост:1 – директор дирекция с придобита специалност ВБ назначен след проведен конкурс месец февруари 2024г.,2 главни

инспектори - лекари без специалност, 1 старши инспектор и 9 инспектора. В микробиологична лаборатория работят 2 младши експерти и 1 младши експерт в паразитологична лаборатория. В тези лаборатории са назначени лекари на граждански договори – микробиолог и паразитолог. Двама инспектори в дирекцията – един старши инспектор и един инспектор са в отпуск по майчинство.

Основната дейност в Дирекция "Надзор на заразните болести" при РЗИ гр.Пазарджик и през 2024г. беше организирана и осъществявана съобразно изискванията на наредби, инструкции и указания на МЗ, повишаване ефективността на профилактиката и ограничаване заболеваемостта от инфекциозни заболявания, чрез осъществяване целите поставени от националните програми за профилактика и контрол на болестите, всичко съобразено с конкретната за региона епидемиологична обстановка.

Организация на противоепидемичния контрол

Дирекция „НЗБ" работеше по годишен план, съобразен с изискванията на МЗ за кратност на проверките, в които са включени всички задачи, водещи до противоепидемичното осигуряване на областта. Разпределението на обектите, подлежащи на проверки беше на териториален принцип, а доколкото беше възможно и по проблеми.

Цялостната дейност на дирекцията беше насочена към:

- осъществяване на ефективен епидемиологичен надзор на заразните и паразитни заболявания;

- недопускане на епидемични взривове от ваксинопредотвратими инфекции;

-осигуряване на висок имунизационен обхват при изпълнение на имунизационния календар на страната;

- контрол на противоепидемичния режим на работа в лечебните заведения обективизиран с лабораторен контрол;

- контрол върху качеството и ефективността на дезинфекционните, дезинсекционни и дератизационни дейности;

- изготвяне на анализи и прогнози за заразната заболеваемост с набелязване и предприемане на конкретни профилактични и противоепидемични мерки;

- дейности по национални и регионални програми, свързани с профилактиката и контрола на заразните заболявания;

Организацията на противоепидемичния контрол се подчиняваше на следните основни принципи:

а/ конкретност – системен контрол на заразните огнища

б/ отчетност-ежеседмично се разглеждаха основните задачи и се извършваше анализ на дейността

в/ обхватност-съгласно кратността, спусната от МЗ

г/ ежедневно следене и проучване динамиката на заболеваемостта и съответно провеждане на необходимите противоепидемични мероприятия

д/ анализ на санитарно-хигиенните неблагополучия

Дейност по епидемиологичния надзор на заразните болести

През отчетната година бяха извършени планови тематични проверки:

- По правилно планиране, прилагане и изразходване на биопродукти за провеждане на задължителните имунизации и реимунизации в детската възраст в АПМП

- По организация на профилактиката и контрола на инфекциите, свързани с медицинското обслужване и антибиотичната политика в ЛЗБП.

- По имунопрофилактика

- По профилактика на туберкулоза ОПЛ и СБАЛПФЗ за диагностика и лечение на туберкулозата.

- По ОВП

- По проверка работата на кабинетите, извършващи противобясна имунизация

- По спазване разпоредбите на Наредба №1/05.01.2018г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации

- По постекспозиционна профилактика и предпазване на медицинския персонал от инфекции с ХИВ, хепатит В и С в МЦ, ДКЦ и болници

- По предоставяне на изследване за ХИВ, хепатит В и С, сифилис на лица в риск в местата за временно настаняване

- По чл. 56, ал.1 от Закона за здравето

През 2024г. бяха извършени 1741 тематични проверки по имунопрофилактика.

Показатели на проверките:

1. Правилно ли се планират биопродуктите и как се определя броя на подлежащите.

2. Правилно ли се отчитат направените профилактични имунизации и реимунизации.

Констатации:

1. Своевременно се заявяваше броя необходими ваксини, заявките с планираните количества ваксини отговаряха на броя на подлежащите по пациентска листа. Все още се констатират дребни пропуски, които се отнасят до заявяване и отчитане на необходимите биопродукти.

2. Своевременно се отчитаха направените имунизации и реимунизации с отчет 3-23а. Единици бяха тези, които закъсняваха с представянето на отчета.

По отношение на имунопрофилактиката на новородените в АГО не бяха констатирани нарушения. Своевременно бяха обхващани с БЦЖ и НВ ваксини новородените през 2024г.

В кабинетите за противобясна имунизация също нямаше пропуски по спазване схемата на имунизация. Същите получаваха редовно необходимите количества ваксина.

При проверките не бяха намерени ваксини с изтекъл срок на годност.

Всички ваксини се съхраняват в хладилници, водят се тетрадки за отразяване температурата в хладилника. Приложената ваксина се вписва като са спазени изискванията на Наредба №15/2005г. за имунизациите в Република България.

Препоръки:

1. Да се обърне внимание на определяне броя на подлежащите, тъй като много от записаните деца пребивават в чужбина.

2. Да не се допускат несъответствия между заявени и отчетени количества ваксини.

3. Получаването на ваксини да става след представяне на заявка, съобразена с пациентската листа.

Тематична проверка за 2024г. беше на тема „Регистрация и отчитане на необхванатите лица по причини (медицински противопоказания, отказ, други) при изпълнение на Имунизационния календар на Република България за 2023г. в амбулаториите за първична медицинска помощ и обхващане на подлежащите, отложени по медицински противопоказания по реда на чл.20 , ал.2 от Наредба №15 за имунизациите в Република България" в област Пазарджик.

Цел на тематичната проверка: да се установи в кои случаи подлежащите деца са реално отложени от имунизации, поради диагностицирано заболяване, поради отказ или друга причина.

Период на провеждане: проверките бяха извършени в периода 01.03 – 31.05.2024г.

Място на проверката: Амбулатории на общопрактикуващите лекари (ОПЛ), които имат вписани в регистъра на пациентите си деца, подлежащи на имунизация/реимунизация през 2023г. с шесткомпонентна и пневмококова ваксини по приеми.

В област Пазарджик **няма** амбулатории с отчетен за 2023 г. обхват с посочените ваксини под 90%. Проверките са извършени в 84 амбулатории за първична медицинска помощ, които имат вписани в регистъра на пациентите си деца, подлежащи на имунизация/реимунизация през 2023г. с шесткомпонентна и пневмококова ваксини по приеми.

В хода на проверките се установи:

В края на 2023г. броят на децата, които са били временно отложени по медицински противопоказания от споменатите имунизации е бил 144. В последствие са обхванати 112 деца в рамките на нормативно определения интервал за отлагане от имунизация. За останалите 32 има налична актуална медицинска документация от медицински специалист при ОПЛ за отлагане от имунизация, както и протокол от Областна комисия за временно отлагане на имунизация - за едно дете.

От отчетените в края на 2023г. подлежащи, но неимунизирани 241 деца, поради пребиваване в чужбина, обхванати няма.

След направените анализи и изчисления се установи, че обхватът с шесткомпонентна ваксина е 97,45% от проверените 84 амбулатории за първична медицинска помощ, а обхватът с пневмококовата ваксина е 97.05% от проверените 84 амбулатории за първична медицинска помощ.

Извод:

Не се констатира неправомерно отлагане от имунизации/реимунизации с посочените ваксини, с изключение на децата, пребиваващи трайно в чужбина.

Във връзка с епидемичното разпространение на коклюш в страната се въведоха временни противоепидемични мерки със Заповед на Министъра на здравеопазването № РД-01-318 от 08.05.2024 г. в сила от 09.05.2024 г. до 31.07.2024 г., впоследствие удължени до 31.12.2024г.На основание на тази заповед ежеседмично в Министерство на здравеопазването се изпращаше информация за броя на заболелите от коклюш с натрупване.

За периода са регистрирани 14 заболели:

- от 0 до 1г. – 2
- от 1 до 4г. – 1
- от 5 до 9г. – 3
- от 10 до 14г. – 2
- от 20 до 29г. – 2
- от 30 плюс – 4

Разкрит е имунизационен кабинет в РЗИ за ваксинация по желание срещу коклюш на бременни жени между 27-36 г.с. За 2024г. са ваксинирани 16 жени.

Съгласно изменение на Наредба 15 за имунизациите в Република България се променя Имунизационния календар на Република България (обн. в ДВ бр. 40/07.05.2024 г.). Във връзка с изменението, общопрактикуващите лекари и лечебните заведения за болнична помощ, които обслужват недоносени деца, могат да имунизират новородени с шесткомпонентна ваксина срещу дифтерия, тетанус, коклюш, полиомиелит, хепатит Б и хемофилус инфлуенце тип Б, както и с 10-валентна конюгирана пневмококова ваксина от 6-седмична възраст.

За разширяване възможността за лабораторна диагностика на коклюш РЗИ Пазарджик съгласно Заповедта, изпращаше регулярно проби в РЗИ Пловдив, на чиято територия е определената микробиологична лаборатория за безплатно лабораторно изследване по метода RT-PCR. Бяха изпратени 171 проби за изследване за коклюш от ОПЛ, в УМБАЛ „СВЕТИ ГЕОРГИ" гр.Пловдив чрез РЗИ – Пловдив, получените резултати от тях са отрицателни.

Тематична проверка: „Прилагане на стандартни предпазни мерки (хигиена на ръцете, използване на ЛПС, почистване и дезинфекция на оборудване и околна среда) в рискови отделения (отделения по изгаряне и термична травма, ОАИЛ/КАИЛ, урология, неонатология)".

На територията на област Пазарджик функционират шест МБАЛ, в чиито структури са разкрити отделения по ОАИЛ, в четири от болниците има отделения по урология и отделение по неонатология само в МБАЛ Пазарджик.

1. „МБАЛ Пазарджик" АД, град Пазарджик – проверени са отделение по неонатология, ОАИЛ и урологично отделение. В посочените отделения се провежда въвеждащо и периодично обучение на работещите за процедурите, свързани с хигиена на ръцете, ЛПС, превенция и контрол на ВБИ, нараняване с остри предмети и др.

Дезинфекционната програма се утвърждава ежегодно от директора на болницата. Наличните дезинфектанти са в срок на годност и в достатъчно количество. По време на проверката бе наблюдавана дезинфекция на кувьоз, която бе извършена правилно. Във всяко едно от отделенията са налични достатъчно количество ЛПС. Не се спазва изискването за

поддържане на къси нокти и липса на бижута и часовници в ОАИЛ. Взети са 25 броя смивове от ОАИЛ, 20 от неонатологично отделение и 10 броя от урология – не е изолирана патогенна микрофлора.

Проведен е колегиум на тема „Методическо указание за приложение на подхода „Пакетни мерки"/Бъндели/ при медицински грижи за пациенти на инвазивни процедури" през месец септември.

Води се журнал НКИ. Попълва се стриктно всяко тримесечие и се изпраща учетна форма 3-05 от отговорника по ВБИ.

2. МБАЛ „Уни Хоспитал" ООД, гр. Панагюрище – обект на проверка са ОАИЛ и урологично отделение. Посочените отделения имат утвърден дезинфекционен план. Персоналът е преминал въвеждащо и периодично обучение и инструктаж. Има разписани процедури, свързани с хигиена на ръцете, ползване на ЛПС, процедура свързана с работа с остри и режещи инструменти, превенция на ИСМО. Използваните продукти за дезинфекция са сертифицирани, в достатъчно количество и в срок на годност. Има налични достатъчни количества и ЛПС.

Води се журнал за регистрираните ИСМО. Попълва се стриктно всяко тримесечие и се изпраща учетна форма 3-05 от отговорника по ВБИ.

Проведен е колегиум с персонала на тема „Разделно сметосъбиране, съхранение и обезвреждане на отпадъците от лечебните заведения" съгласно ЗУО.

Взети са проби за контрол на дезинфекция на ръце от персонал и на повърхности и апаратура – не се изолира патогенна микрофлора.

3. МБАЛ „Хигия" АД, град Пазарджик – проверени са ОАИЛ и урологично отделение. Посочените отделения имат утвърден дезинфекционен план. Персоналът е преминал въвеждащо и периодично обучение и инструктаж. Има разписани процедури, свързани с хигиена на ръцете, ползване на ЛПС, процедура свързана с работа с остри и режещи инструменти, превенция на ИСМО. Използваните продукти за дезинфекция са сертифицирани, в достатъчно количество и в срок на годност. Има налични достатъчни количества ЛПС.

Води се журнал за регистрираните ИСМО. Попълва се стриктно всяко тримесечие и се изпраща учетна форма 3-05 от отговорника по ВБИ.

Взети са проби за контрол на дезинфекция на ръце от персонал и на повърхности и апаратура – не са изолирани патогенни микроорганизми.

4. УМБАЛ „Пълмед" ООД – Пловдив - МС „Здраве" ООД, гр. Пазарджик - проверени са ОАИЛ и урологично отделение. Посочените отделения имат утвърден дезинфекционен план. Персоналът е преминал въвеждащо и периодично обучение. Има разписани процедури, свързани с хигиена на ръцете, ползване на ЛПС, процедура свързана с работа с остри и режещи инструменти, превенция на ВБИ. Използваните продукти за дезинфекция са в достатъчно количество и в срок на годност. Има налични достатъчни количества ЛПС.

5. „МБАЛ – Велинград" ЕООД, гр. Велинград - проверено е ОАИЛ. Има разработена програма за контрол на ВБИ, всяко тримесечие се изпраща учетна форма 3-05. Използваните

дезинфектанти са разрешени от МЗ и в срок на годност. Взети са проби за контрол на дезинфекция на ръце от персонал и повърхности – не се изолира патогенна микрофлора.

6. МБАЛ „Здраве - Велинград” ЕООД, гр. Велинград- проверено е ОАИЛ. Отделението има разработена програма за контрол и превенция на ВБИ, всяко тримесечие се изпраща учетна форма 3-05. Използваните дезинфектанти са разрешени от МЗ и в срок на годност. Извършва се контрол на чистотата на въздуха, хигиена на ръцете и дезинфекция на повърхности и разтвори. Взети са проби за контрол на дезинфекция на ръце от персонал и повърхности – не се изолира патогенна микрофлора.

През 2024г. бяха извършени 146 тематични проверки по профилактика на туберкулозата на общопрактикуващите лекари в областта. При проверките се констатира, че новите случаи на туберкулоза се съобщават с бързи известия, съгласно изискванията на Наредба № 21/18.07.2005г. за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести. Всички болни са обхванати с епидемиологични проучвания. Събират се данните от бързите известия за болен от туберкулоза и се изготвят периодични справки.

През 2024 г. в СБАЛПФЗ «Д-р Никола Пенчев» Пазарджик ЕООД са регистрирани 28 болни от туберкулоза, от които 22 са нови болни, четирима са с рецидив и двама болни са с неуспех от лечение. За всички нови болни са изпратени бързи известия, съгласно изискванията на Наредба № 7 от 2 август 2019 г. за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на туберкулозата.

През всички тримесечия на 2024 г. в СБАЛПФЗ «Д-р Никола Пенчев» Пазарджик ЕООД се провежда «Седмица на отворени врати» с безплатни прегледи и изследвания на желаещите. Лицата се анкетират, консултират и преглеждат, а където е необходимо по преценка на лекарите се назначават и съответни изследвания - рентгенографии на бял дроб, проба Манту, микробиологично изследване на храчка. По време на тези кампании се откриват и регистрират нови лица с туберкулоза и веднага се започва съответно лечение.

На всеки болен, съобщен с бързо известие, е направено епидемиологично проучване с цел провеждане на противоепидемични мероприятия в огнището и издирване на контактните, съгласно чл.5 от Наредба №21 за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести. Данните от бързите известия се събират и се изготвят периодични справки. От анкетирането на болните и от бързите известия е видно, че боледуват предимно мъже, социално слаби, безработни. Болните са от различни населени места в региона.

Съществува добра колаборация между РЗИ Пазарджик и СБАЛПФЗ «Д-р Никола Пенчев» Пазарджик ЕООД, в резултат на което контактните се издирват със съдействие на координатори от НПО или здравни медиатори и
се насочват за изследване в СБАЛПФЗ. По преценка на специалистите някои от контактните се обхващат с химиопрофилактика с Изониазид.

През тази календарна година служител от РЗИ съвместно със специалисти от СБАЛПФЗ направиха разширено епидемиологично проучване във връзка с болен от туберкулоза, който е директор на ОУ в село Кръстава, община Велинград. Всички контактни лица, включващи

членовете от семейството, учители, ученици и помощен персонал от учебното заведение, бяха изследвани. Не се установиха заразени лица.

Служители на МВР също оказват съдействие на медицинските специалисти при издирването на болни, които самоволно са прекъснали лечението си, с цел да ги мотивират отново да се лекуват. Петнадесетгодишно момиче от село Варвара, което е лекувано в Софийска болница с диагноза „Туберкулоза на белите дробове", е напуснало самоволно лечебното заведение. След осъществен контакт от страна на РЗИ със служител от регионалното звено на полицията и личния лекар на детето, родителите са убедени да продължат лечението му и още на следващия ден то е придружено до болницата в град София.

Във връзка с укрепване на капацитета на медицинските специалисти в РЗИ за организация на провеждане на лечение на лица с туберкулоза и контрол на туберкулозата в условията на извънредна епидемична обстановка /COVID-19 и др./, участие в проведеното ежегодно обучение в град Хисаря взе служител на РЗИ Пазарджик.

На територията на област Пазарджик са регистрирани 13 ДДД фирми които имат право да извършват ДДД мероприятия /дезинфекция, дезинсекция и дератизация/ и за които в РЗИ-Пазарджик е получено уведомление от Министерство на здравеопазването.

ДДД фирмите отговарят на изискванията на Наредба №1/ 05.01.2018г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации, обн. ДВ. бр. 7 от 19.01.2018 г.

Професионалната правоспособност на ръководителите и изпълнителите на ДДД-дейностите е доказана с представени удостоверения. Обикновено дейността се извършва от самия ръководител и от назначени един или двама изпълнители. На изпълнителите се провежда инструктаж от ръководителя на фирмата, за което има подписани декларации.

Фирмите притежават подходяща материална база – сграден фонд и екипировка за съхраняване и експлоатация на техниката и материалите. Набавени са необходимите лични предпазни средства за изпълнителите.

ДДД дейностите се извършват обикновено по предварително сключени договори с юридически лица и/или при еднократни поръчки на физически лица. За извършваните ДДД-обработки на различни обекти/фирми се издават протоколи и фактури. Ефективността на провежданите ДДД мероприятия се следи от ръководителя.

Извършени са 6 проверки по изпълнението на Договор за организиране и прилагане на дезинфекционни мероприятия за контрол на комарните популации в страната РД-06-31/2022г. За всички извършени проверки са съставени констативни протоколи „без забележки".

Извършени са обработки на 104 биотопа, съгласно сключения договор.

Контрол над обектите и наказателна дейност

През годината са извършени 1168 тематични проверки по имунопрофилактика. Успоредно с провеждане на здравен контрол, основна част от дейността ни беше оказването на ОМП, свързана с имунопрофилактиката и с проблемите на профилактиката и контрола на

заразните болести. Извършени са 240 епидемиологични проучвания, с които са обхванати всички подлежащи на задължително проучване случаи. Проведени са редица срещи с ръководствата на лечебни заведения.

Неразделна част от ДЗК е микробиологичния контрол на дезинфекциите и стерилизациите и контрол на дезинфекционната техника. Взети са 6868 микробиологични и 5831 паразитологични проби.

През годината са съставени 9 АУАН по чл. 58, ал.1 от ЗЗ, за един е издадено НП, а за останалите 8 е подписано Споразумение по чл. 58 г, ал. 1 от ЗАНН, срещу 7 акт за предходната година.

През изтеклата година са издадени 10 становища за класификация на отпадъците.

Извършени са 33 проверки за спазване на здравните изисквания при регистрация на ЛЗ.

Заедно с контролната дейност оказваме консултативна и методична помощ по:

- Имунопрофилактика на лекарите, прилагащи задължителни, целеви и препоръчителни имунизации и реимунизации
- Прилагане на действащата нормативна уредба в областта на надзора, профилактиката и контрола на заразните болести
- По профилактиката и контрол на ИСМО
- Постекспозиционна профилактика и предпазване на медицинския персонал от инфекция с ХИВ, хепатит В и С в лечебните и здравни заведения

И през тази година беше направен анализ на проведените имунизации на децата и учениците, въз основа на данни, предоставени от личните лекари. Така се отчете за пореден път ефекта от таблицата образец, изготвена от нас, която медицинските специалисти от здравните кабинети в детските заведения и училища представят.

Заразна заболеваемост

През 2024г. са регистрирани 913 ОЗБ /без грип и ОРЗ/ срещу 1411 за миналата година. Структурата на заразната заболеваемост е следната:чревни -87, капкови - 764, трансмисивни - 2, туберкулоза–27, сифилис –7, ОВП – 6, ехинококоза – 9, трихинелоза – 37, бруцелоза– 1, ламблиоза–1, листериоза – 1, лептоспироза – 1, туларемия – 1, тениарихноза – 1, аскаридоза – 1.

Това съотношение за предходната година е следното: чревни - 94, капкови - 1291, трансмисивни - 7, туберкулоза – 13, сифилис – 12, ОВП – 8, ехинококоза – 3, ХТБС – 2, ботулизъм – 1.

Относителния дял на чревните инфекции е 9,5% срещу 6,6% за миналата година, на капковите 83,7% срещу 91% за миналата година, 0,2% на трансмисивните инфекции срещу 0,5% за миналата година.

<u>Чревни инфекции</u>: Регистрирани са 87 случая, относителен дял – 6,6%, заболеваемост 38,6$^{0}/_{0000}$ срещу 94, заболеваемост 41,5$^{0}/_{0000}$ за 2023г.

Година	2020	2021	2022	**2023**	**2024**
Брой заболели	13	43	78	**94**	**87**
Заболеваемост	5,0 $^{0}/_{0000}$	17,1 $^{0}/_{0000}$	31,5 $^{0}/_{0000}$	41,55 $^{0}/_{0000}$	**38,6 $^{0}/_{0000}$**

В групата на чревните инфекции водеща роля имат ротавирусните гастроентерити, салмонелозите и вирусните хепатити.

През изминалата година са регистрирани 36 случая на *<u>Ротавирусен гастроентерит</u>*, заболеваемост 15,9$^{0}/_{0000,}$ относителен дял 3,9%, срещу 33 случая през миналата година, заболеваемост 14,6$^{0}/_{0000,}$ отн. дял 2,3%.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 1-4г. – 22 случая, 5-9г. – 8 случая, 0-1г. – 6 случая.

<u>Салмонелози</u> – регистрирани са 20 случая, заболеваемост 8,9$^{0}/_{0000}$, отн. дял 2,2% срещу 7 случая, заболеваемост 3$^{0}/_{0000}$ за миналата година, отн. дял 0,3%.

Разпределението по възрасти е както следва:1-4г. – 8 случая, 0-1г.-3 случая, 5-9г. – 1 случай, 10-14г. – 1 случай, 15-19г. -1 случай, 30-34г. – 1 случай, 35-39г. - 1 случай, 45-49 – 1 случай и над 65г. - 3 случая.

Най-чести причинители са: S.typhi murium – 5 случая, салмонела гр. С – 4 случая, салмонела гр. В – 3 случая, S.flexneri – 3 случая, S.enteritidis – 3 случая, салмонела гр. Е – 2 случая.

Година	2020	2021	2022	**2023**	**2024**
Брой заболели	3	9	5	**7**	**20**
Заболеваемост	1,1$^{0}/_{0000}$	3,5$^{0}/_{0000}$	2,02$^{0}/_{0000}$	**3$^{0}/_{0000}$**	**8,9 $^{0}/_{0000}$**

През 2024г. *<u>Вирусните хепатити</u>* са 5, заболеваемост 2,2$^{0}/_{0000,}$ отн. дял 0,5%, срещу 43 случая за м.г., заболеваемост 19$^{0}/_{0000}$.

Година	2020	2021	2022	**2023**	**2024**
Брой заболели	4	6	6	**43**	**5**
Заболеваемост	16,8 $^{0}/_{0000}$	0,01 $^{0}/_{0000}$	1,98 $^{0}/_{0000}$	**19$^{0}/_{0000}$**	**2,2$^{0}/_{0000}$**

По данни на разделната регистрация разпределението е както следва:

Вирусен хепатит тип А – регистрирани са 5 случая, заболеваемост 2,2$^{0}/_{0000,}$ отн. дял 0,5% срещу 22 случая за 2023г., заболеваемост 9,7$^{0}/_{0000,}$ отн. дял 1,5%.

През 2024г. са съобщени и хоспитализирани в Инфекциозно отделение на МБАЛ-Пазарджик 5 случая на Вирусен хепатит тип А - 3 мъже и 2 жени, които са потвърдени.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 5-9г. - 1 случай, 45-49г. - 1 случай, 50-54г. - 1 случай, 60-64г. – 1 случай, над 65г. – 1 случай.

Извършено е епидемиологично проучване, издирени са контактните, направени са необходимите изследвания, предприети са съответните противоепидемични мерки.

Вирусен хепатит тип В - няма регистрирани случаи, срещу 5 случая, заболеваемост 2,2$^{0}/_{0000}$, отн. дял 0,35% за 2023г.

Вирусен хепатит тип С - няма регистрирани случаи.

Вирусен хепатит тип Е – няма регистрирани случаи, срещу 1 случай за 2023г.

Вирусен хепатит неопределен, остър – няма регистрирани случаи, срещу 15 случая за 2023г.

Ентероколити – регистрирани са 14 случая /6 мъже и 8 жени/, заболеваемост 6,2$^{0}/_{0000}$, относителен дял 1,5% срещу 6 случая за миналата година, заболеваемост 2,65$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,42%.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 1-4г.- 4 случая, 15-19г.– 2 случай, 55-59г.- 2 случая, над 65г. – 2 случая, 0-1г.- 1 случай, 5-9г. – 1 случай, 35-39г.- 1 случай, 50-54г.- 1 случай.

Шигелози – регистрирани са 2 случая /мъже/, заболеваемост 0,88$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,2% срещу 4 случая, заболеваемост 1,76$^{0}/_{0000}$ относителен дял 0,28% за миналата година.

Година	2020	2021	2022	**2023**	**2024**
Брой заболели	5	2	1	**4**	**2**
Заболеваемост	1,9 $^{0}/_{0000}$	0,8 $^{0}/_{0000}$	0,4 $^{0}/_{0000}$	**1,76$^{0}/_{0000}$**	**0,88$^{0}/_{0000}$**

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 5-9г. – 1 случай, 25-29г. -1 случай, причинител е Shigella zone.

Колиентерити – 4 случаи /2 мъже и 2 жени/, заболеваемост 1,77$^{0}/_{0000,}$ относителен дял 0,43%, срещу 1 случай за 2023г., заболеваемост 0,44 $^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,07%

Причинители са Coli O_{169} - 2 случая, Coli$_{167}$ – 1 случай, Coli O_{149} -1 случай.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 1-4г.- 2 случая, 5-9г.– 1 случай и 30-34г. - 1 случай.

През 2024г. е регистиран 1 случай на *<u>легионерска болест</u>*, заболеваемост 0,4$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи през 2023г.

Касае се за мъж на 30 години от гр. Белово, работещ като монтажник вътрешно строителство в „ДЕРА БИЛД" ЕООД гр. София. Хоспитализиран в Инфекциозно отделение на МБАЛ – АД гр. Пазарджик на 23.09.2024г. по повод: Висока температура, силна отпадналост, кашави изхождания с диагноза Бактериална чревна инфекция - неуточнена. На 25.09.2024г. чрез КТ е установена пневмония.

Болният не е нощувал извън дома си в десетдневния период преди началото на заболяването и не е пътувал извън Р България.

На 04.10.2024г. е изпратена урина за изследване в НРЛ-ООБИ гр.София, където е доказана Легионерска болест.

Активен епидемиологичен надзор над *<u>ОВП</u>* се провеждаше в 11 отделения на МБАЛ гр. Пазарджик – Инфекциозно отделение, I-во и II-ро Детско отделение и Нервно отделение; МБАЛ гр.Пещера - Детско и Инфекциозно отделения; МБАЛ „Уни Хоспитал" гр. Панагюрище - Детско отделение; МБАЛ гр. Велинград - Детско отделение и МБАЛ „Здраве" гр. Велинград - Детско отделение; МБАЛ "Хигия" гр Пазарджик - Детско отделение; УМБАЛ „Пълмед" ООД гр. Пловдив – клон МС "Здраве" гр. Пазарджик – Детско отделение.

Общият брой на леглата в отделенията, подлежащи на надзор е 322, разпределени както следва: Инфекциозно отделение – 28 легла, Детско отделение – 269 легла, Нервно отделение – 25 легла.

Броят на децата от 0-15г. включени в надзора е 33443. През 2024г. при проверките не бяха открити случаи на ОВП.

През 2024г. от РЗИ – Пловдив бяха съобщени 6 деца с Парализа на Бел: МЙМ 4г., БКК 2г., ФАК 11г., НЯВ 13г., ВВМ 12г., ВЗПЙ 7г.

<u>Капкови инфекции</u> - през изминалата година са регистрирани 764 капкови, заболеваемост 339,2$^{0}/_{0000,}$ относителен дял 83,7% срещу 1291, заболеваемост 570,7$^{0}/_{0000,}$ отн. дял 91,5% за 2023г.

Водещо място и през 2024г. продължава да заема *<u>COVID–19</u>* – 412 случая, заболеваемост 182,9$^{0}/_{0000}$, отн. дял 45,2% срещу 977 случая за 2023г. заболеваемост 431,9$^{0}/_{0000}$, отн. дял 69,2 $^{0}/_{0000}$.

Възрастовата структура е следната:

COVID-19		0	1-4г	5-9г	10-14г.	15-19г.	20-24г.	25-29г.	30-34г.	35-39г.	40-44г.	45-49г.	50-54г.	55-59г.	60-64г.	65+	Общо
заболели	Мъже	3	2	6	0	5	3	3	6	8	5	10	10	16	18	84	179
заболели	Жени	0	5	3	4	12	7	5	9	8	8	13	11	19	24	105	233
заболели	***общо***	3	7	9	4	17	10	8	15	16	13	23	21	35	42	189	412
починали	***мъже***													2		3	
починали	***жени***															2	
починали	***общо***													2		5	7

Най - висока заболеваемост през годината има във възрастова група над 65г. - 189, следвана от възрастова група 60-64г. - 42 и възрастова група 55-59г. – 35.

Броят на починалите от коронавирус през годината е 7, като отново преобладава възрастовата група над 65г.

Варицела – регистрирани са 243 случая /мъже 115 и жени 128/, заболеваемост 107,87$^0/_{0000}$, относителен дял 26,6%, срещу 224 случая, заболеваемост 99$^0/_{0000}$ относителен дял 15,87%, за м.г.

Възрастовата структура показва най-висока заболеваемост във възрастова група 5–9г. – 119 случая, следвана от, 1-4г. – 69 случая, 10-14г. - 31 случая, 15-19г. – 4 случая, 20-24г.- 3 случая, 35-39г. – 6 случая, 30-34г.- 4 случая, 25-29г. – 2 случая, 0-1г. – 3 случая,40-44г. - 1 случай, 50-54г. -1 случай.

От заболелите 131 случая са от детски заведения и 112 случая са ученици.

Морбили – Няма регистрирани случаи, срещу 0 случая за 2023г.

Скарлатина – регистрирани са 66 случая /36 мъже и 30 жени/, заболеваемост 29,29$^0/_{0000}$, относителен дял 7,2$^0/_0$, срещу 90 случая, заболеваемост 39,8$^0/_{0000,}$ относителен дял 6,38$^0/_0$ за 2023г.

Най - висока заболеваемост има във възрастова група 5–9г. – 34 случая, следвана от 1–4г. – 20 случая, 10-14г. – 8 случая, 15-19г. – 3 случая, 35-39г. - 1 случай.

От заболелите 36 случая са от детски заведения и 30 случая са ученици.

Коклюш - През годината бяха регистрирани 14 случая /8 мъже и 6 жени/, заболеваемост 6,2$^0/_{0000}$, относителен дял 1,5% срещу 0 случаи за 2023.

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва: 0-1г. – 2 случая, 1-4г. – 1 случай, 5-9г. – 3 случая, 10-14г. – 2 случая, 20-24г. – 2 случая, 40-44г.- 1 случай, 45-49г. – 2 случая и над 65г. - 1 случай.

Епидемичен паротит – регистриран е 1 случай, заболеваемост 0,4$^0/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Заболялото е дете на 1г.5 мес. от гр. Белово, което е с непълен имунизационен статус за възрастта. Няма направена имунизация срещу морбили, паротит и рубеола на 13 мес., за което на майката е съставен акт /АУАН/ .

През 2024г. са регистрирани 27 случая на *туберкулоза* - 23 нови случаи и 4 рецидива /20 мъже и 7 жени/, заболеваемост 11,98$^0/_{0000}$, относителен дял 2,6%, срещу 13 случая за м.г., заболеваемост 5,7$^0/_{0000}$, относителен дял 0,9%.

Няма заболели в имунизационна възраст

По възрастови групи заболелите се разпределят както следва:

25-29г.	30-34г.	35-39г.	40-44г.	45-49г.	50-54	55-59	60-64г.	65+
6	2	4	2	2	1	2	6	2

През 2024г. не са регистрирани случаи на *бактериален менингит.*

ОРЗ и грип – регистрирани са 4887 ОРЗ срещу 4420 за 2023г. На 24.01.2024г. Областния оперативен щаб за борба с Грип и ОРЗ взе решение от 26.01.2024г. да бъде обявена грипна епидемия, защото бяха достигнати епидемични стойности.

Покривни и трансмисивни инфекции

През 2024г. няма регистрирани случая на *Марсилска треска*, срещу 4 случая за 2023г., заболеваемост 1,76$^0/_{0000}$, отн.дял 0,28%.

През 2024г. има регистрирани 2 случая на *Лаймска борелиоза* /жени във възрастови групи 55-59г. и 60-64г./, заболеваемост 0,88$^0/_{0000}$, относителен дял 0,2%, срещу 3 случая за 2023г., заболеваемост 1,3$^0/_{0000}$, относителен дял 1,3%.

През 2024г. не са регистрирани случаи на *Ку-треска* срещу 0 случаи за 2023г.

През годината няма регистрирани случаи на *ХТБС* срещу 0 случаи за 2023г.

През последните осемнадесет години няма регистрирани случаи на *Кримска хеморагична треска*.

През 2024г. има регистрирани 9 случая на *ехинококоза* /6 мъже и 3 жени/, заболеваемост 3,99$^0/_{0000}$, относителен дял 0,98% срещу 3 случая през 2023г., заболеваемост 1,3$^0/_{0000}$, относителен дял 4%

През м. януари 2024г. е регистриран взрив от 37 случая на *трихинелоза от месо на дива свиня* в с. Долно Левски, общ. Панагюрище, заболеваемост 16,4$^0/_{0000}$, относителен дял 0,27% срещу 0 случаи през 2023г.

Възрастовата структура на заболяването е следната:

5-9г.	10-14г.	15-19г.	30-34г.	35-39г.	40-44г.	45-49г.	50-54г.	45-49г.	50-54г.	65+
4	3	4	1	3	8	2	4	4	5	4

Извършено е епидемиологично проучване на взрива. Издирени са всички лица, консумирали от суспектните продукти от диво свинско месо. Месото е закупено от с. Медени

поляни, общ. Сърница, където населението не консумира свинско месо по религиозни причини и там няма заболели лица.

Бяха установени общо 37 лица от с. Долно Левски, консумирали месо и месни продукти, някои от тях с болестни оплаквания - лека оточност по лицето, миалгия, но без температура. Всички болни са прегледани от лекар – паразитолог, предписано им е лечение със Зентел.

В паразитологичната лаборатория на РЗИ е извършено изследване на заразеното месо. При компресивна трихинелоскопия на проба от домашните колбаси се наблюдаваха капсулирани трихинелни ларви. От заразения материал бяха изпратени проби в НЦЗПБ в Отдела по паразитология и тропическа медицина за определяне на биологичния вид на трихинелите.

Серологичните изследвания, които са направени на 10 от пациентите, потвърждават диагностично трихинелозна инвазия.

Спазвайки установения ред от Наредба на МЗ № 5 / 06.04.2006 г. на 02.01.2024г. РЗИ - Пазарджик уведоми за епидемичния взрив Министерство на здравеопазването, НЦЗПБ и ОДБХ - Пазарджик.

Основна причина за трихинелозния взрив е неспазване на изискванията за задължително регламентирано изследване за трихинелоза на диво и домашно свинско месо, преди да се предлага за консумация.

През м. септември 2024г. е изпратено напомнително писмо от РЗИ до директорите на всички МБАЛ, Ловно-рибарския съюз и ОПЛ за профилактиката на трихинелозата през есенно-зимния сезон.

През отчетната година не са постъпвали материали за извършване на трихинелоскопско изследване на свинско месо по искане на граждани.

Лептоспироза – през годината е регистриран 1 случай /жена 65+/, заболеваемост $0,4^0/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Ботулизъм – няма регистрирани случаи, срещу 1 случай през 2023г., заболеваемост $0,4^0/_{00000}$, относителен дял 0,01%.

През 2024г. няма регистрирани случаи на тропическа *малария*.

Не са правени изследвания за малария в лабораторията на РЗИ по клинични и профилактични показания.

Има готовност за експресна диагностика на маларията и неотложното й лечение със съвременни препарати е осигурено от лекар–паразитолог в Дирекция "НЗБ" към РЗИ–Пазарджик.

Тениарихноза – през годината е регистриран 1 случай /мъж 60-64г./, заболеваемост $0,4^0/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Туларемия – регистриран е 1 случай /мъж 1-4г./, заболеваемост $0,4^0/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Бруцелоза – през годината е регистриран 1 случай /жена 25-29г./, заболеваемост $0,4^0/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Аскаридоза – през годината е регистриран 1 случай /мъж 10-14г./, заболеваемост 0,4$^{0}/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Жиардиаза (Ламблиоза) – през годината е регистриран 1 случай /мъж 15-19г./, заболеваемост 0,4$^{0}/_{00000}$, относителен дял 0,1% срещу 0 случаи за 2023г.

Листериоза – Има регистриран 1 случай, заболеваемост 0,4$^{0}/_{0000}$, относителен дял 0,1%, срещу 0 случаи за 2023г.

Касае се за мъж на 65г. от гр. Пазарджик с диагноза множествен миелом, постъпил в Клиника по неврология към УМБАЛ „Софиямед" ООД за лечение на мозъчен инфаркт, причинен от тромбоза на церебрални артерии. По данни на съпругата болният е консумирал млечни продукти /прясно сирене/, закупени от частен производител. По повод на продължителен фебрилитет, отпадналост и анамнестичните данни, съмнителни за листериоза е изпратен ликвор за изследване. Диагнозата е потвърдена с изолирането на Listeria monocitogenes.

През годината се изпълняваха задачите, заложени в работния план–програма за профилактика и борба с ВПТИ в област Пазарджик.

С изпълнение на дейностите залегнали в регионалната програма, утвърдена от Областния управител на област Пазарджик, се стремим да постигнем намаляване на заболеваемостта от трансмисивни инфекции, недопускане внос и разпространение на малария и други вносни паразитози, намаляване усложненията и леталитета от тези заболявания.

За да бъде борбата с тези заболявания по-ефективна е необходимо провеждане на комплексни мерки от всички, ангажирани с този проблем институции, както и широка обществена подкрепа.

СПИН и СПИ

Ежемесечно се изготвя обобщена справка за броя на изследваните за СПИ и ХИВ. Справката е в таблична форма и съдържа брой изследвани, по пол, възраст и повод на изследването за ХИВ и резултат. Положителните се изпращат за потвърждение в Референтната лаборатория.

През 2024г. в областта са направени 5503 изследвания за *ХИВ* /мъже 2573, жени 2930/. От тях: бременни –271, хемодиализирани лица – 251, ТБ – 31, ИУН – 56, кръводаряване – 1, други /по желание, за документ, за чужбина/ - 4893.

От общият брой изследвани за ХИВ през 2024г. има 1 положителен случай /мъж на 33г. с туберкулоза/, потвърден в Референтна лаборатория – София.

Поради липса на КАБКИС за този случай РЗИ няма никаква информация освен бързото известие, получено от лабораторията.

През 2024г. са регистрирани 6 случая на *сифилис* /3 мъже и 3 жени/, заболеваемост 2,6$^{0}/_{0000,}$ относителен дял 0,65% /срещу 10 случая на сифилис през 2023г., заболеваемост 4,4 $^{0}/_{0000}$, отн. дял 0,7%/ и 1 случай на вроден сифилис на кърмаче срещу 2 случая на *вроден сифилис*, заболеваемост 0,88$^{0}/_{0000}$, отн. дял 0,14% през 2023г.

Инфекции, свързани с медицинското обслужване

В Пазарджишка област и през тази година профилактиката на ИСМО беше възложена на РЗИ, главен инспектор по ИСМО към МБАЛ – Пазарджик и комисиите към съответните лечебни заведения за болнична помощ.

Болничните комисии своевременно изготвят и представят за съгласуване в РЗИ, програма за профилактика на ИСМО и план–график на заседанията. Към тяхното изпълнение и етапно отчитане обаче все още в някои болници се подхожда формално.

Спазвайки Наредба №3/08.05.2013г. за утвърждаване на Медицински стандарт здравните заведения актуализираха комисиите. Те изготвиха Програми за профилактика на ИСМО, като включиха в тях мероприятия за разкриваемостта, противоепидемичния и санитарно-хигиенен режим, микробиологичната диагностика и материално-техническата база.

Считано от 01.01.2015г. регистрацията и отчитането на ИСМО се извършваше съгласно дадените към формуляр 3-05А указания. Отчета се изпращаше от ЛЗБП до 5-то число на месеца, следващ тримесечието само по електронен път на посочения от нас е –mail адрес.

Всяко тримесечие се провеждаха заседания, на които се разглеждаха тримесечните анализи на регистрираните ИСМО /изготвени от РЗИ/, спазване на дезинфекционен и стерилизационен режим, употреба на антибиотици и чувствителността на причинителите на ИСМО към тях.

През годината в Пазарджишка област са регистрирани 709 ИСМО при изписани болни 103891 – 0,7%. За 2023г. тези цифри са съответно 677 ИСМО при 97673 изписани болни – 0,7%.

По здравни заведения се разпределят както следва: МБАЛ – гр.Пазарджик – 409 срещу 360 за м.г., МБАЛ - Велинград – 27 срещу 31 за м.г., МБАЛ - Пещера – 23 срещу 19 за м.г., МБАЛ –Уни Хоспитал Панагюрище – 28 срещу 36 за м.г., УМБАЛ Пълмед Пловдив – МС Здраве Пазарджик – 28 срещу 28 за м.г., МБАЛ "Хигия" - 130 срещу 123 за м.г., МБАЛ "Здраве" – Велинград – 0 срещу 0 за м.г., МБАЛ „Хигия – Север" – 19 срещу 19 за м.г.

От всички регистрирани случаи на ИСМО по основни групи те се разпределят по следния начин:

1. Уроинфекции – 159 срещу 136 за м.г.
2. Инфекции на хирургичната рана –158 срещу 140 м.г.
3. Белодробни – 95 срещу 79 за м.г.
4. Инфекции на око, УНГ, устна кухина – 23 срещу 19 за м.г.
5. Кожни – 8 срещу 9 за м.г.

В заключение можем да кажем, че структурата на ИСМО не се е променила. Водещо място заемат три групи инфекции: уроинфекции, инфекции на хирургичната рана и белодробни инфекции.

В МБАЛ – Пазарджик по отделения ИСМО се разпределят както следва:

1. ОАИЛ - 110 срещу 96 за м.г.
2. Ортопедия и травматология – 52 срещу 53 за м.г.

3. Хирургични отделения - 60 срещу 39 за м.г.

4. Урология – 14 срещу 14 за м.г.

5. Неонатологично отделение – 12 срещу 8 за м.г.

6. Хемодиализа –7 срещу 119 за м.г.

В микробната етиология на доказаните ИСМО съществен дял заемат:

1. Ешерихия коли – 137

2. Стафилококус ауреус – 78

3. Клебсиела пневмоние – 50

4. Ацинетобактер баумании - 24

5. Ентерококус фекалис - 22

През 2024г. от лечебните заведения в област Пазарджик са изписани 103891 болни, като от тях 46610 са получили антибиотици – 44,86%. За 2023г. цифрите са съответно 97673 болни, като от тях 45386 са получили антибиотици – 46,46%.

Последното тримесечие на 2024г. се извърши тематична проверка: „Прилагане на стандартни предпазни мерки (хигиена на ръцете, използване на ЛПС, почистване и дезинфекция на оборудване и околна среда) в рискови отделения ОАИЛ, урология, неонатология" - МБАЛ – Пазарджик, МБАЛ –Уни Хоспитал Панагюрище , МБАЛ "Хигия" , УМБАЛ Пълмед Пловдив – МС Здраве Пазарджик, МБАЛ "Здраве" – Велинград, МБАЛ - Велинград .

За подобряване противоепидемичния режим и санитарно-хигиенното състояние в болниците са дадени следните препоръки:

1.Точна и пълна регистрация на реално съществуващите случаи на ИСМО

2.Да се контролира редовно изпълнението на програмите за профилактика на ИСМО.

3.Да се извършва системно обучение за точното спазване на стандартните предпазни мерки при всички пациенти.

4.Да се оценява риска от възникване на инфекция при всеки пациент, предвид неговата възраст, хронични заболявания, лечебно-диагностични процедури.

За подобряване работата по профилактиката и борбата с ИСМО е необходимо:

1.Да се извършват по-задълбочени проучвания и да се подобрява разкриваемостта на ИСМО. Да не се допуска безотговорно попълване на формуляр 3-05.

2.Стриктно спазване на Наредба №21/18.07.2005г. за регистрация и отчитане на ИСМО и Наредба №3/08.05.2013г. за утвърждаване на медицински стандарт по профилактика и контрол на ВБИ.

3.Провеждане на комплексни мероприятия в някои здравни заведения за подобряване на санитарно-хигиенното състояние в изпълнение на предписаните от нас мероприятия.

ИМУНОПРОФИЛАКТИКА

През 2024г. обхващаемостта с имунизации в област Пазарджик е 96,85 % срещу 96,9 % за 2023г., а с реимунизации 62,7% срещу 62,3 % за 2023г.

I. Мониторинг на имунизациите:

По видове имунизации и реимунизации изпълнението е следното:

През 2024 г. в Пазарджишка област са родени 1301 деца. Обхванати с Енжерикс и БЦЖ в родилното отделение са 1280 – 98,4%. От тях 20 деца са временно отложени по медицински противопоказания и 1 отказ, за който на майката е съставен АУАН.

И през 2024г. една от най-важните задачи бе постигане на 100% обхват на новородените с хепатит "В" ваксина, своевременност на прилагането, както и провеждане на системен контрол относно обхващаемостта на подлежащите. Израз на това е забелязващата се низходяща тенденция при заболеваемостта от хепатит "В" в имунизационна възраст.

С шесткомпонентна ваксина са обхванати 1608 деца–95% от подлежащите, 32 са временно отложени и 52 по други причини.

Реимунизирани с петкомпонентна ваксина са 1612 деца – 95,1%, 31 са временно отложени и 52 по други причини.

С пневмококова ваксина са обхванати 95%. Реимунизирани са 1484 деца, 28 са временно отложени и 49 по други причини.

Проверени с проба Манту на 7-10 месечна възраст са 1100 деца, от които 122 без белег и проверени с проба на Манту. От 88 деца с отрицателна проба 85 са имунизирани, 3 са временно отложени по медицински противопоказания. На 7 години от подлежащите 2133 деца с Манту са проверени 1890 деца,46 са отложени по медицински противопоказания и 197 по други причини, като за 104 деца ОПЛ подават информация, че живеят в чужбина. С отрицателна проба са 485 и своевременно са реимунизирани.

Реимунизираните с ДТКбПи 6 годишни са 2006 при план 2173 - 92,3 %, временно отложени са 59 деца и 129 по други причини, от които 94 пребивават в чужбина по данни на ОПЛ.

С ваксина срещу морбили, паротит, рубеола на 13 месечна възраст са обхванати 1789 деца при план 1853 - 96,5%. При 12 годишните процента на обхват е 94,9 %.

Имунизационният обхват с ТД при 17 годишните е 78,5 %, обхвата при възрастните от 25г. до 85г. е 42,4%.

Обхванати с Тдка са 2065 деца при план 2176 – 94,9 %.

121 са имунизираните с противобясна ваксина.

Данните за броя подлежащи лица за имунизации и реимунизации са взети от Национален статистически институт. В отчет 3-23а в графа отложени по други причини цифрата се отнася за лица пребиваващи в чужбина и здравно неосигурени лица.

II.Осигуряване на имунизационната програма с биопродукти

През 2024 г. продължаваме практиката ОПЛ да изготвят и представят в Д "НЗБ" до пето число на предхождащия тримесечието месец заявка за биопродукти. Същата се приема само след представяне на работна тетрадка, в която предварително са регистрирани подлежащите за следващото тримесечие по месеци, видове ваксини и приеми. Остатъка на всеки вид ваксина се попълва при приемане на образец 3.0-23а, след съпоставяне на заявените количества /заявка/ ЕИЖ и образец 3.0-23а. Сведението за извършените

имунизации се предава по предварителен график, след представяне от ОПЛ на работна тетрадка, заявка, таблица за приход и разход на биопродукти и ЕИЖ.

Съгласно Наредба № 3/27.04.2000г. на МЗ медицинските специалисти от здравните кабинети в детски заведения и училища въз основа на данни, получени от ОПЛ изготвят и представят в Д"НЗБ" таблица-образец за проведените имунизации на децата и учениците. Данните от тези таблици бяха обобщени и анализа показва, че има значителен напредък в документирането на предаваната информация.

През 2024г. бяха направени 1168 тематични проверки по имунопрофилактика.

Снабдяването с биопродукти през годината беше ритмично. Планирани, получени, раздадени количества ваксини / приложение 1/.

III. Осигуряване на хладилна верига

Получаването на биопродукти от Д"НЗБ" става само с хладилна чанта или термос. В АИППМП и АГППМП ваксините се съхраняват в хладилник. Водят се тетрадки за отразяване температурата в хладилника.

IV. Постваксинални реакции

През 2024 г. няма регистрирани нежелани реакции след ваксинация.

V. Дейност на регионалната комисия за освобождаване от имунизации и реимунизации.

Съгласно чл.20, ал.4 от Наредба №15/12.05.05г. на МЗ към МБАЛ гр. Пазарджик действа специализирана комисия.

През 2024 година комисията е свиквана три пъти за 5 деца.

1.Асен Запрянов Николов 5г., гр. Стрелча

Диагноза Детски аутизъм.

Отложен от имунизации за две години, поради известен риск от влошаване на състоянието.

2. Пламен Христов Ферков 2г. гр. Панагюрище

Диагноза Лумбална spina bifida с хидроцефалия. Синдром на Арнолд Киари втори тип.

Отложен от имунизации за две години до изясняване етиологията на пристъпите

3. София Спасова Добрева 4г., с. Ивайло

Диагноза Остра инфекция на горни дихателни пътища, неуточнена. Астма с преобладаващ алергичен компонент.

Комисията разгледа предоставената документация и реши, че няма основание детето да бъде отложено от имунизации

4. Георги Ангелов Влашкалиев 5г., гр. Панагюрище

Диагноза - Генерализирано разстройство на психичното развитие – детски аутизъм. Отложен от имунизации за две години до следващата реоценка на детето.

5.Кристофър Ивов Кацаров на 5 г., гр. Пазарджик

Диагноза – Grand mal припадъци. Синдром на вродени аномалии с предимно засягане на лицевата област. Епилепсия.

Отложено от имунизации за 1 година.

VI. Сероепидемиологичен надзор над ваксинопредотвратимите болести.

През 2024 г. са изследвани 180 проби за колективен имунитет срещу грип и ОРЗ.

През 2024г. в имунизационния кабинет на РЗИ са направени 1 препоръчителна имунизация срещу Варицела, 1 имунизация срещу менингококови инфекции,1 имунизация срещу Морбили, паротит и рубеола, 15 човека са обхванати с препоръчителна имунизация срещу Хепатит В и хепатит А /Туинрикс и Енжерикс Б/, 42 лица са обхванати с ТД.

Направени са 1381 ваксини срещу Covid-19, от които 594 в кабинета на РЗИ.

Със Заповед на министъра на здравеопазването в страната бяха въведени временни противоепидемични мерки против коклюш от 09.05.2024г. до 31.07.2024г, впоследствие удължени до 31.12.2024г. На основание на тази Заповед ежеседмично се изпращаше информация в Министерство на здравеопазването за броя на заболелите от коклюш с натрупване.

В имунизационния кабинет на РЗИ бяха направени 16 ваксинации срещу коклюш на бременни жени между 27-36г.с.

Работим по въведената през месец декември 2007г. програма за движение на биопродуктите.

Обучение на служителите от дирекция НЗБ през 2024 г.

Тема на курса/семинара	***База***	***Дата, продължителност***
Малария – етиология, епидемиология, клиника, диагностика, лечение, надзор и контрол	НЦЗПБ гр. София	22-23.04.2024г. 1 - инспектор
Работна среща относно изпълнението на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ в Република България, 2021-2025г;	МЗ, гр. Павел баня	06-08.11.2024г. 2 - инспектори
11-ти Национален форум БУЛНОЗО АКАДЕМИЯ на БАПКНИ	УМБАЛ „Света Анна" гр. София	14-15.11.2024г. Директор Д»НЗБ» 1 - инспектор
Среща на МЗ, СЗО и РЗИ по имунопрофилактика	Гранд хотел Астория гр. София	24-25.10.2024г. 2 - инспектори

МИКРОБИОЛОГИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ

През изминалата 2024г.- извършената дейност в лаборатория "Микробиологични изследвания" в РЗИ гр. Пазарджик имаше за цел профилактика на инфекциозните заболявания чрез съвременна и ефективна микробиологична диагностика. Ходът на всяко микробиологично изследване следва методичните указания на МЗ, Националните Референтни Лаборатории към НЦЗПБ и Стандарта по Клинична Микробиология. Отчитането на антибиотичната резистентност е изцяло съобразена с EUCAST.

През отчетната 2024г. в лаборатория "Микробиологични изследвания " са изследвани общо клинични проби разпределени както следва :

- за клинични материали – 48
- чревни материали – 2373

Изследваните урини са 5, етиологично доказани са 5. Преобладаващи са микроорганизмите от родове Е.коли -3бр., Протеус -2бр. .

Нямаме изследванаи храчки за отчетния период .

Носните секрети са 8бр., като имаме шест етиологично доказани, изолирани със Стафилококус ауреус.

Изследваните гърлени секрети през годината са 7 бр.Етиологично доказани са 2 със Стафилококус ауреус.

Нямаме изследвани за годината раневи секрети.

Изследваните през годината гинекологични секрети са 4бр. При тях са изолирани Кандида албиканс.

От общо изследвани 2373бр. проби за чревни инфекции, 2343бр. са профилактични за здравни книжки и 30бр. са за постъпване в детски заведения, санаториуми и социални домове. Нямаме доказани носители на патогенни чревни бактерии. Болните с ентероколитен синдром са 4, контактни нямаме. През отчетната година нямахме епидемични случаи свързани с изолиране на патогенни чревни бактерии.

Профилактичните изследвания за стафилококово носителство през изминалата година са 538 и от тях положителни за Стафилококус ауреус са 30бр.

За най-честите родове и видове причинители в лабораторията има изработени набори от антибиотици, които са съобразени със Стандарта по Микробиология и EUCAST.

1.За Pseudomonas: Пиперацилин, Цефтазидим,Цефепим, Ципрофлоксацин, Амикацин, Имипенем, Меропенем , Гентамицин, Пиперацилин/Тазобактам.

2.За Acinetobacter: Пиперацилин, Цефтазидим, Ампицилин-сулбактам, Амикацин, Меропенем , Имипенем, Цефепим.

3.За Staphylococcus: Оксацилин, Ципрофлоксацин, Гентамицин, Сулфометаксазол-триметоприм, Амикацин, Цефокситин , Пеницилин, Еритромицин, Клиндамицин, Ванкомицин.

4.За Streptococcus ssp.: Оксацилин, Еритромицин, Клиндамицин, Тетрациклин, Ванкомицин, Бисептол, Цефотаксим, Цефтриаксон, Пеницилин.

5.За Streptococcus pneumoniae: Оксацилин, Еритромицин, Клиндамицин, Тетрациклин, Ванкомицин, Бисептол, Цефотаксим, Цефтриаксон.

6.За E.coli: Амоксиклав, Цефуроксим, Цефтазидим, Цефтриаксон, Цефотаксим, Гентамицин, Амикацин, Ципрофлоксацин, Левофлоксацин и Бисептол.

Чрез контрол на елементите на болничната среда - стаи, манипулационни, операционни блокове, инструментариум и други, се откриват навреме санитарно-хигиенни неблагополучия в болничните отделения. За 2024г. от дирекция "НЗБ" са взети и изследвани 1101 проби.От тях несъответстващи няма.

Двукратно през изминалата година се проведе изследване на персонала и пациентите за ХИВ,Хепатит В и С и Сифилис в хемодиализните структури.

През тази година лабораторията продължи участието си в метадоновата програма за изследване на наркозависими лица.

Също така продължаваме изследването на всички съмнителни и болни от туберкулоза за СПИН.Тази програма се провежда съвместно с ПФО към СБАЛПФЗ.

Една от основните дейности на лабораторията е провеждането на АНТИ СПИН кампании в училищата, Център за психично здраве, ВУИ Ракитово, ЦНСТ Брацигово,Приют за бездомни,ЦПЗ – ЦНСГ –Д гр.Пазарджик, Завод Костал, ПГ по Икономика и Мениджмънт,ПГХХТ, МЗС гр.Септември. Работа на терен гр.Пещера и Младежки дом гр.Пазарджик.

Лабораторията извършва и изследване на взети кръвни проби за Хепатит В, Хепатит С, Сифилис и СПИН.

За 2024г. са изследвани общо 2480 проби с имуноензимен метод.

За СПИН – 952, от които 1 положителен , за Хепатит В – 688, от тях 11 положителни, за Хепатит С – 713, от тях 35 положителни. Серологичните проби за Трепонема палидум са 516, като положителните са 9.

При нас се изследват предимно бременни жени, болни на хемодиализа, болни подготвени за коронарография , пациенти , които са със съмнение или с доказана туберкулоза, по желание и за документ.

През годината участвахме във външния лабораторен контрол, организиран от НЦЗПБ по вирусология. Получихме сертификати за успешно участие в съответните контролни цикли по програмата за контрол на качеството.

Лабораторията поддържа готовност за извършване на микробиологични изследвания при епидемични ситуации.

ПАРАЗИТОЛОГИЯ

През 2024 г. дейността на лабораторията по паразитология е насочена в направленията за намаляване и ограничаване на разпространението, диагностиката и епидемиологичен контрол на местните паразитози, както и недопускане внасяне и местно разпространение на паразитози от ендемични тропически страни.

I. База и кадров състав

Настоящата база на лабораторията отговаря на изискванията за паразитологична лаборатория: приемно помещение (общо с микробиологична лаборатория), функционални лабораторни помещения, респ. за морфо- и серодиагностика, подготвително помещение,

санитарен възел. В лабораторията работи един лаборант със стаж повече от година на длъжността. Работното място на лекаря-паразитолог е в самостоятелно помещение, а на инспектора - биолог – в Дирекция „НЗБ".

Кадровият състав включва: лекар-паразитолог (работи по граждански договор, д.м., доцент, стаж по специалността 51 год.), един инспектор - биолог, един младши експерт - лаборант и един изпълнител. Екипът отговаря на нуждите от паразитологична помощ в областта (население 225 261 жители в област Пазарджик).

II. Анализ на състоянието на паразитозите в областта

<u>Местни паразитози</u>

1. Хелминтозоонози

1.1. <u>Ехинококоза</u>

През 2024 г. в област Пазарджик са регистрирани общо 9 случая на ехинококоза, изпратени за консултация с паразитолог в РЗИ - Пазарджик с епикризи и образна диагностика от хирургични клиники в гр. Пловдив и гр. Панагюрище (през 2023 г. са били 6). От тях с първична ехинококоза са всички болни (100 %), няма регистрирани случаи на рецидив; през 2023 г. има регистриран 1 рецидив. Заболяемостта от ехинококоза през 2024 г. е 3,94 %*ооо* (през 2023 г. е била 2,65 %*ооо*). От общия брой регистрирани има 4 деца до 14 години (през 2023 г. е регистрирано само едно дете с ехинококоза).

С чернодробна локализация на ехинококозата са 5 лица, с белодробна – 3 и в слезката – 1 лице. От диагностицираните ехинококозно болни 7 са оперирани, двама продължават следоперативна химиотерапия с албендазол.

Продължава диспансерния контрол на болните от ехинококоза, на които в РЗИ се предоставя консултация от специалист-паразитолог, ехографско изследване, а при възможност за консервативно лечение – хоспитализация в Университетска болница – Пловдив. На контактните в семейството се предоставя възможност за профилактично ехографско изследване за откриване на латентна ехинококоза.

1.2. <u>Трихинелоза</u>

През отчетния период – 2024 г. в областта са регистрирани 37 случая на инвазия от трихинелоза. Епидемичният взрив е в с. Левски, общ. Панагюрище, през месец януари. Източник е месо от глиган, отстрелян в Родопите. През месец февруари 2024 г., след приключване на епидемичния взрив, е изпратен отчет до МЗ и НЦЗПБ.

През м. октомври 2024 г. е изпратено напомнително писмо за профилактиката на трихинелозата през есенно-зимния сезон до директорите на всички МБАЛ, Ловно-рибарския съюз и ОПЛ.

В РЗИ регламентирано се извършва трихинелоскопско изследване на свинско месо по искане на граждани. През отчетната година не са постъпвали други материали за изследване.

1.3. <u>Тениидози</u>

През годината в областта има регистриран един случай на тениаринхоза – възрастен мъж от с. Кръстава, общ. Велинград. Проведено е етиологично лечение в дома с йомезан и

контролните изследвания са негативни. (През 2023 г. няма регистрирани случаи на тениаринхоза).

2. Контактни паразитози

2.1. Ентеробиоза

За областта екстензитетът на инвазия за ентеробиоза през 2024 г. е 1,15 % (0,89% за 2023 г.). Изследвани са общо 8 227 проби, от които с ентеробиоза са диагностицирани 95 лица (през 2023 г. са били изследвани 9 865 проби, от които 88 са били опаразитени).

Обхванати са общо с изследвания децата и персоналът на 82 детски заведения и социални домове (3 641 деца), сред които са диагностицирани 85 заболели с ентеробиоза. От изследваните в общо 3 заведения за социални услуги за деца (48 деца) и 6 предучилищни групи (62 деца) опаразитени деца не са открити, а в 73 детски градини (3531 деца) са открити 85 опаразитени деца (2,41%), лекувани своевременно.

2.2. Хименолепидоза

От изследвани с хелминтоовоскопия 6 978 лица няма диагностицирана хименолепидоза, както и предходната година. Изследвани са профилактично децата от детските заведения в областта, ученици и възрастни граждани за здравни книжки.

2.3. Гиардиоза (ламблиоза)

Изследвани за ламблиоза са 6 978 по профилактични показания. През 2024 г. са регистрирани два случая при профилактично изследване на възрастни за здравна книжка. През предходната 2023 г. не е имало регистрирани случаи на гиардиоза.

3. Геохелминтози

3.1. Аскаридоза

За геохелминтози са изследвани по профилактични показания 6 978 лица. През годината има диагностицирано едно възрастно лице с аскаридоза. През предходната 2023 г. няма диагностицирани лица с аскаридоза.

Можем да приемем, че аскаридозата е ерадикирана като ендемично заболяване в областта.

3.2. Трихоцефалоза.

От 6 978 профилактичните изследвания на фекалии през 2024 г. няма диагностициран случай с трихоцефалоза, както и през предходната 2023 г.

При проведените в предишните години санитарно-паразитологични изследвания на проби почва от различни терени и бивши ендемични селища, както и през последните 10 години геохелминтни яйца – от аскарис и трихоцефалус не се откриват. Фактически ендемични селища в областта няма.

Внасяни паразитози

През отчетната 2024 г. в РЗИ – Пазарджик не са правени изследвания за малария по клинични и профилактични показания. Диагностицирани случаи на малария от областта няма.

В началото на потенциално-ендемичния за малария сезон (м. май) е разпространено напомнително писмо за профилактика, диагностика и лечение на маларията до директорите

на МБАЛ, ДКЦ, МЦ и до ОПЛ в областта. През м. ноември 2023 г. са отчетени в МЗ и НЦЗПБ мероприятия против малария, проведени в РЗИ за периода април – октомври 2023 г.

III. Лабораторно-диагностична дейност

През 2024 г. морфодиагностично за хелминти и протозои в РЗИ са изследвани 6 978 лица (през 2023 г. са били 6 820).

Серологични материали за изследване за ехинокок, трихинела и токсоплазма на са посъпвали през 2024г. (през 2023 г. също не са провеждани изследвания).

Направени са 74 изследвания за еозинофили в ДКК при еидемичния взрив от трихинелоза в с. Левски.

През годината са постъпвали проби за санитарно-паразитологични изследване за трихинелоза (през 2023 г. санитарно-паразитологично е изследвана само една проба). Санитарно-паразитологични изследвания на почва в детски заведения – 12 броя (негативни).

Лабораторията по паразитология през 2024 г. не е участвала в системата на националния външен контрол на лабораторната диагностика от НЦЗПБ – МЗ.

IV. Противоепидемична дейност

През 2024 г. по контрола на паразитозите са извършени 203 проверки от инспектора (планувани 188).

Извършени са епидемиологични проучвания на 37 случая на трихинелоза (трихинелозен взрив от с. Левски, общ. Панагюрище) и на 9 случая с ехинококоза.

Оказана е организационно-методична помощ на ОПЛ и на медицинския и помощен персонал в детските заведения, контролирани от инспектора.

V. Лечебно-консултативна дейност

През годината лекарят-паразитолог е провел амбулаторни консултации на 86 пациенти с паразитни заболявания и съмнения за такива. На диспансерен принцип се проследяват периодично пациенти, лекувани оперативно или консервативно за ехинококоза, като се ползва ехографска диагностика в отделението по образна диагностика на МБАЛ – Пазарджик.

VI. Здравно-промотивна дейност

Напомнителни писма с профилактични мерки срещу внасяне на малария, както и срещу трихинелозни взривове през рисковите сезони са изпратени своевременно до директорите на МБАЛ, ОПЛ и ловни дружинки в областта (чрез Ловно-рибарския съюз – Пазарджик).

VII. Научна дейност

През годината лекарят-паразитолог и биологът от Дирекция НЗБ са участвали в XI национален симпозиум по екзотични инфекциозни и паразитни болести и Ковид-19 инфекции /м. май, к.к. Цигов чарк/ с 4 научни презентации, както и в конгрес по инфекциозни болести в обществото, София, м. ноември 2024 г.

ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"

Дейността на Дирекция "Обществено здраве" при РЗИ - Пазарджик през изминалата 2024 г. бе с насоченост изпълнението на основните цели в плана.

1. Организиране и ефективно осъществяване на държавната здравна политика на територията на област Пазарджик.

2. Превръщане на профилактиката в задължителен елемент на всички нива.

3. Повишаване ефективността на държавния здравен контрол.

Поставените цели се реализираха чрез:

1. Провеждане на ефективен здравен контрол по прилагане на законодателството на ЕС и на националното законодателство за обекти с обществено предназначение, за продукти, стоки и дейности със значение за здравето на човека и за фактори на жизнената среда.

2. Извършване на независима, компетентна и прозрачна инспекционна дейност при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.

3. Провеждане на системен, в съответствие със законодателството и препоръките на ЕС мониторинг и оценка на факторите на жизнената среда с оглед предотвратяване на възможните рискове за здравето на населението.

4. Провеждане на лабораторни изследвания при спазване на процедурите, съгласно получената акредитация по БДС ISO 17 020.

5. Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.

6. Продължаване на дейностите по приети национални програми и политики за ограничаване на заболяемостта и смъртността от социално-значими заболявания, свързани с поведенческите фактори на риска (тютюнопушене, нездравословно хранене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност и др.) и факторите на риска в околната среда.

7. Анализиране на регионално ниво на демографските показатели и здравното състояние на населението и търсене на зависимост между тях и факторите на жизнената среда и начина на живот с оглед разработване на регионални профилактични програми.

8. Разширяване на инициативите за промоция на здраве, повишаване на информираността на населението за основните предпоставки за здравословен начин на живот.

9. Провеждане на системни дейности за подготовката и повишаването на квалификацията на кадрите от дирекция „ОЗ" при РЗИ – Пазарджик.

10. Подобряване ефективността на действащите на регионално ниво съвети по определени здравни проблеми.

11. Осъществяване на ефективна координация на РЗИ с другите регионални структури на държавната власт при изпълнение на дейностите по държавния здравен контрол и по профилактика на болестите и промоция на здраве.

12. Предоставяне на своевременна и достоверна информация на обществеността за резултатите от провеждания държавен здравен контрол.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА НА ДИРЕКЦИЯ "ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ" ПРИ РЗИ - ПАЗАРДЖИК

Дирекция „Обществено здраве" е част от специализираната администрация на РЗИ – Пазарджик.

Дирекция „Обществено здраве" се ръководи от директор на дирекция, който е с образователно-квалификационна степен магистър по медицина и с придобита специалност „Обща хигиена".

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА И ФУНКЦИИ:

Дирекция „Обществено здраве" е организирана от следните три отдела:

- *Отдел "Държавен здравен контрол"*
- *Отдел "Профилактика на болестите и промоция на здравето"*
- *Отдел „Лабораторни изследвания"*

Числениият състав на дирекция „Обществено здраве", съгласно Приложение №13 към чл. 26 от Устройствен правилник на регионалните здравни инспекции (обн. ДВ бр.6/2011 г., изм. ДВ бр.89/2016 г.) е **28 щатни бройки**:

Заетостта на длъжностите в дирекция ОЗ през **2024 г.** бе:

заети длъжности - 27,

вакантни - 1:

Директор на Д ОЗ – **1** заета (лекар, със специалност „Обща хигиена").

- **Отдел ДЗК (11 щатни бройки)**

Заети длъжности - 11:

- Началник отдел ДЗК – 1 (лекар, със специалност „Комунална хигиена");
- Главни инспектори – 3;
- Инспектори – 7;

- **Отдел ПБПЗ (8 щатни бройки)**

Заети длъжности - 7:

- Началник отдел ПБПЗ – 1;
- Главни инспектори – 3;
- Главен експерт – 1
- Старши експерт - 1
- Инспектор - 1

Вакантни длъжности – 1:

- Главен инспектор – 1

- **Отдел ЛИ (8 щатни бройки)**

Заети длъжности - 8:

- Началник отдел ЛИ – 1
- Главни експерти – 5;
- Главен специалист – 1;
- Изпълнител – 1;

СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ:

През 2024 година служителите на Д „ОЗ” при РЗИ - Пазарджик взеха участия в следните обучения, семинари и работни срещи:

1. Интегрирана информационна система за събиране и отчитане на дейностите по държавен здравен контрол. Често допускани грешки при въвеждането на информация. Практически въпроси, свързани с работата с информационната система.

Он-лайн, по писмо на МЗ, 2 дни – 22.02.÷23.02.2024 г., (всички инспектори от Д ОЗ)

2. Измерване и оценка на шум в околната среда. Нормативни документи.

НЦОЗА – София, 2 дни – 18.03.÷19.03.2024 г., (1 служител: инж. Божидар Костадинов гл.експерт в отдел ЛИ)

3. Участие в Работна група, създадена със Заповед № РД-02-26/02.02.2024 г. на Заместник-министъра на здравеопазването, за изменение и допълнение на Наредба № 1/2020 г. за дейността на здравните медиатори

(писма на МЗ с вх. № ОЗ-165/20.02.2024 г. и вх. №ОЗ-191/28.02.2024 г.)

3 дни: 19.02.2024 г., 15.03.2024 г. и 17.04.2024 г., (2 служители: Ирина Атанасова – началник отдел ПБПЗ и Анелия Куртакова – гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

4.Хигиенни изисквания към козметичните продукти. Новости в законодателството.

НЦОЗА – София, 2 дни – 01.04.÷02.04.2024 г., (2 служители: инж. Петя Петрова – гл. експерт в отдел ЛИ и Силвия Ветренска – гл. експерт в отдел ЛИ)

5. Работна среща за представяне на дейността по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023 -2027 г.

(писмо на МЗ с рег.№ 04-15-115/30.05.2024 г.), гр. Несебър, 3 дни – 19.06.÷21.06.2024 г., (2 служители: д-р Светлана Михайлова – директор на Д ОЗ и Ирина Атанасова – началник на отдел ПБПЗ)

6. Национална среща на регионалните координатори по НППХНБ 2021-2025 г.

(по писмо на МЗ), НЦОЗА - София, 2 дни - 27.08÷28.08.2024 г. (1 служител: Анелия Куртакова – гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

7. Национална информационна среща за повишаване капацитета на експертите от РЗИ в областта на алкохола, тютюнопушенето и храненето по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести

(по писмо на МЗ №48-00-58/16.08.2024г.), гр. Плевен, 3 дни – 09.10÷11.10.2024 г. (1 служител: Анелия Куртакова – гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

8. Работна среща по Проект „Повишаване на качеството на образованието и грижите в ранна детска възраст, чрез укрепване на управлението, мониторинга и оценката“, финансиран чрез инструмента на техническата подкрепа на Европейската комисия.

(писмо на заместник-министър на образованието № Х0201-461/16.10.2024г.), съвместно с представител на РУО– Пазарджик, гр. София, 1 ден – 22.10.2024 г., (1 служител: Ирина Атанасова – началник на отдел ПБПЗ)

9. Национална обучителна среща „Инициатива за здраве и профилактика"

(по писмо на Национална мрежа на здравните медиатори и под патронажа на Министерство на здравеопазването № 08-900/29.10.2024г.), гр. София, 3 дни - 07.11÷09.11.2024 г. (1 служител: Анелия Куртакова – гл. инспектор в отдел ПБПЗ)

10. Семинар за популяризиране на дейностите по проект № BG16M1OP002-1.017-001 „ПУРБ 2022-2027"

по покана на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район" (писмо изх.№ ПУ-05-22/25.11.2024 г.) гр. Пловдив, 1 ден – 02.12.2024 г., (1 служител: Костадин Лазаров –

инспектор в отдел ДЗК)

11. Специфични микробиологични показатели, въведени с изменението на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

НЦОЗА – София, 1 ден – 03.12.2024 г., (1 служител: Силвия Ветренска – гл. експерт в отдел ЛИ)

Освен упоменатите курсове в дирекция „Обществено здраве" се работеше постоянно и целенасочено през годината за повишаване квалификацията на служителите чрез различни форми на обучение и самообучение.

През цялата 2024 г. систематично от страна на юриста на Инспекцията се оказваше методична помощ на служителите от Дирекция „ОЗ".

ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА ПО ТЕКУЩ ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ НА ДИРЕКЦИЯ "ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ"

Подлежащи на държавен здравен контрол от служителите на Дирекция "ОЗ" при РЗИ - Пазарджик, през 2024 г., бяха по план **2739** обекта, от които:

1. **обекти с обществено предназначение,** контролирани от отдел „ДЗК" по Закона за здравето – **2736 бр**.

2. **обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води**, контролирани от отдел „ПБПЗ" по Закона за храните – **3 бр.**

Служителите от отдел "ДЗК" на Д "ОЗ" към началото на 2024 г. планираха за контрол **2736** обекта с обществено предназначение.

Обектите за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, контролирани от служител от отдел ПБПЗ през 2024 г. бяха **3 бр.** (1 обект за бутилиране на натурална минерална вода, 1 обект за бутилиране на трапезна вода и 1 обект за бутилиране на изворна вода).

Общият брой на извършените проверки на обекти с обществено предназначение, от служителите на отдел ДЗК през 2023 г. е 3411 проверки.

В обектите за производство на бутилирани води – 3 бр. от служителите в отдел ПБПЗ са извършени общо 12 проверки.

Мерки за административна принуда, предприети от Д „ОЗ"

	Д ОЗ 2023 г.	**Д ОЗ 2024 г.**
1.Издадени предписания	**113**	**135**
2.Общо съставени актове	**7**	**16**
3.Заповеди за заличаване регистрацията	**149**	**115**
4.Заповеди за спиране експлоатацията на обекти или части от тях	**-**	**2**
5.Заповеди за спиране на дейност	**-**	**-**
6.Заповеди за спиране реализацията на продукти и стоки	**-**	**2**
7.Заповеди за изтегляне от пазара и/или изземване от потребителите на стоки и продукти	**-**	

I. ОТДЕЛ "ДЪРЖАВЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ"

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В ОТДЕЛА

Организационна структура на отдел ДЗК, дирекция ОЗ на РЗИ гр. Пазарджик:

Началник отдел ДЗК – 1 бр.;

Главен инспектор – 3 бр.;

Инспектори – 7 бр.

Двама от здравните инспектори са с месторабота в гр. Велинград. Останалата част от сътрудниците на отдела работят в град Пазарджик. Половината от служителите в отдела са с дългогодишен опит.

ОРГАНИЗАЦИЯТА по осъществяването на държавния здравен контрол на обектите с обществено предназначение в Пазарджишка област през 2024 г. се основаваше на териториален и екипен принцип. Обектите и допълнителните задачи на сътрудниците на отдел ДЗК са разпределени между тях със заповеди на Директора на РЗИ. Подлежащите на контрол обекти с обществено предназначение, намиращи се на територията на област Пазарджик, са разпределени между служителите.

ПЛАНИРАНЕТО на дейността на отдел ДЗК за 2024 г. се извърши на база получено Указание на МЗ. Изготвянето и изпълнението на плана за лабораторен контрол на продукти, имащи значение за здравето на населението, също беше съобразен с изискванията на МЗ.

Планирането на основните количествени показатели е годишно и тримесечно. На тази база се изготвиха индивидуални планове на всички сътрудници, с конкретни видове и брой обекти за проверка, възложени допълнителни задачи и лабораторен контрол.

Ежеседмично в отдел ДЗК се провеждат съвещания, на които се планират и отчитат текущите задачи за изпълнение от сътрудниците, уточняват се заявки за транспорт, дискутират се писма на МЗ, публикувани нормативни документи в Държавен вестник и т.н. Всеки сътрудник отчита извършената дейност през седмицата, попълвайки типов седмичен индивидуален отчет. Създадена е необходимата организация за придвижване на обработени преписки от служителите извън областния град към централата. Всеки служител отразява дейността си в електронната система за отчитане на контролната дейност на обекти и продукти. На съвещанията на отдел ДЗК се изготвят седмични графици за пътуване, съдържащи маршрута на служебния транспорт по населени места и екипа от служители на отдела, който се предвижда да пътува. Обсъждат се и съвместни задачи с другите отдели в дирекцията, съвместни пътувания, както и организационни задачи, свързани с ежедневната ни работа.

На всеки сътрудник от отдела е издадена заповед, подписана от директора на РЗИ-Пазарджик, в която са описани обектите с обществено предназначение по населени места, които подлежат на контрол през годината.

I. ДЕЙНОСТ ПО ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЗДРАВЕН КОНТРОЛ

Със заповеди на директора на РЗИ - Пазарджик са определени специалистите от отдел ДЗК, участващи в заседанията на ЕС на съответните общини, други ведомства и областна администрация.

Планирането на основните количествени показатели на дейността по ПЗК е годишно и тримесечно, в съответствие с изпратените от МЗ указания.

Дейността по предварителния здравен контрол включва в себе си:

1. Участие на служителите от отдела в заседанията на експертните съвети и комисии по ЗУТ към общините на територията на Пазарджишка област, експертни съвети към РИОСВ, експертни съвети към Областна дирекция "Земеделие" гр. Пазарджик и в експертния съвет към РЗИ Пазарджик;
2. Проверки по време на строителство на големи производствени обекти, които ще произвеждат стоки, имащи значение за здравето на населението;
3. Издаване на становища относно готовността на обектите за въвеждане в експлоатация след извършени измервания на фактори на работната среда;
4. Участие в Държавни приемателни комисии за въвеждане в експлоатация на строежите от I-ва, II - ра и III - та категория;
5. Проверки на обекти с обществено предназначение, преди извършването на регистрация по реда на Закона за здравето.

На ЕС към общините, определените специалисти от отдела взеха участие в 36 заседания. Специалистите от отдел ДЗК са присъствали на 5 заседания на комисията по чл.17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ към ОД "Земеделие", в които са разгледани 49 документации.

На ЕС в общините и други ведомства за 2024 г. са разгледани общо 406 устройствени схеми и планове и 5 броя инвестиционни проекти. От тях няма несъгласувани проектни документации.

На Екологичния ЕС към РИОСВ-Пазарджик, определените специалисти от отдела взеха участие в две заседания, на които се разгледаха по един проект на всяко едно заседание.

В РЗИ - Пазарджик функционира експертен съвет по ЗТЕ, назначен със заповед на директора на РЗИ, състоящ се от шест постоянни членове (лекари и инженери).

Заседанията на ЕС по ЗТЕ в РЗИ - Пазарджик се провеждат ежеседмично (всеки петък). Разглеждат се всички постъпили документи:

- ПУП в регулация, ПУП за промяна предназначението на земеделска земя;

- Документации по Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ. бр. 25 от 2003г.) и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Обн. ДВ. бр.57 от 2004г.) към Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91 от 2002г.);

- Инвестиционни проекти - ПСД, промени по време на строителство, разширение и реконструкция на обекти;

- Проекти за проучване, проектиране, учредяване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони (СОЗ) около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване от повърхностни, подземни и минерални води.

След разглеждане на представената документация и след извършен оглед на място (когато това се изисква при съгласуване на ПУП в регулация и ПУП за промяна предназначението на земеделска земя, при необходимост), ЕС по ЗТЕ взема решения за всеки конкретен случай, които се описват подробно в протокола от заседанието на ЕС.

През 2024 г. се проведоха 41 заседания на ЕС по ЗТЕ. Здравните заключения, които се издават са по утвърдени от МЗ бланки, съгласно Наредба № 36/2009г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол.

Специалистите, работещи по предварителния здравен контрол оформят, подготвят и съхраняват в архив досие на всеки разгледан обект на ЕС по ЗТЕ.

През 2024 г. броят на издадените Здравни заключения за съгласуване на проект за общ/подробен устройствен план (устройствена схема) са 118 бр., от тях няма несъгласувани проекти.

Разгледаните и съгласувани документации по Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Обн. ДВ. бр.25 от 2003г.) и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Обн. ДВ. бр.57 от 2004г.) към Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91 от 2002г.) през 2024г. са 93. Когато се налага за някоя от преписките се изисква допълнителна

информация, относно степента на значимост на въздействие и риск за човешкото здраве (прах, шум и др.) и предприемане на мерки с цел опазване здравето на хората.

Броят на издадените здравни заключения за оценка на инвестиционни проекти през 2024 г. е 69 броя, от тях няма несъгласувани проекти.

Броят на издадените становища за съгласуване на проекти за СОЗ за водоизточнизи на питейно-битово водоснабдяване през 2024 г. е 6 броя.

През годината регулярно се извършваха проверки по време на строителството на големи производствени обекти, които ще произвеждат стоки, имащи значение за здравето на населението, както и на други новостроящи или реконструиращи се обекти, подлежащи на контрол по Наредба № 9 от 21.03.2005г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните здравни инспекции (Обн. ДВ. бр.28 от 2005г., изм. ДВ. бр.50 от 2006г., изм. ДВ. бр.61 от 2008г., изм. ДВ. бр.14 от 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 2011г.). Проверките се извършваха от екип специалисти, като проверката приключва с оформянето на протокол, който се подписва от възложителя на обекта. Извършена е една проверка по време на строителство на обект с обществено предназначение.

Специалистите по предварителния здравен контрол в отдел ДЗК през 2024 г. взеха участие в 55 броя Държавни приемателни комисии за обекти от I-ва, II- ра и III-та категория по ЗУТ и 2 броя комисии за приемане на СОЗ на питейни водоизточници, съгласно ЗВ..

През 2024 г. продължи извършването на регистрация на обекти с обществено предназначение по Наредба № 9 от 21.03.2005г. за условията и реда за създаване и поддържане на публичен регистър на обектите с обществено предназначение, контролирани от регионалните здравни инспекции (Обн. ДВ. бр.28 от 2005г., изм. ДВ. бр.50 от 2006г., изм. ДВ. бр.61 от 2008г., изм. ДВ. бр.14 от 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 2011г.).

Общият брой новорегистрирани обекти с обществено предназначение от служителите по предварителния здравен контрол в отдел ДЗК е 172. Регистрацията на новите обекти с обществени предназначение се извършваше по утвърдена процедура. По искане на заявителя е прекратена един брой открита процедура по регистрация в хода на административното производство.

Служителят от отдел ДЗК, извършващ предварителен здравен контрол, допълнително изпълнява текущ контрол върху част от регистрираните в РЗИ - Пазарджик централни водоизточници и водоснабдителни съоръжения на територията на област Пазарджик, включително и осъществяване на контрол по спазване на установените с нормативен акт забрани и ограничения за тютюнопушене в закрити обществени места, съгласно изискванията на чл. 56 от Закона за здравето.

II. ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ.

Контролът бе разделен в следните основни направления:

1. Предварителен здравен контрол;

2. Контрол на обекти с обществено предназначение;

3. Контрол на продукти и стоки със значение за здравето на човека;

4. Контрол на дейности със значение за здравето на човека.

Служителите от отдел ДЗК на Д ОЗ при РЗИ гр. Пазарджик към началото на 2024г. планираха за контрол 2 736 обекта с обществено предназначение.

ВИД ОБЕКТИ	2024 г. начало	2024 г. край
Обекти с обществено предназначение	**2 736**	**2 789**

За отчетния период в обектите, подлежащи на контрол, са извършени общо 3411 броя проверки.

Общият брой на извършените проверки от служителите на отдел ДЗК през 2024 г. на обекти с обществено предназначение, продукти и дейности, имащи значение за здравето на хората е 4143 проверки.

МЕРКИ ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ПРИНУДА

ВИДОВЕ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ	2024 година
Предписания	**129**
Съставени актове	**5**
Заповеди за спиране експлоатацията на обекти	**2**
Заповеди за спиране на дейност	**-**
Заповеди за забрана реализацията на стоки и продукти	**2**
Заповеди за изтегляне от пазара	**-**

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ С ОБЩЕСТВЕНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

През 2024 г. служителите от отдел ДЗК извършиха 263 текущи проверки в 260 обекта с обществено предназначение, като вилни и туристически селища, средства за подслон, хотели, мотели, семейни хотели, туристически хижи, къщи за гости, самостоятелни стаи и други места за настаняване. Акцент при извършване на контрола бе поставен по отношение на:

Състоянието на сградния фонд, поддържането на материалната база в обектите, обзавеждането, отоплението и вентилацията на помещенията, спазване на добрите хигиенни практики-методи, осигуряване на необходимите средства за почистване и дезинфекция, както и осигуреност с чисто спално бельо и кърпи и разделно съхранение на същите.

Специално внимание се обърна на дейностите по осигуряване на необходимите условия за изпиране на прането, в съответствие с изискванията на Наредба № 12 за здравните изисквания към обществените перални - публ. ДВ бр. 98/2018 г. Не са констатирани системни и груби нарушения на добрите хигиенни практики при текущия контрол. За констатирано

нарушение: откриване на обект с обществено предназначение без регистрация в РЗИ-Пазарджик - хотел са издадени предписание за спиране на обект с последваща заповед за спиране и е съставен акт на юридическо лице, съгласно чл.36. ал.1 от ЗЗ.

Във връзка с постъпил сигнал на обект - туристическа хижа е извършена насочена проверка, констатирано е нарушение по смисъла на чл. 56, ал. 1 от Закона за здравето по спазване на забраната за тютюнопушене и е съставен акт на физическо лице.

При извършените проверки през годината в гореописаните обекти е констатирано стриктно спазване на правилата за добра хигиенна практика. Използваните в обектите биоциди са в срок на минимална трайност и разрешени за пускане на пазара. Издадени са 2 предписания за провеждане на профилактични мероприятия във връзка с легионелозата. Същите са с постоянен срок на изпълнение.

На територията на РЗИ - Пазарджик са регистрирани 37 спортни обекта и 40 фитнес зали и центрове, които са обхванати с 91 проверки. При извършвания контрол се наблюдаваше съответствието на тези обекти с изискванията, описани в Инструкция № 34 за хигиената на спортните обекти и екипировка - ДВ бр. 18/1984 г., спазване режима и методите на почистване и дезинфекция на помещенията и използваните биоциди за целта, както и по отношение спазването на забраната за тютюнопушене съгласно чл. 56 от Закона за здравето. През годината са издадени три предписания за спортни обекти - два стадиона и една спортна зала, касаещи подобрения в материално-техническата база на обектите. Предписанията за един от стадионите и спортната зала е със срок на изпълнение през 2025 г., а предписанието за другия стадион е изпълнено в определения срок.

При извършване проверки на театри, читалища и киносалони акцент бе поставен върху състоянието на материално-техническата база, спазването на чл. 56 от Закона за здравето, както и спазването на правилата за добрата хигиенна практика. През годината са проверени общо 77 обекта, обхванати с 80 проверки и са издадени 4 предписания за читалищни сгради, касаещи отстраняване на течове и ремонт на покривни конструкции, ремонт на рушаща се фасада, измазване и боядисване на помещения. Три от предписанията са със срокове за изпълнение през 2025г. За неизпълнение на предписание за провеждане на задължителни хигиенни и противоепидемични мерки е съставен акт, предписание за спиране на част от обект потвърдено със заповед за спиране на част от обект.

По текущ контрол са извършени 204 проверки на компютърни и интернет зали, както и 39 проверки на игрални зали на територията на област Пазарджик. Приоритет при извършване на проверките бе съответствието на обектите с нормативните изисквания по отношение на устройство, обзавеждане, технически средства, експлоатация, спазване на чл. 56 от Закона за здравето за забрана на тютюнопушенето. При проверките не са констатирани нарушения, изискващи прилагането на административно-наказателни мерки.

През изтеклата 2024 г. с контрол са обхванати 684 обекта, включващи: бръснарски, фризьорски и козметични салони, сауни, солариуми, СПА и уелнес центрове, ателиета за татуировки и поставяне на обеци. При извършените общо 716 проверки отново акцента беше поставен върху стриктното спазване на добрите хигиенни практики, употребата на биоциди,

разрешени за пускане на пазара, както и на използваните козметични продукти за професионална употреба и тяхното съответствие с разпоредбите на Регламент 1223/09 на ЕС, както и спазване изискванията на чл. 56 от Закона за здравето, извършване на предварителните и периодични медицински прегледи и изследвания в съответствие с Наредба № 15 на МЗ - ДВ бр.77/1987г. Констатирани са несъответствия в един обект - СПА център. Във връзка с това е издадено едно предписание за извършване на ремонтни дейности.

При извършените проверки на 18 обществени тоалетни и 21 обществени бани съществено внимание се отдели на необходимостта от спазване на добрите хигиенни практики в тези обекти по отношение на дезинфекционния режим, изправност на ВиК инсталациите и извършване на спешни ремонти. В резултат на проведения контрол са издадени общо 3 предписания, касаещи извършването на ремонтни дейности по поддръжката на сградния фонд. Едно от предписанията се отнасят за обществени бани и две за обществени тоалетни.

На територията на област Пазарджик са регистрирани 33 обществени перални, обхванати през 2024 г. с 39 проверки. При извършването на контрола акцент бе поставен върху:

- Съответствието на материалната база и оборудването с изискванията на Наредба 12 за здравните изисквания към обществените перални публ. ДВ бр. 98/2018 г.
- Спазване последователността на технологичния процес, като не се допуска пресичане пътя на чистото и нечистото пране, както и върху термодезинфекционния и химиотермодезинфекционен метод на изпиране, спазване на добрата хигиенна практика;
- Извършването на предварителни и периодични медицински прегледи на персонала, в съответствие с чл. 25 от горецитираната наредба.

За установени несъответствия по поддържане оборудването, както и нарушения в последователността на технологичния процес има 3 действащи предписания от предходната година с удължен срок на изпълнение след представена аргументирана писмена молба от собствениците на обектите.

Извършени са 13 проверки в регистрираните на територията на областта железопътни гари и автогари. При проверките съществено внимание се отдели на необходимостта от спазване на добрите хигиенни практики в тези обекти по отношение на поддържането на чистотата в сградите и прилежащия към тях терен, както и използваните биоциди за дезинфекция на същите. За периода на проверките е издадено едно предписание за обект - ж.п. гара, касаещо извършване на ремонт в санитарните възли, разположени самостоятелна сграда.

По отношение на транспортните средства за обществен превоз, транспортните средства със специално предназначение, а именно: санитарни автомобили за превоз на болни, автомобили за превоз на лекарства и консумативи в хуманната медицина и автомобили за превоз на тленни останки са извършени общо 48 проверки, при регистрирани 44 такива. Приоритет при извършването на поверките беше поддържането на автомобилите в добро хигиенно състояние, провеждането на ефективни дезинфекционни мероприятия и използваните биоциди за целта. По време на проверките не са констатирани нарушения.

Всички 79 регистрирани гробищни паркове на територията на област Пазарджик са обхванати с еднократни проверки. Не са установени съществени нарушения на Наредба № 2 от 2011 г. за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници - публ. ДВ бр. 36/2011 г. При извършваните проверки основно се следеше за поддържане чистотата около и в самите гробищни паркове, осигуряване на достатъчно контейнери за събиране на отпадъците при почистване, с оглед да не се допуска образуване на микросметища около тях. По време на проверките не са констатирани нарушения.

През 2024 г. са проверени 37 оптики, обхванати с 37 проверки. Контрола основно бе насочен към спазване изискванията на Наредба № 19 за устройството и дейността на оптиките и здравните изисквания към тях, обн. ДВ бр. 79/2008 г. В процес на извършения контрол не са констатирани нарушения.

ТЕКУЩ ЗДРАВЕН КОНТРОЛ НА ДЕТСКИ И УЧЕБНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИ ОБЕКТИ

През учебната 2023/2024 г. на територията на област Пазарджик на контрол от страна на РЗИ-Пазарджик подлежаха общо 111 учебни заведения, както следва: 110 училища (10 - държавни и 100 - общински) и 1 брой ВУЗ. В подлежащите на контрол 111 училища до края на изминалата учебна година са извършени общо 145 проверки с цел оценка на състоянието им.

Контролът на учебните заведения бе насочен основно към поддържане на добрата хигиена в учебните сгради и прилежащата към тях територия, спазване на седмичните учебни разписания, спазване забраната за тютюнопушене. Друг акцент при проверките бе състоянието на материално-техническата база на учебните заведения - поддържане на сграден фонд, затревени площи, спортни площадки, обезопасеност на спортни уреди.

В резултат на проверките са издадени 20 предписания за провеждане на мероприятия, касаещи поддържане на училищни сгради, подмяна на обзавеждане, осигуряване на безопасност при ползване на спортни площадки и физкултурни салони и осигуряване на резервни съдове за вода. Контролът по изпълниние на предписанията е осъществен в пълен обхват. Констатирано е, че 12 от издадените предписания са изпълнени. По-мащабни предписани мероприятия са - отстраняване на течове от покривната конструкция, ремонт на физкултурен салон, ремонт на санитарни възли.

Част от учебните заведения, които ще продължат да изпълняват предписаните мероприятия през следващата календарна година са:

- ОУ „Христо Ботев", с. Главиница - ремонт на физкултурен салон с удължен срок до 30.08.2025 г.;

- ПГХВТ „Атанас Ченгелев", гр.Пещера - ремонт на физкултурен салон с удължен срок за изпълнение до 30.08.2025 г.;

- ОУ „Христо Ботев", с. Семчиново - ремонт на физкуртурния салон с удължен срок до 30.10.2025 г.

- СУ „Кирил и Методий", гр.Велинград - ремонт на физкуртурния салон с удължен срок до 30.12.2025 г.;

- НУ „Никола Фупнаджиев", гр. Пазарджик - ремонт на сградния фонд с удължан срок до 30.12.2025г.;

- ОУ „Стефан Захариев", гр. Пазарджик - ремонт на физкултурен салон с удължен срок до 30.08.2025г.;

- СОУ „Димитър Гачев", гр. Пазарджик - ремонт на физкултурен салон с удължен срок до 30.08.2025г.;

- ОУ „Отец Паисий", с. Огняново - ремонт на сграден фонд с удължен срок до 30.08.2025г.;

- ОУ „Христо Ботев", с. Карабунар - ремонт на сграден фонд с удължен срок до 30.08.2025г.;

- ОУ „Христо Ботев", с. Сарая - ремонт на сграден фонд с удължен срок до 15.09.2025г.

За периода са извършени 9 проверки на ученически и студентски общежития, в резултат на които е издадено едно предписание за отстраняване на течове по таваните и стените и възстановяване на мазилката, измазване и боядисване. Предписанието е изпълнено в срок.

През 2024 г. са извършени проверки в детски заведения (детски градини, ясли и задължителни подготвителни групи) - 146, в школи - музикални, езикови, цетрове за работа с деца, бази за детски и ученически отдих и туризъм - 60.

Детските заведения са 122 на брой, от тях: 101 са детски градини и 21 детски градини с яслени групи. В общия брой на детските градини фигурира и броя на ДГ, разкрити в учебните заведения. В област Пазарджик има регистрирана една частна детска градина в с. Синитово. Всяко детско заведение е обхванато с проверка. Там където е необходимо са извършени и повторни проверки.

Акцентът при проверките в детските заведения бе насочен основно към спазване изискванията на Наредба № 3, обн. ДВ бр. 15 от 2007 г., по отношение на сграден фонд, оборудване и обзавеждане на помещенията, спазване правилата за добри хигиенни практики, използване на биоциди, разрешени от МЗ и в срок на трайност, правилната стерилизация на трапезната посуда, неколкократното измиване и дезинфекция на санитарните възли, индивидуални чаши за пиене на вода и всички други изисквания, свързани със създаване на благоприятна и здравословна жизнена среда за отглеждане и възпитание на децата. В резултат на провеждания контрол в детските заведения от страна на РЗИ - Пазарджик има издадени 13 предписания, касаещи, поддържането на сградния фонд и прилежащи към него територии съгласно Наредба № 3 за здравните изисквания към детсктие градини и осигуряване на резервни съдове за вода. Седем от общо издадените 13 предписания са изпълнени, 6 са в процес на изпълнение.

През годината успоредно с останалите проверки се извърши контрол и за спазване на здравните изисквания по чл. 56 ал. 1 и чл. 56а от Закона за здравето, касаеща забраната

за тютюнопушенето и чл. 54 и чл. 54а от Закона за здравето, относно забраната на нерегламентираната употреба на райски газ. При проверките не са констатирани нарушения.

През отчетния период са извършени общо 59 проверки на специализирани институции за предоставяне на социални услуги - домове за деца, домове за възрастни хора с увреждания, социално-учебно професионални цетрове, домове за стари хора, приюти и центрове за временно настаняване. За констатирани несъответствия по поддръжката им са издадени 5 предписания, като две от тях са за осигуряване на резервни съдове за вода.

III. КОНТРОЛ НА ПРОДУКТИ И СТОКИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

1. ВОДОСНАБДЯВАНЕ И МОНИТОРИНГ

Област Пазарджик включва 12 общини с 8 ВиК-дружества, обслужващи водоснабдителните обекти, осигуряващи централното водоснабдяване на населените места.

Всички селища в област Пазарджик са централно водоснабдени от повърхностни и подземни водоизточници.

В област Пазарджик централното водоснабдяване е разпределено в 77 водоснабдителни зони. За целта се ползват - 186 бр. централни водоизточника. Шест ВиК-дружества в региона експлоатират 17 броя повърхностни водоизточници, използвани за питейно-битово водоснабдяване в общините Белово, Велинград, Ракитово, Батак, Стрелча и Панагюрище. По-голямата част от водоизточниците водоснабдяват населени места до 5 000 жители.

Питейната вода в по-голямата част от водоснабдителните зони в област Пазарджик се осигурява от каптажи, разположени в горски фонд и от речни водохващания. Това са водоснабдителните зони с населени места в общините Батак, Брацигово, Ракитово, Пещера, отчасти община Стрелча и община Велинград. Водоснабдителните зони в община Пазарджик, Лесичово, Септември и Белово са 39 бр. и се обслужват от "ВиКУ" ЕООД Пазарджик.

За пречистване на водите от повърхностни водоизточници се ползват 5 броя пречиствателни станции, от които пречиствателната станция в гр. Велинград работи най-добре.

През 2024 г. мониторинга (наблюдение, измерване и оценка) на качествата на повърхностните, подземни и термоминерални води се извършва съгласно нормативните изисквания (Наредба № 9 на МЗ, ДВ бр.30/ 01 г., изм. и доп. ДВ бр. 6/ 16.01.2018 г., Наредба №14 ДВ бр. 79/ 13.10.87 г., изм., доп. бр.12/ 03.02.95 г., Наредба № 12 - ДВ бр. 63/28.06.02г.)

Програмите за мониторинг на питейната вода, подавана за населението в област Пазарджик по общини са разработени на базата на изискванията, описани в Наредба № 9 на МЗ, МРРБ и МО от 2001 г. – за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели /обн. ДВ бр. 30/2001 г./ съвместно със специалисти от регионалните ВиК-дружества. Съгласно изискванията на раздел IV - Мониторинг на Наредба № 9 на МЗ, съвместно с общинските фирми "ВиК" в региона се изготви план-график за вземане на проби вода за извършване на

анализи по показателите от група А /постоянен/ и група Б /периодичен/ мониторинг в населените места.

Във всяко населено място пунктовете за вземане на проби са не по-малко от два. С цел по-голям обхват и представителност програмите за мониторинг са разработени така, че да става редуване на пробонабирането от различните пунктове от страна на РЗИ и "ВиК"-дружествата.

При възникване на извънредни ситуации – бедствия, наводнения, аварии и др., довеждащи до прекъсване на водопроводи и извършване на ремонтни дейности с последващо спиране на водоползването, се налага осигуряването на вода за пиене – бутилирана или използване на резервни съдове /водоноски/. До приключването на даден вид ситуация се извършват сравнителни анализи, чрез вземане на проби от водоизточниците, резервоарите, ПС, ПСПВ и др., както и контролни проби от пунктовете при крайния консуматор.

Анализите по микробиологични и физико-химични показатели се извършва в отдел ЛИ към РЗИ–Пазарджик, като допълнително се извършват анализи по определени химични и радиологични показатели в РЗИ-Пловдив, съгласно дадените ни указания от МЗ.

ВиК дружествата в област Пазарджик не разполагат с акредитирани лаборатории.

През 2024 г. година служители от отдел ДЗК към РЗИ-Пазарджик извършиха 209 проверки на централни водоизточници и 277 на водоснабдителни съоръжения.

От отдел ДЗК са издадени 14 предписания на ВиК операторите през годината, които са със срок за изпълнение през 2025 г.

Издадена е една заповед за спиране захранването на обществена чешма от водоизточник поради установени високи стойности по радиологични показатели.

Съставени са два АУАН на две ВиК дружества за неизпълнение на мониторинговите програми по показателите от група Б.

За ведомствено водоснабдяване се ползват 16 водоизточника.

Минералните водоизточници са 54.

ЛАБОРАТОРНИ АНАЛИЗИ

През 2024 г. по мониторинг на питейната вода за целия регион /централно водоснабдяване/ са планирани 39 броя проби за анализ по химични и микробиологични показатели по показателите на група Б (периодичния мониторинг) и 152 броя проби по група А (постоянен мониторинг), както и 16 проби за радиологичен анализ. През 2024 г. РЗИ-Пазарджик е осъществила контрол, както следва: при планувани 39 проби периодичен мониторинг, са изпълнени 39 проби, като изпълнението е 100 %.

При план 152 проби постоянен мониторинг, изпълнението е 735 микробиологични анализи, от които 19 броя нестандартни – 2,58 %, 1171 физико-химични анализи – нестандартни 7 броя – 3 по показател нитрати и 4 по показатели цвят и мътност.

По ДЗК са извършени 2110 изследвания по химични, органолептични и радиологични показатели.

Във връзка с дадените ни указания от МЗ за планиране на дейността ни през 2024г. относно извършването на група Б (периодичния мониторинг) на водата от централните водоизточници в област Пазарджик, в РЗИ - Пловдив бяха извършени:

- 501 бр. анализи на питейна вода по показатели – олово, мед, кадмий, никел, антимон, арсен, селен, цинк, натрий;

- 156 бр. анализи на питейна вода по показател – трихалометани;

- 585 бр. анализи на питейна вода по показатели – пестициди;

- 351 бр. анализи на питейна вода по показатели – бензпирен, 1,2 дихлоретан, три-, тетрахлоретен, бензен и ПАВ ;

Анализите са извършени с цел покриване на пълния обем от задължителните показатели, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на питейните води на МЗ.

На ведомствени водоснабдявания, при регистрирани 16 обекта, са извършени 15 броя анализи по група А от РЗИ-Пазарджик. След направените текущи проверки се установи, че водоизточниците и съоръженията са в добро състояние. Мониторингът е изпълнен в пълен обем, според изискванията на Наредба № 9 за качеството на питейно – битовите води.

Община Пазарджик

През 2024 г. стойностите по показател нитрати са в рамките на допустимите норми по наредба № 9 за качеството на питейните води. Изключение прави зона Черногорово – Крали Марко, където през годината се наблюдават резултати със стойности 66,6 мг/л., 64,0 мг/л., 57,4 мг/л. Дружеството продължава да реконструира и подменя части от водоснабдителните съоръжения на територията, на която оперира.

Община Панагюрище

Основен проблем продължава да бъде осигуряването на достатъчно количество питейна вода, амортизацията на магистралния водопровод, захранващ част от гр. Панагюрище, с. Бъта, с. Баня, с. Левски, с. Елшица и с. Попинци от група сондажни кладенци при с. Злокучене. Честите аварии са причина за кратки прекъсвания на водоподаването. В тази връзка през зимния период приоритетно се ползват повърхностните водоизточници за захранване на зоните в гр. Панагюрище, поради повишения им дебит и намаляване на енергийните разходи от помпажното изпомпване при ползване на подземните водоизточници. При аварии възстановяването се е извършвало за кратък период от време и не се е налагало използването на резервно водоснабдяване.

Отстраняването на дългогодишните проблеми, свързани с осигуряване на достатъчно количество питейна вода за населените места в община Панагюрище ще бъде изпълнено чрез проекта "Доизграждане на язовир "Луда Яна и ПСПВ", които се финансират от Световната банка и МРРБ. Извършват се строителни дейности - площадка на ПСПВ за пречистване на водата от язовир "Луда Яна" и селище с водоснабдяване и канализация за работниците към строежа на язовира. Строително-монтажните работи се осъществяват през 2024 г. и ще продължат през 2025 г.

Община Батак

На територията на община Батак са обособени 4 зони на водоснабдяване.

През последните няколко години най-съществен проблем представлява качеството на питейната вода по органолептични и микробиологични показатели, свързан с липсата на адекватно пречистване на водата от повърхностните водоизточници, честите аварии и ремонтни дейности на стари и амортизирани водопроводни мрежи.

Водоснабдяването на гр. Батак се извършва от открити водоизточници – яз. Голям Беглик, реките Каменишко дере и Карлъшко дере. След проливни дъждове и снеготопене питейната вода е с видимо променени показатели – мътност, вкус. Това изисква изграждането на съоръжения за пречистване на питейната вода чрез методи, които биха довели до промени в качеството на подаваната за населението питейна вода в съответствие с изискванията на Наредба № 9 на МЗ за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели обн. ДВ бр. 30/28.03.2001г. Незаконната и агресивна сеч на широколистни гори е един от основните фактори за влошеното качество на водата – свличане на кална вода към водохващането при проливни валежи и снеготопене.

Община Батак на този етап няма изработена програма и не разполага с финансови средства за изграждане на пречиствателни съоръжения.

Извършен е ремонт на водоем/утаител 1000 куб. м. за реките Карлъшко дере и Каменишко дере.

За зона на водоснабдяване - к. м. "Цигов чарк" до момента община Батак има изготвен проект за подобряване и развитие на инфраструктурата, включително и по отношение на питейни и отпадни води в агломерации между 2000 и 10 000 жители на стойност 35 милиона евро, но не е осигурено финансиране. Проблем в случая е, че статутът на терена за обслужване е курортен комплекс, а не населено място с постоянно пребиваващо население целогодишно. Липсата на централна канализация и адекватно централно водоснабдяване на бързо разрастващия се курортен комплекс "Цигов чарк" продължава да представлява съществен хигиенен проблем с епидемиологичен риск. От страна на РЗИ гр. Пазарджик е издадено становище по ПУП за Пречиствателна станция, която ще обслужва част от територията на курортния комплекс.

Вследствие намаляването на абонатите и на приходите от продажби на ВиК услуги, както и на увеличаването на разходите за поддръжка на остарялата водопроводна мрежа се утежнява дела на издръжката на ВиК мрежите и системите. По тези причини вече години наред ВиК дружеството формира отрицателен финансов резултат, което от своя страна все повече затруднява изпълнението на основния им ангажимент, а именно – осигуряване на непрекъснато водоподаване с качество на питейната вода, отговарящо на изискванията на Наредба № 9 на МЗ.

Община Белово

Дружеството преминава под ръководството на „ВиКУ" ЕООД – Пазарджик от 01.06.2022г.

Провеждат се оздравителни мероприятия около съоръженията и санитарно – охранителните зони. Редовно се извършва промивка и дезинфекция на водопроводната мрежа и съоръженията. Започна монтаж на дозаторни помпи по резервоарите на всички 7 зони.

Подменени са помпени агрегати за гр. Белово и с. Дъбравите. Предвижда се основен ремонт на утаители и филтри. Ремонтиран е бърз, самопромиващ филтър към водоснабдяването на с. Момина клисура и е пуснат в експлоатация.

Наложително е изграждането на ПСПВ за населените места с. Момина клисура и с. Сестримо поради включените във водоснабдяването повърхностни водоизточници, които са без алтернатива към настоящия момент.

Община Велинград

От началото на 2019 г. към централното водоснабдяване на гр. Велинград е включен водоизточник /повърхностен/ от м. „Водев чарк", което позволява намаляване на количествата вода, идващи от каптажи „Легоринец".

През 2024 г. продължават мероприятия по подмяна и реконструкция на водопроводи от градската мрежа.

Редовно се осъществява почистване и дезинфекция на водоемите, водопроводната мрежа и пречиствателните съоръжения на ПСПВ. Своевременно се подменя кварцовия пясък във филтрите на ПСПВ-Велинград.

Поради установени наднормени стойности по радиологични показатели: естествен уран и алфа активност в с. Побит камък, община Сърница, област Пазарджик е издадена Заповед № 4-ДЗК/12.12.2024 г. за ограничаване ползването на водата за питейни цели от водоизточник – каптаж „Усойна река". За създалата се ситуация сме информирали писмено Министерство на здравеопазването, областен управител на област Пазарджик, кметовете на община Сърница и с. Побит камък, както и управителя ВКТВ ЕООД гр. Велинград, като дружество, опериращо в района. Предприетите мерки от страна на РЗИ-Пазарджик са за ограничаване ползването на водата от каптаж „Усойна река" за питейни нужди и доставяне на резервни количества вода за засегнатото население. В тази връзка са издадени предписание за провеждане на задължителни хигиенни и противоепидемични мерки изх. № ЗП-01-89/12.12.2024 г., предписание за ограничаване ползването на водата за питейни нужди изх. № 4 ДЗК/12.12.2024 г. и заповед с изх. № 4 - ДЗК/12.12.2024 г. ВКТВ ЕООД гр. Велинград осигурява допълнителни количества бутилирана вода за засегнатото население. От страна на водоснабдителното дружество са взети проби за повторни анализи по радиологични показатели на водата от този водоизточник, като се очакват резултатите от тях.

В РЗИ-Пазарджик бе осъществена среща с управителя на ВКТВ ЕООД гр.Велинград, на която бяха обсъдени предстоящите действия от страна на ВиК дружеството и РЗИ-Пазарджик за недопускане на риск за здравето на засегнатото население. От страна на ВКТВ ЕООД гр. Велинград бе представена информация за предприетите от тяхна страна действия за доставка на допълнителни количества питейна вода.

Община Брацигово

На територията на община Брацигово има шест водоснабдителни зони. Водозахранването на всички зони е от подземни водоизточници.

Не са установени отклонения в качеството на питейната вода.

За постигане на по ефективно управление на водните ресурси, с цел запазване качеството на водата за питейно-битови нужди, община Брацигово реализира мерки за намаляване загубите на вода, като извършва реконструкция, рехабилитация и подмяна на водопроводната мрежа във всички населени места в общината.

Община Ракитово

Община Ракитово е с три зони на водоснабдяване, които се захранват от 11 подземни и 2 повърхностни водоизточника.

През 2024 г. в летния сезон беше нарушено водоподаването на град Ракитово поради продължителното засушаване. През зимния сезон също се наблюдаваха чести спирания и намалено налягане на питейната вода в големи части от града поради тежки метеорологични условия и липса на подходяща техника за поддържане на водопроводната система. При извършения мониторинг не са констатирани трайни отклонения от нормите.

Подменени са част от захранващия водопровод на с. Дорково от напорен резервоар 500 м. град Костандово – главен водопровод между два напорни резервоара с дължина 100 м. Гара Костандово – нова вътрешна мрежа от НР – 330 м. Смяна на кварцов пясък в бърз, самопромиващ филтър за с. Дорково. Град Ракитово – уличен водопровод – 1157 м.

Община Пещера

Община Пещера е със шест водоснабдителни зони – Пещера–север, Пещера–юг, Пещера–център, с. Радилово, с. Капитан Димитриево и к. с. Св. Константин. Отклонение в качеството на питейната вода е установено в с. Капитан Димитриево. Водата, която захранва водоснабдителната зона се подава от каптаж "Осман Аговица" и е с повишено съдържание на нитрати. През 2024 г. една от пробите е със завишени стойности по показател „нитрати" – 57,3 мг/л. вероятно заради намалено водоподаване от артернативните водоизточници. С цел подобряване на качеството на питейната вода дружеството е предприело действия за изграждане и през 2023 г. е пуснат в експлоатация нов сондаж в с. Капитан Димитриево. Тече процедура по учредяване на СОЗ.

В град Пещера през 2024 г. е подменен захранващ с питейни води водопровод 2000 м.

"ВКС" ЕООД, гр.Пещера се опитва да наложи ограничения на селскостопанските производители за използване на торове и препарати за растителна защита във вододайната зона на водоизточника на с. Капитан Димитриево с цел намаляване на нитратите във водата. Към настоящия момент питейна вода за с. Капитан Димитриево се подава и от тръбни кладенци – „група Мокрище" , експлоатирани и поддържани от ВиКУ ЕООД – гр. Пазарджик, поради което констатираните стойности по показател нитрати са в рамките на допустимата стойност.

Община Стрелча

Община Стрелча е с пет водоснабдителни зони – гр. Стрелча, с Дюлево, с.Блатница, с. Смилец и с. Свобода.

"ВиК-С" ЕООД - Стрелча работи без утвърден бизнес план и инвестиционна програма. Дружеството е декапитализирано, работи на загуба и в тези условия не може да генерира ресурс за осъществяване на необходимите инвестиции.

Ремонтира се водохващането на р. Меде дере, единствен водоизточник, захранващ с вода за питейно-битови нужди град Стрелча. Планирано е да се подмени магистралния водопровод към ПСПВ - гр. Стрелча. Също така е необходимо да се въведат в експлоатация бавните филтри /утаители/ на пречиствателната станция за подобряване органолептичните качества на питейната вода. В противен случай градът ще изпада в бедствена ситуация при всеки продължителен, наднормен валеж.

Дружеството се стреми да не доставя на потребителите вода от каптажите с показател нитрати над нормата, но възможностите в това отношение са ограничени през летните месеци, когато от една страна намалява дебита на каптажите, а от друга, питейната вода масово се ползва за поливане.

През 2024 г. продължи подмяна на градския водопровод в град Стрелча – 565 м.

Подменена е цялата водопроводна мрежа в с. Блатница – 7224 м.

ПЛУВНИ БАСЕЙНИ

Извършен контрол по спазване изискванията на Наредбата за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейни за обществено ползване, обн. ДВ бр.30/05.04.2024г./ по отношение на организацията на водноспасителната дейност и осигуряване с водноспасителни и медицински кадри, документацията на същите: свидетелство и талон за правоспособност на спасителите за настоящата 2024 г., заверен от Регионалната структура на БЧК, здравен статус и сключен договор за работа с фирмата, преглед на оборудването на спасителния пост, предоставяне на документ от фирма, извършваща ДДД профилактика за обеззаразяване на тревните площи, регистрация на плувните басейни по Наредба 9 на МЗ, протоколите от анализите за извършен микробиологичен и химичен анализ на водата за къпане от собственика преди откриването на сезона, дневник за отчитане на остатъчния хлор.

При проверените общо 128 обекта няма констатирани съществени несъответствия, изискващи прилагането на административно-наказателни мерки.

По време на проверките бе обърнато сериозно внимание на състоянието на обозначителната маркировка за дълбочина на басейните, състоянието на стартовите блокчета, документацията на спасителите, както и санитарното състояние и спазване на хигиенния режим в тези обекти. Издадени са три типови предписания със задължителни хигиенни и противоепидемични мерки към собствениците на обектите преди започване на летния сезон.

За провеждане на ремонтни дейности е издадено едно предписание, което е изпълнено.

В началото на 2024 г. са планирани 126 анализа по химични и 252 анализа по микробиологични показатели по мониторинг за качеството на водата в плувните басейни, които са изпълнени в пълен обем.

Проведените изследвания по химични показатели са 1224 на 100% стандартни, отговарят на изискванията, описани в Инструкция № 34 за хигиената на спортните обекти и екипировка - ДВ бр. 82/1975 г., изм., доп. бр.18/1984 г.

Проведените изследвания по микробиологични показатели са 1280 броя, от които 0,94% имат отклонение от стандарта.

2. КОНТРОЛ ВЪРХУ ХИМИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА, СМЕСИ И ИЗДЕЛИЯ, В Т.Ч. БИОЦИДИ И ПРЕКУРСОРИ НА ВЗРИВНИ ВЕЩЕСТВА

През 2024 г. контролът върху пуснатите на пазара химични вещества, смеси и изделия, в т.ч. биоциди се осъществи чрез извършването на 333 броя проверки на дистрибутори, производители, вносители и потребители надолу по веригата.

Във връзка с Указание за планиране, организиране и отчитане дейността на РЗИ по опазване на общественото здраве през 2024 г. бяха извършени следните тематични проверки:

1. Проверка на пуснатите на пазара текстилни и кожени изделия, които могат да влязат в директен или продължителен контакт с човешката кожа или устната кухина за съответствие с т. 43 от Приложение XVIII на Регламент REACH. Извършени са 10 броя проверки, издадени са 9 броя предписания. В резултат на които не е констатирано нарушение.

2. Проверки за задължението на производителите на детергенти, произведени в Република България, да публикуват на интернет страница си фиша за съставките, съгласно изискванията на Регламент (ЕО) №648/2004. Бяха направени 14 броя проверки. В резултат на които не са установени нарушение.

3. Проверка за определяне съдържанието на активното вещество етилов алкохол в биоциди от Главна група 1: Дезинфектанти. Извършени са 4 броя проверки. В резултат на които не е констатирано нарушение.

Във връзка с постъпило писмо от Министерството на здравеопазването с изх. № 16-01-45/16.05.2024 г., относно валидирана в системата GRAS RAPEX нотификация с номер A12/00966/24 за биоциден продукт (родентицид), с търговско наименование ‘’RODENT KILLER’’ и търговска марка ‘’Stop Rodent’’, производител: Ferber Enterprises Czechia s.r.o., Jirotova,375,336 01,Blovice, Чехия.

Горецитирания продукт се предоставя неправомерно на пазара на Република България, в нарушение на изискванията на Регламент (ЕС) №528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, Регламент CLP и Регламент REACH. Бяха направени 21 броя проверки на продукта, в резултат на които не са констатирани нарушения.

Във връзка с писмо от Министерството на здравеопазването с изх. № 16-01-108 / 25.10.2024 г., относно Дванайсети координиран европейски проект на Форума за обмен на информация по въпросите на прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) към Европейската агенция по химикали (ECHA). Проверката се извършва във връзка с REF-12 да е с фокус към следните вписвания 51 и 52 от Приложение XVII към REACH:

1. Проверката се извърши по документи, предоставени от вносител на изделие от трети страни на тактилни релефни топки (4бр./оп). Вносител ‘‘Ивентас‘‘ ЕООД, 1700, София, бул.

''Симеоновско шосе'' 130. Удостоверяващи съответствие с условието на ограничението в т. 51 и 52 от Приложение XVII към REACH. , В резултат на които не е констатирано нарушение.

2. Проверка на пуснатите на пазара изделия, предназначени да влязат в директен и продължителен контакт с кожата за съответствие с т. 27 от Приложение XVII на Регламент REACH - взета 1 /един / брой проба, която беше изпратена в Столична регионална здравна инспекция – Дирекция „ Лабораторни изследвания "

- Обици - производител: Китай, дистрибутор: „LPP ROMANIA S.R.L.CALEA" ЕООД

От получения протокол от изпитване е видно, че няма наличие на никел в изпратената проба.

3. Относно: Дванайсети координиран европейски проект на Форума за обмен на информация по въпросите на прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) и Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) към Европейската агенция по химикали (ECHA).

Попълване на REF-12 към следните вписвания т.51 и т.52 от Приложение XVII към REACH.

3. КОЗМЕТИЧНИ ПРОДУКТИ

- Систематичният здравен контрол върху козметичните продукти за отчетния период е провеждан в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. и Закона за здравето в частта си, определяща здравните изисквания към козметичните продукти.

В края на 2024 г. вписани в регистъра на обектите с обществено предназначение са 12 обекта за производство на козметични продукти и 114 обекта за съхранение и търговия с козметични продукти, разположени на територията на област Пазарджик.

Общо през отчетния период на територията на област Пазарджик са извършени 16 проверки на предприятия за производство на козметика и 147 проверки в търговската мрежа на обекти за търговия на дребно и складове за търговия на едро с козметични продукти.

При извършваните проверки в производствата акцента се постави върху прилагането на добрите производствени практики, както и изпълнението на изискванията за вземането на мерки на всеки етап от производствените и опаковъчните операции за произвеждане на краен продукт, който отговаря на определените характеристики за безопасност. Също така се проследяваше състоянието и поддържането на материалната база на обектите и санитарно-хигиенните условия в тях, включително заобикалящата ги среда - помещения, технологично оборудване и прилежащи територии, дейностите свързани с отпадъците, водоснабдяването, дейностите по поддържане личната хигиена на персонала и тяхното съответствие с изисванията на БДС EN ISO 22716:2008.

Извършените проверки са отразени в доклади. При констатиране на несъответствия в предписващата част на доклада са посочени мероприятия със съответен срок на изпълнение.

През отчетния период е постъпил сигнал от РЗИ София област, изпратен с писмо на МЗ, кореспо. № 13-109/06.12.2024 г. относно неправомерни претенции на козметичен продукт: Вода от био маточина HYDROLINA, CPNP Reference 3053940, произведен от „Ина Трейд" ООД с адрес на отговорното лице: ул. „Райна Княгиня" № 13, гр. Панагюрище. По повод горецитираното писмо в обекта: Цех за бутилиране и етикетиране на флорални води и етерични масла, находящ се на ул. „Павел Хаджисимеонов" № 78, гр. Панагюрище беше извършена проверка и изпратена информация до РЗИ-София област и Министерство на здравеопазването с писмо наш изх. № 13-10/07.01.2025 г.

- В търговската мрежа основно се проследяваха пуснатите на пазара козметични продукти и тяхното съответствие с изискванията на Регламент ЕО № 1223/2009.
- Във всеки доклад от проверка на обект за производство или търговия с козметични продукти е отразявано и спазването на забраната за тютюнопушене съгласно изискванията на чл. 56 (1) от Закона за здравето (ДВ бр. 40/2012г.)
- При проверките в търговската мрежа е извършено и вземане на проби от козметични продукти по предварително изготвения план на отдела. За провеждане на анализи по химични и микробиологични показатели са взети общо 30 козметични продукта, като на всички са извършени анализи по химични показатели и на 5 от тях - по микробиологични показатели. В РЗИ-Пловдив са изпратени за анализ 8 проби козметични продукти за съдържание на тежки метали. Изпълнението на заложените проби по план е 107%. Всички резултати от проведените анализи са стандартни и са представени в протоколи.

През годината е постъпил един сигнал от краен потребител, получен с писмо на МЗ, кореспо. № 94-726/11.03.2024 г. относно възникнал инцидент със закупен козметичен продукт - гланц за устни от търговски обект, намиращ се в гр. Пазарджик. Сигналът е разгледан своевременно и е изпратен отговор до подателя и МЗ. При проверката на козметичните продукти - гланц за устни е констатирано, че същите не могат да бъдат считани за безопасни за човешкото здраве. В тази връзка са предприети предвидените в закона мерки, като са издадени предписание с последваща заповед за спиране реализацията на същите. За разглеждане по компетентност е уведомена и СРЗИ, тъй като регистрацията на отговорното лице е на територията на гр. София.

Тематична проверка: Контрол на пуснатите на пазара слънцезащитни козметични продукти.

Обект на проверката бяха обекти за производство и търговия с козметични продукти.

Съгласно получените допълнителни указания с писмо кореспо. № 16-00-38/01.07.2024 г. на МЗ за параметрите на проверката, през месец юли и август бяха проверени осем козметични продукта, като 6 от тях се произвеждат в обекти, разположени на територията на областта и 2 продукта от търговската мрежа с произход от ЕС.

Проверени са следните козметични продукти:

1. MEGATAN PROFESSIONAL/ PURE BROWN/ Олио за тен за лице и тяло; Референтен номер в CPNP: 3241299;
2. Сухо олио за тен Megatan Max-Tan Pro, Референтен номер в CPNP: 3619210

3. MEGATAN PROFESSIONAL/PURE BROWN/ Слънцезащитно олио SPF 15 с натурални и органик масла; Референтен номер в CPNP: 3241360.

4. MEGATAN PROFESSIONAL/PURE BROWN/ Слънцезащитно олио SPF 25 с натурални и органик масла; Референтен номер в CPNP: 3241371

5. MEGATAN PROFESSIONAL/Protect and Tan/ Слънцезащитен лосион SPF30 с натурални съставки; Референтен номер в CPNP: 3241354.

6. InaEssentials Sun Kiss SPF 50, Референтен номер в CPNP: 4538430, обект: Цех за бутилиране и етикетиране на флорални води и етерични масла, гр. Панагюрище, ул. „Павел Хаджисимеонов" № 78, отговорно лице „Ина Трейд" ЕООД.

7. GARNIER - AMBRE SOLAIRE - INVISIBLE SERUM SUPER UV - DAILY SUNSCREEN SERUM - SPF 50+, Референтен номер: 4095813, обект: Магазин ДМ, ул. „Д. Дебелянов" № 10, гр. Пазарджик.

8. NIVEA SUN Tropical Bronze SONNENÖL 6 BASIS (Pump Spray, Art. 80403); Референтен номер в CPNP: 2076211: обект: Магазин „Лили Дрогерие", гр. Панагюрище, ул. „Георги Бенковски" № 67.

За всеки от козметичните продукти, посочени от номер 1 до 6 в горния списък е попълнен чек-лист „Търговия с козметични продукти" по т. 1 „Нотифициране на козметичен продукт", т. 2 „Етикетиране" и т. 3 „Досие на козметичен продукт". За козметичните продукти, посочени под номер 7 и 8 от списъка, проверени в търговски обекти и с произход ЕС, е попълнен чек лист „Търговия с козметични продукти" по т. 1 „Нотифициране на козметичен продукт" и т. 2 „Етикетиране". При проверката на продуктите няма установени несъответствия. Информацията за извършените проверки от страна на РЗИ-Пазарджик е въведена в Информационната система за събиране и отчитане на дейностите по държавен здравен контрол в определения срок.

IV. КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИ СЪС ЗНАЧЕНИЕ ЗА ЗДРАВЕТО НА ЧОВЕКА

Контрол върху поддържане на чистотата на населените места от Общините.

От страна на служителите на отдел ДЗК, Д ОЗ са извършени общо 126 проверки на дейността - **поддържане чистотата на населените места от общините** съвместно с представители на общините, кметствата и представители на отговорните за сметоизвозването фирми и лица. В процес на извършените проверки са издадени 7 предписания. При проверките от страна на кметовете на общини се предоставяше график за организацията на сметосъбирането, сметоизвозването и на какъв период от време се извозват отпадъците. Извършена бе проверка на състоянието на товарителниците на сметоизвозващите машини и съдовете за ТБО с цел недопускане на течове, също така и чистотата на улиците и общинските паркове и градини и своевременно почистване на създадените нерегламентирани микросметища.

При извършените систематични проверки на обектите с обществено предназначение: детски заведения, учебни, спортни обекти и площадки беше осъществен и оглед на прилежащите територии и тротоари, изискани са документи за ДДД обработка от регистрирани лица по реда на

Наредба № 1 от 5 януари 2018 г. за условията и реда за извършване на дезинфекция, дезинсекция и дератизация.

В процес на извършените съвместни проверки с кметовете на населените места и представените справки от обслужващите фирми, извършващи сметосъбиране и сметоизвозване по населените места бе получена информация за това, дали са осигурени достатъчно съдове за отпадъци, графици за извършване на миене и дезинфекция на съдовете за отпадъци и на сметоизвозващите машини. Изискана бе информация за използваните средства за дезинфекция, метод/начин на дезинфекция. Извършени са проверки и по изпълнение на издадените предписания.

Извършени са и проверки за наличие на тоалетни в близост до местата на масово струпване на пешеходци, пътни съоръжения, паркове, градини, места за отдих и развлечения, централни градски части, площади, пазари и др. обществени места, където традиционно се събират много хора. Издадени са две предписания за привеждане в съответствие със зравните изисквания на обществени тоалетни и извършена регистрация на новоизградена тоалетна в центъра на с. Мокрище.

В изпълнение на издадените от страна на РЗИ-Пазарджик предписания са предприети мерки за ликвидиране на образуваните микросметища в квартали на гр. Пазарджик, с. Алеко Константиново, с. Мало Конаре, с. Черногорово, с. Дебръщица, община Пазарджик.

V. ЖАЛБИ

За 2024 г. в отдел ДЗК при РЗИ-Пазарджик са постъпили общо 52 броя жалби и сигнали от граждани. На всички жалби са изготвени отговори в законоустановения срок.

В отговорите на жалбите подробно са описани констатациите, нарушените нормативни документи, както и конкретно предприетите мерки от страна на РЗИ-Пазарджик.

VI. КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТТА НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В ОТДЕЛ ДЗК

Основният контрол върху дейността на служителите от отдел ДЗК през отчетния период се осъществяваше от началника на отдела и директора на Д ОЗ. В края на отчетния период от страна на началника на отдела бе извършена индивидуална оценка на дейността на всеки един от служителите в отдела – степен на реализация на целите от работния план, степен на изпълнение на задълженията, определени в длъжностната характеристика на заеманата длъжност и степен на компетентност.

II. ОТДЕЛ „ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО”

През 2024 г. инспекторите от отдел ПБПЗ, Д ОЗ изпълниха заложените задачи в годишния План на отдела. Дейността се реализира в следните направления:

1. Контролна дейност:

- Закон за здравето
- Закон за защита от шума в околната среда

- Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за здравословно хранене на децата от 0 до 3 годишна възраст.

- Наредба № 6 от 10.08.2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години от детските заведения.

- Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците

- Наредба № 10 от 19.06.2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебните разписания

- Наредба за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели

- Наредба № 15 от 27 юни 2006 г. за здравните изисквания към лицата, работещи в детските заведения, специализираните институции за деца и възрастни, водоснабдителните обекти, предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, бръснарските, фризьорските и козметичните салони

- Наредба № 3 от 27 април 2000 г. за здравните кабинети в детските заведения и училищата

2. Повишаване здравните знания на населението в областта.

3. Реализиране целите и задачите на профилактични национални програми и проекти. Организиране и провеждане на скринингови прегледи и изследвания.

4. Извършване на дейности по национални програми и проекти за ограничаване влиянието върху здравето на поведенчески рискови фактори и фактори на жизнената среда.

5. Изготвяне на анализи и доклади относно поведенчески рискови фактори и фактори на жизнената среда.

Междуинституционално сътрудничество

През 2024 година служителите от отдел ПБПЗ работиха в сътрудничество с Областна администрация, Общински администрации, МКБППМН към общините, Лечебни заведения, РУО Пазарджик, ОД на МВР, РУ МВР, РИОСВ, РЗОК, директори на учебни и детски заведения в областта, здравни медиатори, национални, регионални печатни и електронни медии, неправителствени организации.

При реализиране на дейностите заложени в годишния план на отдел ПБПЗ, инспекторите и експертите от отдела работиха в колаборация със своите колеги от други отдели и дирекции в здравната инспекция.

Началник отдел ПБПЗ отговаря за осъществяване на контактите с националните и регионални медии. Изготвя прессъобщения, извършва ежедневен мониторинг на медийното пространство и следи за публичната позиция на РЗИ Пазарджик. Всеки месец извършва мониторинг и веднъж годишно изготвя обобщен Годишен медиен мониторинг.

Надпланово служители от отдел ПБПЗ се включиха в релизирането на дейности по Национална програма за профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ в Република

България 2021-2025 г., Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2024-2026 г., Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г., Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г., Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022 - 2025., Национална програма на МВР „Детско полицейско управление".

Служител от отдел ПБПЗ работи по Оперативна програма „Региони в растеж".

Със заповед на директора на РЗИ Пазарджик, на главен инспектор са възложени дейности по реализацията на проектите на МЗ „Подкрепа за развитие на системата на СМП" по Оперативна програма „Региони в растеж 2014-2020 г.". Инспекторът подава необходимата документация във фирма за извършване на геодезическо заснемане на обекти: „Център за спешна медицинска помощ гр. Пазарджик" и „Паркинг и навес за линейки към ЦСМП Пазарджик". Оказа съдействие на фирмата при геодезическото заснемане на двата обекта. Осъществява активен обмен на информация с Община Пазарджик за получаване на Удостоверение от Д „Архитектура и териториално устройство" при Община Пазарджик в уверение на това, че е представено в дирекцията геодезическо заснемане на завършено строителство за „Паркинг и навес за линейки към ЦСМП Пазарджик"; както и за получаване от Община Пазарджик на Удостоверение за въвеждане в експлоатация на строеж: „Паркинг и навес за линейки към ЦСМП Пазарджик".

На служител от отдел ПБПЗ, съгласно длъжностната характеристика, е вменено предоставянето на административни услуги на граждани в Регионална здравна инспекция Пазарджик – обслужване на „Фронт офис" на „едно гише".

Главен експерт в отдел ПБПЗ, извършва информационното обслужване на РЗИ Пазарджик: поддържа електронен регистър на обекти с обществено предназначение на РЗИ Пазарджик; извършва действия по вписване на данни за предоставяне на административни услуги в Административния регистър и Интегрираната информационна система на Държавната администрация (ИИСДА); поддържа актуална информацията в сайта на РЗИ, като я актуализира при подадена информация от отговорни лица в РЗИ; при необходимост актуализира административните услуги, предоставяни от РЗИ Пазарджик и Хартата; поддържа и наблюдава системата за електронен обмен на съобщения, във връзка с електронното управление и АИС; поддържа и наблюдава системата за електронен обмен на съобщения, във връзка с електронното управление и АИС; поддържа регистъра на информационните ресурси за РЗИ Пазарджик; отговаря за мрежовата и информационна сигурност на РЗИ Пазарджик съгласно Наредба за МИМИС.

Служители на отдел ПБПЗ активно популяризираха и участваха в изнесени работни места за сдвояване на мобилни устройства и Е–здраве, във връзка с активиране на електронните пациентски досиета в /гр. Пазарджик и гр. Пещера/.

Основни целеви групи през 2024 г в дейностите на отдел ПБПЗ:

- деца и ученици

- лица от ромски етнос и лица в неравностойно положение
- здравни медиатори
- жени във фертилна възраст, бременни и кърмачки
- здравни специалисти от учебните заведения
- педагогически и непедагогически персонал от детски и учебни заведения в област Пазарджик
- хора в пенсионна възраст
- лица от рискови групи
- населението на област Пазарджик

I. Текущ здравен контрол

Държавните здравни инспектори от отдел ПБПЗ, Дирекция ОЗ при РЗИ Пазарджик през 2024 година осъществиха контрол на територията на област Пазарджик:

- По спазване изискванията на чл. 54, 54а, чл. 56 и чл. 56а от Закона за здравето в закрити обществени места: обекти за хранене и развлечения и в помещения с обособени работни места.
- В обекти за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води за установяване на съответствие на извършваната от бизнес операторите дейност с нормативните изисквания за хигиената на храните.
- В обекти за търговия с храни (търговски обекти и обекти за обществено хранене) на предлаганите на пазара бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води за спазване на нормативните изисквания по отношение на състав; правилно етикетиране, представяне и рекламиране, условията и срокове на съхранение и съпровождащата ги документация.
- В детските и учебните заведения за извършване на системен контрол върху организираното хранене на децата и учениците за изпълнение изискванията на Наредбите за здравословно хранене на децата и учениците /Наредба № 2, Наредба № 6 и Наредба № 37/.
- Проверки по сигнали и жалби на граждани, свързани с опазването на общественото здраве.
- Оценка и проверки за спазване на седмичните учебни разписания.
- Издаване на становища по чл. 16б от Закон за защита от шума в околна среда.
- Участие при разглеждането на документи по процедурите, посочени в Закона за устройство на територията и Закона за опазване на околната среда, свързани с оценката за здравния риск на населението.
- Осъществяване на мониторинг на нейонизиращи лъчения
- Осъществяване на мониторинг на пуснатите на пазара бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води.
- Осъществяване на мониторинг на шум в околна среда.

При провеждане на официалния здравен контрол здравните инспектори спазваха принципите – прозрачност, пропорционалност и последователност при предприемане на

мерки за административна принуда в случаи на нарушения. За всяко констатирано несъответствие, криещо риск за общественото здраве предприемаха адекватни административно-наказателни мерки.

Анализ на резултатите от проведения официален контрол на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели през 2024 година

Систематичният здравен контрол, за установяване съответствието на извършваната от бизнес-операторите дейност с нормативните изисквания за хигиената на храните, в обектите за производство на бутилирани води включва:

- оценка степента на въвеждане на системи за управление безопасността на храните в обектите за производство с бутилирани води, включително въведените системи за проследяване на храните;

- извършване на оценка на въведените системи за управление безопасността на храните в предприятията за производство с бутилирани води;

- методите на пречистване и обработка на натуралната минерална, изворна и трапезна вода преди бутилиране и спазване изискванията на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели.

Систематичният здравен контрол на бутилираните води е насочен към спазване на нормативните изисквания към храните по отношение на тяхната химична и микробиологична безопасност; състав; правилно етикетиране, представяне и рекламиране, условията и сроковете на съхранение; технологията на производство; съпровождащата документация и други специфични изисквания към натуралните минерални, изворни и трапезни води. Официалният контрол на произведените и пуснати на пазара бутилирани води, се извършва както в производствените предприятия, така и в обекти за търговия с храни, детски и учебни заведения и обекти за обществено хранене.

Официалният контрол в обектите за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води, в търговската мрежа и в детски и учебни заведения на територията на област Пазарджик се извършва от главен инспектор от отдел ПБПЗ, ДОЗ при РЗИ Пазарджик. Служителят, определен да извършва този контрол със заповед на директора на РЗИ Пазарджик, е пряко подчинен на началник отдел ПБПЗ, директор Д ОЗ и директор РЗИ Пазарджик. По тази йерархична структура става и отчитането на дейността.

Независимо от това, че със заповед на Директора на РЗИ Пазарджик е определен само един служител да извършва контрол на бутилираните води, при инспекция винаги се сформира екип от двама служители. Извършваната инспекция е независима, компетентна и прозрачна, при спазване на утвърдени стандартни оперативни процедури, ръководства или указания.

На територията на област Пазарджик са регистрирани три обекта за бутилиране на натурални минерални, изворни и трапезни води:

1. Фабрика за бутилиране на натурална минерална вода, гр. Велинград, УПИ 10450136100, стопанисвана от „Тимбарк България" ЕООД, с. Казачево, обл. Ловеч.

2. Фабрика за бутилиране на трапезна вода, гр. Велинград, ул. „Никола Вапцаров" № 87, стопанисвана от „Акварел МГ" ЕООД, гр. София.

3. Фабрика за бутилиране на изворна вода, гр. Брацигово, стопанисвана от „Вада Консулт" ЕООД, гр. Брацигово.

През 2024 г. в обектите за производство са извършени 12 броя проверки, съгласно Указание на МЗ за паниране дейността на РЗИ. В хода на систематичния здравен контрол в обектите се констатира:

1. **Фабрика за бутилиране на натурална минерална вода, гр. Велинград, УПИ 10450136100, стопанисвана от „Тимбарк България" ЕООД, с. Казачево, обл. Ловеч**

През 2024 г. са извършени четири броя проверки в обекта по систематичен здравен контрол. Не са констатирани нарушения на действащите нормативни изисквания. Обектът разполага със собствена лаборатория, в която ежедневно се извършват анализи на всяка партида готова продукция бутилирана натурална минерална вода „Велинград alkalia" и на водоизточника, съгласно изготвената HACCP система. Бизнес операторът извършва анализи на готова продукция и във външни акредитирани лаборатории. Стриктно се водят необходимите записи по ДПП и HACCP системата. Съгласно Указания на МЗ за планиране дейността, РЗИ Пазарджик е извършен мониторинг на 6 бр. проби, разпределени по тримесечия за I-во, II-ро и III-то. За изследване по физико-химични показатели – 3 бр. проби и 3 бр. проби за изследване по микробиологични показатели. Получените резултати показват съответствие с Приложение 5 и Приложение 3 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели. През 2024 г. във Фабриката започна монтирането на линия за бутилиране на натурална минерална вода в стъклени опаковки. Разработен бе и етикет, в съответствие с изискванията на действащите нормативни документи. Извършено бе и пробно бутилиране в стъклени бутилки в разфасовки от 0.33 л. и 0.75л. Извършена бе и актуализация на Технологичната документация и HACCP системата, като се включва и стъклената опаковка. На произведените количества натурална минерална вода в стъклени опаковки е извършен микробиологичен анализ в акредитирана лаборатория. Започнато е изграждане на нов склад за готова продукция.

2. **Фабрика за бутилиране на трапезна вода, гр. Велинград, ул. „Никола Вапцаров" № 87, стопанисвана от „Акварел МГ" ЕООД, гр. София**

В обекта са извършени 4 бр. проверки по систематичен контрол. При всяка една проверка се констатира, че обектът не извършва производствена дейност, заключен е и няма достъп до него. Изпратено е писмо с изх. № 25-43 от 08.01.2025 г. до трите адреса на бизнес-оператора с напомняне за задълженията му съгласно чл. 29, ал. 1 от Закона за храните, които се върнаха в РЗИ Пазарджик като непотърсени. В хода на текущия здравен контрол в

търговската мрежа на територията на област Пазарджик не е констатирано наличие на бутилирана трапезна вода „Велинград" от фирма „Акварел МГ" ЕООД.

3. **Фабрика за бутилиране на изворна вода, гр. Брацигово, стопанисвана от „Вада Консулт" ЕООД, гр. Брацигово**

В обекта се извършва бутилиране на изворна вода „PURE H2O" и ароматни напитки. През изминалата година в обекта бяха извършени 4 бр. проверки по систематичен здравен контрол, при които не са констатирани нарушения на нормативната база. Въведен е режим на работа и дезинфекция при бутилиране на ароматни напитки и изворна вода, който гарантира безопасността и на двата продукта. В обекта се извършва анализ на желязо и манган. Необходимите анализи, съгласно изискванията на Наредбата за изисквания към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели се извършват във външни лаборатории. Етикетировката на готовата продукция е в съответствие с изискванията. През 2024 г., съгласно Указания на МЗ за планиране, РЗИ Пазарджик е извършила анализ на 6 бр. проби готова продукция, разпределени по тримесечия за I-во, II-ро, и III-то. За изследване по физико-химични показатели - 3 бр. проби и 3 бр. проби за изследване по микробиологични показатели. Получените резултати показват съответствие с Приложение 5 от Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели и Наредба 9 за качеството на водата, предназначена за питейни цели. Водят се необходимите записи по изготвената HACCP система и ДПП. В края на годината бизнес операторът подаде Уведомление до РЗИ Пазарджик, с което ни информира, съгласно чл. 29, ал. 1 от Закона за храните, че от 01.01.2025 г. обектът ще прекрати производствената си дейност поради планов ремонт на технологичното оборудване.

Общият брой проби, взети за химичен и микробиологичен анализ от РЗИ Пазарджик през 2024 г. са 18 бр. разпределени както следва:

- От производствени предприятия – 12 бр. проби – 6 бр. натурална минерална вода „Велинград alkalia" и 6 бр. изворна вода „PURE H2O"
- От търговска мрежа – 6 бр. проби – 2 бр. изворна вода и 4 бр. натурална минерална вода.

Всички проби, взети от РЗИ Пазарджик, се изпращат за анализ в РЗИ Пловдив, съгласно Указание на МЗ за планиране дейността на РЗИ. При извършените анализи не са установени отклонения от изискванията на Наредбата за изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели и Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейни цели. За резултатите от извършените анализи, своевременно се уведомяват операторите, от които са взети пробите, като им се предоставя копие от протокола от извършения анализ.

През 2024 г., служители на РЗИ Пазарджик не са присъствали на обучения с насоченост в областта на бутилираните води.

Пробонабиране на проби храни за изследване по радиологични показатели

През 2024 г. служител на отдел ПБПЗ, съвместно със служители на ОДБХ-Пазарджик извършиха пробонабиране на 16 броя проби храни. Пробите бяха изследвани по радиологични показатели в РЗИ Пловдив. Няма отклонения от действащите норми.

РЕКАПИТУЛАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

През 2024 г., служителите от отдел ПБПЗ осъществиха следните дейности:

1. Проведени лекции и обучения – 57 бр. (с десет повече от 2023 г. – 47)
2. Организирани измервания на костна плътност съвместно с АЖБО.
3. Брой раздадени здравно-промотивни материали: брошури, листовки, плакати – 4 588 бр.; раздадени презервативи - 5 572 (при раздадени - 2 222 бр. за 2023 г.);
4. Проверки по Наредби № 2, № 6 и № 37 на МЗ за здравословно хранене на деца и ученици – 117 бр. (при 141 бр. за 2023 г.)
5. Проверки по Наредба № 10 – 66 бр.
6. Оценки на седмични учебни програми – 266 бр., изпълнение 100% - съгласувани – 236, несъгласувани – 30.
7. Постъпили и разгледани жалби и сигнали – 23 бр.
8. Извършени проверки по чл. 54а от ЗЗ и по чл. 56а от отдел ПБПЗ - 113 бр.
9. По чл. 56 от Закона за здравето за забрана на тютюнопушенето в закритите обществени места – 137 бр. проверки.
10. Извършен мониторинг на обекти източници на нейонизиращи лъчения – 26 базови станции на мобилни оператори.
11. Извършени проверки в обекти за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – 12 бр.
12. Извършени проверки на обекти за търговия с бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води – 11 бр.
13. Издадени становища за шум – 15 бр.
14. Извършени проверки на медицински специалисти от детските градини и училищата във връзка с изготвянето на Анализа за физическото развитие и събирането на здравно-профилактичните карти по Наредба № 3 за здравните кабинети в детските градини и училищата – 45 бр.
15. Съставени АУАН – 11 бр. (при 6 за 2023 г.)
16. Издадени предписания – 6 бр.
17. Взети проби за радиологичен анализ на храни, съвместно с ОДБХ - 16 бр.
18. Взети проби от бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води за химичен и микробиологичен анализ – 18 бр.
19. Изготвени прессъобщения - 86, отразени в 379 публикации. Изготвени месечни – 12 бр. и годишен мониторинг за 2024 г. – 1 бр.
20. Протоколна дейност от оперативни заседания на РЗИ Пазарджик.
21. Изготвен анализ за удовлетвореността на потребителите на услуги на РЗИ Пазарджик за 2023 г.

22. Проведени кампании по повод световни и международни дни:

- Отбелязване на Световите дни за борба с тютюнопушенето
- Организиране на изнесен ККОТ
- Ден на влюбените и втори етап на Националната АНТИСПИН кампания
- Ден за съпричастност към жертвите на ХИВ, съвместно с БЧК и ОСНВ
- Лятна АНТИСПИН кампания
- Първи декември – Световен ден за борба с ХИВ
- Седмица за анонимно и безплатно изследване на ХИВ
- Световен Ден за борба с наркоманиите
- Световна Седмица на кърменето
- Световен ден за борба с Хепатит с безплатни изследвания за Хепатит В и С
- Седмици на отворените вдрати за профилактични прегледи за туберкулоза от „СБАЛПФЗ – д-р Н. Пенчев" – 4 бр.
- Отбелязан Световния ден за борба с остеопорозата
- Отбелязан Европейски ден на радона

23. Регистрация на базови станции и пререгистрация – 10 бр. Въвеждат се в Национална информационна система за източниците на ЕМП.

24. Осигуряване на информационно обслужване на РЗИ.

25. Изготвен доклад за КАВ в област Пазарджик за 2023 г.

26. Изготвена годишна оценка на сезонни менюта-хранене в детски градини за 2024г.

27. Изготвен Анализ на суицидната ситуация в област Пазарджик за 2024 г. Въведени суицидни карти в Национален регистър за 2024 г.

28. Проведен мониторинг на шум в гр. Пазарджик.

29. Изготвен годишен доклад за шумовото натоварване в град Пазарджик.

30. Изготвен годишен доглад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения през 2024 година за област Пазарджик.

31. Изготвен Анализ на физическо състояние на деца и ученици от област Пазарджик за 2023 г.

32. Изготвени и изпратени в МЗ отчети за I-во, II-ро, III-то и IV-то тримесечия по програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН."

33. Публикуване на регулярна (на 15 дни) Актуална информация за качеството на питейната вода, подавана за населението в област Пазарджик.

34. Публикуване ежемесечно на Актуална информация за епидемичната обстановка в област Пазарджик.

35. Участие в среща с директори на училища относно здравни изисквания за седмични учебни разписания.

36. Организирани и проведени безплатни профилактични прегледи с мобилен АГ кабинет по Национален план за действие към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021–2030 г.

37. Организирани и проведени безплатни скринингови прегледи и изследвания по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021 г. – 2025 г.

38. Участие в Национална програма на МВР – „Детско полицейско управление" – Модул 3 – „Наркотици"и Модул 1 „Вредата от тютюнопушенето"

II. ПРОУЧВАНИЯ, АНАЛИЗИ И ОЦЕНКИ

АНАЛИЗ ЗА ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И ЗАБОЛЕВАЕМОСТТА НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ПАЗАРДЖИШКА ОБЛАСТ ЗА 2023 Г.

Анализът за физическо развитие и заболеваемостта на децата и учениците в област Пазарджик се изготви въз основа на получени попълнени таблици от здравните специалисти от детските градини и училищата, съгласно Наредба № 8 от 03.11.2016 г. на МЗ за профилактичните прегледи и диспансеризацията и Наредба № 3 на МЗ за здравните кабинети в детските заведения и училищата (обн. ДВ, бр. 38/2000 г.).

Училищата на територията на област Пазарджик са 110, схеми за анализ на здравословното състояние на учениците са предали 78 училища - 71%.

В област Пазарджик има 58 – Детски заведения със 35 филиала – общо 93 ДГ.

Схеми за анализ на здравословното състояние на децата са предали 50 детски градини и 13 филиала – 67,8%.

Схеми за анализ на здравословното състояние на децата са предали и 13 ПДГ от училищата в област Пазарджик.

Училищата и детските градини, в които няма назначени медицински специалисти не представиха схеми за анализ и остават извън обхвата на настоящия анализ.

По справки, изпратени от общините в област Пазарджик, броят на здравните кабинети в детските заведения и училищата е 124 (от тях 77 бр. здравни кабинета в училища и 47 бр. здравни кабинета в детски заведения), броят на медицинските специалисти, които работят в тях е 107.

Брой здравни кабинети по общини

Община	Общ брой здравни кабинети	Брой здравни кабинети в училища	Брой здравни кабинети в детски градини
Брацигово	4	4	0
Пещера	12	7	5
Панагюрище	9	4	5
Стрелча	3	2	1
Сърница	2	1	1
Септември	23	12	11
Ракитово	9	6	3

Велинград	17	10	7
Пазарджик	38	25	13
Белово	2	1	1
Батак	2	2	0
Лесичово	3	3	**0**
общо	**124**	**77**	**47**

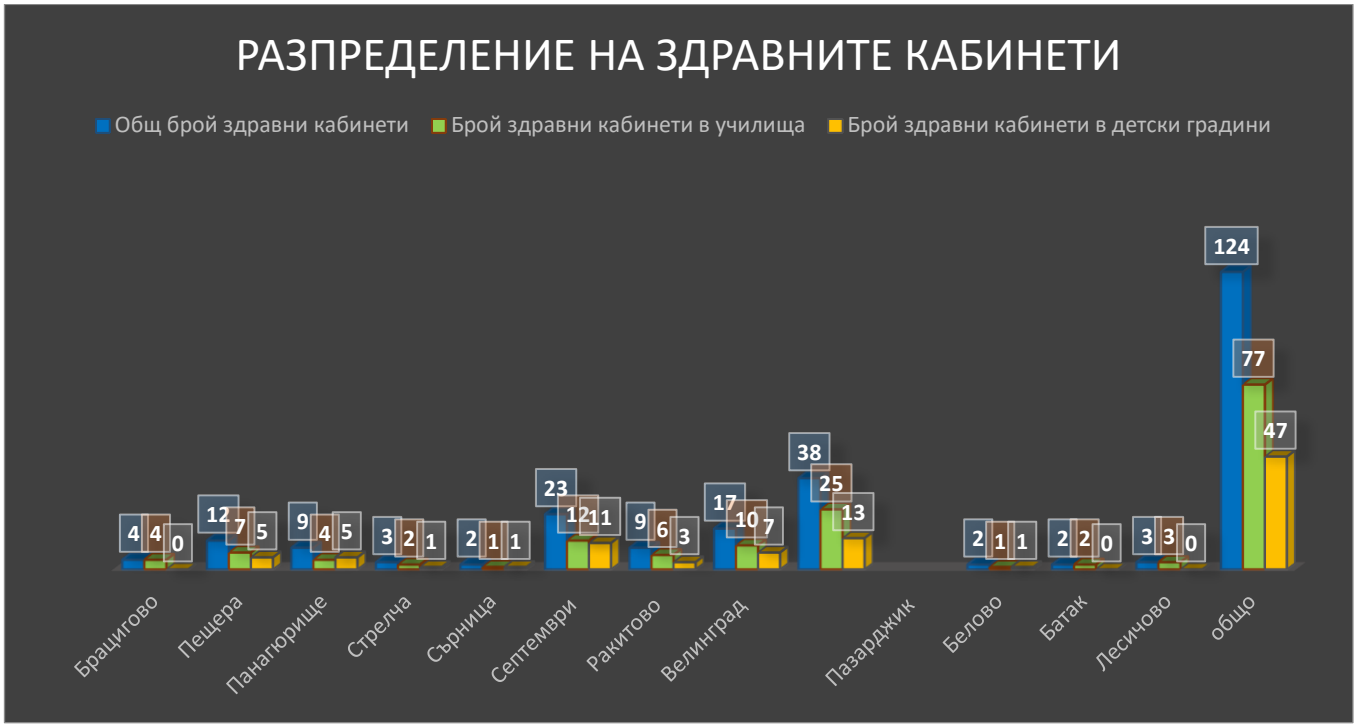

Брой медицински специалисти в здравните кабинети по общини

Община	Общ брой медицински специалисти в здравните кабинети	Брой медицински специалисти в училища			Брой медицински специалисти в детски градини
		медицински сестри	фелдшери	лекари	
Брацигово	3	3			0
Пещера	10	4	1		5
Панагюрище	8	3			5
Стрелча	2	1			1
Сърница	4	3			1
Септември	12	6			6
Ракитово	7	4	1		2
Велинград	17	4	5		8

Пазарджик	38	21	4		13
Белово	3	2			1
Батак	2	1			1
Лесичово	1	1			
общо	**107**	**53**	**11**		**43**

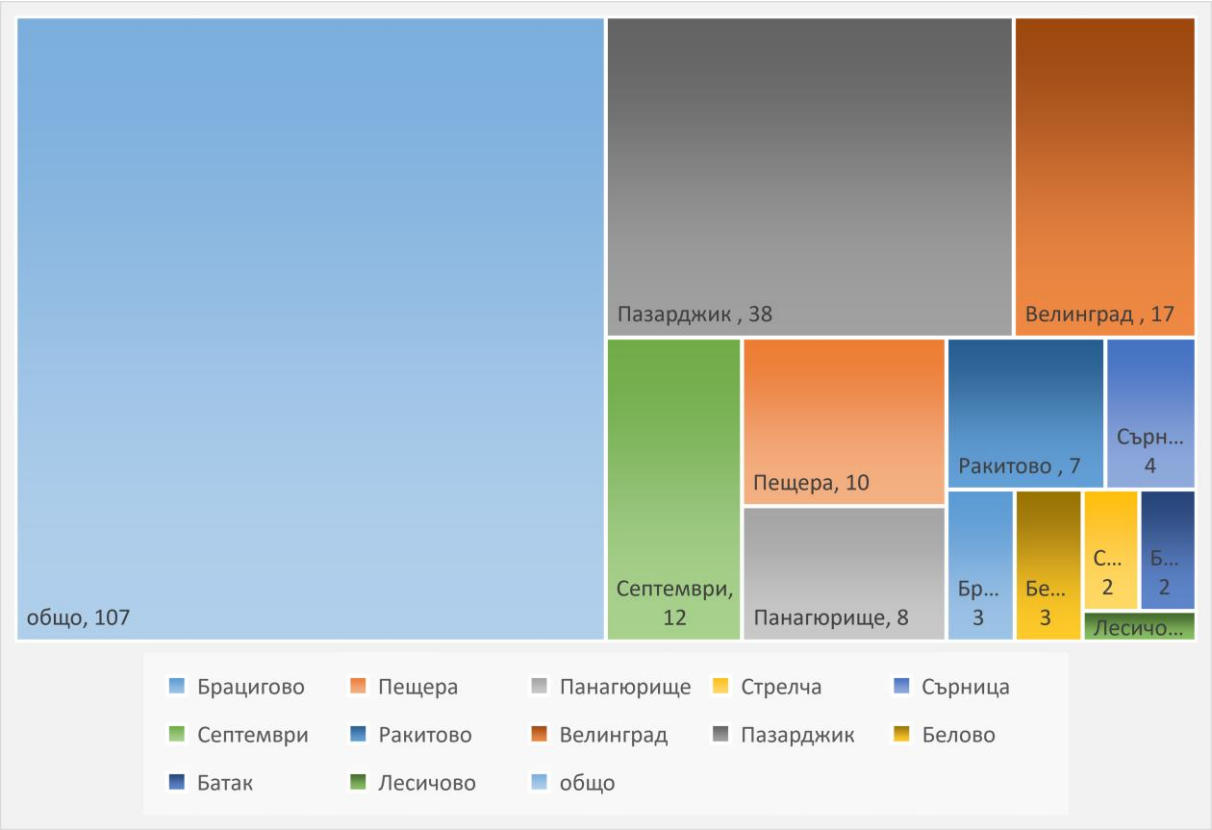

След обработка на представените схеми, се обобщават следните резултати:

С профилактичен преглед за годината в област Пазарджик са обхванати са 95,4% от учениците в училищата и 99,8% от децата на възраст от 1 до 7 години, посещаващи детски заведения. На 100% е обхватът с антропометричните измервания - ръст и телесна маса на учениците и децата.

ФИЗИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВОСЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ДЕЦАТА ДО 7 ГОДИШНА ВЪЗРАСТ

Физическото развитие на децата се определя по антропометричните показатели ръст и тегло, които се оценяват в съответствие с нормите за съответната възраст и пол. При индивидуалната оценка на физическото развитие на децата се оформят три групи: норма, разширена норма и извън нормата.

През 2023 г. общият брой на децата с данни за физическо развитие до 7 г. е 7278.

Общ брой групи	Общ брой деца	От тях на възраст		В това число	
		1- 3 г.	3 - 7 г.	Момчета	Момичета
279	**7278**	**1067**	**6211**	**3741**	3537

По отношение на показателя ръст: 82% са в границата на нормата (X±1S), 10% от децата са в границата на разширената норма между (X±1S) и (X±2S) и извън нормата са 8% (като 4% са под (X-2S), а 4% са над (X+2S) нормата).

По отношение на показателя телесна маса: 83% са в границата на нормата, 10% са в границата на разширената норма между (X±1S) и (X±2S). Извън нормата са 7%, (като под нормата (X-2S) са 3% от децата, а над нормата (X+2S) са 4%).

Съгласно представените схеми, броят на децата покрили нормите за физическа дееспособност за съответната възраст е 6 825 или 93,8 % от всички деца.

Постъпили са данни за проведени профилактични прегледи на общо 7 259 деца от област Пазарджик - 99,7%. Със заболявания са регистрирани общо 879 или 12% от прегледаните деца. Най–много са заболелите от пневмонии – 293 деца, на второ място – хроничен бронхит – 116 деца, хронични заболявания на тонзилите и аден. вегетации – 90 деца, затлъстяване – 52 деца, смущения в зрението – 51 деца, спец. забавяне в развитието – 51 деца, други – 53 деца.

В таблиците за Диспансерно наблюдение за съответната възраст са регистрирани 193 заболявания. Най-често регистрираното заболяване е обикновен хроничен бронхит J41 - 18 деца; генерализирано разстройство в развитието детски аутизъм F48 – 18 деца, хиперкинетични разстройства F90 - 14 деца, др. поведенчески и емоционални разстройства F98 - 13 деца, негнойно възпаление на средното ухо H65.2 – 12 деца, ХОББ с ОРИДДП – 11 деца; неалергична астма J45.1 – 9 деца, други алергични ринити J30.3– 10 деца, други сезонни алергични ринити J30.2 – 8 деца, алергичен ринит, причинен от полени J30.1 – 7 деца, намаление на зрението – H54.2, 54.5 – 7 деца, състояние след менингоенцефалит G04.8 - 10 деца, увреждания на другите зрителни пътища H47.5 – 7 деца, епилепсия G40.0-8 - 5 деца, увреждане на брахиалния плексус G54.0 - 5 деца, глухота H90 – 4 деца, язва на стомаха K25– 3 деца, кистозна фиброза с белодробни прояви E84.0 - 3 деца.

Други подадени в таблицата диспенсерни заболявания:

- единични бройки са: левкемия; алергична пурпура; наследствена хипогамаглобулинемия; нетоксична дифузна гуша; други тревожни разстройства; аортна стеноза; хр. персистиращ хепатит, некласифиц. Другаде; други юношески артрити; вродена липса, атрезия и стриктура на слух. канал; тетралогия на Fallot; Отворен дуктус артериозус; атрезия и стеноза на уретера.
- по две деца: желязонедоимъчни анемии; вроден хипотиреоидизъм; дисхормонална гуша; хипопаратиреоидизъм; слепота на едно око и намал. зрение на другото; междупредсърден септален дефект.

ФИЗИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ЗДРАВОСЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

Физическото развитие на учениците се определя по антропометричните показатели ръст и тегло, които се оценяват в съответствие с нормите за съответната възраст и пол. При индивидуалната оценка на физическото развитие на учениците се оформят три групи: норма, разширена норма и извън нормата.

Медицинските специалисти от здравните кабинети в училищата са извършили индивидуалните измервания на ръст, тегло и физическа дееспособност на 100% от учениците.

Общ брой паралелки	Общ брой ученици	От тях на възраст			
		7-14 г.		14-18 г.	
		момчета	момичета	момчета	момичета
1016	20848	6197	5869	4875	3907

По отношение на показателя ръст - в групата на нормата (X±1S) са 79%, в разширената норма между (X±1S) и (X±2S) - 14%, а извън нормата – 7% (като под (X-2S) са 3%, а над (X+2S) са 4%).

Що се отнася до телесната маса, то в групата на нормата (X±1S) са 77%. В разширената норма (X±1S) и (X±2S) са 15% от общия брой прегледани момчета и момичета, а извън нормата – 8% (като под (X-2S) са 3%, а над (X+2S) са 5%).

Според представените данни 20 598 ученици са получили оценка над среден (3) при изследване на физическата дееспособност, 181 са освободени от часовете от физическо възпитание, 69 са включени в групи за лечебна физкултура.

От проведените профилактични прегледи на 19 895 /95,4% от общия брой ученици/ ученици са регистрирани общо 1 809 със заболявания – 9,1%. Най–много са учениците със затлъстяване.

При ***първокласниците*** от прегледаните 1 386 ученици с регистрирани заболявания са 458 деца. От тях най–много са със затлъстяване.

При ученици от ***седми клас*** от прегледаните 1 592 ученици с регистрирани заболявания са 314. От тях най–много са учениците със затлъстяване.

При ***десетокласниците*** са прегледани 1 558 ученици. От тях със заболявания са регистрирани 276 ученици. Най–много отново са със затлъстяване.

След обработка на данните от таблиците за Диспансерно наблюдение на учениците се обобщиха следните резултати:

Общо подадени деца подлежащи на диспансерно наблюдение – 1 087. Момичета – 421, момчета – 666. При възрастовото разпределение - възрастта от 7 до 14 години – 697 ученици; възрастта от 14 до 18 години – 390 ученици.

Водещо заболяване е - Намаление на зрението на двете очи - H54.2 – 341 ученици или 31,3% от всички регистрирани диспансерни. Като най-висока е при момчетата от 7 до 14 години – 104 деца. На второ място е заболяването – обикновен хроничен бронхит J41.0 - 99 ученици или 9,1 % от всички регистрирани диспансерни, на трето място - астма с

преобладаващ алергичен компонент J45.0 - 66 ученици - 6,07% от всички регистрирани диспансерни, на четвърто място е други алергични ринити J30.3 – 51 ученици, на пето място е епилепсия G40.0 - 40.8 – 50 ученици - 4,6% от всички регистрирани диспансерни.
Следват: Генерализирано разстройство в развитието детски аутизъм – F84 – 45 деца; други поведенчески и емоционални разстройства – 35 деца; ДЦП - G80.0 - 44 деца; алергичен ренит, причинен от полени – 45 деца; други невротични разстройства – 36 деца; намаление на зрението на едното око – 38 деца; хиперкинетични разстройства – 23 деца; други сезонни алергични ринити – 21 деца; инсулинозависим диабет, без усложнения – 21 деца; есенциална хипертония – 15 деца и други заболявания с регистрирани до 10 деца.

За намаляване на заболяванията при децата и учениците е необходимо да се работи по-активно в посока към повишаване на двигателната активност и закаляване на децата и учениците; контрол и мерки по отношение на здравословното хранене на подрастващите; осигуряване на ергономично съответствие на училищната мебел, съобразно ръста на децата в различните възрасти, което е едно от условията за профилактиката на гръбначните изкривявания; осигуряване на осветление, съответстващо на хигиенните норми и намаляване престоя пред телевизорите и компютрите – от голямо значение, за да се предотвратят максимално смущенията в зрението на децата в ученическа възраст; осигуряване и спазване на оптималната учебна натовареност чрез правилно съставяне на седмичните разписания и не на последно място включване на дейности за намаляване на влиянието на рисковите поведенчески фактори – тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене и ниска двигателна активност.

По време на срещите с медицинските специалисти и оказаната методична помощ се регистрираха следните затруднения при попълване на таблиците:

1. **Остаряла методика, която не е нормативно регламентирана.**
2. ***Необходимост от актуализиране на Наредба № 3 от 27 април 2000 г. за здравните кабинети в детските заведения и училищата и документация, която трябва да попълват медицинските специалисти в тях.***
3. **Трудност при събиране на здравно-профилактичните карти. В две направления: не всички родители подават карти; не всички общопрактикуващи лекари ги издават на децата и учениците, също така не ги попълват коректно.**
4. **По-голяма част от здравните специалисти са в пенсионна и доста над пенсионна възраст.**
5. **Липса на компютри в медицинските кабинети и липса на компютърна грамотност при част от специалистите, които ги обслужват.**

Анализ на суицидните опити за 2024 г. в област Пазарджик

Годишният анализ на суицидните опити през 2024 г. в област Пазарджик се изготви въз основа на генерирани данни от Националния електронен регистър на суицидните опити в Република България.

В Регистъра данните са структурирани по пол, възраст, населено място, използван суициден способ, семейно положение, трудова заетост, пореден номер на опита, причини за опита, етническа принадлежност, образование и т.н.

<u>След генериране на данни за 2024 г. се констатира следното</u>:

Регистрирани са 58 общо суицидни опита: 26 реализирани самоубийства и 32 парасуицида. Общият брой суицидни опити през 2023 г. също е 58.

година	реализирани	нереализирани	общо
2004	38	116	154
2005	32	72	104
2006	38	90	128
2007	21	63	84
2008	23	68	91
2009	26	61	87
2010	29	60	89
2011	29	68	97
2012	26	40	66
2013	19	37	56
2014	25	46	71
2015	31	52	83
2016	40	32	72
2017	28	67	95
2018	25	43	68
2019	26	44	70
2020	22	35	57
2021	27	38	65
2022	16	34	50
2023	18	40	58
2024	26	32	58

През 2024 г. се регистрира увеличаване на реализираните суицидни опити с малко над 1,4 пъти в сравнение с 2023 г. и намаляване на парасуицидите отново с малко под 1,3 пъти. През 2024 г. съотношението нереализирани-реализирани суициди е 1,2:1 т.е. на един парасуицид се пада и по едно реализирано самоубийство. За сравнение през 2023 г. съотношението нереализирани-реализирани суициди е 2,2:1. На два парасуицида се е падало едно реализирано самоубийство. През предходните години това съотношение е следното: 2022 г. 2.1:1; 2021 г. – 1.4:1; 2020 г. – 1.6:1; през 2019 г. и 2018 г. – 1.7:1.

Честотата на общо суицидните опити е 25,8 на 100 000 население /225 261 – население на област Пазарджик към 31.12.2023 г./, запазва се както и през 2023 г.

Честотата на общо суицидните опити за областта през 2023 г. е 25,6 на 100 000 население /226 209 – население на област Пазарджик към 31.12.2022 г./; 2022 г. - 22,1 на 100 000 население; 2021 г. - 25,9 на 100 000 население.

Честотата на реализираните суициди през 2024 г. е 11,5 на 100 000 население и се е увеличила от предходните две години.

Честотата на реализираните суициди през 2023 г. е 8 на 100 000 население. През 2022 г. е била – 7,1.

Честотата на парасуицидите е 14,2 на 100 000 население и намалява в сравнение с предходните години.

Честотата на парасуицидите през 2023 г. е 17,7 на 100 000, през 2022 г. е – 15,0.

Честотата на общосуицидните опити при жените през 2024 г. е 23,3 на 100 000, на реализираните е 3,5, а на парасуицидите е 19,9 на 100 000. За сравнение през 2023 г. честотата на общосуицидните опити при жените е 27,5 на 100 000, на реализираните самоубийства е 3,4, а на парасуицидите е 24,1. От данните се вижда, че при жените е намаляла честотата на опитите за самоубийства, но при реализираните няма промяна.

Честотата на общосуицидните опити при мъжете през 2024 г. е 28,3 на 100 000, на реализираните е 20,1 на 100 000, а на парасуицидите е 8,2 на 100 000. Честотата на реализираните самоубийства при мъжете се е увеличила в сравнение с 2023 г., когато е била 12,8 на 100 000; на общо суицидните опити е била е 23,7 на 100 000, а на парасуицидите е 10,1.

Разгледани по пол данните през 2024 г. показват вътрешна динамика, различна от досега регистрираната тенденция - жените да са водещят пол при общосуицидните опити. През последната година при мъжете са отчетени повече общосуицидни опити, а по-високият им брой идва от реализирани самоубийства; при жените е намалял броят на парасуиците.

С други думи, **реализираните самоубийства** са се увеличили при мъжете, а при жените са намалели **опитите за самоубийство**.

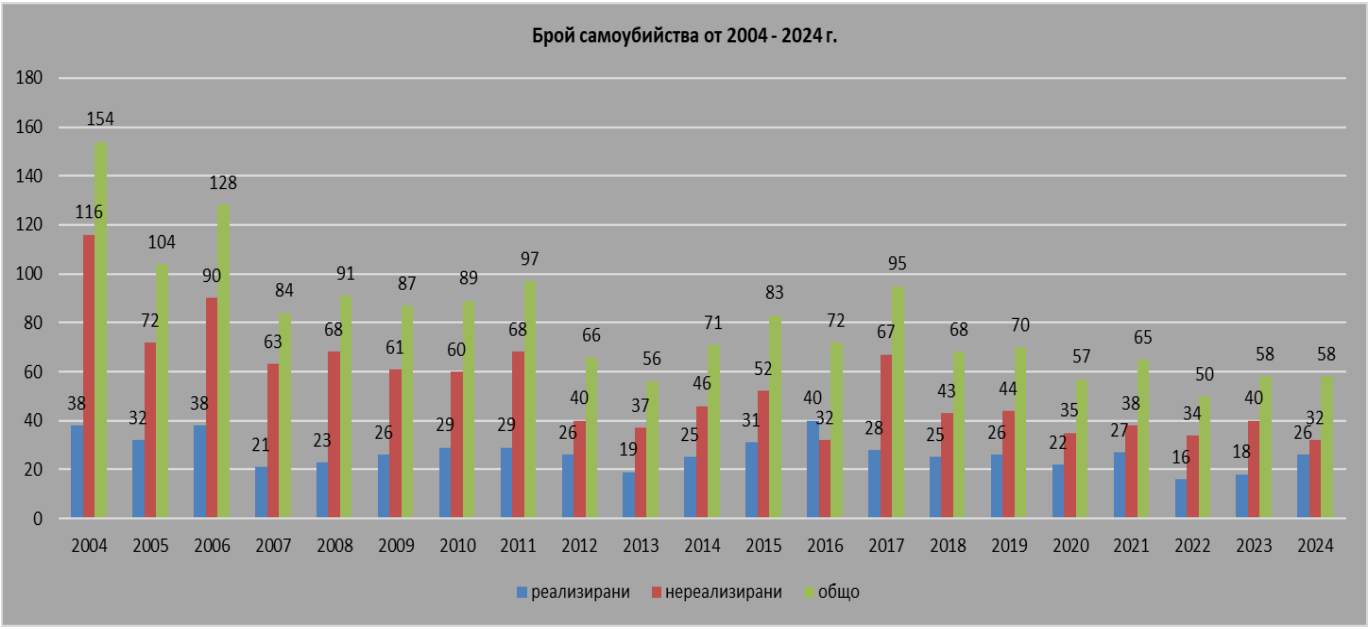

През изминалата година процентното разпределение „по изход на опита" е следното: „Останал жив без увреди" – 44,8%, „останал жив с телесни увреди" – 10,4, „смъртен изход" – 44,9%.

Пол	Изход от суицидния опит	бр.	%
жена	останал жив без увреди	20	34,5
жена	останал жив с телесни увреди	3	5,2
жена	смъртен изход	4	6,9
мъж	останал жив без увреди	6	10,3
мъж	останал жив с телесни увреди	3	5,2
мъж	смъртен изход	22	38

Процентно разпределение в таблица по пол –жени и изход на опита, спрямо общия брой суициди при жените – 27 бр:

Пол	Изход от суицидния опит	%
жена	останал жив без увреди	74,1
жена	останал жив с телесни увреди	11,1
жена	смъртен изход	14,8
		100

Процентно разпрезеление в таблица по пол – мъже и изход на опита, спрямо общия брой суициди при мъжете – 31 бр.:

Пол	Изход от суицидния опит	%
мъж	останал жив без увреди	19,4
мъж	останал жив с телесни увреди	9,7
мъж	смъртен изход	71
		100,1

Процентно разпределение на парасуицидите по пол – 32 бр.

Пол	Изход от суицидния опит	%
жена	останал жив	71,9
мъж	останал жив	28,1
		100

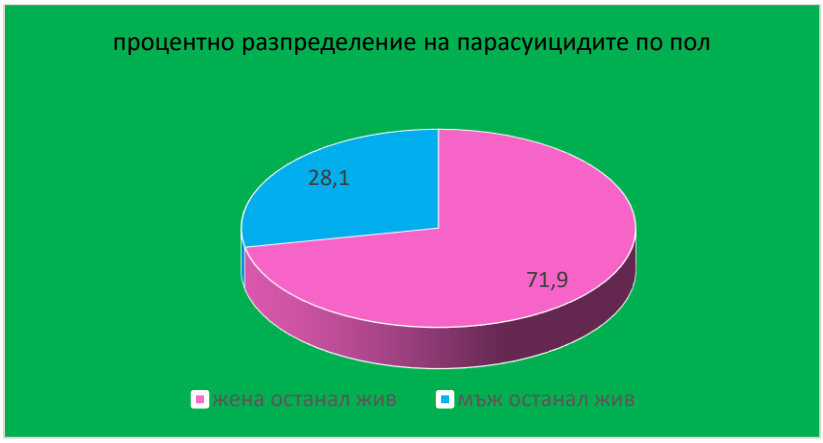

Процентно разпределение на реализираните самоубийства по пол – 26 бр.

Пол	Изход от суицидния опит	бр.	%
жена	смъртен изход	4	15,4
мъж	смъртен изход	22	84,6
		26	100

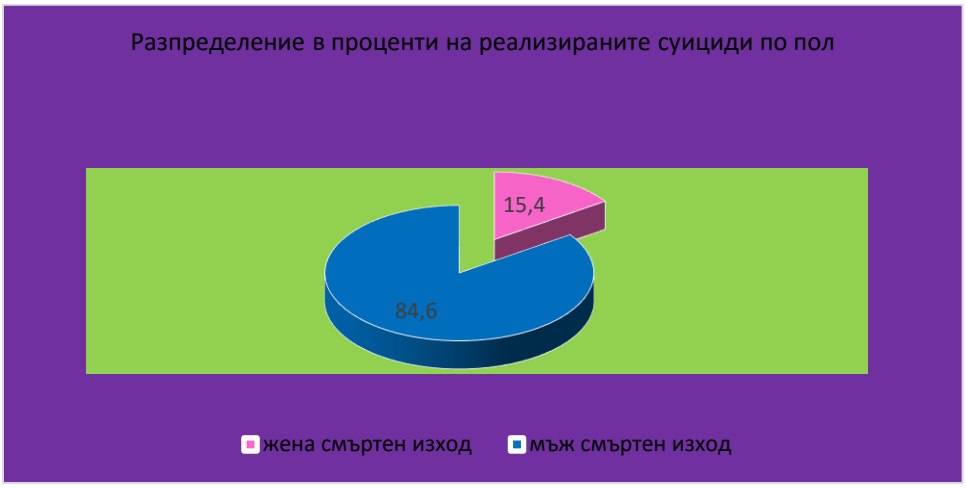

Хоспитализирани са 31,3% от лицата извършили суицидни опити.

Хоспитализирани	да	не
общо	32,1	67,9

Разпределение на суицидните опити по пол, изход на опита и използван способ % надхвърля 100, защото в някои суициди са посочени два отделни способа, освен опцията „комбиниран“

Пол	Изход от суицидния опит	самоотравяне - медикаментозно	самотравяне - с химически средства	обесване	хвърляне от височина	огнестрелно оръжие	хладно оръжие - порязване	хладно оръжие - пробождане	удавяне	хвърляне под транспортно средство	изгаряне	електрически ток	Друго	Комбинира н
жена	останал жив без увреди	36,2	1,7	0	1,7	0	0	0	0	0	0	0	0	
жена	останал жив с телесни увреди	0	0	0	1,7	0	1,7	1,7	0	0	0	0	0	
жена	смъртен изход	0	0	1,7	1,7	0	0	0	1,7	1,7	0	0	0	
мъж	останал жив без увреди	8,6	1,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
мъж	останал жив с телесни увреди	0	0	0	1,7	0	1,7	3,5	0	0	0	0	0	1,7
мъж	смъртен изход	1,7	0	19	3,5	12,1	0	0	0	1,7	0	0	0	
Общо		46,5	3,4	20,7	10,3	12,1	3,4	5,2	1,7	3,4	0	0	0	1,7

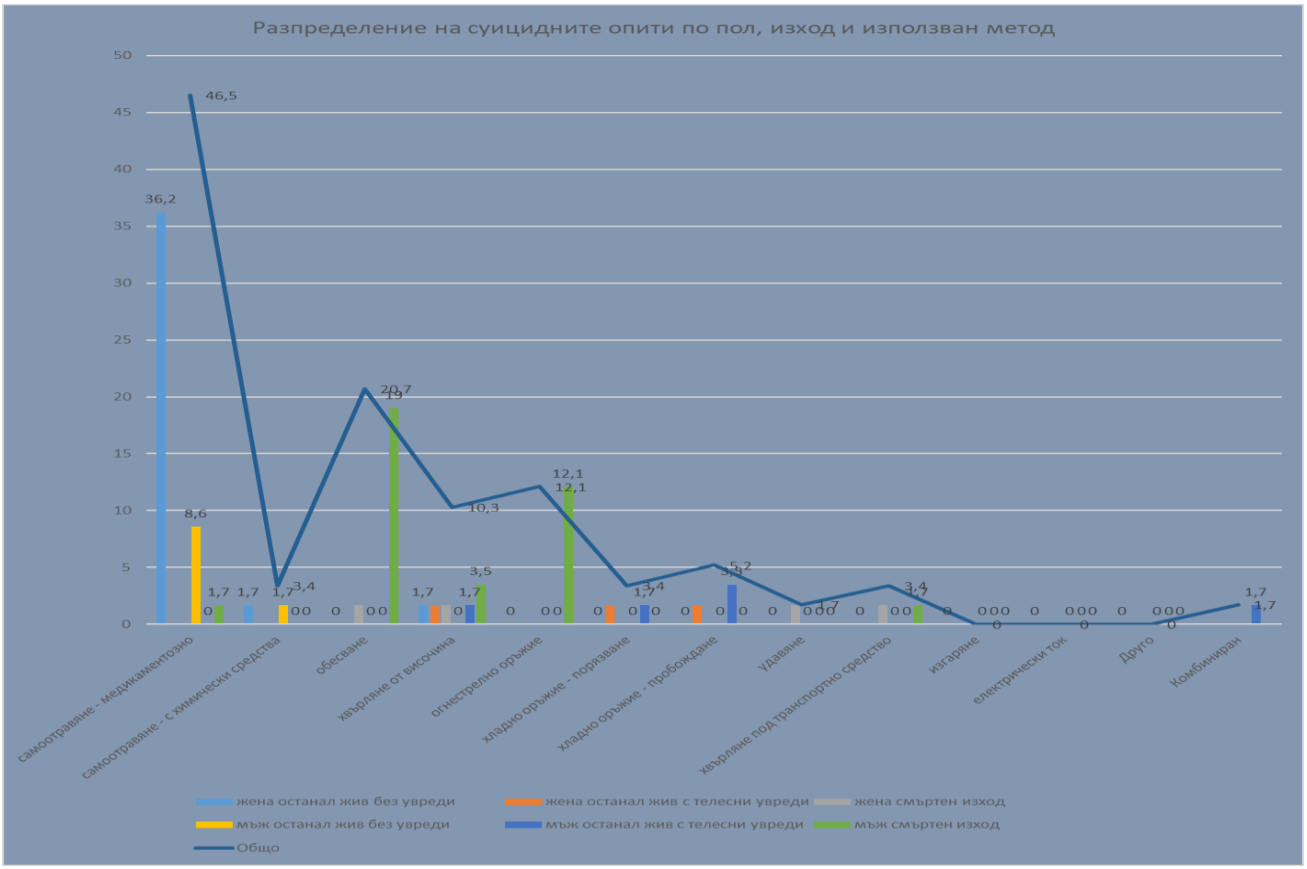

За поредна година, основни водещи способи при общо суицидните опити са отравянето с медикаменти – 46,5% /2023 г. - 48,3%, 2022 г. - 44%/; обесване 20,7% /регистрира се увеличение в сравнение с 2023 г. – 17,3%/; на трето място се нарежда „използване на огнестрелно оръжие" – 12,1% – двойно са се увеличили суицидите с използване на огнестрелно оръжие в сравнение с 2023 г. - 6,9%. На четвърта позиция е способът „хвърляне от височина" 10,3% /през 2023 г. - 6,9%/. През годината са регистрирани още следните способи: отравянето с химични вещества – 3,4%, порязване с хладно оръжие - 3,4%, пробождане с хладно оръжие – 5,2%, хвърляне под транспортно средство 3,4%, удавяне – 1,7% и кобинирани методи – 1,7%.

Място на извършване на опита

Изход от суицидния опит	в дома	навън, на открито	в лечебно заведение	на работното място	в училище	в затвор	на обществено място	няма данни
останал жив без увреди	27,6	0	0	0	1,7	0	1,7	3,5
останал жив с телесни увреди	5,2	0	0	0	0	0	0	0
смъртен изход	1,7	3,5	0	0	0	0	1,7	0
останал жив без увреди	8,6	1,7	0	0	0	0	0	0
останал жив с телесни увреди	3,5	0	0	0	0	0	0	1,7
смъртен изход	29,3	8,6	0	0	0	0	0	0
	75,9	13,8	0	0	1,7	0	3,4	5,2

От обработените данни е видно, че 75,9% от суицидните опити са извършени в дома, като реализираните суициди заемат 31% от тях. 13,8% от суицидните опити са извършени извън дома на открити места. Има регистриран парасуицид в училище - 1,7%. 3,4% от опитите са извършени на обществено място и за 5,2% няма данни.

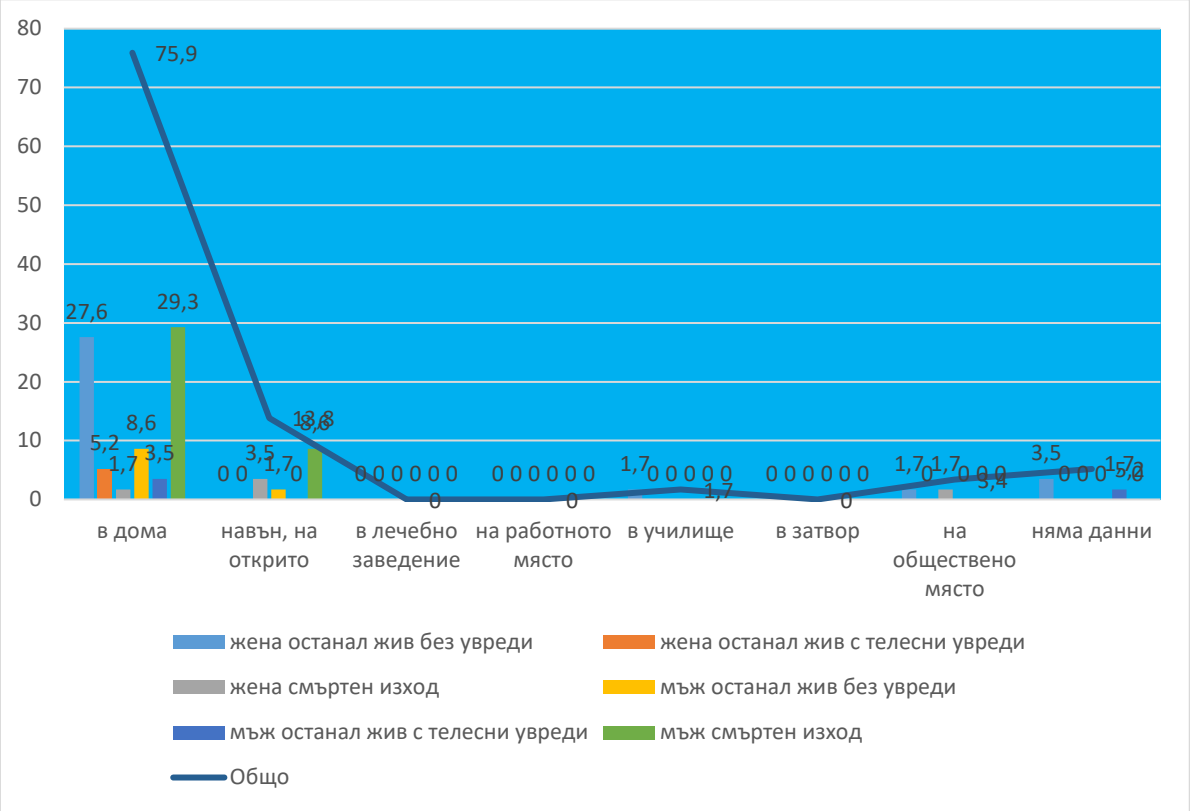

Мотиви за суицидното действие

Пол	Изход от суицидния опит	психично разстройство	тежко соматично заболяване	конфликти с родители	конфликти със съпруг(а)	конфликти с деца	несподелена любов	раздяла с любим човек	загуба на близък човек	финансови проблеми	загуба на работа	няма изявен мотив	Друго	Комбинира
жена	останал жив без увреди	3	0	3	7	1	2	1	1	0	0	3	0	1
жена	останал жив с телесни увреди	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	
жена	смъртен изход	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
мъж	останал жив без увреди	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	
мъж	останал жив с телесни увреди	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1
мъж	смъртен изход	6	2	0	0	0	0	2	0	0	0	9	4	1
Общо		17	2	4	8	1	3	4	1	1	1	13	7	3
	Общо в % към всички суицдни опити	29,3	3,5	7	14	1,7	5,2	7	1,7	1,7	1,7	22,4	12,1	5,2

През 2025 г., най-честият мотив за предприемане на суицидно действие, е наличието на психично разстройство – 29,3%. Следват конфликтните ситуации – конфликт със съпруг/съпруга, конфликт с родители и конфликт с деца, които общо заемат 22,7% от отговорите. Провакация за суицид представляват житейските събития, като раздяла с любим човек, несподелена любов. Финансовите проблеми и загубата на работа не са толкова важен

мотив, но все пак присъстват в посочените отговори. Тежко соматично заболяване също може да е отключващ фактор за суициден опит. Продължава да е висок процентът на отговора „няма изявен мотив", което може да е знак за незадълбочено проучване от страна на попълващите суицидните карти.

% надхвърлят 100, тъй като е възможен повече от един отговор.

%Разпределение на суицидните опити по пол и възрастови групи

Възрастови групи	**Пол**	**останал жив без увреди**	**останал жив с телесни увреди**	**смъртен изход**	**ОБЩО**	Общо за въз. група	
5-17	жена	8,6	1,7	1,7	12		
5-17	мъж	1,7	0	0	1,7	13,7	До 17г.
18-29	жена	3,5	1,7	0	5,2		
18-29	мъж	3,5	0	5,2	8,7	13,9	До 29 г.
30-39	жена	5,2	0	0	5,2		
30-39	мъж	1,7	3,5	1,7	6,9	12,1	До 39
40-49	жена	6,9	0	1,7	8,6		
40-49	мъж	1,7	0	3,5	5,2	13,8	До 49 г.
50-59	жена	1,7	0	3,5	5,2		
50-59	мъж	1,7	1,7	5,2	8,6	13,8	До 59 г.
60-69	жена	5,2	0	0	5,2		
60-69	мъж	0	0	10,4	10,4	15,6	До 60 г.
70+	жена	3,5	1,7	0	5,2		
70+	мъж	0	0	12,1	12,1	17,3	70 +
Общо		44,9	10,3	45	100,2	100,2	

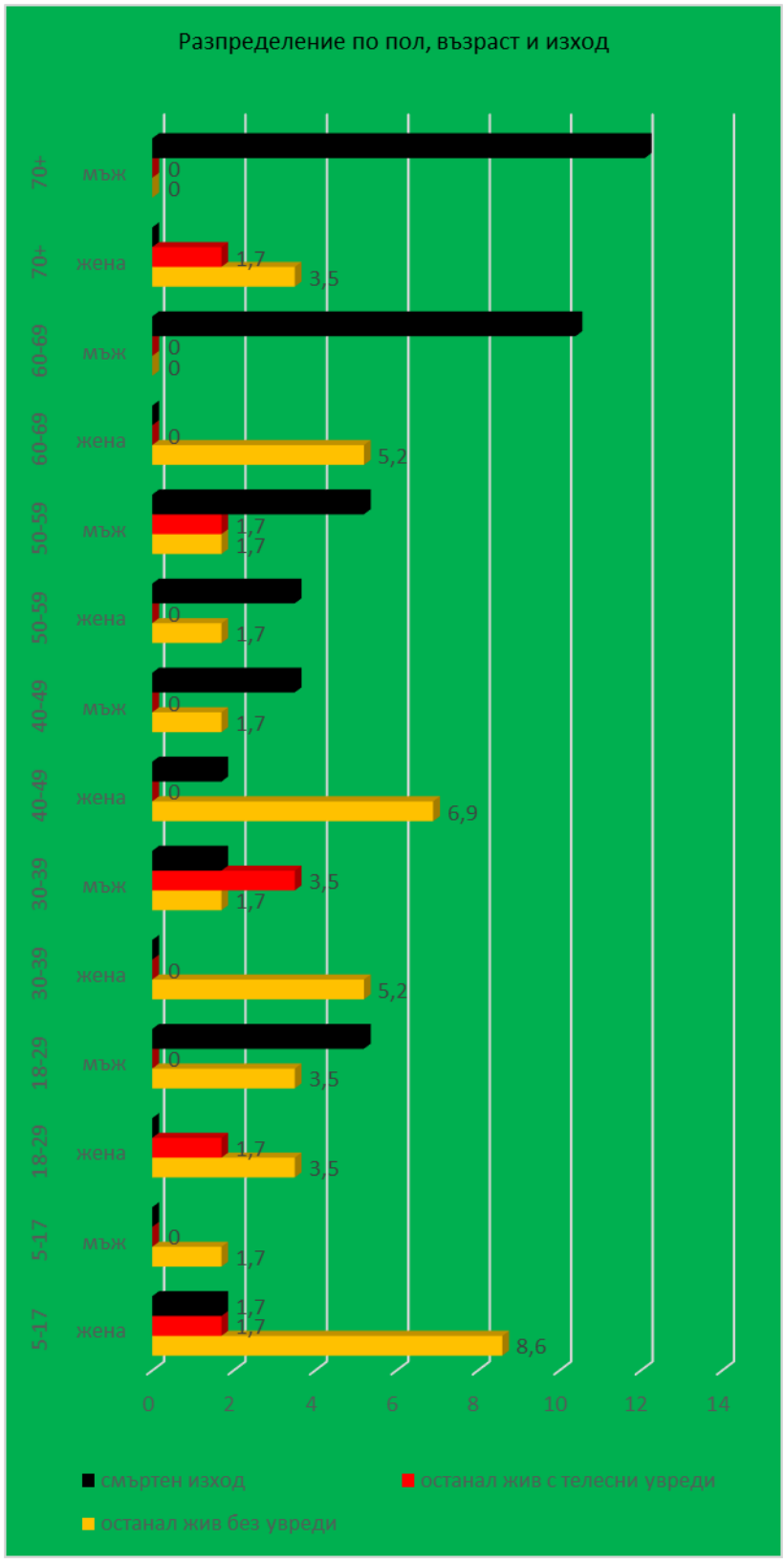

През 2024 г. са регистрирани 7 суицидни опита във възрастовата група 5 – 17 г. с 2 повече от предходната година, като за съжаление имаме и реализиран суицид. 13,7% от общо суицидните опити са извършени от деца.

Водеща група при общо суицидните опити е възрастовата група 70+ - 17,3%. Възрастовата група от 30 до 39 години е с най-нисък процент от общия дял самоубийства – 12,1%.

В самите възрастови групи по пол и изход от опита се наблюдава вътрешно групова динамика отразена в горепосочената таблица и в графиката към нея.

Разпределение на суицидните опити по пол и населено място

Пол	Изход от суицидния опит	град	село	Общо
жена	останал жив без увреди	20,7	13,8	34,5
жена	останал жив с телесни увреди	3,5	1,7	5,2
жена	смъртен изход	5,2	1,7	6,9
мъж	останал жив без увреди	3,5	6,9	10,4
мъж	останал жив с телесни увреди	3,5	1,7	5,2
мъж	смъртен изход	24,2	13,8	38
Общо		60,6	39,6	100,2

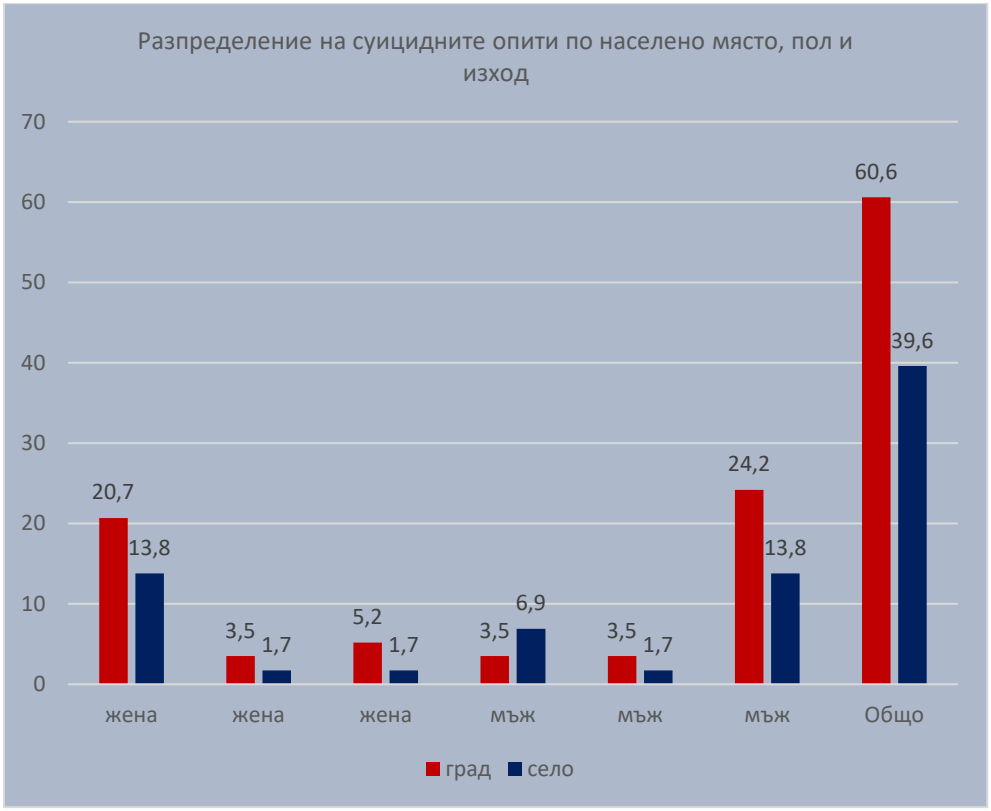

Най-висок процент парасуицидни опити са извършили жени от градовете, а най-много реализирани самоубийства мъжете в градовете.

% Разпределение на общо суицидни опити разпределени по пол и трудова заетост и изход от опита

Пол	Изход от суицидния опит	работещ	учащ	домакиня	безработен	пенсионер	бездомен	инвалид	Друго
жена	останал жив без увреди	10,4	8,6	6,9	5,2	1,7	0	1,7	0
жена	останал жив с телесни увреди	0	1,7	0	0	3,5	0	0	0
жена	смъртен изход	3,5	1,7	0	0	1,7	0	0	0
мъж	останал жив без увреди	3,5	3,5	0	3,5	0	0	0	0
мъж	останал жив с телесни увреди	1,7	0	0	0	0	0	0	3,5
мъж	смъртен изход	14	0	0	3,5	20,7	0	0	0
Общо		33,1	15,5	6,9	12,2	27,6	0	1,7	3,5

През 2024 г. при общо суицидните опити на първо място по трудова заетост е групата на работещите - 33,1%. Следват групите на пенсионерите - 27,6% /виок е процентът на реализираните самоубийства – 20,7%/, учащите – 15,5%, безработните -12,2%, следват и домакини и инвалиди. Няма съществена промяна, в сравнение с 2023 г.

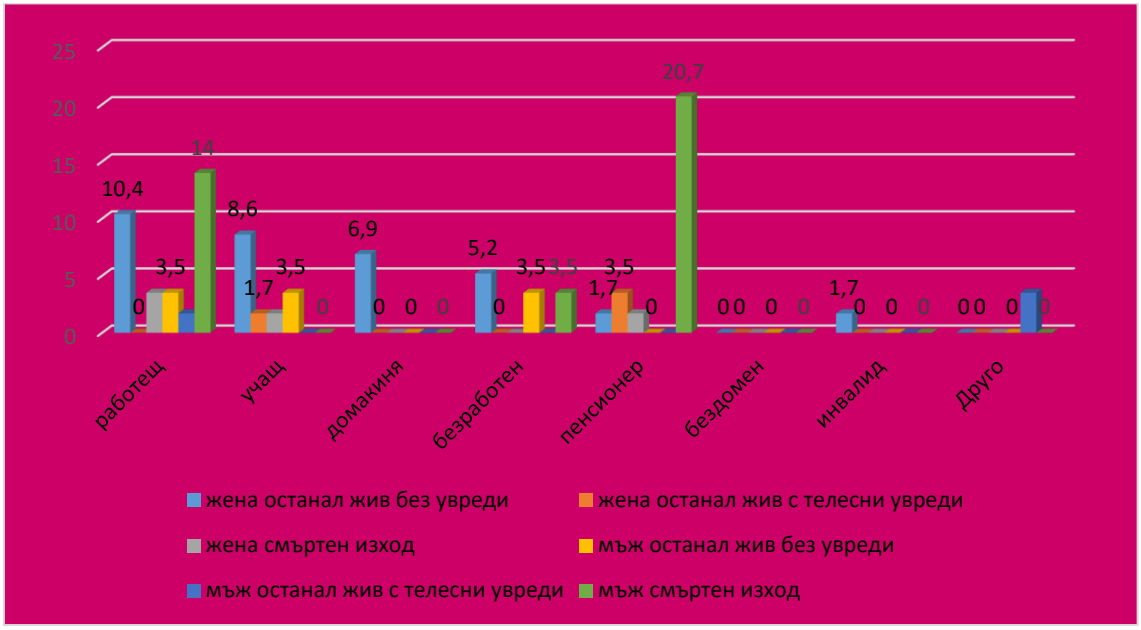

% Разпределение на общо суицидните опити разпределени по пол и семеен статус и изход от опита

Пол	Изход от суицидния опит	несемеен/а	семеен/а	разведен/а	вдовец/ица	
жена	останал жив без увреди	15,5	15,5	0	3,5	30,9
жена	останал жив с телесни увреди	3,5	0	0	1,7	5,2
жена	смъртен изход	5,2	0	1,7	0	6,9
мъж	останал жив без увреди	5,2	5,2	0	0	10,4
мъж	останал жив с телесни увреди	5,2	0	0	0	5,2
мъж	смъртен изход	12,1	10,4	8,6	6,9	38
Общо		46,7	31,1	10,3	12,1	100,2

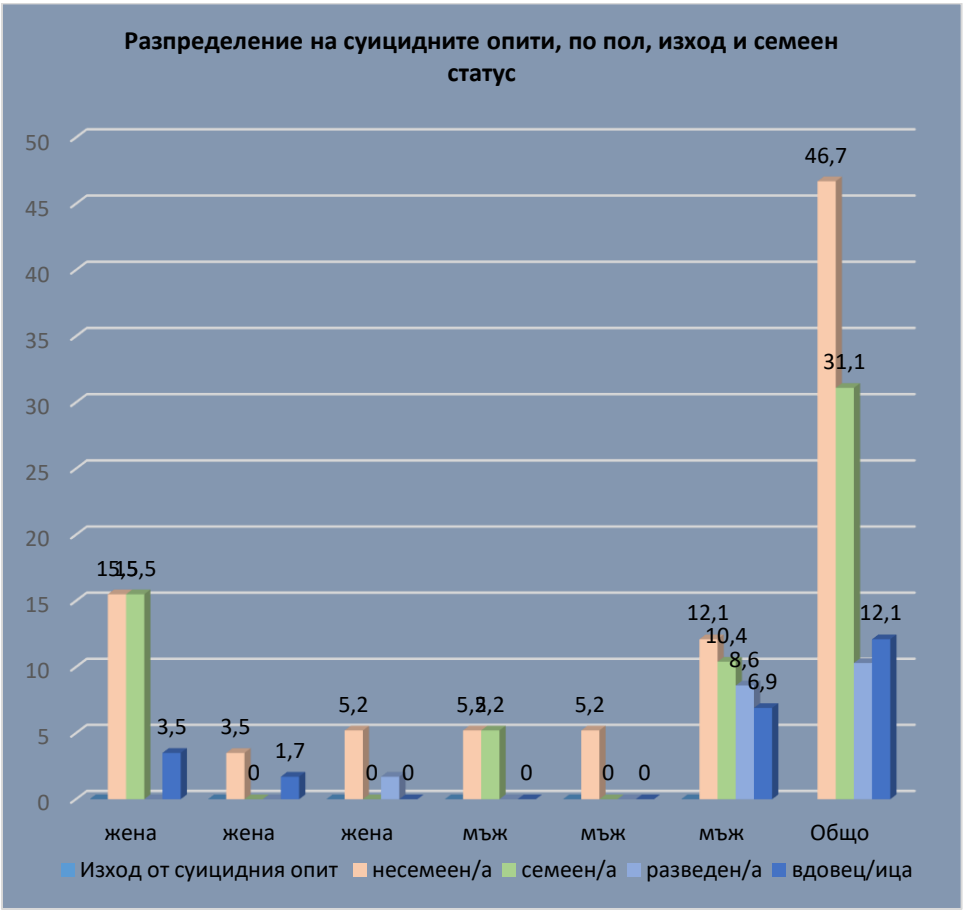

При общо суицидните опити през 2024 г. водеща е групата на несемейните – 46,7% при тях се регистрира увеличиение от - 32,5% през 2023 г. с близо 14,2% . При семейните 31,1% се наблюдава намаление от 46,6% през 2023 г., с 15,5%. Вдовците са на трето място с 12,1%, леко са намалели. Разведените са с 10,3%.

% Разпределение на суицидните опити по пол и степен на образование

Пол	Изход от суицидния опит	без образование	начално	основно	средно	бакалавър	магистър	
жена	останал жив без увреди	1,9	7,4	13	13	0	0	35,3
жена	останал жив с телесни увреди	0	0	3,7	1,9	0	0	5,6
жена	смъртен изход	0	3,7	0	0	0	1,9	5,6
мъж	останал жив без увреди	0	0	3,7	7,4	0	0	11,1
мъж	останал жив с телесни увреди	0	0	0	5,6	0	0	5,6
мъж	смъртен изход	0	3,7	11,1	22,2	0	0	37
Общо		1,9	14,8	31,5	50,1	0	1,9	100,2

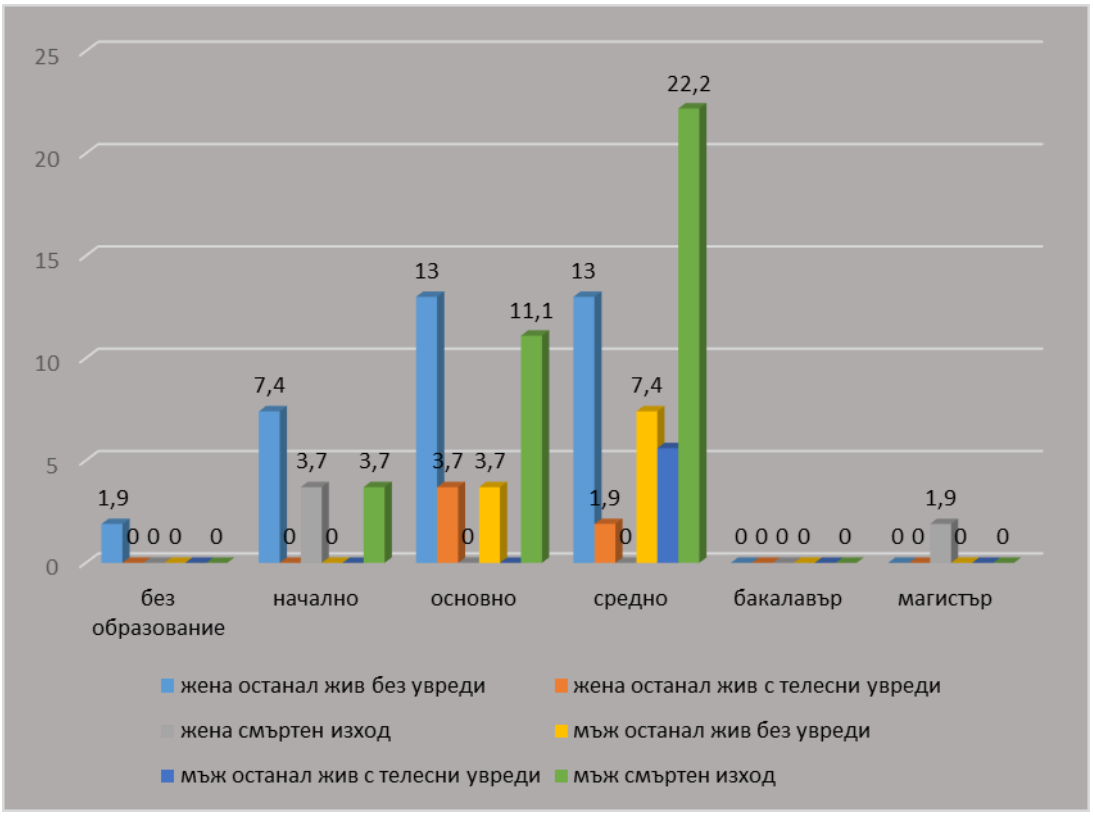

През 2024 г. на първо място при общо суицидните опити е групата на хората със средно образование – 50,1%, следва групата на лицата с основно образование 31,5% и начално образование – 14,8%. Регистрирани са и висшисти през годината - 1,9%.

ДОКЛАД ЗА ВЛИЯНИЕТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК

Анализът за качеството на атмосферния въздух за 2023 г. е изготвен по данни на РИОСВ Пазарджик, тъй като от 2010 г. РЗИ Пазарджик не извършва собствен мониторинг.

Оценката на степента на замърсяване на атмосферния въздух се извършва по нормативно определения ред, предвиден в Закона за чистотата на атмосферния въздух и наредбите за КАВ – Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58/2010 г. изм. и доп. ДВ бр. 48/2017), Наредба № 11 за норми за арсен, кадмий, никел, полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въдух (ДВ бр. 42/2007 г. изм. и доп. ДВ бр. 25/2017г.) и Наредба № 7 за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (ДВ бр. 45/99 г.).

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой са суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел и живак, арсен.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район зависи от редица фактори, които оказват влияние върху тяхното разсейване или задържане. Най-важните са: местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите в атмосферния въздух, както и метеорологичните фактори: посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Качеството на атмосферния въздух се следи чрез пунктовете за мониторинг на въздуха, които са част от Националната система за мониторинг на околната среда. Информацията се събира, оценява и обобщава от РИОСВ - Пазарджик, чрез непрекъснато наблюдение на показателите, характеризиращи КАВ.

КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ – СЪСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ

Наблюдението и контролът върху състоянието на атмосферния въздух на територията на област Пазарджик се осъществява от една автоматична измервателна станция в горски екосистеми „Юндола", намираща се в землището на с. Юндола, община Велинград и един пункт с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ „РИОСВ-Пазарджик", намиращ се в

гр. Пазарджик, пл. „Васил Левски" № 5, шифър на пункта: BG0047A, които са част от Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух (НСМКАВ) на МОСВ.

Данните от автоматичната измервателна станция в горска екосистема „Юндола", чрез система за пренос на данни се наблюдават от РИОСВ-Пазарджик и същите данни постъпват в ИАОС София.

Пунктът за ръчно пробонабиране „РИОСВ-Пазарджик", в гр. Пазарджик следи показателите серен диоксид **(SO2)**, азотен диоксид **(NO2)** и фини прахови частици **($ФПЧ_{10}$)**.

В РИОСВ – Пазарджик от РЛ Пазарджик към ИАОС за SO2 и NO2 постъпват данни 4 (четири) пъти на ден. Данните имат само индикативен характер и не може да се извърши сравнение на регистрираните концентрации с денонощните норми на контролираните замърсители.

Анализът на данните за Агломерация Пазарджик по показатели е както следва:

$ФПЧ_{10}$ /фини прахови частици под 10 микрона/

Финитe прахови частици са основният замърсител на атмосферния въздух.

Пробонабирането от пункта на показател $ФПЧ_{10}$ е с продължителност 24 часа. След лабораторно изпитване на $ФПЧ_{10}$ от РЛ Пловдив към ИАОС, получените резултати се получават в РИОСВ-Пазарджик от РЛ Пазарджик към ИАОС.

В периодите от 30.05.2023 г. до 07.06.2023 г. не е извършвано пробонабиране поради извършване на задължителна профилактика на пробовземната апаратура.

Във връзка с Европейското законодателство – чл. 20 на Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа, транспониран в чл. 32 на Наредба №12/2010 г., което дава възможност в случаите, когато установените превишения на

нормите за ФПЧ10 в даден район за оценка и управление (РОУ) са в резултат на високи концентрации на прахови частици в атмосферния въздух, причинени от природни източници (включително от пренос на пустинен прах), тези превишения да не се считат за такива.

След вземане на резултатите за 2023 г. от интернет страницата на ИАОС: https://eea.government.bg/bg/legislation/air/rezultati-ot-prilozhenieto-na-metodikata-za-opredelyane-na-previsheniyata-na-predelno-dopustimite-stoynosti-na-fpch10-koito-se-dalzhat-na-emisii-ot-pustinen-prah се установи, че за станция Пазарджик - РИОСВ, код на станцията BG0047A данните съответно са: 14 дни с превишения ФПЧ10 след корекцията от 15 дни. Средногодишна концентрация ФПЧ10 за 2023 г. след корекцията е 23,67 µg/m3 от 24,19 µg/m3.

Регламентираният брой превишения на среднодeнонощната норма за ФПЧ$_{10}$ от 50 µg/m^3 е да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година. През 2023 г. са отчетени 14 превишения на среднодeнонощната норма, което е под броя за една календарна година.

Превишенията на среднодeнонощната норма са констатирани основно през есенно-зимния период месеците: януари, февруари, септември, октомври, ноември и декември, следствие на отоплението с твърди горива в битовия сектор и неблагоприятните метерологични условия.

Отчетената средногодишна концентрация на ФПЧ$_{10}$ за 2023 г. е 23,67 µg/m^3, което е под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве 40 µg/m^3.

На основание разработена от Националния институт по метеорология и хидрология през 2022 г. „Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ^{10}, които се дължат на емисии от природни източници – пустинен прах“ и извършеното докладване към Европейската комисия окончателните данни за станция „РИОСВ-Пазарджик“, код на станцията BG0047A са:

2021 г. - 31 дни с превишения ФПЧ$_{10}$ след корекцията от 39 дни и средногодишна концентрация ФПЧ$_{10}$ след корекцията 28,56 µg/m^3 от 29,76 µg/m^3;

2022 г. - 13 дни с превишения ФПЧ$_{10}$ след корекцията от 17 дни и средногодишна концентрация ФПЧ$_{10}$ след корекцията 23,71 µg/m^3 от 24,65 µg/m^3.

През 2023 г. за ФПЧ$_{10}$ са отчетени 356 среднодeнонощни стойности, времеви обхват за годината е 97,53%.

Година	Средногодишна концентрация, µg/m^3	Брой годишни превишения на среднодeнонощната норма от 50 µg/m^3 (допустими 35 броя)	Времеви обхват %
2021	28,56	31	79,73
2022	23,71	13	82,51
2023	23,67	14	97,53

Средна стойност, съгласно чл. 27, ал. 7 от ЗЧАВ	25,31	19	

Извод:

На основание извършената оценка по чл. 27, ал. 7 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) по замърсител $ФПЧ_{10}$ за 2023 г. се установява, че броят на годишните превишения и средногодишната концентрация по наблюдавания замърсител са в норма.

Серен диоксид - SO2

Основни източници на серен диоксид са горивните процеси в промишлеността, бита и транспорта.

През 2023 г. за SO2 не са регистрирани превишения на измерените концентрации от средночасовите норми– 350 μg/m^3, съгласно Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 79 от 8.10.2019).

Азотен диоксид - NO2

Източници на азотен диоксид в атмосферата се явяват основно горивните процеси в промишлеността, бита и автотранспорта – първични източници и като резултат от химични процеси, протичащи в атмосферата – вторични източници.

През 2023 г. за NO2 не са регистрирани превишения на измерените концентрации от средночасовите норми - 200 μg/m^3, съгласно Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 79 от 8.10.2019).

Община Пазарджик има приета от Общински съвет – Пазарджик с Решение №205/12.09.2022 г., Протокол №10 актуализирана „Програма за управление качеството на атмосферния въздух на община Пазарджик за периода 2021–2027 г.“ и План за действие към същата.

Анализ на здравното състояние на населението по групи болести от Клас X „Болести на дихателната система” на МКБ-10

Здравословното състояние на населението за 2023 г., 2022 г. и 2021 г. по групи болести от Клас X «Болести на дихателната система» на МКБ-10, за които се смята, че имат връзка със замърсителите на атмосферния въздух за община Пазарджик по данни на РЗОК – Пазарджик са както следва:

Заболеваемост за община Пазарджик за 2023г., 2022г. и 2021г.						
Клас X „Болести на дихателната система”	2023г.		2022г.		2021г.	
	0-17г.	18+	0-17г.	18+	0-17г.	18+
Остри инфекции на горните дихателни пътища (J00-J06)	41457	10066	34215	7532	30438	5484
Грип и пневмония (J10-J18)	2367	2610	2195	2909	2370	3984
Други остри респираторни инфекции на долните дихателни пътища (J20-J22)	6674	6208	5600	4789	5506	3748
Други болести на горните дихателни пътища (J30-J39)	2524	1785	2039	1873	1461	1698
Хронични болести на долните дихателни пътища (J40-J47)	681	4734	594	4368	510	3369
Болести на белия дроб, причинени от външни агенти (J60-J70)	1	2	0	3	0	3

На територията на област Пазарджик не са правени проучвания доказващи връзката между замърсяването на атмосферния въздух и повишаване на заболеваемостта от дадени нозологични единици. От данните за заболеваемостта на населението не може да се докаже връзка между определени нозологични единици и даден атмосферен замърсител. Необходимо е да се извършва целогодишен и непрекъснат мониторинг на чистотата на въдуха в различни точки на общините, които се характеризират с различна интензивност на автомобилния трафик и с различни източници на вредни емисии (битови, промишлени и др.), за да бъде коректно обсъждането на зависимостта между измерените стойности вредни емисии и заболеваемостта на населението.

Препоръки към общинските власти за намаляване имисионните нива на замърсителите, с цел ограничаване тяхното вредно въздействие върху здравето на населението

Във връзка с подобряване качеството на атмосферния въздух РЗИ Пазарджик препоръчва на общините да бъдат продължени мерките по:

- намаляване на имисиите прах от битово отопление чрез прилагане на мерки за газификация, топлоизолиране и саниране на съществуващия сграден фонд, увеличаване на уличното озеленяване и площите с компактна дървесна растителност, способна да абсорбира праха и аерозолите от въздуха.

- оптимизиране на съществуващата транспортна схема и на трафика, обновяване на автомобилния парк от градския транспорт

- намаляване на ресуспендирания прах от уличните платна и свободните площи чрез своевременно извършване на ремонтни дейности, метене и миене на уличната мрежа, инвентаризация и почистване на нерегламентирани сметища, изграждане на велосипедни алеи.

- предприемане на мерки за повишаване на обществената информираност по проблемите на замърсяването на атмосферния въздух.

Във връзка с подобряване качеството на атмосферния въздух за 2023 г. от Община Пазарджик са предприети следните мерки:

В изпълнение на решения на комисията по безопасност на движението са изпълнени следните дейности:

- Изградени са повдигнати пешеходни пътеки, осветени са пешеходни пътеки и възлови места, ремонтирани са тротоари и други действия-всички съобразно взетите решения.

- Поддържани са пътни съоръжения.

Освен настилките, благоустрояването е извършено и по тротоари към улици, площадки и други публични пространства. Поддържани са територии, отредени за паркове и зелени площи, в които се извършва и постепенна подмяна на дървесни видове.

Съгласно чл. 12 от Наредбата за организация и безопасност на движението, дисциплината на водачите на ПС и пешеходците в Община Пазарджик, е забранено движението на товарни автомобили в зона „Ц", а именно ЦГЧ, с граници, булеварди и улици: бул. "Княгиня Мария Луиза", ул. "Болнична", бул. "Стефан Караджа", ул. "Кочо Честименски" и ул. "Цар освободител".

Автобусите са сертифицирани по стандарти за екологичност, съгласно европейските норми за автомобилостроене: ЕВРО-3, ЕВРО-4, ЕВРО-5.

Ежегодно се подновява и обновява дървесната растителност в зелените площи, уличната мрежа, пешеходни алеи и пътеки в жилищните комплекси, както и паркове и градини.

Контрол за спазване забраната за изгаряне на всякакви видове отпадъци. Регулярни проверки на общински жилища, малки и средни стопански обекти през отоплителния сезон / извън обектите, подлежащи на контрол от РИОСВ/.

Увеличаване на площта на измитите улици през всяка година от програмния период

Оросяване на улиците

Контрол на замърсяването от: строителни обекти за измиване ходовата част на автомобилите; за мерки срещу запрашаване при дейности по СМР, като оросяване и др.; транспортиране на строителни материали и земни маси без предпазни мрежи или чергила.

Залесяване/затревяване и облагородяване на всички „кални петна" - междублоковите пространства и други незатревени, незалесени и неблагоустроени обществени площи, източници на кал и прах.

ДОКЛАД ЗА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ В ГРАД ПАЗАРДЖИК ЗА 2024 ГОДИНА

I. НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА

Необходимостта от контрол и управление на шума в урбанизираната среда са дефинирани в:

Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно оценката и управлението на шума в околната среда.

Закон за защита от шума в околната среда (ДВ бр. 74/2005)

Закон за здравето (ДВ бр. 70/2004)

Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда" (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.).

Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии се извършва съгласно изискванията на Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива, утвърдена от МЗ, 2007 г., в съответствие с посочените методи в Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (загл. изм. ДВ, бр.100 /2021 г.)

Утвърдена Програма за мониторинг на шума в урбанизираната територия на град Пазарджик.

Мониторингът се извършва по показател L - (усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (7.00-19.00 ч.).

II. РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ

Служители от Д ОЗ, отдели ПБПЗ и ЛИ при РЗИ Пазарджик през 2024 г. извършиха измервания на градския шум в общо 15 пункта.

Пунктовете за мониторинг са разпределени както следва:

1. 40% върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – **6 бр. пункта - № 1, 2, 3, 4, 5 и 7**.
2. 30% от пунктовете за мониторинг на шума се определят върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони - **4 бр. пункта - № 12, 13, 14 и 15**.

3. 30% от пунктовете за мониторинг на шума се определят върху територии, подлежащи на усилена шумозащита - 5 бр. пункта. От тях:

- 60% жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим – **3 бр. пункта - № 6, 9 и 11** ;
- 20% в зони за обществен и индивидуален отдих - **1 бр. пункт - № 8**;
- 20% в зони за лечебни заведения и санаториуми - **1 бр. пункт – № 10.**

Оценката се прави при сравнение на измерените или изчислените нива с граничните стойности посочени в Наредба № 6 от 2006 г.

Успоредно с акустичните измервания се отчита интензивността и структурата на транспортните потоци, вида на пътната настилка, степента на застрояване и озеленяване.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА АКУСТИЧНАТА СРЕДА

Извършените измервания показват, че допустимите шумови нива са превишени в 11 бр. от контролните пунктове в гр. Пазарджик, което представлява 73,3% от общия брой контролирани зони. Измерванията на шума в околната среда са проведени в съответствие с методите посочени в Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Данните са попълнени в протоколни форми съгласно Приложение № 1 към чл. 12 на Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда. Изготвени са 15 броя протоколи. За всеки пункт са извършени по 6 измервания на дневното ниво на шума - общо 90 измервания за всички пунктове, посочена е интензивността на движението на МПС, структуриран е потока на МПС изразен в проценти.

На пунктовете, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик са извършени 36 измервания, като всички резултати надвишават граничната стойност - 60 dB(A) (гранична стойност на дневното ниво на шума в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик, съгласно Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението. Измерените стойности варират в диапазона от 63,00 dB(A) до 68,83 dB(A). За сравнение през 2023 г. най–ниската измерена стойност е 64,00 dB(A), а най–високата 69,83 dB(A).

В жилищните зони и територии измерванията на шум са 18, като измерените стойности варират в диапазона от 57,33 dB(A) до 63,83 dB(A). Всички надвишават 55 dB(A) (гранична стойност на дневното ниво на шума в жилищни зони и територии, съгласно горепосочената наредба). През предходната 2023 година тези стойности варират от 59,33 dB(A) до 65,33 dB(A).

В зона за обществен и индивидуален отдих има един пункт, в който всички измервания надвишават граничната стойност 45 dB(A).

В зона за лечебни заведения и санаториуми има също един пункт, в който всички измервания надвишават граничната стойност 45 dB(A).

В производствено–складовите територии и зони измерванията са 24 и варират от 56,50 dB(A) до 67,67 dB(A). Всички измерени стойности са под нормата 70 dB(A).

Годишните анализи на шумовото натоварване в град Пазарджик се изпращат до кмета на Община Пазарджик. Той е запознат с акустичната обстановка в града и ежегодно уведомява РЗИ Пазарджик за проведените от Общината дейности за намаляване на шума.

През 2023 г. Община Пазарджик е провела следните дейности за ограничаване на шумовото натоварване в гр. Пазарджик и населените места от територията на Община Пазарджик, като за отчетния период е подобрено състоянието на уличната им мрежа, а всички дейности са извършени със средства от бюджета на Община Пазарджик, както следва: за 31 села и уличната мрежа на гр. Пазарджик всичко: 129 768 кв.м.

- в т.ч. Тротоарни настилки - 8 714 кв.м.

- в т.ч Чакълирани улици - 887 м, 4 389 кв.м.

- в т.ч Асфалтирани и изкърпени улици и пътища - 19 137 м, 116 665 кв.м. В изпълнение на решения на комисията по безопасност на движението са изпълнени още и следните дейности:

- Изградени са повдигнати пешеходни пътеки, осветени са пешеходни пътеки и възлови места, ремонтирани са тротоари и други действия - всички съобразно взетите решения.

- Поддържани са пътни съоръжения.

Освен настилките, благоустрояването е извършено и по тротоари към улици, площадки и други публични пространства. Поддържани са територии, отредени за паркове и зелени площи, в които се извършва и постепенна подмяна на дървесни видове.

Съгласно чл. 12 от Наредбата за организация и безопасност на движението, дисциплината на водачите на ПС и пешеходците в Община Пазарджик, е забранено движението на товарни автомобили в зона „Ц”, а именно ЦГЧ, с граници, булеварди и улици: бул.”Княгиня Мария Луиза”, ул. ”Болнична”, бул. ”Стефан Караджа”, ул. ”Кочо Честименски” и ул. ”Цар освободител”.

Автобусите са сертифицирани по стандарти за екологичност, съгласно европейските норми за автомобилостроене:ЕВРО-3, ЕВРО-4, ЕВРО-5.

Ежегодно се подновява и обновява дървесната растителност в зелените площи, уличната мрежа, пешеходни алеи и пътеки в жилищните комплекси, както и паркове и градини.

IV. ТЕНДЕНЦИИ

Нивото на шум се запазва високо в 11 от общо 15 пункта за измерване, като само на три пункта е измерено ниво на шум под 58 dB(A).

V. ИЗВОДИ

Община Пазарджик предприема редица мерки за ограничаване на шумовото натоварване в града и въпреки това уличният шум се запазва на високо ниво. Този факт се свързва с непрестанно нарастващия брой автомобили, неизправност на моторните превозни средства, недостатъчно екраниране на транспортния шум и др.

VI. ПРЕПОРЪКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ към Европейския съюз препоръчва да се приемат мерки за градоустройствено планиране, като се акцентира на средствата за обществен транспорт, насърчаване на придвижването пеша и с велосипед, ограничаване на автомобилното движение и на скоростта на превозните средства, включване на екологичните въпроси при възлагане на обществени поръчки и предоставяне на местните и регионалните власти на правилни стимули и подходяща информация относно механизмите за финансиране на ЕС.

Таблица 1

Пункт (вид, адрес)	**измерена/ изчислена стойност** **Еквивалентно ниво на шума dB(A)**	**Норма** **Гранична стойност dB(A)**	**над/под нормата**
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.			
1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик			
Пункт 1 бул. "Христо Ботев" – при гостилница „Танго"	***68,83***	***60***	**над нормата**
Пункт 2. бул. "Георги Бенковски" – при „Пени Маркет"	***67,50***	***60***	**над нормата**
Пункт 3. бул."Александър Стамболийски"	***68,00***	***60***	**над нормата**
Пункт 4. Хотел "Елбрус"	***65,00***	***60***	**над нормата**
Пункт 5. Община Пазарджик	***65,33***	***60***	**над нормата**
Пункт 7. ул. "Пловдивска" – при Българо-германски център за професионално обучение	***63,00***	***60***	**над нормата**
2.Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт			

1. ***2.3…***			
3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум .			
1. ***2. 3…***			
II. **Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони.**			
Пункт 12. Фабрика за безалкохолни напитки "Дерби"	***56,50***	***70***	**под нормата**
Пункт 13 Хлебопекарна "МИО" – гр. Пазарджик	***67,67***	***70***	**под нормата**
Пункт 14 Мебелна фабрика „Колорадо" гр. Пазарджик, ул."Любен Боянов"	***64,00***	***70***	**под нормата**
Пункт 15 Работилница за автоаларми - гр. Пазарджик, ул." Цар Освободител" – срещу училище "Отец Паисий"	***67,33***	***70***	**под нормата**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита			
1.Жилищни зони и територии			
Пункт 6. ул. "Кочо Чистименски" - при ПГ по строителство и архитектура	***63,83***	***55***	**над нормата**
Пункт 9. ул."Осми март", ПГ по икономика и мениджмънт	***57,33***	***55***	**над нормата**
Пункт 11 ул. "Завоя на Черна" – НУ „Васил Друмев"	***58,33***	***55***	**над нормата**
2. Зони за обществен и индивидуален отдих			
Пункт 8 ул. "Хан Крум" – Градска градина	***65,17***	***45***	**над нормата**
3. Зони за лечебни заведения и санаториуми			
Пункт 10 Държавна психиатрична болница	***56,50***	***45***	**над нормата**
4. Зони за научно-изследователска дейност			
5.Тихи зони, извън урбанизираните територии			
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата			**11**

Таблица 2. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива през 2024 година

№поред	Град	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							
			под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)	над ГС*
	Пазарджик	15	3	1	7	4	0	0	0	**11**

ГС* - гранична стойност

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива в урбанизираните територии за периода 2013 ÷ 2024 година, в брой пунктове

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в брой пунктове						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2013	**15**	2	2	9	2	0	0	0
2014	**15**	1	3	9	2	0	0	0
2015	**15**	2	1	8	4	0	0	0
2016	**15**	2	2	10	1	0	0	0
2017	**15**	1	3	9	2	0	0	0
2018	**15**	1	3	8	3	0	0	0
2019	**15**	3	1	9	2	0	0	0
2020	**15**	2	2	6	5	0	0	0
2021	**15**	1	3	9	2	0	0	0
2022	**15**	1	3	7	4	0	0	0
2023	**15**	0	4	7	4	0	0	0
2024	**15**	3	1	7	4	0	0	0

Таблица 4. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2013 ÷ 2024 година, в %.

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в %						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2013	**100,00%**	13,33%	13,33%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2014	**100,00%**	6,67%	20%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%

2015	**100,00%**	13,33%	6,67%	53,33%	26,27%	0,00%	0,00%	0,00%
2016	**100,00%**	13,33%	13,33%	66,67%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
2017	**100,00%**	6,67%	20%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2018	**100,00%**	6,67%	20%	53,33%	20%	0,00%	0,00%	0,00%
2019	**100,00%**	20%	6,67%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2020	**100,00%**	13,33%	13,33%	40%	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2021	**100,00%**	6,67%	20%	60%	13,33%	0,00%	0,00%	0,00%
2022	**100,00%**	6,67%	20%	46,67%	26,66%	0,00%	0,00%	0,00%
2023	**100,00%**	0,00%	26,67%	46,66%	26,67%	0,00%	0,00%	0,00%
2024	**100,00%**	20%	6,67%	46,66%	26,67%	0,00%	0,00%	0,00%

VII. ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОЛУЧЕНИТЕ ОТ ОБЩИНСКИТЕ АДМИНИСТРАЦИИ ДАННИ ЗА ПРЕДПРИЕТИТЕ И ИЗПЪЛНЕНИ МЕРКИ ПО ПЛАНОВЕТЕ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ, ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА

До общините в област Пазарджик бе изпратено писмо, с което се изиска информация за изпълнените мерки, предвидени в съответните планове за действие в околна среда. Информация в РЗИ Пазарджик се получи от следните общини:

- **Община Ракитово** - В Община Ракитово – Локални източници на шум са търговските обекти, увеселителните заведения, сервизите за услуги, дърводелски цехове и работилници, и други производствени дейности, разположени на територията на общината. Всички заведения за обществено хранене и развлечения имат издаден режим за работа при тяхната категоризация. За отчетния период на 2023 година са издадени общо 2 разрешителни за озвучаването на открити площи на заведения за хранене и развлечения, разположени в жилищни и курортни зони, за времето след 23,00часа в рамките на 2 до 3 часа по искане на гражданите – заведението да работи с удължен режим на работа.

По данни на РИОСВ – Пазарджик при извършените проверки в промишлените обекти на територията на община Ракитово през 2023 г. от направените собствени периодични измервания на нивата на шум излъчван в околната среда от промишлените източници не са регистрирани превишения на нормите за шум в околната среда съгласно НАРЕДБА № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (Обн. - ДВ, бр. 58 от 18.07.2006 г.; Издадена от министър на здравеопазването и министър на околната среда и водите) и са под граничните стойности на нивата за шум (70dB), т.е. – дневно, вечерно и нощно са под 70dB).

През 2023 г. има проведено едно залесително мероприятие в градска среда – засадени са широколистни фиданки на новите улици изградени по европейски проекти. Ограничено е до минимум отсичането на дървесна и храстова растителност по улиците и парковете на града.

Голяма част от автомобилния трафик е изведен по околовръстното шосе извън централна градска част.

През 2023 г. е извършено благоустрояване и реконструкция на 3 улици в гр. Ракитово – ул. „Иван Вазов", ул. „Вела Пеева" и ул. „Свобода" – на които са подменени водопроводните тръби за питейна вода и са изцяло асфалтирани и с положена пътна маркировка.

- **Община Брацигово**

Община Брацигово има сравнително добре изградена пътна мрежа, но категорията й е ниска. Пътищата са от III и IV клас. След активните действия през последните три години на ръководството на Община Брацигово състоянието на пътната инфраструктура е сравнително добро. Ремонтирани и реконструирани са основните пътища, което благоприятства акустичната среда в общината. Като слабост може да се отчете липсата на обходни пътища, поради което автомобилният трафик преминава през населените места.

Железопътен транспорт. Железопътният транспорт не оказва влияние върху акустичната среда на общината, тъй като железопътната линия е в края на град Брацигово и не засяга жилищните зони.

Промишлени източници на шум - промишлени инсталации и съоръжения - не създават акустичен дискомфорт на жителите, тъй като са разположени в промишлените зони на населените места.

Локални източници на шум и шум от битов характер. Важен по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на населените места е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различни сервизи и авторемонтни работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради. С цел предпазване на населението на територията на община Брацигово от шум от битов характер на всички собственици на заведения за обществено хранене са изпратени предупредителни писма, относно спазване стриктно разпоредбите на Наредба № 1 за опазване на обществения ред на Община Брацигово, с която се забранява създаването на шум, смущаващ спокойствието на обитателите на жилищни сгради от 23.00 часа до 06.00 часа, както и употребата на пиротехнически средства след 22.00ч.

Съгласно ЗЗШОС агломерациите с население над 100 000 жители не са задължени да разработят шумова карта, но могат да го направят при наличие на необходимост. Към настоящия момент това не се налага, тъй като шумът не може да бъде причислен към основните екологични проблеми на общината.

- **Община Пещера** - Община Пещера няма разработен план за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околна среда.

Към този момент на територията на община Пещера са извършени ремонтни дейности на уличните връзки с необходимост от рехабилитация, което подобри значително обстановката на територията на община Пещера.

По отношение на източниците на шум от битов характер съгласно Наредба за обществения ред, чистотата и специализираната закрила на деца на обществени места чл. 3, т. 1, се

забранява извършването на дейности, причиняващи шум, отделянето на прах замърсявания и др.

На основание чл. 3, т. 2 от горецитираната Наредба се забранява извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищни сгради и в близост до тях, с които се нарушава спокойствието на живущите между 14.00 ч и 16.00ч. и между 22.00 ч. и 8.00 ч. в делнични дни и между 14.00 ч. и 16.00 ч. и 22.00 ч. и 8.00 ч. в празнични дни.

- **Община Стрелча** – Община Стрелча не е обременена с голямо шумово натоварване. Към 31.12.2023 г. населението в община Стрелча е 4 617 души.

С Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред и общественото имущество на територията на община Стрелча, Общински съвет Стрелча забранява вдигането на шум, смущаващ спокойствието на обитателите в жилищните сгради от 14,00 ч. до 16,00 ч. и от 22,00 ч. до 7,00 ч. зимен период и от 23,00 ч. до 7,00 ч. през летен период и високото озвучаване и възпроизвеждане на смущаващи шумове от общодостъпни заведения и сгради, превишаващи хигиенните норми.

Производствените предприятия са разположени в покрайнините на град Стрелча и не генерират наднормени нива на шума. ЖП линията преминава извън урбанизираната територия на населените места в общината.

Основните причинители на наднормен шум са транспортните средства. За ограничаването му са предприети следните мерки:

- за преминаване на тежкотоварните автомобили са определени заобиколни маршрути.
- поставени са пътни знаци за ограничаване скоростта на движение на транспортните средства преминаващи през населените места.

- **Община Белово –** Община Белово не попада в обхвата на законовото изискване за разработване на шумова карта.

Източници на шум се явяват транспорта, промишлеността, строителството и ремонтните работи, извършвани на територията на общината.

Съгласно Закона за защита на шума в околната среда, РИОСВ Пазарджик контролира промишлени обекти, източници на шум в околната среда, с цел спазване на граничните стойности за нива на шум в съответните зони и територии, както и в най-близките места за въздействие.

В последните няколко години, за района на община Белово не се правени шумови замервания, но лесно може да се заключи, че липсват превишения на допустимите норми, свързани с шумово замърсяване. Комунално-битовият шум се формира от транспортния трафик, който не е особено интензивен и съответно може да се отбележи, че на територията на общината не съществуват проблеми, свързани с осигуряването на нормална акустична обстановка за населението на общината.

На територията на общината няма населено място с над 5000 еквивалент жители.

- **Община Сърница** – На територията на общината няма населено място с над 5000 еквивалент жители.

- **Община Батак** - На територията на общината няма населено място с над 5000 еквивалент жители.
- **Община Лесичово** - На територията на общината няма населено място

с над 5000 еквивалент жители. В приетата с решение на общинския съват «Програма за опазване на околната среда» за периода 2021-2027 г. са предвидени дейности по разширяване на зелената система на общината, изграждане и рехабилитация на пътната мрежа.

ДОКЛАД С АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА И КОНТРОЛА НА НЕЙОНИЗИРАЩИТЕ ЛЪЧЕНИЯ, КАТО ФАКТОР НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА И НА ОБЕКТИТЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Въведение в електромагнитните полета

Електромагнитното поле (ЕМП) – представлява вид материя, която се характеризира със силово действие върху заредени частици. Дефинира се и като съвкупност от променливи, взаимно индуциращи се вихрови електрическо и магнитно полета. При микроскопско наблюдение електромагнитното поле проявява дискретни свойства – състои се от елементарни частици (кванти или фотони), а в условията на макроскопско наблюдение, електромагнитната енергия се разпространява във формата на електромагнитни вълни, които от своя страна могат да се изразят чрез електрическото и магнитното поле, разпространяващи се в пространството. Електромагнитните полета са комбинация от невидими електрически и магнитни полета с различна сила.

Повечето електромагнитни полета, създадени от човека, са със специфична честота, варираща от **високи** радиочестоти – като тези, използвани от мобилните телефони, през **средни** честоти – като тези, генерирани от компютърните екрани до **изключително ниски честоти** – като тези, генерирани от електрическите проводници.

Съвременните средства за комуникация създават нейонизиращо електромагнитно поле. Нейонизиращо електромагнитно поле е съвсем различно от йонизиращото излъчване (радиация), което се асоциира с рентгеновите и гама-лъчи и техните биологични ефекти върху хората. Няма доказателства за нездравословни ефекти от радиочестотните полета, които са под нивата в международно приетите ограничения. Единственият доказан от науката ефект в тази част на честотния спектър (нейонизиращите лъчения) е повишаване на телесната температура, т.нар. топлинен ефект.

Базовите станции на мобилните оператори и радиопредавателните кули са съоръжения, проектирани за предаване на радиосигнали. Тъй като полевата сила бързо отслабва с разстоянието, повечето хора са изложени на малка част от препоръчителния максимум. Хората, които живеят или работят в близост до предавателни кули са експонирани в най-голяма степен, защото там полетата са най-силни.

Стойностите на електромагнитно поле, създавано от базовите станции и мобилните телефони, са много по-ниски от тези, необходими за произвеждане на топлина с потенциален ефект върху здравето.

В нашата страна нормативният документ, въвеждащ гранични стойности (пределно допустими нива - ПДН) за защита на населението, е Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.). Той регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места.

За честоти от 30 kHz до 30 GHz, съгласно нашето законодателство, се нормира величината "плътност на мощност" (S, μW/cm^2). Приетата гранична стойност за тези честоти у нас, осигуряваща достатъчна защита на здравето на населението е 10 μW/cm^2.

Съгласно действащото законодателство в Република България нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на държавен здравен контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и като такива подлежат на регистрация и контрол.

Съгласно чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето (Обн. ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 18 от 27.02.2018 г.) регионалните здравни инспекции създават и поддържат публичен регистър на обектите с обществено предназначение при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването, в т.ч. обектите, източници на нейонизиращи лъчения.

1. Регистрирани обекти, източници на нейонизиращи лъчения в Регистъра на обекти с обществено предназначение на територията на областта и по общини

До 30.11.2024 г. в регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ - Пазарджик са вписани общо 245 обекта, източници на нейонизиращи лъчения, от които 2 бр. са ново регистрирани през 2024 г., а при 8 бр. обекти е настъпила промяна в обстоятелствата.

Няма заличени обекти източници на нейонизиращи лъчения от регистъра на обекти с обществено предназначение за 2024 г. на територията на област Пазарджик.

2. Разпределение на обектите, източници на ЕМП, според собственика

Разпределението на регистрираните обекти, източници на ЕМП според собственици и по общини е посочено в Таблица №1.

Таблица № 1

Общини	Брой станции на мобилни оператори	Разпределение на обектите източници на ЕМП, според собственика										
		„Космо България Мобайл" ЕАД	БТК ЕАД	„А1 България" ЕАД	Мобилтел" ЕАД	„Теленог България" ЕАД	„Булсатком" ЕАД	„Максителеком" ООД	ДП „Ръководство на въздушното движение"	Нуртс Диджитълс" ЕАД	„Виваком България" ЕАД	„Цетин България" ЕАД
Батак	**19**	3	4	5	2	5						
Белово	**15**		6	3	1	4						1
Брацигово	**10**	1	4		3	2						
Велинград	**33**	4	10	2	7	2		3			1	4
Лесичово	**4**		1		1	2						
Пазарджик	**82**	6	17	10	11	14	9	1			2	12
Панагюрище	**31**	4	8	9	2	5			1	1		1
Пещера	**10**	4	3		1	1						1
Ракитово	**11**	1	3	2	1	4						
Септември	**19**	2	7	3	2	4	1					
Стрелча	**5**	1	1	1	1	1						
Сърница	**6**	1	1	2		2						
Общо:	**245**	**27**	**65**	**37**	**32**	**46**	**10**	**4**	**1**	**1**	**3**	**19**

3. Обекти, подлежащи на мониторинг

Мониторингът на електромагнитни полета (ЕМП), включва:

- измервания на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост (например върху сгради, разположени в съседство) до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, с цел установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

- измервания в околната среда на 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) в големите градове на територията на областта.

В област Пазарджик антените на мобилните оператори са разположени както следва:

- **144 в жилищна територия;**
- **101 извън населени места.**

4. Обекти с извършен мониторинг

През 2024 г. бе планиран мониторинг на 28 базови станции от които 16 разположени в близост до детски и учебни заведения, 1 бр. разположена в близост до лечебно заведение и 11 базови станции, разположени в жилищна територия**. О**съществен бе мониторинг на 26 базови станции на мобилни оператори, две от базовите станции планирани в измерването се оказаха демонтирани.

I. Обекти източници на нейонизиращи лъчения, разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения. (Таблица № 2).

Таблица № 2

№	Обект, в който се извършва измерването	Източник на ЕМП
1.	ОУ „Любен Каравелов”, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов” №1	Базова станция тип GSM/UMTS № 3179, гр. Пазарджик, кв. „Запад”, ул. „Панайот Волов” № 2, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор „Космо България Мобайл” ЕАД
2.	ОУ „Христо Смирненски”, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Петков” № 11	Базова станция PAZ 0001 „Антим”, гр. Пазарджик, ул. „Антим I” № 19, вх. А, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
3.	ДГ „Радост”, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Греков” № 2	Базова станция № PAZ 0005 „Острова“, гр. Пазарджик, ул. „Антим I“ №10, сграда с идентификатор 55155.503.1014.1 Оператор: „Булсатком“ ЕАД.
4.	СУ „Георги Брегов”, гр. Пазарджик, ул. „Георги Бенковски” № 20	Базова станция за GSM/UMTS оборудване № PAZ 0007 „Bregov”, гр. Пазарджик, ул. „Георги Брегов” № 13, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
5.	ОУ „Св. Климент Охридски”, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски” № 58	Базова станция № PAZ 002 - „Данаилов”, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски” № 62, вх. А, сграда с идентификатор 55155.504.886.1, УПИ I-886, за жил. стр-во и търговия, кв. 1216, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Булсатком” ЕАД

6.	Общежитие на спортно училище СУ „Георги Бенковски", гр. Пазарджик, бул."Христо Ботев" №38	Базова станция PAZ 0005.A. Bonev, гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев" №120. Оператор: „А1 България" ЕАД.
7.	ДГ „Слънчо", гр. Пазарджик, ул. „Веслец" №1	Приемно-предавателна станция 3057, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски" 64, сграда с идентификатор 55155.501.181.1, оператор „Цетин България"ЕАД
8.	ДГ „Здравец", гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов" 1	Приемно-предавателна станция PAZ0200.A000 „Болнична", гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов" №2, оператор: „А1 България" ЕАД
9.	ОУ „Отец Паисий", гр. Батак, ул. „Иван Вазов" № 3	Базова станция PAZ 0003 „Батак", ОУ „Отец Паисий", гр. Батак, ул. „Иван Вазов" № 3, общ. Батак, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел" ЕАД
10.	СУ „Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. „Тодор Каблешков" № 5	Базова станция PAZ 0004 „Белово", гр. Белово, ул. „Юндола" № 5, бл. 4, вх. Б, общ. Белово, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел" ЕАД
11.	СУ „Васил Левски", гр. Велинград, ул. „Кристал" № 10	Базова станция PAZ 0057 „Ленища", гр. Велинград, ул. „Ленища" № 8, УПИ XVII - жил. стр-во, кв 382, общ. Велинград, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел" ЕАД
12.	ДГ „Митко Палаузов", гр. Ракитово, ул. „Христо Ботев" № 7	Приемно-предавателна станция PD 2724, гр. Ракитово, ул. „Иван Клинчаров" № 57, УПИ XII-633, кв. 27, общ. Ракитово, обл. Пазарджик; Оператор: „БТК" АД
13.	ПГ по МЗС, гр. Септември, бул. „България" № 72	Базова станция тип GSM/UMTS и радиорелеен възел № 3074, гр. Септември, бул. „България" № 65, вх. А и Б, общ. Септември, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл" ЕАД
14.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, ул. „България" № 69	Базова станция № 3059, гр. Стрелча, бул. „България" № 67, хотел „Стрелча", общ. Стрелча, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл" ЕАД
15.	МЦ „ЕЛСЕМ", гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов"№2	Базова станция PD 2936A, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов" №13 Оператор: „БТК" ЕАД
16.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. „Свобода" №60	Приемно-предавателна станция PF2723_A, гр. Стрелча, ул. „Унген" №4, общинско общежитие, УПИ XXIII, кв. 15; Оператор: „БТК" ЕАД
17.	ДГ „Пролет", гр. Панагюрище, ул. „Кръстьо Гешанов" 8	Базова станция PAZ0044.A005 „Театъра", гр. Панагюрище, ул ул. „Петър Карапетров" №2, УПИ XIV-192, кв. 48,; Оператор „А1 България" ЕАД

II. Обекти, източници на нейонизирани лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради

Таблица № 3

№	Източник на ЕМП, оператор	Адрес на обекта
1.	Приемно-предавателна станция 3259	гр. Пещера, общ. Пещера, ул. „Стефан Кънчев" №25, сграда с идентификатор 56277.502.22.3, оператор: „Цетин България" ЕАД
2.	Базова станция № 3056	гр. Пещера, ул. „Петър Раков" № 31, оператор: „Космо България Мобайл" ЕАД
3.	Приемно предавателна станция PAZ021.A000 Konikom	гр. Пазарджик, общ. Пазарджик, ул. „Граф Игнатиев" 44, оператор: „А1България" ЕАД
4.	Приемно предавателна станция PAZ0030.A006 Podemnik Novat	гр. Пазарджик, общ. Пазарджик, ул. „Мильо Войвода" 3, сгради с идентификатори 55155.508.234.3 и 55155.508.234.4, оператор: „А1 България" ЕАД
5.	Приемно-предавателна станция PD2669_C „VELINGRAD"	гр. Велинград, общ. Велинград, ул. „Сергей Румянцев" 7, сграда с идентификатор 10450.501.2567.1, оператор: „Виваком България" ЕАД
6.	Базова станция 2793	с. Хаджиево, общ. Пазарджик, УПИ XI – Читалище, кв. 38, оператор „Теленор България" ЕАД
7.	Приемно-предавателна станция №2795	с. Черногорово, общ. Пазарджик, УПИ I- обществени услуги и търговия, кв.43, оператор: „Теленор България" ЕАД
8.	Базова станция № 3224	с. Карабунар, общ. Септември, ул. „Втора" 15 оператор: „Космо България Мобайл" ЕАД
9.	Базова станция № 2797 „Динката"	с. Динката, общ. Лесичово, УПИ III – за търговия и услуги, кв. 24, оператор: „Теленор България" ЕАД
10.	Приемно предавателна станция №PD 2901_E „GRASHEVO"	с. Грашево, общ. Велинград, УПИ XII – общ., кв. 3, оператор: „БТК" ЕАД
11.	Базова станция №3155	с. Грашево, общ. Велинград, УПИ V-181, кв.3, оператор: „Космо България Мобайл" ЕАД

Когато източникът на електромагнитното поле излъчва в диапазона над 300MHz се измерва само плътност на мощност S [μW/cm²] - моментна и средна стойност на показателя.

Таблица № 4

№	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L [m]	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Вертикално, Δh [m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [μW/cm²]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [μW/cm²]	Пределно допустимо ниво S [μW/cm²]
1	3054	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, последен етаж 3 - спалня	100	25	0,06	0,03	10
2	3054	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, последен етаж 3 - занималня	100	25	0,08	0,05	10
3	3054	Измерване от кота терен: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, пред входа на ДГ	110	30	0,1	0,07	10
4	3054	Измерване от кота терен: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, двор изток	130	30	0,08	0,05	10
5	3054	Измерване от кота терен: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, двор запад	120	30	0,07	0,04	10
6	3059	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, двор югоизток	30	16	0,04	0,02	10
7	3059	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, двор югозапад	30	16	0,02	0,01	10
8	3059	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" №	50	16	0,02	0,01	10

		69, пред входа на училището					
9	3059	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, кабинет по БЕЛ, ет. 3 последен	40	8	0,12	0,1	10
10	3074	Измерване във вътрешността на сградата: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, кабинет по информатика, ет. 3 последен	100	17	0,45	0,37	10
11	3074	Измерване от кота терен: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, през входа на сградата	90	22	0,16	0,12	10
12	3074	Измерване от кота терен: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, двор	70	22	0,16	0,13	10
13	3074	Измерване от кота терен: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, спортни игрища	50	22	0,84	0,84	10
14	3179	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ „Любен Каравелов", гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов"01, етаж 3 последен - коридор	50	19	0,16	0,11	10

15	3179	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, етаж 3 - последен кабинет № 305 по изобразително изкуство	50	19	0,37	0,3	10
16	3179	Измерване от кота терен: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, пред входа на училището	40	30	0,05	0,03	10
17	3179	Измерване от кота терен: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, двор запад	50	30	0,04	0,02	10
18	3179	Измерване от кота терен: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, двор изток	60	30	0,03	0,02	10
19	PAZ0001	Измерване от кота терен: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2, двор север	40	26	0,09	0,03	10
20	PAZ0001	Измерване от кота терен: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2, двар юг	60	26	0,16	0,12	10
21	PAZ0001	Измерване от кота терен: ОУ "Христо Смирненски, гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2	70	26	0,07	0,03	10
22	PAZ0001	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2, ет. 3 последен класна стая	70	17	0,64	0,55	10

23	PAZ0003	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, етаж последен под БС	3	5	0,02	0,01	10
24	PAZ0003	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, етаж последен кабинет	15	5	0,08	0,06	10
25	PAZ0003	Измерване от кота терен: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, пред входа на училището	40	20	0,11	0,07	10
26	PAZ0003	Измерване от кота терен: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, двор югоизток	50	20	0,32	0,28	10
27	PAZ0003	Измерване от кота терен: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, двор югозапад	30	20	0,03	0,01	10
28	PAZ0004	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, последен етаж 3, кабинет 10	70	12	0,18	0,15	10
29	PAZ0004	Измерване от кота терен: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, пред входа на училището	80	22	0,04	0,03	10
30	PAZ0004	Измерване от кота терен: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, двор изток	60	22	0,19	0,15	10
31	PAZ0004	Измерване от кота терен: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, двор запад	90	22	0,21	0,19	10

32	PAZ0005.A	Измерване във вътрешността на сградата: Ученическо общежитие към спортно училище СУ "Георги Бенковски", гр. Пазарджик, бул. "Христо Ботев" №38, последен ет. 6 стая № 610	70	7	2,74	2,31	10
33	PAZ0005.A	Измерване във вътрешността на сградата: Ученическо общежитие към спортно училище СУ "Георги Бенковски", гр. Пазарджик, бул. "Христо Ботев" №38, тераса на стая 610 на последен етаж 6	70	7	4,04	2,89	10
34	PAZ0005.A	Измерване от кота терен: Ученическо общежитие към спортно училище СУ "Георги Бенковски", гр. Пазарджик, бул. "Христо Ботев" №38, пред входа	70	26	0,36	0,31	10
35	PAZ0007	Измерване от кота терен: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, двор север	40	25	0,48	0,38	10
36	PAZ0007	Измерване от кота терен: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, спортни игрища	70	25	0,05	0,03	10
37	PAZ0007	Измерване от кота терен: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, пред входа на сградата	50	25	0,34	0,3	10
38	PAZ0007	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, последен ет. 3 кабинет № 310 по музика и СОП	50	19	0,43	0,38	10

39	PAZ002	Измерване от кота терен: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, двор юг	50	36	0,02	0,01	10
40	PAZ002	Измерване от кота терен: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, двор север	70	36	0,09	0,06	10
41	PAZ002	Измерване от кота терен: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, пред входа на училището	60	36	0,12	0,07	10
42	PAZ002	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, последен ет. 4, кабинет по история и география	60	27	0,31	0,28	10
43	PAZ0044.A008	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, занималня, ет.2 последен	100	12	0,07	0,05	10
44	PAZ0044.A008	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, учителска стая, ет. 2 последен	100	10	0,06	0,04	10
45	PAZ0044.A008	Измерване от кота терен: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, пред входа на детската градина	100	25	0,09	0,06	10
46	PAZ0044.A008	Измерване от кота терен: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, двор	100	25	0,11	0,09	10
47	PAZ005	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, ет. 2 спалня	30	35	0,21	0,17	10

48	PAZ005	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, ет. 2 занималня	30	35	0,16	0,13	10
49	PAZ005	Измерване от кота терен: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, двор изток	10	40	0,33	0,27	10
50	PAZ005	Измерване от кота терен: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, двор запад	60	40	0,17	0,12	10
51	PAZ0057.A 008	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Васил Левски", гр. Велинград, ул. "Кристал" №10, кабинет 400, ет.4 последен	100	10	0,06	0,04	10
52	PAZ0057.A 008	Измерване от кота терен: СУ "Васил Левски", гр. Велинград, ул. "Кристал" №10, двор юг	80	25	0,09	0,06	10
53	PAZ0057.A 008	Измерване от кота терен: СУ "Васил Левски", гр. Велинград, ул. "Кристал" №10, двор север	120	25	0,27	0,22	10
54	PAZ0200.A 002	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Здравец", гр. Пазарджик, ул. "Васил Априлов" №1, ет. 3 последен занималня	100	34	0,1	0,07	10
55	PAZ0200.A 002	Измерване от кота терен: ДГ "Здравец", гр. Пазарджик, ул. "Васил Априлов" №1, двор югозапад	60	43	0,05	0,03	10
56	PD2723_A	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60, класна стая на IA клас, ет. 3 последен	100	10	0,02	0,01	10

57	PD2723_A	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60ет.3 последен, коридор	100	10	0,05	0,02	10
58	PD2723_A	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60, игрище	70	18	0,07	0,05	10
59	PD2723_A	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60, двор	120	18	0,05	0,02	10
60	PD2936A	Измерване във вътрешността на сградата: Медицински център "Стрелец", гр. Стрелча, ул. "Иван Павлов" №2, кабинет запад, ет. 3 последен	30	10	0,04	0,02	10
61	PD2936A	Измерване във вътрешността на сградата: Медицински център "Стрелец", гр. Стрелча, ул. "Иван Павлов" №2, кабинет изток, ет. 3 последен	30	10	0,05	0,03	10
62	PD2936A	Измерване от кота терен: Медицински център "Стрелец", гр. Стрелча, ул. "Иван Павлов" №2, пред входа на поликлиниката	40	18	0,12	0,1	10

В таблица № 4 са представени данните от извършените измервания на ЕМП в сгради на детски и учебни заведения, пред входа и прилежащата територия на съответните обекти. Извършени са измервания в пет детски градини, десет училища, едно общежитие към учебно заведение и една поликлиника.

При пределно допустимо ниво плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ S = 10 μW/cm² няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

- Стойности на ЕМП измерени на 10% от всички останали обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради:

Таблица № 5

No	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L [m]	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Вертикално, Δh [m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [μW/cm²]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [μW/cm²]	Пределно допустимо ниво S [μW/cm²]
1	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	60	14	0,15	0,11	10
2	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	20	14	1,39	1,15	10
3	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	14	0,51	0,42	10
4	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	60	14	0,16	0,11	10
5	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	60	14	0,13	0,1	10
6	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	15	0,26	0,22	10
7	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	40	15	0,48	0,41	10
8	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	60	15	0,2	0,16	10
9	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	15	0,11	0,09	10

10	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	20	15	0,45	0,39	10
11	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	40	15	0,29	0,23	10
12	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	60	15	0,45	0,4	10
13	2797	Измерване от кота терен: срещу антена 1	10	17	0,71	0,64	10
14	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	17	0,17	0,13	10
15	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	20	17	0,14	0,1	10
16	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	17	0,18	0,12	10
17	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	60	17	0,2	0,14	10
18	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	10	17	0,54	0,44	10
19	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 4	40	17	0,05	0,02	10
20	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 4	60	17	0,06	0,02	10
21	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторна	20	18	0,93	0,86	10

		антена А и А1					
22	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени А и А1	40	18	1,35	1,06	10
23	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени А и А1	60	18	0,38	0,34	10
24	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени В и В1	20	18	0,68	0,58	10
25	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторна антени С и С1	20	18	0,64	0,53	10
26	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени D и D1	10	18	2,22	1,15	10
27	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, секторни антени D и D1	20	18	0,39	0,35	10

28	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена А	10	14	0,61	0,54	10
29	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена А	20	14	0,18	0,15	10
30	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена В	50	14	0,09	0,07	10
31	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена С	30	14	0,1	0,08	10
32	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена С	50	14	0,08	0,04	10
33	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена С	70	14	0,37	0,32	10
34	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена А	10	11	1,2	1,11	10
35	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена В	70	11	0,06	0,03	10
36	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена С	20	11	0,36	0,32	10
37	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена С	40	11	0,27	0,21	10
38	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена С	60	11	0,23	0,19	10
39	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, пред	10	11	0,02	0,01	10

		носещата сграда					
40	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторна антена 1 и 1*	70	11	0,22	0,18	10
41	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторна антена 1 и 1*	90	11	0,12	0,07	10
42	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторни антени 2 и 2*	110	11	0,05	0,03	10
43	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторни антени 2 и 2*	125	17	0,05	0,02	10
44	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 1 и 1*	20	56	0,47	0,39	10
45	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 1 и 1*	40	56	0,38	0,31	10
46	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 1 и 1*	60	56	0,35	0,3	10

47	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 3 и 3*	20	56	0,52	0,44	10
48	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 3 и 3*	40	56	0,16	0,12	10
49	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 3 и 3*	60	56	0,44	0,37	10
50	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	24	0,05	0,02	10
51	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	40	24	0,08	0,06	10
52	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	60	24	0,06	0,04	10
53	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	20	24	0,23	0,19	10
54	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	24	0,27	0,21	10
55	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	60	24	0,08	0,07	10
56	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	20	24	0,25	0,2	10
57	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	24	0,13	0,1	10
58	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу	60	24	0,21	0,17	10

		секторна антена 3					
59	PD2669 C	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	20	0,77	0,65	10
60	PD2669 C	Измерване от кота терен: срещу секторна антена	20	20	0,53	0,41	10
61	PD2669 C	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	40	20	0,24	0,2	10

Извършен е мониторинг на 10 броя източници на електромагнитно поле, разположени на територия с голяма концентрация на население и сгради. Направени са 61 бр. измервания.

При пределно допустимо ниво на плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ S = 10 μW/cm² няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

В хода на мониторинга се установи, че Приемно предавателна станция №PD 2901_E „GRASHEVO", с. Грашево, общ. Велинград, УПИ XII – общ., кв. 3, оператор: „БТК" ЕАД, вписана в регистъра на обектите с обществено предназначение с № 1346004639/12.03.2020 г. и Приемно-предавателна станция PD 2724, гр. Ракитово, ул. "Иван Клинчаров" № 57, УПИ XII-633, кв. 27, оператор "Българска телекомуникационна компания" АД с рег. № 1346004606/ 30.12.2011 г. са демонтирани. С цел актуализиране на Регистъра на обекти с обществено предназначение, воден от РЗИ Пазарджик до „Виваком България" ЕАД е изпратено е писмо със запитване, относно това дали тези станции ще бъдат монтирани отново или не.

6. Технически средства, с които са проведени измерванията

Измерването на източниците на ЕМП се извърши в периода 14.10.2024 г. – 25.10.2024 г., съвместно със служители от отдел „Лабораторни изследвания" при РЗИ – Пловдив. Измерени бяха стойностите на плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²), съгласно „Методика за измерване и оценка на ЕМП в населена околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки - сборник методи за хигиенни изследвания, НЦХМЕХ, том IV, както и за спазване изискванията на чл. 5, ал. 1 от Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 3.05.1991 г.)

Пределно допустимото ниво (ПДН) за параметъра плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²), съгласно нормативната уредба е Sпдн = 10μW/cm².

За извършване на измерванията е използван преносим уред за измерване на ЕМП - Wavecontrol SMP; Инд. № 13SM0254 със сонда WPF8 - №13WP040289-работна честотна лента

от 100 kHz до 8GHz; Свидетелство за калибриране № 24/10895 от 19.07.2024 г. LabCal-Wavecontrol, Radio-electric Calibration Laboratory, C/Pallars 65-71, 08018 Barselona (Spain).

Резултатите от измерванията са представени в Протоколи от контрол на електромагнитни полета в зависимост от мястото на измерване и разстоянието до излъчвателя на електромагнитното лъчение.

7. Брой на извършените проверки по сигнали и жалби и резултатите от тях

За периода 01.12.2023 г. до 30.11.2024 г. в РЗИ - Пазарджик не са постъпвали жалби и сигнали, свързани с източници на нейонизиращи електромагнитни лъчения, разположени на територията на област Пазарджик.

8. Изводи и заключения

- От представените резултати на извършените измерванията на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация на територията на област Пазарджик се вижда, че измерените стойности са под пределно допустимото ниво на показателя плътност на мощност, посочен в Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти.
- Обследваните антени на мобилни оператори не представляват здравен риск за населението, живеещо в близост до тях.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНОТО ХРАНЕНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ПАЗАРДЖИШКА ОБЛАСТ ЗА 2024 Г.

Във връзка с контрола на организираното хранене на децата и учениците през

2024 г. инспекторите от отдел ПБПЗ извършиха общо 117 проверки на: детски градини /55 бр./, ученически столове и бюфети, павилиони, вендинг автомати разположени на територията на училищата /59 бр./, и детски млечни кухни /3 бр./на територията на област Пазарджик. В хода на проверките за констатирани хигиенни несъответствия са връчени 3 предписания и 2 АУАН.

Проверките се осъществиха в изпълнение изискванията на Наредба № 2 за здравословно хранене на децата от 0 до 3 г. /ДВ, бр. 28 от 19.03.2013 г./, Наредба № 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детските заведения /ДВ бр. 65 от 2011 г./ и Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците /ДВ, бр. 63 от 07.08.2009 г./.

На територията на област Пазарджик има 58 детски градини, които заедно с филиалите и изнесените групи към тях са 93, една частна детска градина, както и 110 училища. В детските градини с филиали храната се приготвя във водещото детско заведение. Храната за частната детска градина „Доброта" с. Синитово се приготвя от ЕТ „Кредо-96" гр. Пазарджик.

I. Информация за организираното хранене на децата

Оценката на храненето на децата в детските градини на област Пазарджик се извършва въз основа на направените проверки и проверени сезонни менюта, изпратени от детските

заведения в РЗИ Пазарджик. Направени са 55 проверки и е извършена оценка на 67 сезонни менюта.

При проверките инспекторите обърнаха особено внимание на:

-дневния енергиен прием

-дневния прием на основни хранителни вещества – белтъчини, мазнини и въглехидрати

-среднодневния прием на храни, съобразен с примерния продуктов набор.

Обобщените резултати от извършените проверки на място в детските градини и от оценка на представените сезонни менюта в РЗИ Пазарджик показват следните резултати по общини:

Община Батак

При проверки в детските заведения се констатира следното:

Във всички детските заведения в община Батак се изготвят седмични менюта.

Включени са представители на основните хранителни групи.

При проверки в ДГ „Катя Ванчева" гр. Батак от представените менюта и продукти се констатира недостатъчен прием на пресни зеленчуци, пълнозърнести продукти и месо. При разговор с домакина на детското заведение, който изготвя седмичните менюта се установи, че е само от няколко месеца на работа и изпитва затруднение при съставянето на менютата. На място в градината, както и по ел. поща многократно му бе оказана методична помощ, като постепенно пропуските бяха премахнати.

Недостатъчен прием на мляко и пресни зеленчуци бе констатиран в детската градина в с. Фотиново. На директора се препоръча среднодневният прием на пресни зеленчуци и мляко да са съобразени с нормативните изисквания.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

Ежеседмично на децата се предлага рибно ястие, поне пет пъти седмично пълнозърнести продукти. Бобовите храни са включени веднъж седмично. Киселото мляко 2% и 3,6% по БДС, сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини също по БДС, натуралният сок е 100%.

При приготвяне на храната се използват здравословни кулинарни технологии, за мазнини се използват само слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Белово

При извършените проверки се констатира следното:

Във всички детски заведения в общината се изготвят седмични менюта с отразени: енергиен прием, белтъчини, мазнини, въглехидрати.

Включени са всички основни хранителни групи.

Приемът на храните е съобразен със среднодневния продуктов набор с изключение на приема на мляко в ДГ „Щурче" гр. Белово, където се констатира недостатъчен прием на мляко

за детска ясла. На директора се препоръча среднодневният прием на мляко да е съобразени с изискванията на Наредба № 2.

Ежеседмично на децата се предлага рибно ястие, както и бобови храни.

Осигурени са: 5-кратен прием на пълнозърнести продукти и прием на 3 вида плод и зеленчук седмично.

Сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини по БДС, натуралният сок е 100%.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

При приготвяне на храната се използват здравословни кулинарни технологии, за мазнини се използват само слънчогледово олио и масло.

Предлагат се пресни зеленчуци във вид на салати към основното обедно хранене.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Брацигово

В проверените детски заведения в общината се изготвят седмични менюта с отразени: енергиен прием, белтъчини, мазнини, въглехидрати.

Включени са всички основни хранителни групи.

При проверка в ДГ гр. Брацигово се констатира, че в някои от представените менюта стойностите на въглехидратите и енергия са завишени. На директора се препоръча стойностите да са съобразени с изискванията на Наредба № 6.

От представените седмични менюта и проверки в детските заведения в с. Козарско и с. Бяга се констатира: Приемът на храните е съобразен със среднодневния продуктов набор. Стойностите на енергия, белтък, въглехидрати и мазнини средноседмично отговарят на изискванията на Наредба № 6. Осигурен е 5-кратен прием на пълнозърнести продукти, осигурени са 3 вида плод и пресен зеленчук седмично.

При посещение в детската градина в с. Исперихово се констатира завишени стойности на енергия за възрастова група 3-4 г. На директора и домакина бе оказана методична помощ за отстраняване на пропуските и от изпратените впоследствие в РЗИ Пазарджик сезонни менюта се констатира, че тези несъответствия са отстранени. Менютата на градината са разнообразни, с включени пресни зеленчуци под форма на салати. Стойностите на енергия, белтъчини, мазнини и въглехидрати отговарят на изискванията на Наредба № 6 и Наредба № 2.

Ежеседмично се предлага рибно ястие и ястия с бобови храни.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

Сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини по БДС, натуралният сок е 100%, киселото мляко е 2% и 3,6% по БДС.

За приготвяне на храната се използват здравословни кулинарни технологии, използваните мазнини са слънчогледово олио и масло.

Община Велинград

В проверените детски заведения в общината се изготвят седмични менюта с отразени: енергиен прием, белтъчини, мазнини и въглехидрати. Менютата са разнообразни.

Ежеседмично на децата се предлага рибно ястие. Киселото мляко 2% и 3,6% по БДС, сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини също по БДС, натуралният сок е 100%, каймата е от мляно на място месо.

Месото в ястията за обедно хранене е пилешко, свинско, телешко, мляно месо и риба.

Осигурен е поне 5-кратен прием на пълнозърнести продукти и поне 3 вида плод седмично.

От проверка на сезонните менюта, изпратени в РЗИ Пазарджик и проверките, които инспекторите от отдел ПБПЗ извършиха в детските заведения се констатира:

Занижено количество на пресни зеленчуци в детските градини „Детски рай", „Фантазия" и „Радост".

В ДГ „Юрий Гагарин" в с. Света Петка и ДГ „Детски рай" гр. Велинград в някои от менютата енергийните стойности не отговаряха на изискванията на Наредба № 6.

В ДГ „Фантазия" в някои от представените менюта ястията бяха само с пилешко месо.

На директорите на детските заведения се препоръча да се отстранят несъответствията с изискванията на нормативните документи.

При изготвяне на менютата персоналът се придържа към препоръчителния среднодневен продуктов набор.

При изготвяне на менюто в детските заведения участват медицинската сестра, готвачът и домакинът.

Проверените детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

При приготвяне на храната се използват здравословни кулинарни технологии, за мазнини се използват само слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Пазарджик

При извършените проверки в детски градини от община Пазарджик и от поверки на сезонните менюта се констатира следното:

Във всички детските заведения в община Пазарджик се изготвят седмични менюта с отразени: белтъчини, мазнини, въглехидрати и енергиен прием. В менютата са включени представители на всички хранителни групи.

Достигнат е препоръчетелния прием на мляко.

При проверка в ДГ "Юри Гагарин" гр. Пазарджик от представените седмични менюта се констатира недостатъчен прием на месо за групите от детска градина и тези от детска ясла и

занижен енергиен прием. На директора на детското заведение се препоръча да се спазват изискванията на нормативните документи и при изготвяне на менюто да се придържат към препоръчителния среднодневен продуктов набор.

В ДГ "Пролет" гр. Пазарджик при проверка се констатира несъответствие на стойностите на енергия, белтък, мазнини и въглехидрати с Наредба № 6, недостатъчен прием на пресни сезонни зеленчуци. След дадени указания от инспекторите на РЗИ Пазарджик при повторна проверка в детското заведение и проверка на изпратените сезонни менюта се констатира, че несъответствията са отстранени.

При изготвяне на менюто в детските заведения в община Пазарджик участват медицинската сестра и домакинът на детското заведение. Всички менюта се одобряват от директорите. При изготвяне на менютата, с малки изключения, персоналът се придържа към препоръчителния среднодневен продуктов набор. В менютата на по-голяма част от детските заведения в община Пазарджик, стойностите на енергия, белтък, въглехидрати и мазнини отговарят на изискванията на Наредба № 2 и Наредба № 6.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод. Поне веднъж седмично са включени бобови храни и рибно ястие.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнините, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Панагюрище

Във всички детските заведения в община Панагюрище се изготвят седмични менюта с отразени: белтъчини, мазнини, въглехидрати и енергиен прием. В менютата са включени представители на всички хранителни групи.

При направените проверки и оценка на изпратените сезонни менюта се констатира, че енергийният прием в две от детските заведения не отговаря на изискванията на Наредба № 6, както и приемът на месо в ДГ „Брезичка". Инспекторите от отдел ПБПЗ препоръчаха на директорите да се отстранят несъответствията с Наредба № 6. При последващи проверки, както и от изпратените сезонни менюта в РЗИ Пазарджик се констатира отстраняване на несъответствията с наредбата.

В останалите детски градини стойностите на енергия, белтък, въглехидрати и мазнини отговарят на Наредба № 6 и Наредба № 2. Включени са пресни зеленчуци под формата на салати за обедно хранене. Приемът на мляко, млечни продукти, пресни плодове и зеленчуци отговаря на препоръчителния среднодневен продуктов набор. Веднъж седмично са включени бобови храни. Ежеседмично на децата се предлага риба. Предлагат се пълнозърнести продукти поне в 5 приема.

Каймата е мляно месо, киселото мляко е 2% и 3,6% по БДС, сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини също по БДС, натуралният сок е 100%.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнини, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Пещера

При проверка в ДГ „Сокола" и ДГ „Изгрев" се констатира: Приемът на енергия, въглехидрати, мазнини и белтъчини, както и приемът на пълнозърнести продукти не отговарят на изискванията на Наредба № 2 и Наредба № 6. На домакините на детските заведения, които изготвят менютата бе оказана методична помощ.

При проверка в ДГ Иглика" се констатира: За седмицата на проверката няма изготвено седмично меню. При проверка в склада на детската градина се установи наличие само на два вида плодове - ябълки и дини. Налично при проверка бе кисело мляко само от 3,6%. В някои от прегледаните предходни менюта – за периода от 3 до 7 юни 2024 г. се установи, че на децата са предлагани пълнозърнести продукти само в три приема и не е осигурено включване на пълнозърнести продукти поне в пет хранителни приема. Предлаган е само бял хляб видно от проверка на калкулационните ведомости. Предлаганото месо е само кайма и пилешко. Не са оставени 48-часови проби от всички ястия. На директора на детската градина бе връчено Предписание за извършване на хигиенни мероприятия. При последваща проверка за контрол на Предписанието бе констатирано, че предписаните мерки са изпълнени.

Да се завиши приема на мляко, месо и пресни зеленчуци бе препоръчено в ДГ „Здравец" с. Радилово. Оказана бе методична помощ на лицата, изготвящи менюто. На директора на детското заведение бе препоръчано да се спазват изискванията на Наредба № 6 за здравословно хранене на деца. Несъответствията с посочената наредба са отстранени, видно от сезонните менюта, изпратени по-късно в РЗИ Пазарджик.

В менютата са включени всички основни хранителни групи. Веднъж седмично се предлагат ястия с риба и бобови продукти. В голяма част от менютата продуктите съответстват на препоръчителните среднодневни продуктови набори.

Киселото мляко 2% и 3,6% по БДС, сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини също по БДС, натуралният сок е 100%.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнини, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Ракитово

При извършените проверки се констатира следното:

Във всички детски заведения в община Ракитово се изготвят седмични менюта. В тях са отразени: белтъчини, мазнини, въглехидрати и енергиен прием. В менютата са включени представители на всички основни хранителни групи.

При проверка в ДГ „Митко Палаузов" гр. Ракитово се констатира недостатъчен прием на мляко, пълнозърнести продукти и пресни зеленчуци. Като причина за тези несъответствия бе посочено скорошното назначаване на работа на домакина, който изготвя менютата. На място в детската градина му бе оказана методична помощ, като бе поканен за допълнителни консултации в РЗИ Пазарджик.

В ДГ „Малина Тодорова" гр. Ракитово при проверка се констатира недостатъчен прием на мляко и пресни зеленчуци за яслена група. Препоръчано бе увеличаване предлагането на мляко и пресни зеленчуци според сезона. При повторна поверка в детското зеведение се установи, че несъответствията с Наредба №2 са отстранени.

При проверка в ДГ „Трети март" с. Дорково домакинът на детското заведение сподели, че изпитва затруднение при съставяне на менютата. По време на проверката му бе оказана методична помощ, след което консултациите продължиха чрез ел. поща и по телефона.

Ежеседмично на децата се предлага риба. Киселото мляко 2% и 3,6% по БДС, сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини също по БДС, натуралният сок е 100%.

При изготвяне на менюто участват медицинската сестра, готвачът и домакинът на детското заведение.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнини, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Септември

При извършените проверки се констатира следното:

В проверените детски заведения в община Септември се изготвят седмични менюта с отразени: белтъчини, мазнини, въглехидрати и енергиен прием. В менютата са включени представители на всички основни хранителни групи.

При направена проверка в ДГ „Приказно вълшебство" гр. Септември се констатира, че не е осигурен поне 3 вида плод седмично и енергийния прием не отговаря на Наредба № 6, а в ДГ „Приказни герои" гр. Септември е недостатъчен приемът на мляко. След проверката в РЗИ Пазарджик се изпратиха сезонни менюта, от които се констатира, че несъответствията с нормативната уредба са отстранени.

В менютата на детските заведения са включени представители на всички хранителни групи.

Ежеседмично на децата в община Септември се предлага риба, както и бобови ястия. Киселото мляко 2% и 3,6% по БДС, сиренето и кашкавалът са без растителни мазнини също по БДС, натуралният сок е 100%.

При изготвяне на менюто участват медицинската сестра, готвачът и домакинът на детското заведение. Всички менюта се одобряват от директорите.

Всички детски заведения на територията на общината имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/. Подкрепителната закуска в 10 ч. е плод.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнини, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло.

Консумацията на сол и захар е съобразена с препоръчваните количества.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

Община Стрелча

От извършените проверки и изпратените сезонни менюта в РЗИ Пазарджик се констатира следното:

В детското заведение се изготвят седмични менюта с отразени: белтъчини, мазнини, въглехидрати и енергиен прием.

В менютата са включени всички хранителни групи.

Дневният прием на основните хранителни вещества – белтъчини, мазнини и въглехидрати, както и енергиеният прием, отразени в седмичните менюта са съобразени с нормативните изисквания. При изготвяне на менютата персоналът се придържа към препоръчителния среднодневен продуктов набор.

Ежеседмично на децата се предлага риба и бобови ястия. Пет пъти седмично се предлагат пълнозърнести продукти, каймата е от мляно месо, киселото мляко 2% и 3,6%, натуралният сок е 100%.

Предлагат се най-малко три вида плодове и зеленчуци седмично. Зеленчуците се предлагат предимно пресни под форма на салатки към обедното хранене.

При изготвяне на менюто участват медицинската сестра, готвачът и домакинът на детското заведение. Менюто се одобрява от директора.

Предлага се подкрепителната закуска в 10 ч. - плод.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнини, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове.

ДЕТСКИ МЛЕЧНИ КУХНИ

Детските млечни кухни на територията на област Пазарджик са 6. През 2024 г. са проверени

50% от тях: Детска млечна кухня гр. Септември, Детска млечна кухня гр. Стрелча, и Детска млечна кухня гр. Велинград. В проверените ДМК се констатира: Приготвят се ястия в

две възрастови групи от 10 месеца до 12 месеца и от 12 месеца до 36 месеца. Ястията са разнообразни. Месото в тях е пилешко, пуешко, телешко, и заешко. Веднъж седмично се предлага рибно ястие. Готви се по утвърдения рецептурник.

ИЗВОДИ:

Оценката на храненето на децата в детските градини на област Пазарджик се извърши въз основа на направените проверки и проверени сезонни менюта, изпратени от детските заведения в РЗИ Пазарджик. При необходимост на директорите, медицинските сестри и домакините на детските градини, инспекторите от отдел ПБПЗ предоставяха методична помощ. На срещи с лицата, които изготвят седмичните менюта се коментираха трудностите, които срещат при изготвяне на менютата, както и изискванията на нормативните документи.

Резултатите от направените проверки и оценка на менютата показват следното:

Детските заведения на територията на област Пазарджик имат 4-кратен режим на хранене: сутрешна закуска, обяд и две подкрепителни закуски /предиобедна в 10 часа и следобедна/.

Приемът на основните хранителни групи в детските заведения е, както следва:

Среднодневният прием на мляко и млечни продукти е в норма, с малки изключения. Млечните продукти, които се предлагат, са предимно сирене, кашкавал и извара по БДС, без растителни мазнини.

Препоръчителните среднодневни количества за месото и месните продукти с малки изключения са в норма. Месото, което се предлага е основно пилешко, телешко и свинско. Много детски заведения разполагат с машина за мелене на месо, на останалите е препоръчано да предлагат мляно месо, а не готова кайма. Не се допуска предлагането на промишлено произведени месни заготовки /кебапчета, кюфтета, кърначета и др./ Детските заведения веднъж седмично са включили в менюто риба или рибно ястие /супа/.

В менютата присъстват също бобови храни поне веднъж седмично.

Предлагането на пресни плодове и зеленчуци в повечето детски заведения достига препоръчителните норми /най-малко 3 вида седмично/. Подкрепителната закуска преди обед е само от пресни плодове или зеленчуци.

Приемът на течности се осигурява чрез предлагане на питейна вода, мляко, чай, натурални сокове и фрешове от плодове.

Използват се здравословни кулинарни технологии. Мазнини, които се използват при приготвяне на ястията са слънчогледово олио и масло, не се допуска предлагането на храни, съдържащи хидрогенирани мазнини.

При проверките в детските заведения се обърна внимание да се завиши вътрешния контрол при изготвяне на менютата по отношение на среднодневния продуктов набор за съответните възрастови групи.

Рецептите в седмичните менюта са подбрани от „Сборник рецепти и ръководство за здравословно хранене на децата от 3 до 7-годишна възраст"

Може да се обобщи, че храненето в детските заведения в област Пазарджик е разнообразно, с включени представители на всички основни хранителни групи.

През текущата година инспекторите от отдел ПБПЗ съставиха и връчиха едно предписание за извършване на хигиенни мероприятия.

За 2024 г. в РЗИ Пазарджик постъпи информация за наличие на 1 дете с необходимост от диетично хранене. То посещава детското заведение „Веселка" в с. Ивайло. Предвид здравословния проблем на детето, видно от приложената медицинска документация е разрешено внасянето на храна от родителите в детската градина. Внасянето на храната да се извършва при спазване на необходимите условия на безопасност при приготвянето и съхранението ѝ, с разрешение на Директора на ОДБХ – Пазарджик.

Оценка на ученическото хранене в област Пазарджик

През 2024 г. на територията на област Пазарджик за спазване изискванията на Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците са извършени 59 бр. проверки в следните обекти:

41 бр. проверки в училища

7 бр. в бюфети и павилиони, разположени на територията на училищата

8 бр. в кухни-майки

3 бр. в ученически столове

На територията на областта са регистрирани два ученически стола, в които се приготвя и предлага храна на децата – в гр. Белово и гр. Септември. Храната за обедното хранене за децата от всички други училища в областта се приготвя от кухни-майки и се доставя до учебното заведение. В хода на текущия здравен контрол служители от отдел ПБПЗ, Д ОЗ констатираха:

Закуските, които се осигуряват на децата са основно тестени. Единични са случаите, в които се предлагат сандвичи с месна и/или зеленчукова компонента.

Обедното хранене се извършва по предварително изготвени седмични менюта, като не във всички са отразени калории, мазнини, белтъчини и въглехидрати. Не се посочва точно вида на предлаганите гарнитури и плодове. Все още продължава тенденцията трудно да се приема пълнозърнестия хляб, а рибното ястие е повсеместно нежелано от учениците. Въпреки това рядкост са менюта, в които не присъства веднъж седмично рибно ястие и два пъти пълнозърнест хляб. Храната се приготвя по „Сборник рецепти за ученическите столове и бюфети" на издателство „Техника". Необходимите количества пресни плодове и зеленчуци, както и мляко обикновено се осигуряват чрез програмите „Училищен плод" и „Училищно мляко".

Обикновено за обяд на децата се предлага комбинация от супа и основно ястие или основно ястие и десерт. При така изготвеното меню трудно се постигат необходимите стойности на калории за определената възраст, съгласно Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците.

При извършените проверки здравните инспектори препоръчваха на децата да се осигурят три ястия в обедното хранене и да се завиши количеството на предлаганите пресни зеленчуци.

В хода на текущия здравен контрол се констатираха нарушения на Наредба № 37 за здравословно хранене на учениците при изготвянето на седмичните менюта. За констатирани несъответствия бяха съставени и връчени 2 броя Предписания за провеждане на хигиенни мероприятия в кухни-майки. При следващи проверки неблагополучията бяха отстранени.

При проверките в павилионите и бюфетите на територията на училищата се констатират нарушения в предлаганите храни и напитки. Основните нарушения са предлагането на безалкохолни напитки, линцери, вафли, десертчета от рода на Snickers, Twix, Lion Kit-Kat, които са шоколадови десерти, но същевременно са с високо захарно съдържание. За констатирани нарушения на Наредбата в един от павилионите бе издадено Предписание за провеждане на задължителни хигиенни мероприятия, а на два бяха съставени АУАН.

Във вендинг машините, разположени на територията на училищата се предлагат основно храни и напитки, разрешени от Наредбата с леки изключения, които след разговори със собствениците бяха отстранени.

АНАЛИЗ НА РЕЖИМНАТА НАТОВАРЕНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК ЗА 2024 ГОДИНА

Оценката на учебните програми за 2024 година се осъществи въз основа на Наредба № 10 от 19.06.2014 г. на МЗ, /Обн. ДВ, в бр. 54 от 1 юли 2014 г./

Училищата на територията на област Пазарджик са 110 на брой и два центъра за специална образователна подкрепа; начални училища - 12, основни училища - 55, средни училища - 18, професионални гимназии - 15, обединени училища - 5, Спортно училище - 1, ВУИ - 1, Профилирана езикова гимназия „Бертолт Брехт" - 1, Профилирана математическа гимназия „К. Величков" - 1, Профилирана Гимназия „Ив. Сергеевич Аксаков".

За отчетния период (II-ри срок 2023/2024 г. и I-ри срок на 2024/2025 г.) са издадени общо 268 протокола за оценка на седмични учебни разписания, от които 236 съгласувани и 30 несъгласувани учебни програми. Разпределението за учебните срокове е както следва:

- II-ри срок 2023/2024 г.- 144 издадени становища, от които 120 съгласувани учебни програми и 2 несъгласувани учебни програми. По електронен път – 24 броя.

- I-ри срок на 2024/2025 г. - 124 издадени становища, от които 122 съгласувани и 2 несъгласувани. По електронен път – 36 броя.

При настъпили промени в учебните програми по време на учебната година училищата внасяха за оценка и съгласуване седмичните разписания в 15 дневен срок.

Най–чести причини за несъгласуване на седмичните учебни разписания са неспазване изискванията на:

- чл. 3, т. 3 на Наредба № 10 за осигуряване минимум един час за учебните предмети от културно-образователните области „Изкуства", „Бит и технологии" или „Физическа култура и спорт" за учениците в основната образователна степен.

- чл. 4 на Наредба № 10 за задължителните учебни часове за всеки от дните в седмичното разписание – пет учебни часа /1-4 клас/, шест учебни часа /5-8 клас/, седем учебни часа в два дни от седмицата /9-12 клас/.

- чл. 6, т. 1 на Наредба № 10 - при целодневна организация на учебния ден, когато задължителните и избираемите учебни часове се провеждат до обяд, а дейностите по самоподготовка, организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат след обяд, в последните два учебни часа се провеждат дейности по самоподготовка.

- Чл. 6, ал. 3 на Наредба 10 – в някои учебните програми не осигурено - 30 минути за обедно хранене на учениците и 30 минути за организиран отдих преди началото на учебните занимания следобяд.

Това нарушение е често допускано. Обяснението е свързано с нормативните изисквания на МОН, увеличен брой часове от следобедните занятия. По нормативни изисквания на МОН, училищата могат да избират до три самоподготовки и три занимания по интереси. Обедното хранене и времето за отдих влизат във времето за „Организиран отдих и занимания по интереси", които се водят следобедни часове и са свързани с хорариума на преподавателя, който ги води.

В някои от училищата се регистрира завишен брои на ФУЧ /факултативен учебен час/ /бившите СИП/, които се вписват в учебното разписание, но не се броят. На практика учебните часове преди обяд, в някои класове достигат до 9 учебни часа на ден. Обедното хранене на децата се измества в 15,00ч. следобед.

Регистрирано е и дублиране на ФУЧ с часовете за Организиран отдих и физическа активност и/или Самоподготовка.

При оценка на учебните програми инспекторите се натъкват на дни от седмицата, в които децата пребивават от 7,30 до 17,00 ч.

Със следобедни занятия и включени ФУЧ-ове по физическо, религия, допълнителен час на класа. При такива казуси е търсено съдействието на експертите от РУО Пазарджик, които активно съдействаха на инспекторите от отдел ПБПЗ и оказаха също методическа помощ на директорите на училищата за отстраняване на констатираните неблагополучия.

- Некоректно изписване на следобедните занятия при целодневна организация на учебния процес, което затруднява работата на инспекторите и по-трудно се регистрират несъответствия в учебната програма.

Трудност при изготвяне на седмичните учебни разписания директорите на училищата срещат поради: намален брой учители и намален брой на паралелки, в резултат на което един учител преподава по няколко учебни дисциплини или в няколко учебни заведения; слети паралелки в някои населени места; двусменен режим на работа в определени училища.

През отчетния период са проведени индивидуални консултации с лицата, изготвящи седмичните учебни програми. Оказана им бе методична помощ за правилно структуриране на учебните часове в седмичните разписания.

При целодневна организация на учебния процес, не винаги на учениците се осигурява качествено обедно хранене /понякога такова не е осигурено и липсва/, както и оптимални условия, особено на малките ученици от начален етап за отдих и почивка.

Всичко това е предпоставка за физическа, психическа и емоционална натовареност на децата и може да бъде причина в бъдеще за развитие на социално-значими заболявания.

III. ПРОФИЛАКТИЧНИ ПРОГРАМИ

През 2024 г. отдел ПБПЗ работи по следните здравно–профилактични програми:

1.Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2022-2025 г.

2. Национален план за действие за периода 2022 – 2024 г. към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 г.

3. Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023-2027 г.

4. Национална програма за профилактика и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ в Република България 2021-2025 г.

5. Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка 2021 – 2024 г.

6.Национална програма за профилактика, ранна диагностика на туберкулозата

Надпланово

7. Националната програма за подобряване на ваксинопрофилактиката на сезонния грип и на пневмококовите инфекции при лица на и над 65 г. 2024-2026 г.

8. Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г.

9. Национална програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 г.

10. Национална програма за профилактика на ротавирусните гастроентерити в Република България 2022 - 2025. РД-01-566/13.10

11. Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (НППКВХ) 2021-2030 г.,

12. Национална програма на МВР „Детско полицейско управление"

ОТЧЕТ ЗА 2024 Г. ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ 2021 – 2025 г.

1. Управление и координиране на дейностите по програмата.

През 2024 г. основна цел на РЗИ Пазарджик при осъществяване на дейности по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести НП ПХНБ, бе да се подобри здравето на населението и да се повиши качеството на живот чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболеваемост и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести, като се редуцира нивото на най-често срещаните рискови

фактори: поведенчески, биологични, психосоциални, чрез намаляване разпространението на тютюнопушенето, злоупотребата с алкохол, подобряване на храненето и увеличаване на физическата активност.

2. Реализиране на дейности, насочени към намаляване на факторите на риска, водещи до ХНБ.

2.1.Повишаване нивото на информираност, обучение и включване на населението в дейности по програмата.

2.1.1 Провеждане на кампании за информиране на населението, особено на децата и младежите за здравните рискове при употребата на **тютюневи изделия**, развитието на зависимост, медицинската и социалната цена на употребата на тютюневи изделия, опасностите от излагане на цигарен дим, ползата от прекратяване на пушенето, живот без цигарен дим и др.

В рамките на календарната 2024 година бяха реализирани следните дейност по НП ПХНБ:

- Проведено обучение на 06.03.2024 г. в НУ "Отец Паисий" град Пазарджик, на тема „Вредата от тютюнопушене".

- Изнесен ККОТ в Читалище „Никола Йонков Вапцаров" гр. Пазарджик и кафене „Линдо" -Пазарджик, по повод Световен ден за борба с тютюнопушенето – 31.05.2024 г.

- Проведено обучение на 27.05.2024 г. на тема „ Електронни цигари и райски газ" в гр. Велинград, Гимназия "Алеко Константинов".

- Проведено обучение на 10.04.2024 г. в с. Ивайло, ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" на тема „Вредата от тютюнопушенето".

- По повод 31 май Световния ден за борба с тютюнопушенето в РЗИ-Пазарджик бе обявен „Ден на отворените врати".

- Обучение на 15.07.2024 г. с ученици на тема „Вредата от тютюнопушенето" в Библиотека "Никола Фурнаджиев" град Пазарджик.

- Проведено обучение на 20.11.2024 г. на тема „Вредата от тютюнопушенето" в ПГХ ХТ гр. Пазарджик.

По проект **„Детско полицейско управление",** съвместно с представители на ОД на МВР бяха изнесени обучения на тема: „Вредата от тютюнопушенето" в:

- гр. Панагюрище, ОУ „Проф. Марин Дринов" -19.11.2024 г.
- гр. Пазарджик, ОУ „Св. Климент Охридски" – 27.11.2024 г.
- гр. Пещера, НУ „Михаил Каролиди" – 28.11.2024 г.
- гр. Велинград , СУ „Св. Св. Кирил и Методий" -27.11.2024 г.
- гр. Белово, СУ „Ал. Иванов-Чапай" -14.11.2024 г.

През месец октомври 2024 г. главен инспектор от отдел ПБПЗ, Д ОЗ при РЗИ-Пазарджик взе участие в Национална информационна среща за повишаване капацитета на специалистите от РЗИ в областта на тютонопушенето в град Плевен, в рамките на Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести.

2.1.2 Ежегодно организиране и провеждане на образователно-информационни кампании за повишаване информираността на населението относно здравния риск от употребата и злоупотребата с **алкохол**, алкохолната зависимост и нейните здравни, социални и икономически последици, риска от консумацията на некачествен произведен алкохол и възможностите за справяне със ситуациите, водещи до злоупотреба с алкохол.

- Проведено обучение на 05.06.2024 г. на тема: „Алкохол, тютюнопушене, зависимости" в СУ "Д-р Петър Берон" - Пазарджик

- По проект „Детско полицейско управление", съвместно с представители на ОД на МВР бяха изнесени обучения на тема: „Алкохол и наркотични вещества" в:

гр. Панагюрище, ОУ „Проф. Марин Дринов"-28.05.2024 г.

гр. Пазарджик, ОУ „Н.Фурнаджиев"-09.15.2024 г.

гр. Пещера, НУ „П. Славейков"-08.05.2024 г.

гр. Велинград , ОУ „Христо Ботев"-13.05.2024 г.

гр. Септември, СУ „Христо Ботев"-23.05.2024 г.

2.1.3. За популяризиране модела на **здравословно хранене:**

- Обучение с ученици на тема „Здравословно хранене" в с. Ивайло, ДГ „Веселка"-10.04.2024 г.

- Обучение с ученици на тема „Здравословно хранене" в с. Ивайло, ОУ "СВ. св. Кирил и Методий" – 15.05.2024 г.

- Обучение с ученици на тема „Здравословно хранене" в гр. Стрелча, НУ "Паисий Хилендарски"-22.05.2024 г.

- Обучение с ученици на тема „Здравословно хранене" в СУ "Петър Берон" – Пазарджик -03.06.2024 г.

- Обучение с ученици на тема „Здравословно хранене" в Библиотека "Никола Фурнаджиев" Пазарджик - 10.07.2024 г.

На 19.01.2024 г. директорът на РЗИ-Пазарджик д-р Д. Савов, в подкрепа на кърменето, раздаде на АГ отделенията към лечебните заведения в гр. Пазарджик помпи за кърмачки и здравно-промотивни материали за ползите от кърменето.

В началото на месец август, 2024 г. по инициатива на РЗИ-Пазарджик бе отбелязана Световна седмица на кърменето в град Велинград, ромска махала. Изнесена бе лекция на тема: „Ползите от кърменето". Инспектори от здравната инспекция раздадоха здравно-промотивни материали на участниците в събитието.

2.1.4. Физическа активност

- На 12.06.2024 г. бе проведен „Празник на здравето и движението" в ОУ „Д-р Петър Берон" с. Биркова. Темите, които бяха обхванати са: **физическа активност, здравословно хранене, тютюнопушене и вредата от алкохола.**

- Обучение на 19.11.2024 г. на тема „Лична хигиена и двигателна активност" в гр. Стрелча, ДГ "Д-р Стайков".

3. Включване на структури от здравната система, обществени структури и общности в дейности по програмата

При осъществяване на целите и задачите по НП ПХНБ РЗИ-Пазарджик активно си сътрудничи с представители на РУО-Пазарджик, детски и учебни заведения, Общински администрации и здравни медиатори. Устойчиво във времето е сътрудничеството на РЗИ-Пазарджик с ОД на МВР-Пазарджик по Национална програма „Детско полицейско управление".

4. Скринингови прегледи и изследвания.

Във връзка с изпълнение на Заповеди на Министерство на здравеопазването:

- Заповед на Министъра на здравеопазването № РД-01-549/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за белодробни болести сред групи от здравото население
- Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-547/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за диабет тип 2 сред групи от здравото население
- Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-548/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за сърдечно-съдови заболявания сред групи от здравото население
- Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-553/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за злокачествени новообразования на простатата сред групи от здравото население
- Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-550/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за злокачествени новообразования на маточната шийка сред групи от здравото население

се извърши следното:

1. Управителите на лечебни заведения от област Пазарджик бяха уведомени с официални писма от директора на РЗИ Пазарджик – д-р Димитър Савов, за възможността да се включат в дейности, насочени за ранно откриване на хронични незаразни и онкологични заболявания. В писмата се посочиха условията и реда, по които ще се осъществяват прегледите и изследванията.

- Три лечебни заведения изявиха желание и готовност да се включат в осъществяването на скрининговите прегледи и изследвания.

2. Сключиха се договори с тях за провеждане на скринингови прегледи и изследвания:

- **„СПЕЦИАЛИЗИРАНА БОЛНИЦА ЗА АКТИВНО ЛЕЧЕНИЕ НА ПНЕВМО-ФТИЗИАТРИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ „Д-Р НИКОЛА ПЕНЧЕВ" – ПАЗАРДЖИК" ЕООД**;
- **„ДИАГНОСТИЧНО-КОНСУЛТАТИВЕН ЦЕНТЪР - I ПАЗАРДЖИК" ЕООД**;
- **„МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР 1 – СЕПТЕМВРИ" ЕООД**.

Съгласно Заповедите на Министър на здравеопазването на всяко лечебно заведение съгласно сключените договори бе възложено да извърши:

Сключен договор с лечебно заведение съгласно Заповед на Министъра на здравеопазването № РД-01-549/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за белодробни болести сред групи от здравото население. Договор № РД-06-32/19.09.2024 г. със "Специализирана болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания "д-р

Никола Пенчев" - Пазарджик", гр. Пазарджик – **за извършване на 130 бр. прегледи на стойност – 5 980 лв.**

Сключени договори с лечебни заведения съгласно Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-547/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за диабет тип 2 сред групи от здравото население. Договори: Договор № РД-06-32/19.09.2024 г. - "Диагностично-консултативен център I - Пазарджик" ЕООД и Договор № РД-06-28/18.09.2024 г. - "Медицински център 1 - Септември" ЕООД – **за извършване общо на 120 бр. прегледи за сумата от 5 520 лв. Всяко лечебно заведение – не по-малко от 60 бр. прегледи за сумата от 2760 лв.**

Сключени договори с лечебни заведения съгласно Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-548/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за сърдечно-съдови заболявания сред групи от здравото население.

Договори: Договор № РД-06-34/19.09.2024 г. - "Диагностично-консултативен център I - Пазарджик" ЕООД и Договор № РД-06-29/18.09.2024 г. - "Медицински център 1 - Септември" ЕООД – **за извършване общо на 130 бр. прегледи за сумата от 5 980 лв. Всяко лечебно заведение – не по-малко от 65 бр. прегледи за сумата от 2 990 лв.**

Сключени договори с лечебни заведения съгласно Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-553/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за злокачествени новообразования на простатата сред групи от здравото население. Договори: Договор № РД-06-32/19.09.2024 г. - "Диагностично-консултативен център I - Пазарджик" ЕООД и Договор № РД-06-28/18.09.2024 г. - "Медицински център 1 - Септември" ЕООД – **за извършване общо на 100 бр. прегледи за сумата от 9 000 лв. Всяко лечебно заведение – не по-малко от 50 бр. прегледи за сумата от 4 500лв.**

Сключени договори с лечебни заведения съгласно Заповед на Министъра на здравеопазването РД-01-550/29.07.2024 г. за организиране на скринингови кампании за злокачествени новообразования на маточната шийка сред групи от здравото население. Договори: Договор № РД-06-32/19.09.2024 г. - "Диагностично-консултативен център I - Пазарджик" ЕООД и Договор № РД-06-28/18.09.2024 г. - "Медицински център 1 - Септември" ЕООД ЕООД – **за извършване общо на 300 бр. прегледи за сумата от 30 000 лв. Всяко лечебно заведение – не по-малко от 150 бр. прегледи за сумата от 15 000 лв.**

Фиксираният срок за изпълнение на дейностите по договорите бе 15.11.2024 г.

3. На 08.10.2024 г. на сайта на РЗИ Пазарджик се публикува информация с подробности за извършваните от лечебните заведения прегледи.

4. "Медицински център 1 - Септември" ЕООД ЕООД приключи прегледите и предаде в посочения в договорите срок съответната отчетна документация.

5."Специализирана болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания "д-р Никола Пенчев" - Пазарджик" приключи прегледите и предаде в посочения в договорите срок съответната отчетна документация.

6. "Диагностично-консултативен център I - Пазарджик" ЕООД срещна затруднение при изпълнение на договорите и с лечебното заведение бяха сключени анекси за удължаване

срока на прегледите до 29.11.2024 г. за следните локализации: скрининг на сърдечно-съдови заболявания, скрининг на онкологични заболявания на простатата и скрининг на рака на маточната шийка.

7. По този повод РЗИ Пазарджик подпомогна лечебното заведение с провеждането на здравно-информационна кампания. Тя стартира на 15.11.2024 г. Всички регионални медии - Виделина, Знаме, ПА1, Памедиа, Фокус, Марица-Пазарджик, ПзДнес, ПзИнфо, ПзТопнюз, Темпо-Велинград, ВипВелинград, РодопиИнфо, ПещераИнфо, ОщеПан, ПИА, Оборище, Време, 24часа-Пз бяха уведомени с прессъобщение за възможността на гражданите от областта, особено тези от рисковите групи да се прегледат и изследват напълно безплатно в лечебното заведение. Прессъобщението бе отразено в 13 публикации на електронните медии. Във местните фейсбук групи „Аз съм от Пазарджик", „Пазарджик", „Пазарджик – новините от медии в региона" също бяха споделени публикации.

Организирано от началник отдел ПБПЗ, Д ОЗ бе интервю на журналист от регионалната телевизия „Телемедиа" с лекар Акушер-гинеколог от „ДКЦ I – Пазарджик" ЕООД, отразено в програмата на телевизията и публикувано в y-tube.

Уведомени за прегледите бяха Областна администрация, РУО-Пазарджик, Общински администрации на Общини Пазарджик, Пещера и Велинград, Агенция социално подпомагане и др.

Организирана и проведена бе работна среща на тема: „Провеждане на скринингови прегледи и изследвания по НП ПХНБ" със здравни медиатори от област Пазарджик.

На работната среща присъстващите здравни медиатори се запознаха с:

*Удължаването срока на скринингови прегледи и изследвания.

*Ползите от скрининга на хронични незаразни заболявания и онкологични заболявания.

*Целевите групи.

*Лекарите осъществяващи прегледите - график.

На медиаторите бе възложена задача да запознаят населението по населени места, и да съдействат за осъществяването на прегледите.

Раздадени им бяха информационни материали.

Здравните медиатори разпространиха обяви по места, в кварталите с концентрирани рискови групи и здравно неосигурени лица, и активно работеха на терен за да информират и агитират лица да се прегледат. Особено активни бяха здравните медиатори Айтен Назми – Община Пазарджик; Ася Камберова и Рамадан Абазов – Община Пещера и Радка Камбурова и Илия Йосифов – Община Велинград, и Анета Асенова – Община Лесичово.

Непрекъснато се осъществяваше координация между РЗИ Пазарджик, здравните медиатори и лечебното заведение. Подържаше се facebook група на Здравните медиатори от област Пазарджик, къде се обменяше актуална информация.

Скрининговите прегледи приключиха към дата 29 ноември 2024 г.

Лечебните заведения приложиха, като отчетна документация:

1. Електронни таблици за извършените скринингови прегледи и изследвания;

2. Амбулаторни листове;

3. Приемо-предавателни протоколи;

4. Декларации за извършени прегледи и изследвания.

След приключване на скрининга и обработване на таблиците попълнени от лечебните заведения, обобщените резултати са следните:

<u>За развитие на хронични белодробни болести:</u>

Общ брой прегледани - 131 лица.

Белодробно здрави – 91 бр.

С диагнози както следва:

J41.0 – 9бр.

J42 – 15 бр.

J44.8 - 8 бр.

J96.1 – 1 бр.

J41.8 – 1бр.

J41.1 – 1бр.

J45.9 – 5 бр.

Насочени за допълнителни изследвания:

J41.0 – 0 бр.

J42 – 1 бр.

J44.8 – 8 бр.

J96.1 – 1 бр.

J41.8 – 0 бр.

J41.1 – 0 бр.

J45.9 – 5 бр.

Белодробно здрав – 1 бр.

Общ брой насочени за изследвания – 16 бр.

<u>Профилактични прегледи за диабет тип 2</u>

Общо прегледани лица – 120 бр.

Клинично здрави лица – 80 бр.

С диагнози – 40 лица, както следва:

E11.9 – 1 бр.

E74.8 – 4 бр.

E66.0- 1 бр.

E66.9 – 7 бр.

E74.9 – 27 бр.

Насочени за консултации и допълнителни изследвания – 36 лица

E11.9 – 0 бр.

E74.8 – 2 бр.

E66.0 – 1 бр.

E66.9 – 7 бр.

E74.9 – 26 бр.

<u>Прегледи за сърдечно-съдови заболявания</u>

По данни от попълнените от лечебните заведения таблици

Общо прегледани лица – 131 бр.

Клинично здрави – 88 лица.

С диагнози – 43 лица.

I49.9 - 1 бр.

I11.9 – 1 бр.

I10 – 2 бр.

I49.3 – 1 бр.

Z13.6 – 60 бр.

Надкамерна тахикардия – 4 бр.

Хипертонично сърце без застойна сърдечна недостатъчност – 34 бр.

Насочени за консултации и допълнителни изследвания – 0 лица.

<u>Прегледи за онкологични заболявания на простатата</u>

Общ брой прегледани лица – 102.

С наследствена обремененост – 0.

Общ брой лица с отрицателни резултати – 96.

Брой лица с положителни резултати – 6.

Клинично здрави – 44.

С диагноза – 58:

Хиперплазия на простатата – 41 бр

Камък в бъбрека – 13

Бъбречна киста – придобита – 1

Бъбречна киста – придобита, невромускулна дисфункция на пикочния мехур – 1

Злокачествено новообразование на простатата – 1

Изобилен /redundant/ препуциум, фимоза и парафимоза – 1

Общо насочени за допълнителни изследвания – 3 /с мнение за извършване на биопсия на простатна жлеза/.

<u>Рак на шийката на матката (РШМ</u>)

Прегледани лица – 300 бр.

С наследствена обремененост – 22.

Резултати от цитологичните изследвания:

PAP I гр. - 82 бр.

PAP II гр. – 78 бр.

PAP II A – 105 бр.

PAP II B – 33 бр.

PAP II-III – 1 бр.

PAP III – 1 бр.

Клинично здрави – 250 лица.

С диагнози –50 лица - Ендоцервицит – 50 бр.

Насочени за консултации и допълнителни изследвания – 2 лица.

5. Законодателство

Тютюнопушене

Извършени проверки във връзка със спазване на изискванията на Закона за здравето по чл. 56 - 468 броя /до 11.12.2024 г./

През 2024 г. са издадени 5 АУАН на физически лица за нарушение на чл. 56 от Закона за здравето /до 11.12.2024 г./

Хранене

Извършени проверки във връзка със спазване на изискванията на **Наредба № 2** за здравословно хранене на децата на възраст от 0 до 3 години в детските заведения и детските кухни, **Наредба № 6** за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения и **Наредба № 37** за здравословно хранене на учениците - 114 броя, предписания – 4 бр., АУАН – 2.

Други финансови ресурси по програмата.

Във връзка с изпълнение на заповед №РД-01-384/20.06.2024 г., № РД-01-541/23.07.2024 г. на Министъра на здравеопазването за възлагане на дейности за 2024 г. по НППХНБ 2021-2025 г. РЗИ Пазарджик прилага следната план-сметка:

ПЛАН – СМЕТКА

за финансово обезпечаване на разходите по НППХНБ за 2024 г.

Дейност	**Изразходвани средства**
Промотивни материали	1400.00 лв.
Апарат за измерване на артериално налягане	180 лв.
Общо	1580.00 лв.

С усвоените средства бяха закупени материали за провеждане на кампании през 2025 година.

ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ ОТ ОТДЕЛ ПБПЗ, Д ОЗ ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И КОНТРОЛ НА ХИВ/СПИН И СПИ В ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК – 2024 г.

Във връзка с изпълнението на целите и задачите на Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и СПИ в РБ, отдел „Профилактика на болестите и превенция на здравето", реализира следните дейности:

I. Втори етап от Национална АНТИСПИН кампания по повод 14 февруари - „Ден на влюбените"

През месец февруари, във връзка с празника на влюбените – Свети Валентин, по традиция се отбеляза Вторият етап от Националната АНТИСПИН кампания. Основна целева

група на кампанията през 2024 г. бяха младите хора на възраст 15 – 29 години, а мотото на кампанията бе „Отговорността е секси – използвай презерватив".

РЗИ Пазарджик се включи в АНТИСПИН кампанията и извърши следните инициативи:

В периодът от 12.02 до 16.02.2024 г., от 9.00 ч. до 16.00 ч. всеки желаещ можеше да провери безплатно и анонимно своя ХИВ-статус в лабораторията на РЗИ Пазарджик. Освен за ХИВ, в лабораторията се извършваха изследвания с бързи тестове за хепатит В, хепатит С и сифилис.

На 13 февруари се изследваха младежи от ВУИ „Ан. Узунов" гр. Ракитово.

На 14 февруари от 10.00 ч. лаборант и инспектор от РЗИ Пазарджик изследваха с бързи тестове ученици от „Професионална гимназия по Икономика и мениджмънт" – гр. Пазарджик.

Същия ден от 14.00 ч. се проведе съвместна инициатива с БМЧК – Пазарджик. В централна градска част червенокръстци раздаваха червени балони, валентики и кондоми, осигурени от РЗИ Пазарджик.

През целия период на кампанията от 12.02 до 16.02.2024 г. се раздаваха здравно-информационни материали и презервативи на медицински специалисти и педагогически съветници от училищата в област Пазарджик.

II. По повод стартирането на трети етап от Националната АНТИСПИН кампания периодът от 13.05 до 17.05.2024 г. бе обявен за Седмица за безплатно и анонимно изследване за ХИВ, всеки желаещ можеше да провери своя ХИВ-статус в лабораторията на РЗИ Пазарджик.

Традиционно третият етап на Националната АНТИСПИН кампания стартира с отбелязването на Международния ден за съпричастност със засегнатите от ХИВ/СПИН, както и с жертвите на коварното заболяване.

Кампанията тази година премина под мотото: „Помним! Приемаме! Подкрепяме!". Цел на кампанията бе да се почете паметта на жертвите на ХИВ/СПИН и да се насочи общественото внимание към социалната значимост на заболяването, да се повиши обществената информираност за ХИВ и да се отбележи, че превенцията, лечението и грижите и услугите за подкрепа на лицата с ХИВ са достъпни за всички, които се нуждаят от тях.

РЗИ Пазарджик се включи в кампанията на МЗ, като на 19 май – неделя, от 20 до 21 часа в централна градска част – пред „Сентрал Мол Пазарджик" /площад „Васил Левски"/, организира и проведе вечерно бдение в памет на жертвите от ХИВ/СПИН. Граждани желаещи да изразят съпричастността си към засегнатите от болестта и към проблема ХИВ/СПИН, се включиха във вечерното бдение на здравната инспекция.

На 17 май инспектори от отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето", съвместно с младежи от Български Червен Кръст раздоха червени балони, здравно-информационни материали и кондоми в централна част на град Пазарджик.

III. РЗИ Пазарджик се включи в четвъртия етап на Националната АНТИСПИН кампания - 2024г.

РЗИ Пазарджик се в ключи в Националната лятна АНТИСПИН кампания със следните инициативи:

1. Периодът от 05.08.2024 г. до 12.08.2024 г. бе обявен за „Седмица за безплатно и анонимно изследване за ХИВ/СПИН с бързи тестове" в РЗИ Пазарджик.

2. На 08.08.2023 г. екип на РЗИ Пазарджик, включващ лаборант от МИ и инспектор от отдел ПБПЗ, изследваха желаещи потребители от фирма «Костал» град Пазарджик.

3. През целия период на кампанията се раздаваха здравно-промотивни материали, включително на плажове и басейни.

IV. ДЕЙНОСТИ НА ОТДЕЛ ПБПЗ ПО ПОВОД 1 ДЕКЕМВРИ – СВЕТОВЕН ДЕН ЗА БОРБА С ХИВ/СПИН

РЗИ Пазарджик стартира поредната АНТИСПИН кампания по повод 1 декември – Световен ден за борба срещу ХИВ/СПИН на 29.11.2024 г. Мотото на кампанията бе: „Предай нататък – знанието, не вируса". Кампанията се реализира в партньорство с Български младежки Червен кръст /БМЧК/ – Пазарджик, Общински съвет по наркотични вещества, Община Пазарджик и здравните медиатори от Общината.

РЗИ заедно с БМЧК раздадоха здравно-информационни материали, презервативи и червени балони в централна градска част. Материалите бяха осигурени с финансовата подкрепа на Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р България 2021 – 2025 г.

Желаещи граждани се изследваха безплатно на 01.12.2024 г. с бързи тестове за хепатит В, С, ХИВ и сифилис, в мобилен кабинет ситуиран пред Младежки дом – Пазарджик от 10,30 ч. до 11,30 ч.

Изследвания се извършиха след 14,00 ч. в кв. Изток, със съдействието на здравните медиатори. Целта бе работа на терен, в близост и удобство на жителите на града и общината.

Инспектори от Здравната инспекция се срещнаха същия ден с ученици от 9 клас от СУ „Д-р Петър Берон" – град Пазарджик. С децата беседваха на тема: „ХИВ/СПИН как да се предпазим".

Обучение бе проведено и с ученици от ПГ по ХХТ – Пазарджик. След изнесената презентация, ученици изявиха желание да се изследват за хепатити В, С и ХИВ. На учениците се раздадоха хигиенни комплекти.

През 2024 г. служителите от отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето" по Национална програма за превенция и контрал на ХИВ и СПИ са раздали:

- Здравно-промотивни материали – 3 185 бр.
- Презервативи – 5 572 бр.
- Изготвени прессъобщения – 10 бр.
- Отразени в публикации – 69 бр.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПРОФИЛАКТИКА, РАННА ДИАГНОСТИКА НА ТУБЕРКУЛОЗАТА

През 2024 г. служителите от отдел Профилактика на болестите и промоция на здравето, съдействаха на „СБАЛПФЗ – д-р Н. Пенчев – Пазарджик" за провеждането на Седмици на отворените врати за извършване на безплатни прегледи за туберкулоза – отбелязани 4

кампании през годината. Началник отдел изготви и изпрати прессъобщения до регионалните медии – 4 бр. отразени в 31 публикации. На сайта на РЗИ Пазарджик бе публикувана информация за провежданите прегледи.

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022 – 2024 Г. КЪМ Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021 – 2030 г.

ОТЧЕТ ПРЕГЛЕДИ:

РЗИ Пазарджик по Заповед № РД-01-263/08.04.2024 г. на МЗ

Вид мобилен кабинет : Мобилен гинекологичен кабинет „MERCEDES ATEGO"

Регистрационен номер: СА 1915 МХ

Обхванати места: гр. Септември; с. Ковачево, гр. Ветрен.

Прегледани лица: 106 лица

Брой лица с диагностицирани заболявания: няма

Дадени са препоръки: няма

Кратък анализ на извършената дейност : Извършени са 106 броя АГ- прегледи, взети са 105 цитонамазки и вагинални секрета. Направени са ехографски изследвания, а на една пациентка – само ехография. За всички извършени прегледи са издадени амбулаторни листове при снета анамнеза с описание на обективното състояние на пациентките. Към амбулаторните листове са приложени и резултатите от взетите изследвания след взета проба.

Разходвани средства: 11 325 лв.

Обхванати лица до 18 г: 2

Обхванати лица над 18 г: 104

Обучителни дейности, извършени от инспектори от отдел ПБПЗ, във връзка със Заповед № РД-01-270/08.04.2024 г. на МЗ и указателно писмо № 06-01-51/28.06.2024 г. на МЗ.

Теми на проведените обучения:

Информационна кампания за предоставяне на мобилни услуги за превенция на ХИВ/СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза. РМШ-първична и вторична профилактика. Ползите от профилактичните прегледи.

Проведени срещи на терен: гр. Ветрен /11 жени/, гр. Септември, ромска махала – /8 жени/,

с. Ковачево /15 жени/

Обхванати лица до 18 г.: 0

Обхванати лица над 18 г.: 34 лица

ОБУЧИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ ЗА 2024 Г.:

РЗИ Пазарджик по Заповед № РД-01-270/08.04.2024 г. на МЗ

Обхванати населени места: гр. Септември, гр. Пазарджик, гр. Ракитово, с. Ивайло, гр. Стрелча, гр. Велинград, гр. Пещера

Обхванати лица до 18 г.: 285

Обхванати лица над 18 г.: 102 лица

Брой проведени обучителни дейности (лекции, кампании и др.):19 бр.

Обхванати населени места и лица под 18 г.:

1. Организирани изследвания за ХИВ, хепатит В и С и Сифилис - ВУИ-гр. Ракитово - 30 ученици
2. Обучение по ХИВ/СПИН - ПГХХТ - град Пазарджик – 20 ученика
3. Здравословно хранене - с. Ивайло, ДГ „Веселка"- 42 деца
4. Тютюнопушене - с. Ивайло, ОУ "Св. Св. Кирил и Методий"- 11 ученика
5. Обучение по ХИВ/СПИН и изследвания - 19 бр. изследвани, ПГПМЗС – гр. Септември - 50 ученика
6. Здравословно хранене - с. Ивайло, ОУ "СВ. св. Кирил и Методий"- 9 ученика
7. „Ранни бракове", ОУ "Св.Св.Кирил и Методий" - с. Ивайло,22 ученици
8. „Лична хигиена", гр. Стрелча, ДГ "Д-р Стайков", 22деца
9. „Тютюнопушене", гр. Пазарджик, ПГХ ХТ-Пазарджик, 30 ученици
10. Обучение по ХИВ/СПИН в ПГХХТ-Пазарджик - 40 ученици
11. Изследвания за ХИВ в ПГХ ХТ-Пазарджик - 9 ученици

Обхванати населени места и лица над 18 г.:

1.Организирана среща със здравните медиатори от област Пазарджик по повод Наредба 1/2020 за дейността на здравните медиатори – РЗИ Пазарджик - 12 човека

2. Организирани изследвания за ХИВ, хепатит В и С и Сифилис - КСУ "Човеколюбие" град Пазарджик – 16 човека

3. Изнесен мобилен кабинет за изследвания за хепатити В, С, ХИВ и сифилис – град Пазарджик, приют за бездомни - 7 човека

4. Седмица на кърменето - гр. Велинград, ромска махала - 15 жени

5. Работна среща със здравни медиатори от област Пазарджик в РЗИ Пазарджик – отчитане, представяне и планиране на дейности по Национални програми - 14 човека

6. Изследвания за ХИВ, Хепатит В и С и сифилис с мобилен кабинет на РЗИ Пазарджик в квартал Изток – гр. Пазарджик - 12 човека

7. Изследвания за ХИВ, Хепатит В и С и сифилис с мобилен кабинет на РЗИ Пазарджик в ромска махала Луковица - гр. Пещера - 10 човек

8. Изследвания за ХИВ, Хепатит В и С и сифилис с мобилен кабинет на РЗИ Пазарджик в ромска махала Едиверен - гр. Пещера - 16 човека

Изразходвани средства: 570 лв.

СУИЦИДОПРОФИЛАКТИКА

През 2024 г. се изготви Годишен анализ на суицидната ситуация в област Пазарджик. Ежемесечно се попълват суицидни карти подадени от Д МД в Национален електронен регистър на самоубийствата в РБ.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПО НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ОБЛЪЧВАНЕ ОТ РАДОН 2023-2027 Г. ЗА 2024 ГОДИНА

През **2024 г.** по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023-2027 г. се извършиха следните дейности:

През м. февруари 2024 г. в РЗИ Пазарджик постъпи от НЦРРЗ отчет за резултатите и протоколи от измерванията от проведеното през 2023 г. проучване на нивата на радон в детските градини в област Пазарджик по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023-2027 г.

Съгласно получено указателно писмо от МЗ, РЗИ – Пазарджик предприе следното:

- Изготвиха се писма до директорите на детски градини с информация, относно получени резултати от НЦРРЗ –София за извършено проучване нивата на обемна активност на радон в детски градини на територията на област Пазарджик.

Информацията, която бе посочена в писмата, относно резултата за средногодишната концентрация на радон в детските градини и ясли, както и периода, в който е проведено измерването бе взета от резултатите, отразени в протоколите представени от Националния център по радиобиология и радиационна защита.

- Организирана и проведена бе работна среща на 10.05.2024 г. с директорите на детски градини от област Пазарджик, представители на общини в областта и членове на областния координационен съвет в сградата на Община Пазарджик за получени резултати от извършено проучване нивата на обемна активност на радон в детски градини на територията на област Пазарджик, съвместно с експерти от НЦРРЗ – София и представители на Физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски".

На срещата доц. Кремена Иванова запозна присъстващите с резултатите от проведеното проучване.

Служителите на РЗИ - Пазарджик предоставиха на директорите на детските градини, срещу подпис, писмата с приложените резултати от измерванията.

Разяснено бе, че в сградите на детските градини с високи стойности на обемната активност на радон следва да бъдат извършени коригиращи мерки за редуциране на стойностите, с цел намаляване на облъчване на децата и персонала. За предприемане на коригиращи мерки е необходимо да се обърнат към строителни специалисти за консултация и изготвяне на план за действия, в съответствие с НАРЕДБА № РД-02-20-1/03.04.2019 г. за техническите изисквания към сградите за защита от радон.

Доц. д-р Красимир Митев от физическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски" се ангажира и постави допълнително детектори в детските градини, които са с измерени стойности на обемната активност на радон, надвишаващи националното референтно ниво на средно-годишната обемна активност на радон от 300 Bq/m^3.

Във връзка с писмо на МЗ рег.№ 04-15-115/30.05.2024 г., в периода 19.06.2024 г. - 21.06.2024 г., служители на РЗИ участваха в работна среща в гр. Несебър, за представяне на дейността по Национален план за действие за намаляване на риска от облъчване от радон 2023 -2027 г.

На срещата областният координатор представи презентация с отчет за дейността на Областния координационен съвет по Националния план.

На 7 ноември бе отбелязан „Европейски ден на радон". Целта на Европейския ден на радон бе да се повиши осведомеността за радон на населението в област Пазарджик, за вредното въздействие на високите нива на радон, начините за провеждане на измервания на обемната активност на радон (ОАР) и прилагане на мерки за редуциране на ОАР.

Денят бе медийно отбелязан - изтотви се и се публикува на страницата на РЗИ - Пазарджик информация за вредното въздействие на радона, както и информационен материал, изпратен от НЦРРЗ.

Изготвено бе 1 прессъобщение, отразено в 6 публикации в местните електронни медии.

Утвърдените средства в бюджета на РЗИ – Пазарджик за изпълнение на дейностите по Националния План, съгласно Заповед № РД-01-150/25.03.2024 г. на Министъра на здравеопазването в размер на 500 лв. се изразходиха по целесъобразност (материали и командировка).

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПЪРВИЧНА ПРОФИЛАКТИКА НА РАКА НА МАТОЧНАТА ШИЙКА ОТ ОТДЕЛ ПБПЗ, Д ОЗ ЗА 2024 Г.

В изпълнение на целите и задачите заложени в НППППРМШ 2021 – 2024 г. и във връзка със Заповеди РД-01-160/25.03.2024 г. и РД-03-185/30.05.2024 г. на Министъра на здравеопазването, служителите от отдел ПБПЗ, Д ОЗ извършиха следното:

По оперативна цел 3: Предприемане на дейности, целящи повишаване нивото на информираност със специална насоченост към целевите групи и изпълнителите на програмата за значимостта на РМШ и възможностите за първична профилактика чрез имунизация

Основни дейности:

3.4 Фокусно обучение на учители и родители за запознаване с първичната профилактика на заразните болести и в частност с целите на програмата, риска от заболяването, ползата от имунизация с РМШ, безопасност на ваксините:

На 27.03.2024 г. Обучение по Сексуално здраве и превенция на рисковото поведение, СПИ /папилома вируси/ - профилактика в ПГ по ХХТ – Пазарджик.

На 11.06.2024 г. ОУ „Св. Св. Кирил и Методии" с. Ивайло – пубертет, ранни бракове, превенция на СПИ.

Организираха се неформални срещи по населени места със съдействието на здравните медиатори от община Септември:

На 18.07.2024 г. гр. Ветрен, съвместно със здравния медиатор Румен Колев работа на терен - тема на срещата: „СПИ, РМШ – ползи от ваксините, задължителни ваксини в имунизационния календар на РБ, препоръчителни ваксини – срещу папилома вируси."

На 19.07.2024 г. гр. Септември, съвместно със здравни медиатори - Румен Колев и Снежана Асенова работа на терен - тема на срещата: „СПИ, РМШ – ползи от ваксините, задължителни ваксини в имунизационния календар на РБ, препоръчителни ваксини – срещу папилома вируси."

На 24.07.2024 г. с. Ковачево, съвместно със Сабире Рамадан работа на терен - тема на срещата: „СПИ, РМШ – ползи от ваксините, задължителни ваксини в имунизационния календар на РБ, препоръчителни ваксини – срещу папилома вируси."

На 22.11.2024 г. в РЗИ Пазарджик се проведе работна среща със здравни медиатори от област Пазарджик, на която една от темите бе: безплатна ваксинация на момичета срещу папилома вируси, защо трябва да се ваксинираме, ползите от профилактичните АГ прегледи".

В тясно сътрудничество с РУО – Пазарджик по превенция на РМШ и популяризиране на ползите от безплатната ваксинация срещу папилома вируси е предоставена информация за извършени следните дейности в училища на територията на област Пазарджик:

1. В 67 училища от областта са проведени родителски срещи във връзка с информираността на родителите за възможността за първична профилактика на рака на маточната шийка;

2. В 63 училища от областта са проведени други мероприятия като:

Обучения от медицинските сестри от училищата на учителите;

Разяснителни/здравни беседи и кампании с момичетата. На мероприятията са представяни презентации;

Здравни семинари с родителите;

Лекции от здравни работници;

В часа на класа пред момичетата от целевата група са представени образователни филми в подкрепа на НППППРМШ;

Индивидуални срещи с момичетата и техните родители;

Посещения от класните ръководители на домовете на ученички, с цел провеждане на разговори с родителите и предоставяне на разяснителни материали;

Разпространяват се информационни материали – брошури и наръчник за родители, както на хартиен носител, така и публикувани в електронните дневници на някои училища;

На таблата за съобщения във фоайетата са поставяни информационни материали по темата;

Разработена Програма за превенция на РМШ, изпратена до родителите за сведение;

Изработват се информационни диплянки от учителите по биология и здравно образование и информационни технологии;

При заместване на отсъстващ учител от неспециалист се взимат теми, като: „Промени в моето тяло", „Здравето като ценност и качество на живот", „Изкуството да сме здрави" и др.

Изготвени прессъобщения по темата – 2 бр., отразени в 16 публикации.

Във връзка с отпуснати средства по НП ППРМШ на РЗИ Пазарджик се изготви промотивен материал.

Раздадени са Брошури – 180 бр.

Филми – Какво знаем/не знаем за пубертета – 100 бр.

„ДЕТСКО ПОЛИЦЕЙСКО УПРАВЛЕНИЕ" – НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА НА МВР

През 2024 година инспектори от отдел ПБПЗ, Д ОЗ, РЗИ Пазарджик, съвместно с представители на ОД на МВР, работиха по проект **„Детско полицейско управление" -** ползотворно и полезно начинание, което помага на децата, забавлявайки се, да формират още в най-ранна детска възраст знания и умения за опазване на своя живот и този на приятелите си, да се справят в трудни ситуации с различни предизвикателства вкъщи, в училище, на улицата.

Целта на проекта е ранна превенция на подрастващите, утвърждаване на ценностно отношение към законите в страната, създаване на навици за безопасно поведение и вземане на адекватни решения в определени ситуации.

Инспекторите от отдел ПБПЗ през 2024 г., се включиха с обучения на тема: „Вредата от алкохола" в следните училища на област Пазарджик:

- гр. Панагюрище, ОУ „Проф. Марин Дринов"
- гр. Пазарджик, НУ „Н. Фурнаджиев", ОУ „Св. Климент Охридски"
- гр. Пещера, ОУ „П. Р .Славейков", НУ „М. Каролиди"
- гр. Велинград , ОУ „Христо Ботев", СУ „Св. Св. Кирил и Методий"
- гр. Септември, СУ „Христо Ботев"
- гр. Белово, СУ „Ал. Иванов – Чапай"

Образователно-информационната кампания по проект „Детско полицейско управление" през 2024 г. включи 3 модул „Вредата от наркотиците" за 2-ри учебен срок на учебната 2023-2024 г. и 1 модул „Вредата от тютюнопушенето" за учебната 2024 – 2025 г.

III. ОТДЕЛ „ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ"

I. ОРГАНИЗАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА ОТДЕЛ ЛИ:

Отдел "Лабораторни изследвания" е структурно обособен в Дирекция "Обществено здраве" с кадрова обезпеченост за 2024 г. - 8 щатни длъжности: началник отдел - 1, главни експерти – 5 бр., главни специалисти – 1 бр., изпълнител - 1 бр. Щатните бройки са заети от физически лица, като един главен експерт се е върнал от отпуск по майчинство на 17.06.2024 г.

Отдел ЛИ е акредитиран от ИА БСА, гр. София, като Орган за контрол от вида А /ОКА/.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА В ОТДЕЛА:

Дейността по организацията и управлението на отдел ЛИ се изгражда в съответствие с изискванията на Наръчника по качеството, който е основен документ, обобщаващ политиката, системата на управление на дейността на Органа за контрол.

С прилаганите организация на контролната дейност и процедури за контрол ръководството на ОКА /отдел ЛИ гарантира, че външни организации или лица не могат да повлияят на резултатите от провеждания контрол и не могат да окажат отрицателно въздействие върху качеството и достоверността на контролната дейност.

Персоналът на ОКА /отдел ЛИ/ не участва в никакви дейности, които могат да бъдат в конфликт с безпристрастността и независимостта на неговата оценка, както и с неподкупността при осъществявания от него контрол. Работещите в отдел ЛИ са подписали декларации, от които е видно, че не участват в предоставянето на консултации, относно разработването, производството или поддръжката на контролираните обекти.

Гарантирано е също опазването на конфиденциалността на информацията, получена в процеса на изпълнение на контролните дейности, както и защитата на правата на собственост на клиента. Това се осигурява като всеки един член от персонала е подписал лична декларация за това. Не се допуска достъп на външни лица до работните помещения на ОКА. Достъпът до записите е разрешен от ръководителя на ОКА или съответният специалист, с цел да се запази конфиденциалността на всички съхранявани записи.

Всяка седмица членовете на отдела отчитат дейността си на производствени съвещания, на които се обсъждат и предстоящите задачи.

Отдел "Лабораторни изследвания" работи по следните направления:

- Държавен здравен контрол, който включва предварителен, текущ и тематичен планов здравен контрол;
- Програма за мониторинг на шума в урбанизираните територии, съгласно изискванията на Наредба №6/2006 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;
- Заявки/договори на физически и юридически лица, т.е., извършва лабораторни услуги/анализи и измервания, съгласно действащата нормативна уредба за контрол на води, козметични продукти, БХП и фактори на средата.

Планирането на дейността на отдела е пряко свързано с планиране на лабораторните дейности от Дирекция "Обществено здраве", при РЗИ и се извършва по тримесечен и годишен план. Постъпилите в Приемно гише проби се разпределят между експертите и специалистите в лабораторията по направления:

1. Проби вода, козметични продукти и битови химични препарати:

Постъпилите проби се записват във входящ журнал и се извършват анализи за определяне на съответствието на контролирания обект с действащия нормативен документ.

Получените резултати се отразяват в работни тетрадки и журнали и се издават протоколи, или сертификати/доклади. Контролът по изпълнението се извършва от ръководителя на отдела.

2. Фактори на работната и жизнена среда:

Работи се по заявки от физически и юридически лица. Под ръководството на експерта в отдела се извършва измерване факторите на средата, изготвят се протоколи и се издават сертификати.

3. Връзки на отдел "Лабораторни изследвания":

Отдел "Лабораторни изследвания" работи активно с останалите отдели на Дирекция "Обществено здраве", както и с останалите Дирекции на РЗИ при възникнали ситуации.

4. Квалификация и обучение на персонала на отдел ЛИ:

С цел повишаване квалификацията, всяка година експертите и специалистите от отдел ЛИ участват в курсове организирани от НЦОЗА или други организации, вътрешни обучения и колегиуми, взависимост от потребностите. За отчетния период експертите от отдел „Лабораторни изследвания" са посетили 3 курса в НЦОЗА, гр. София /3 бр с 4 участника/.

Проведени са и 5 броя вътрешни обучения и колегиуми по теми от проведните курсове, касаещи пряката работа на отдела за запознаване с нови или изменени нормативни документи, необходими при провеждане на контрола в обхвата на акредитация.

Акредитацията на Органа за контрол изисква Наръчникът по качеството, процедурите от системата за управление и работните процедури, да се актуализират непрекъснато. Документацията на ОКА се актуализира, непрекъснато, съгласно изискванията за акредитация. Сертификатът за акредитация рег. №90 ОКА е валиден до 28.11.2026 г. Органът за контрол има издаден и Сертификат за акредитацията на английски език.

Проведено е наблюдението на персонала на ОКА, съгласно плана за наблюдение за 2024 г.;

ОКА е участвал в МЛС по микробиологични показатели на козметичен продукт „Млечн крем за ръце", като представянето е удовлетворително.

Вътрешният одит на системата за управление на ОКА е проведен, съгласно изискванията на БДС EN ISO 19011:2018, по предварително изготвена програма. Няма констатирани несъответствия.

III. СЪСТОЯНИЕ НА МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКАТА БАЗА:

Отдел ЛИ разполага с работни помещения, но е необходима апаратура и допълнително финансиране, за да се изпълнят изискванията на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г., относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (преработена), транспонирана в националното законодателство в Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

IV. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИЗВЪРШЕНАТА ОТ ОТДЕЛ ЛИ ДЕЙНОСТ:

Контрол и мониторинг на води:

1. Питейни води:

- по показателите по таблица А от водопроводната мрежа на населени места - при план 152 проби е извършен контрол на 163 /ХВ/ водни проби, като три от пробите са били по

сигнал. От всички контролирани проби не съответстващи на Наредба №9/2001г. са били 7 броя проби /4,5%/, както следва: 3 проби - за съдържание на нитрати , като две от тях са от едно и също водохващане и нитратите са малко над нормата/, а четири проби са били със завишена мътност. Това са проби от населени места, които се водоснабдяват от повърхностни водоизточници или речни водохващания. За нестандартните проби по отношение на органолептиката са предприети хигиенни мероприятия и несъответствията са отстранени. По-дългосрочен ще остане проблмът с повишеното съдържание на нитратите.

- По микробиологични показатели питейно-битовите води по показателите от мониторинга /таблица А/ при план 152 са изследвани 174 проби, като четири от пробите са били по сигнал. От всички контролирани проби не съответстващи на Наредба №9/2001г. са били 7 броя проби – 4,02 %.

- по показателите по таблица Б и В, са изследвани 39 проби, при планирани 39 проби. От тях несъответстващи на Наредба №9/2001г. по химични показатели над нормата са били две проби, една за съдържание на нитрати и една за съдържание на сулфати.

- Пробите са контролирани и по микробиологични показатели, като несъответстващи са били 2 проби, с четири микробиологични показатели и високо микробно число, за които са предприети хигиенни мероприятия и несъответствията са отстранени. Това са води, в които са включени повърхностни води и речни водохващания.

- През 2024г. по указание на МЗ, в РЗИ – Пловдив са изследвани проби от мониторинга на питейни води, по таблица Б и В по следните показатели:

- за съдържание на тежки метали /олово, кадмий, селен, арсен, никел, антимон, мед, цинк и натрий/ са изпитани 39 проби, като част от пробите са контролирани и за хром, манган, живак и бор.

Всички проби са изследвани за съдържание на трихалометани /ТХМ/, в т.ч. трихлорметан, бромдихлорметан, трибромометан, дибромхлорметан,

1,2- дихлоретан, тетрахлоретен и трихлоретен.

Всички планирани проби са изследвани и за полициклични ароматни въглеводороди /ПАВ/, вкл. бензо(b)флуорантен, бензо(k)флуорантен, бензо(ghi)перилен, индено(1,2,3-cd)пирен, бенз(a)пирен и бензен.

Всички проби са изследвани и за съдържание на органохлорни и органофосфорни пестициди.

Всички изследвани проби съответстват на изискванията на Наредбата за качеството на водата, предназначена за питейно–битови цели.

Съвместно с отдел ДЗК, 10 проби от питейна вода от централни водоизточници, от 10 големи водоснабдителни зони, са изследвани в НЦРРЗ, гр.София за определяне на радиологични показатели, чрез параметър тритий.

Всички питейни води съответстват на изискванията, посочени в Таблица Г.1 от Приложение №1 към чл.3, ал.2, т.2 от Наредба №9, за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели, ДВ бр.30 от 2001г. изм. и доп. ДВ, бр.43 от 16 май 2023г.

Два пъти месечно отдел ЛИ изготвя Актуална информация за резултатите от провеждания от РЗИ контролен мониторинг за качеството на питейната вода, която се публикува на интернет страницата на инспекцията.

Анализ на води се извършва и по заявки на физически и юридически лица. През 2024г. в отдел "Лабораторни изследвания" от централни, ведомствени и местни водоизточници са изследвани 103 проби с 910 химични и 108 проби с 389 микробиологични изследвания.

2. Вода от плувни басейни:

При план за изследване на проби от басейни в началото на годината 126 проби са изследвани 136 проби с 1224 химични показатели и 256 проби с 1280 микробиологични показатели, като две проби са били по сигнал. Изследваните проби са от открити и закрити басейни, съгласно планирането. Въпреки усилията на контролните органи, че хигината не се поддържа само с повишени нива на хлор, практиката продължава, както при усложнената епидемична обстановка свързана с разпространението на грип и COVID-19 и нестандартността на басейните по микробиологични изследвания е много ниска /0,94 %/.

Промяната на обстоятелствата изпитва спешна необходимост от **нов нормативен документ**, относно контрола на плувните басейни.

В хода на изследване на водата от басейни по микробиологични показатели се среща псевдомонас аеругиноза. Ето защо смятаме, че при актуализация на нормативния документ за изискванията към басейните е необходимо да бъде включен, като задължително изследван микроорганизъм при контрола на басейните.

По заявка на клиенти по химични показатели са изследвани 51 проби от басейни с 459 изследвания и по микробиологични показатели - 139 проби с 485 изследвания.

3. Контрол на минерална вода.

През 2024г. по указание на МЗ отдел „Лабораторни изследвания" е извършил планирания контрол на водата при водоизточника, която се използва за бутилиране.

Контролът на бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води се извършва в РЗИ - Пловдив.

Извършеният мониторинг на минерална вода от обществени минерални водоизточници и вода използвана за лечебни цели, спорт и отдих за 2024г. е както следва: при план 89 проби са изследвани 93 проби с 662 микробиологични и химични изследвания. На констатираните несъответсвия са проведени коригиращи действия и нестандартни изследвания, съгласно Наредба №14/1987г. няма.

По заявки на външни клиенти са изработени и 43 проби смивове със 195 микробиологични изследвания и 5 проби отпечатъци от болнично бельо, с 20 микробиологични изследвания.

4. Контрол на козметични продукти:

Контролът на козметични продукти по химични показатели през отчетния период е 35 проби, при план 28 проби. Показателите по продукти са, както следва: 3 проби за *водороден пероксид* в продукти за поддържане (избелване) на кожата и косата; 2 проби *борна киселина, борати и тетраборати* в кремове и пудри; 8 проби с 16 изпитвания за *тежки метали в* продукти предназначении за гримиране, продукти за грижа за кожата на ръцете, лицето, както и продукти предназначении за приложение върху устните; 2 проби за калциев хидроксид, 2 проби за *тиогликолова киселина* и нейните соли в депилатоар, пяна и лак за коса, 3 проби – pH, 2 проби за общо ПАВ в БХП, 3 проби за *амоняк* в продукти за боядисване на косата; 4 проби за UV филтри – продукти за слънчеви бани; 3 проби за *сребърен нитрат* в продукт за оцветяване на мигли и вежди и 3 проби за *формалдехид* в лак за нокти.

Несъответстващи на Регламент (ЕО) №1223/2009 козметични продукти, няма.

Контролирани по микробиологични показатели са всички проби подходящи за микробиологичен контрол /7/, с 42 микробиологични изследвания.

Изследвани са 48 отпечатъка, със 192 микробиологични изследвания от болнично бельо от обществени перални, бельо от ведомствена пералня към хотел, детска градина, съгласно изискванията на Наредба № 12/2018 г. за здравните изисквания към обществените перални.

1. Анализ и състояние на околната среда:

Шум:

В периода от 27.05.-07.06.2024г. бе проведен мониторинг за определяне шумовото натоварване на територията на град Пазарджик. Нивото на градския шум бе проследено в 15 контролни пункта.

Шумовите нива са засечени в часовете на най-интензивно транспортно движение – сутрин от 7.00 до 9.00ч., на обяд от 11.00 до 13.00ч. и след обяд от 16.00 до 18.00ч.

Общият брой на направените измервания на шум в урбанизираните територии е 90 измервания, от тях 66 са над нормите:

- На територии с интензивен автомобилен трафик са извършени 36 измервания, всички те са несъответстващи /100%/, т.е., измерените стойности са над 60 dB(A);
- На улици в близост с шумни обекти – производствено-складови територии и зони са направени 24 измервания и не превишават нормата от 70 dB(A);
- В жилищни зони и територии – 18 измервания, 18 от тях са над 55 dB(A) – 100%;
- В територии и зони, подлежащи на усилена шумозащита – 12 измервания, всички над 45 dB(A) – 100%.

Анализираните данни показват, че в 73,3 % от контролните пунктове са измерени шумови нива (66 измервания), които са над граничните стойности за съответните територии, съгласно Наредба № 6/26.06.2006 г. на МЗ и МОСВ.

6. Лабораторен контрол на факторите на работната среда:

Работи се предимно по заявки от физически и юридически лица.

Извършени измервания: за микроклимат – 126; за шум – 510, за осветление - 100 измервания и едно измерване от вентилационни инсталации.

По ДЗК – измерванията от мониторинга на шум запазват стойностите като от 2023 г. И за 2024г. пунктовете за мониторинг са 15 с 90 измервания, 66 от тях са нестандартни / 73,3%/.

През 2024 г. е извършено измерване по 3 жалби /12 измервания, като 2 от тях са били нестандартни/.

7. Контрол на минрални води по заявка на клиенти.

През отчетния период към тези изследвания се отнасят проби от диспенсъри представни от клиента /10 проби с 50 микробиологични изследвания/ и минерални води на място за издаване на Балнеологична оценка или Подновяване на Сертификат /12 проби с 48 химични изследвания и 13 проби с 91 микробиологични изследвания/.

Изводи:

1. През 2024г. отдел ЛИ изпълни годишния си план за контрол на води и козметични продукти , съгласно получените от указания от МЗ.

2. Мониторингът на питейните води се извършва, съгласно наличното лабораторно оборудване и изискванията на Наредба№9, ДВ бр.30/2001г. за качеството на водата предназначена за питейно-битови цели, изм. и доп. ДВ, бр.43/2023г.

3. Проведен е и мониторингът за определяне шумовото натоварване на територията на град Пазарджик. Общият брой на направените измервания на шум в урбанизираните територии е 90 определения, като 73,3 % от шумовите нива са над ПДН.

4. В хода на изследване на вода от басейни, смятаме, че е крайно наложителна актуализация или нов нормативен документ /Инструкция №34/1975г./

5. Налице е необходимост от нормативен документ, относно контрола на дезинфекциите в детските градини и фризьорски салони, който документ да конкретизира както търсените показатели така и тяхната норма.

6. Съгласно указанията на МЗ не са изследвни бутилирани минерални и изворни води, бутилирани от предприятия на територията на областта.

7. Лабораторният контрол на факторите на работната среда се осъществява предимно по заявки на физически и юридически лица. Броят на извършените измервания през 2024 г. е съизмерим с 2023 г., но силната конкуренция на многобройните частни Органи за контрол, както и липсата на апаратура за включване в обхвата на акредитация параметъра електроизмерване и ЕМП намалява броя на клиентите.

8. През 2024 г. важни за отдел "Лабораторни изследвания" бяха следните приоритети:

Ефикасност на изградената система за управление в органа за контрол, съгласно изискванията на новото Ръководство ILAC P 15:05/2020 и БДС EN ISO / IEC 17020:2012 за:

Приоритетна задача на Органа за контрол през годината беше повишаване нивото и подготовката му за оценката на място за предстоящия Втори планов ндзор, за да може персоналът на ОКА да изпълни поставените задачи с високо качество и професионализъм.

Изпълнена е Програмата за калибриране на средствата за измерване и оборудване /СИО/. Всички СИ са с актуални Свидетелства от калибриране.

Участие в МЛС за изпитване за пригодност: Персоналът на Органът за контрол е взел участие в МЛС за изпитване за пригодност - по микробиологични показатели на козметичен продукт „Млечн крем за ръце" и представянето е удовлетворително.

- Осигуряване на стандартите необходими за извършвания контрол и редовно актуализиране на Регистъра на нормативните документи, в рамките на акредитирания гъвкав обхват на ОКА.
- Повишаване квалификацията на персонала изпълняващ контрола и качество на тяхната работата.
- Откликване на всички жалби и сигнали, изискващи лабораторен контрол.
- Добра комуникация с останалите контролни отдели в инспекцията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

През 2024 година Дирекция „Обществено здраве" при РЗИ – Пазарджик успешно изпълни плануваните задачи, благодарение на отговорността на всички служители от дирекцията.

ПУБЛИЧНИ КОМУНИКАЦИИ

I. Въведение

Медийният мониторинг е процесът на наблюдение, събиране и анализ на информация, която се публикува в различни медийни източници, като печатни издания, онлайн медии, телевизия, радио и социални мрежи. Целта му е да предостави на организациите или индивидите актуална информация за това как се представят в медиите, какви теми се обсъждат, както и каква е обществената нагласа по определени въпроси.

Основни аспекти на медийния мониторинг са:

1. Следене на медийно съдържание
2. Събиране на данни
3. Анализ на съдържанието
4. Оценка на репутацията
5. Кризи и реакция в реално време
6. Стратегическо планиране.

Медийният мониторинг е важен за:

Управление на имиджа - позволява на институциите да поддържат и управляват своя публичен имидж. Измерване на ефективността: Може да покаже ефекта от провежданата политика на организицията и откриване на нови възможности - Чрез мониторинг се разкриват нови тенденции, идеи и потенциални партньорства.

II. Медиен мониторинг на РЗИ Пазарджик

Следене на медийно съдържание

Медийният мониторинг на РЗИ Пазарджик се извършва ежедневно от началник отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето". Всекидневно се преглеждат

регионалните и националните медии, сайтове, информационни канали. Проследяват се публикации и информации касаещи епидемичната ситуация, лечебните заведения, аптеките, профилактиката и превенцията на заболяванията, здравния контрол, физичните фактори на средата – атмосферен въздух, води, шум. Проследяват се обществените нагласи и коментари, във връзка с теми касаещи дейността на РЗИ Пазарджик и здравето на населението в област Пазарджик.

Събиране на данни

Областни печатни издания в Пазарджик са: вестниците „Знаме" и „Пазарджишка Марица".

В сферата на тв услугите е телевизия „Телемедиа".

В нормативната уредба – Държавен вестник.

Електронни портали, медии, агенции са: Виделина, Знаме, ПА1, Памедиа, Фокус, Марица-Пазарджик, ПзДнес, ПзИнфо, Пзнюз, ПзТопнюз, Темпо-Велинград, ВипВелинград, РодопиИнфо, ПещераИнфо, ПещераПрим, ОщеПан, ПИА, Оборище, Време, ПловдивПресс и други.

Социалните мрежи, както и личните блогове също включват в страниците си новини от прессъобщенията на РЗИ. Някои от популярните фейсбук информационни групи са: „Пазарджик – новините от медиите в региона", „Пазарджик", „ПАЗАРДЖИК", „Аз съм от Пазарджик", „Пазарджиклии", „Нашият Пазарджик", „Пазарджик градът с часовниковата кула", „Пещерци", „Забелязано в Пещера", „Община Пещера – гр. Пещера, с. Радилово, с. Капитан Димитриево" и др., чрез тях се получава обратна връзка с читателите на публикуваните от РЗИ Пазарджик прессъобщения и информации.

Национални медии, които се проследяват са БТА, БНТ, БТВ, Нова ТВ, БНР, радио Пловдив, Дарик радио, Агенция Фокус, Труд, 24 часа, ПИК, България ON AIR и др.

През 2024 г. прессъобщение на РЗИ Пазарджик бе отразено в медия от град Враца – Vratsa guide.

Ежемесечно се извършва рекапитулация на:

- Изготвени и публикувани прессъобщения – от началник отдел ПБПЗ
- Публикации
- Тв и радио интервюта
- Отговори на журналистически запитвания
- Ежемесечно се извършва и обобщаване на публикациите по медии

Цялата информация се обобщава в две таблични форми, като се отчитат темите на прессъобщенията/интервютата и брой публикации по темите в прессъобщенията.

Събития и информации се публикуват също на сайта на РЗИ Пазарджик, който се администрира от служител – главен експерт в отдел ПБПЗ.

Анализ на съдържанието

През 2024 г. са изготвени и изпратени общо 86 прессъобщения в т.ч., проведени интервюта с директора на РЗИ Пазарджик и служители на инспекцията.

86 прессъобщения са отразени в 379 публикации в официалните електронни медии. Не се води статистика на публикациите споделени в различните интернет групи, поради физическа невъзможност детайлно да бъде обхваната цялата информация в различните канали, като facebook, y-tube, Instagram, Tik Tok и др. Регистрират се публикациите единствено в официалния y-tube канал на телевизия Телемедиа.

В таблицата на ежедневния мониторинг всяка публикация се записва с придружаващ линк към нея, а по важните се отпечатват и на хартия.

Събития на РЗИ Пазарджик, придружени със снимков материал, се публикуват и на официалните места за комуникация на Министерство на здравеопазването със средствата за масово осведомяване – сайт, официална facebook страница.

Най-важните теми през 2024 г. вълнуващи общественото мнение бяха:

Месец януари – Развитието на грипната епидемия, обявяването на противоепидемични мерки за ограничаване на грипа; регистрирани случаи на трихинелоза в село Левски и дейности в изпълнение на Националната програма майчино и детско здраве /Директорът на РЗИ подари на АГ отделенията в гр. Пазарджик – помпи за кърмачки/. За месеца са изготвени 12 прессъобщения, отразени в 98 публикации.

Месец февруари – Изготвени са 8 прессъобщения, отразени в 45 публикации. Теми предизвикали интерс са Епидемичната обстановка – грип и развитие на епидемията, изнесен урок на тема:"Невидемият свят" от микробиолог от РЗИ в село Паталеница и обявената седмица за безплатни и анонимни изследвания за ХИВ/СПИН.

Месец март – 5 прессъобщения, отразени в 23 публикации. Най-силен е бил общественият интерес по отношение на популяризираните от РЗИ Пазарджик безплатни прегледи за туберкулоза от „СБАЛПФЗ – д-р Н. Пенчев – Пазарджик". Положителен отзвук е намерил поздравът на директора на РЗИ д-р Димитър Савов, послучай 8 март – Ден на жената, към дамите от областта и 15 март – Ден на здравния инспектор.

Месец април – 8 прессъобщения, 20 публикации. През месец април присъствието на РЗИ Пазарджик в медийното пространство е свързано с темите за ваксинопрофилактиката – популяризиран е конкурсът „Ваксинирай се и стани супер герой", кампанията в полза на ваксините, конкурсът „Посланици на здравето", инициатива на отдел ПБПЗ в пенсионерски клуб № 3 в град Пазарджик по повод 7 април – Ден на здравето и епидемичната обстановка в област Пазарджик по отношение на коклюша.

Месец май – 9 прессъобщения, 38 публикации. Теми представени на читателите – ваксинация на бременни жени и дейност на ваксинационния кабинет по отношение на коклюша, отбелязване на Денят в памет на жертвите от ХИВ/СПИН и Световния ден за борба с тютюнопушенето, 14 – май – Ден за информираност по отношение на инсулта и намаляване на риска от ухапване от кърлежи. Промотиране на седмица за безплатни изследвания за ХИВ в лабораторията на РЗИ.

Месец юни – 5 прессъобщения, 14 публикации. Промотиране на безплатни прегледи за туберкулоза от „СБАЛПФЗ – д-р Н. Пенчев – Пазарджик" и проведен празник на здравето – инициатива на отдел ПБПЗ в ОУ „Д-р П. Берон" с. Биркова.

Месец юли – 8 прессъобщения, 22 публикации. Популяризиране на изнесен кабинет за скрининг на Хепатит В и С в Младежки дом град Пазарджик и „Време е за действие" – седмица за безплатни изследвания в лабораторията на РЗИ. Организиране на скрингови изследвания на костна плътност съвместно с АЖБО – София в град Ракитово и стартиране на профилактични АГ прегледи на уязвими групи в община Септември.

Месец август – 4 прессъобщения, 15 публикации. Теми присъстващи в медийното пространство – отбелязването на Световната седмица на кърменето, маймунската вариола – опасностите, които крие и профилактика на хепатитите.

Месец септември – 8 прессъобщения, 35 публикации. Теми, които са ангажирали медийното внимание: поредната кампания за профилактични прегледи за туберкулоза, стартирането на новия начин за сдвояване на електронното пациентско досие с мобилно устройство, прилагането на новите вариантни ваксини срещу COVID-19, предписани мерки за борба с комарите.

Месец октомври – 5 прессъобщения/информации, 5 публикации. Отбелязването на световния ден за борба с остеопорозата и готовност на училища за новата учебна година – частта, касаеща външни/вътрешни тоалетни.

Месец ноември – 9 прессъобщения, 43 публикации. Разнообразен е месец ноември откъм събития и теми. Най-популярни са – отбелязването на Международния ден на радона, безплатните скринингови прегледи организирани от отдел ПБПЗ, с акцент – акушеро-гинекологичните прегледи, отбелязване на медународния ден за борба с тютюнопушенето и стартирането на АНТИСПИН кампания и обявените безплатни изследвания за ХИВ, сифилис и хепатити В и С.

Месец декември – 5 прессъобщения, 21 публикации. Отбелязан е 1 декември – Световен ден за борба с ХИВ, безплатните прегледи за туберкулоза и дейности по Национална програма майчино и детско здраве – среща на директора на РЗИ със старши акушерки от АГ отделенията в област Пазарджик.

За 2024 г. на сайта на Здравната инспекция са публикувани в рубриката Актуално – 44 информации, касаещи епидемичната обстановка, дейността на лечебните заведения, отбелязването на здравни събития по промоция на здравето, съвети за профилактика на хронични незаразни и заразни заболявания, ваксини и др. здравни теми.

Публикува се здравна статистика: Здравно-демографски анализ за 2023 г., Обобщен годишен доклад за качеството на водата за питейно-битови цели в мониторираната от РЗИ Пазарджик административна област за 2023 г., Доклад с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения през 2024 година, Доклад за влиянието на атмосферния въздух върху здравето на населението в област Пазарджик за 2023 г.; Доклад за шумовото натоварване в град Пазарджик за 2024 г.

Два пъти в месеца се публикува Актуална информация за качеството на питейната вода, подавана на населението в област Пазарджик и веднъж месечно се публикува информация за Епидемичната обстановка.

Публикуват се актуални здравно-промотивни материали – клипове, брошури, плакати.

Оценка на репутацията/Кризи и реакция в реално време

През 2024 година РЗИ Пазарджик ежемесечно присъства в мединото пространство и регулярно подава прессъобщения до електронните и печатните медии покриващи като медиен обхват населението на област Пазарджик.

Изпратени към медиите са 86 прессъобщения/информации, които са отразени в над 379 публикации, като мониторирани са публикации само в електронните издания.

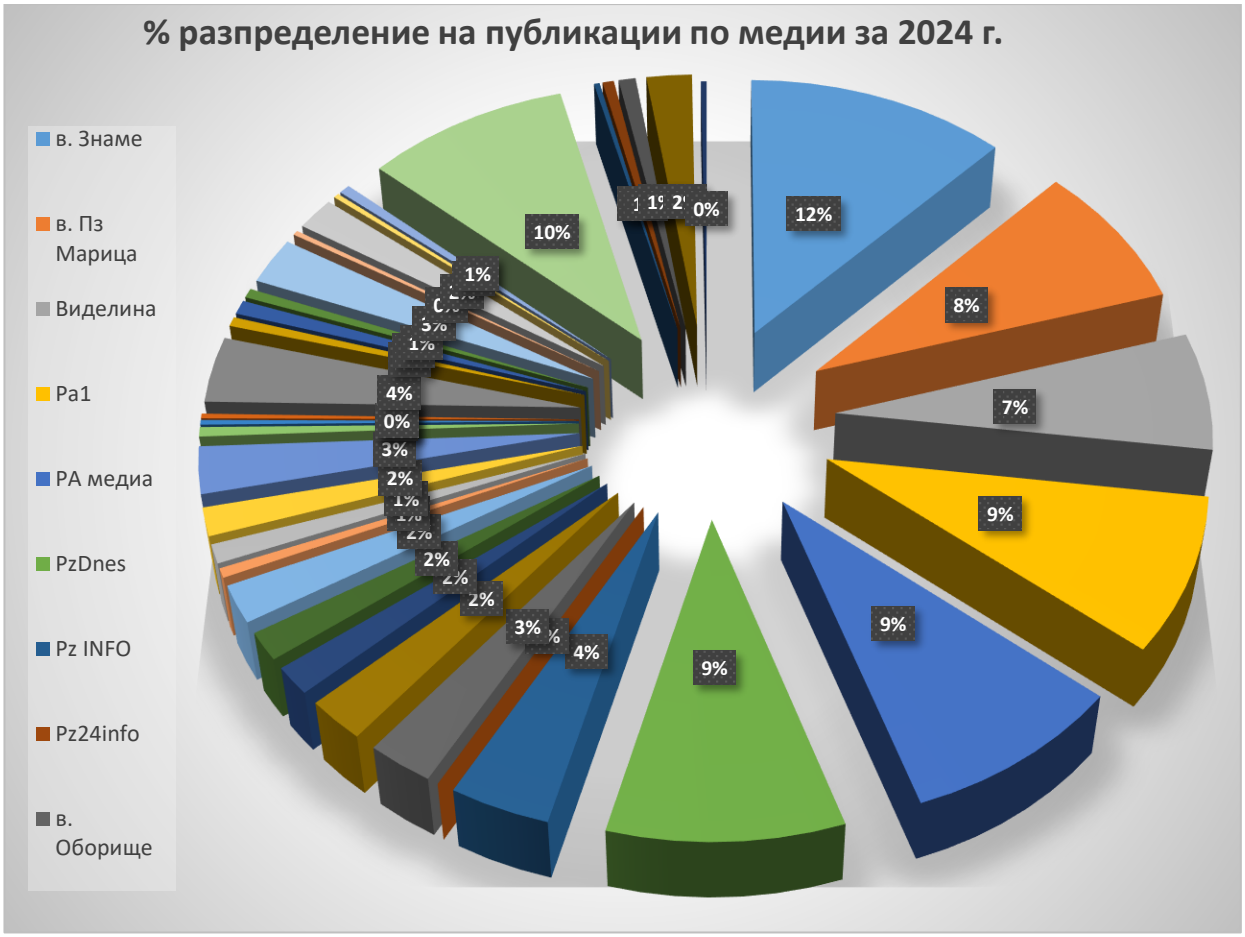

Медиите, които най-често са отразявали прессъобщенията на РЗИ Пазарджик, очаквано са регионалните и по-конкретно пазарджишките печатни издания и електронни медии: Знаме – 46 публикации /сайт и печат/, Телемедиа – 36 публикации, Pzdnes – 35 публикации, Pamedia – 33 публикации, Ра1 – 33 публикации, ПзМарица – 31 публикации, Виделина – 25 публикации. Най-засилено е информационното присъствие на РЗИ Пазарджик в националните медии по време на грипната епидемия и във връзка с някои здравно-профилактични кампании.

Медийна активност по Дирекции в РЗИ Пазарджик

2024	НЗБ	ДОЗ	МД	РЗИ/директорРЗИ	общо
1	24	42	7	25	98
2	24	21	0	0	45
3	0	12	0	11	23
4	0	17	0	3	20
5	7	31	0	0	38
6	8	6	0	0	14
7	0	22	0	0	22
8	4	5	0	6	15
9	9	26	0	0	35
10	0	5	0	0	5
11	1	41	0	1	43
12	6	8	6	1	21
Общо	83	236	13	47	379

Дирекция НЗБ

През 2024 г. дейностите на РЗИ Пазарджик в областта на надзора на заразните болести са отразени в 83 публикации и заемат 21,9% от общия дял на публикациите на инспекцията. Дирекцията е повишила медийната си активност в сравнение с 2023 г., когато дейностите на дирекцията са отразени в 68 публикации.

Обществен интерес продължават да представляват темите свързани с грипа, актуалната епидемична обстановка, заразната заболеваемост, имунизационния календар в РБ.

На уебстраницата на РЗИ се публикуват месечни справки за заразната заболеваемостта, която се проследява от журналистите.

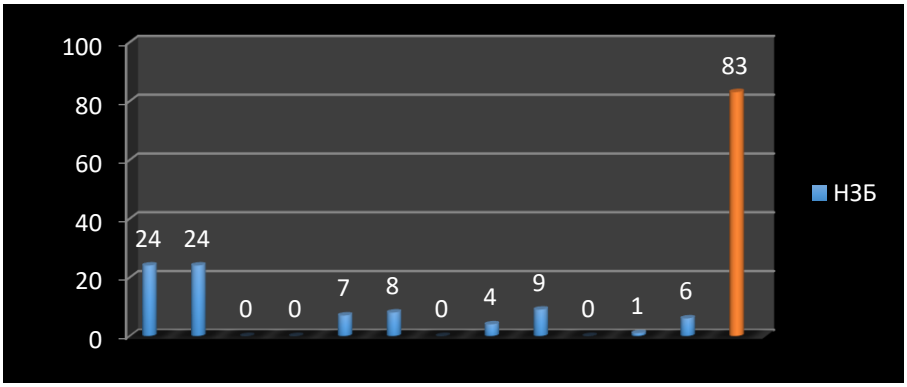

Дирекция МД

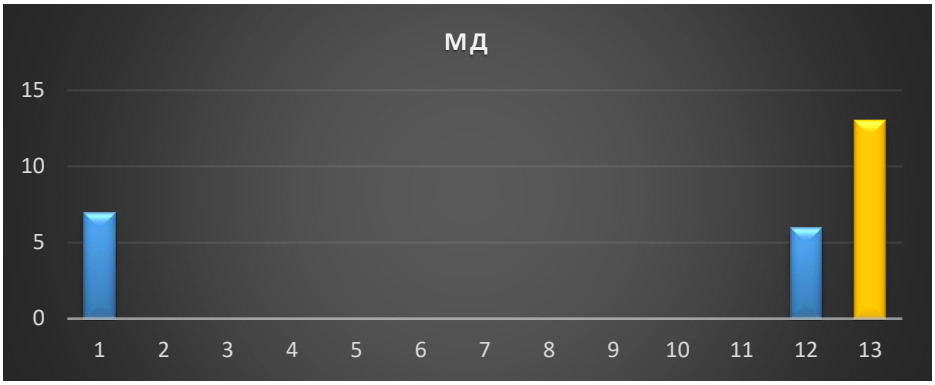

През 2024 г. на сайта на РЗИ се публикуваха информации, касаещи ЛЗ, ОПЛ, МБАЛ, ДКЦ; следдипломното обучение; контролните действия на РЗИ и др.

Периодично се актуализират публичните регистри и промените в ЛКК, публикува се Годишен анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област Пазарджик за 2023 г.

Дейността на Дирекция „Медицински дейности" е отразена в 13 публикации /през 2023 г. - 11 публикации/, които заемат 3,4% от общият дял публикации.

Дирекция ОЗ

ПБПЗ	ДЗК	ЛИ
42	0	0
16	0	5
11	0	1
17	0	0
31	0	0
6	0	0
22	0	0
5	0	0
26	0	0
4	1	0
41	0	0
8	0	0
229	1	6

През 2024 г. дейностите на РЗИ Пазарджик по държавен здравен контрол и промоция на здравето са отразени в 236 публикации и заемат 62,3% от общия дял публикации за РЗИ Пазарджик. В сравнение с 2023 г. медийното присъствие на дирекцията е намаляло /285 публикации за 2023 г./. Въпреки това Д ОЗ продължава да заема най-високия процент публикации. Високият процент се дължи на трайното публично информационно присъствие на отдел ПБПЗ с развиваната здравно-промотивна дейност.

Вътре в дирекцията, разпределението между отделите е следното: отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето" – 229 публикации, отдел „Държавен здравен контрол" – 1 публикация, отдел „Лабораторни изследвания" – 6 публикации.

Обобщение:

Може да се обобщи, че през 2024 г. се наблюдава намаляване на информацията подавана към медиите в сравнение с предходните години. Този процес е закономерен, тъй като в предходните години Регионална здравна инспекция свръхактивно присъства в медийното пространство поради COVID-19 пандемията 2019-2022 г., но понастоящем запазва нивото от преди COVID пандемията.

Директорът на РЗИ Пазарджик д-р Димитър Савов активно присъства в информационния процес. Системно отговаря на журналистически запитвания, участва в радио и тв интервюта. Неговото лично участие в процеса на подаване на информация към медиите заема 12,4% от общия дял.

Регионална здравна инспекция - Пазарджик системно информира обществеността на област Пазарджик за важни здравни събития, кампании, нормативни изисквания, промени в нормативни документи, медицински стандарти, епидемична обстановка и др.

Своевременно през годината се подава точна, ясна и изчерпателна информация до всички медии и се отговори на всички отправени журналистически запитвания – писмени и устни.

Проследява се общественото мнение и нагласи в неофициалните информационни канали. При констатиране на здравно-хигиенни неблагополучия, в обектите подлежащи на контрол от страна на РЗИ Пазарджик, се сигнализираха съответните дирекции и отдели, и своевременно се извърши контрол, като се предприеха и съответните мерки.

През 2024 г. *здравеопазването продължи да присъства във фокуса на общественото внимание – профилактика, здравен контрол, медицинско обслужване на населението,* при равнопоставеност на всички медии и уважаване правата и автономността им.

От мониторирането на различните публикации, в отделни медии, които регистрират посещенията в страниците си, е видно, че някои от темите имат над 1 000 посещения, което е показател за значителен обществен интерес.

Не са регистрирани негативни коментари в официалните публикации по отношение на здравната инспекция, като институция и/или на отделни служители от нея.

В РЗИ Пазарджик съществуват изготвени ясни правила и процедури за работа и осъществяване на комуникация с медиите и служителите са запознати с тях:

- Процедура за работа със средствата за масово осведомяване с цел осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на РЗИ Пазарджик
- Процедура за управление на комуникациите с цел осигуряване на публичност и прозрачност на дейността на РЗИ Пазарджик
- Процедура за комуникация в случаи на инциденти, включително и на кибератака.

Може да се обобщи, че през 2024 г. РЗИ Пазарджик изпълни заложените задачи в Плана за работа със средствата за масово осведомяване и инспекцията чрез медийната си политика и дейност, системно продължи да присъства в информационната среда.

Постигнати са ефективни комуникации чрез добре изградена партньорска мрежа с медиите, държавно представените институции, НПО и др.

РЗИ Пазарджик запази трайното си присъствие в информационното пространство и изграденото доверие в съвместната работа със средствата за масово осведомяване.

Директор на РЗИ-Пазарджик: /П/

/Д-р Димитър Савов/